

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 4. VE 5. SINIFLARDA E-PORTFOLYO
KULLANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Selahattin ALAN

DOKTORA TEZİ

Danışman
Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL

Konya–2014

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 4. VE 5. SINIFLARDA E-PORTFOLYO
KULLANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Selahattin ALAN

DOKTORA TEZİ

Danışman
Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL

Konya-2014

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selahattin ALAN
	Numarası	078301033001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı / Eğitim Programı ve Öğretimi Bilim Dalı
	Programı	Doktora
	Tezin Adı	İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda E-portfolyo Kullanımının Değerlendirilmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Selahattin ALAN

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

DOKTORA TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selahattin ALAN
	Numarası	078301033001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı / Eğitim Programı ve Öğretimi Bilim Dalı
	Programı	Doktora
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Ali Murat SÜN BÜ L
Tezin Adı	İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda E-portfolyo Kullanımının Değerlendirilmesi	

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda E-portfolyo Kullanımının Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışma 22/12/2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Danışman ve Üyeler	İmza
Prof. Dr. Ali Murat SÜN BÜ L	Danışman	
Doç. Dr. İsmail ŞAHİN	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Şemseddin GÜNDÜZ	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÇALIŞKAN	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin SERÇE	Üye	

ÖNSÖZ

Elektronik portfolyolar, kişinin seçilmiş çabalarının ve ürünlerinin elektronik formatta saklandığı, gelişimin ve kapasitenin yansıtıldığı, çoklu ortam sistemleridir. Genelde, bütünlüycü değerlendirme yaklaşımlarının ve özelde portfolyo yönteminin avantajlarının, bilgisayar ve web ortamının avantajları ile birleşmesi sonucu ortaya çıkan ve çok güçlü bir öğretim ve değerlendirme aracı haline gelen elektronik portfolyonun, ülkemiz eğitim sistemine entegre edilmesi, eğitimde kaliteyi artıracaktır. Günümüz eğitim anlayışı için son derece önemli olan bu entegrasyon, Milli Eğitim Bakanlığının hayata geçirmeye çalıştığı FATİH Projesinin ortaya çıkış sebepleri ile de benzer özellikler göstermektedir. Tez kapsamında, güncel teknoloji imkanlarının entegre edildiği bir sistem olarak geliştirilen web tabanlı elektronik portfolyo ile, okullarda portfolyo kullanımı kolaylaşacaktır.

Çalışma kapsamında elektronik portfolyo sistemi ile ilgili ülkemizde ve yurt dışında yapılan çalışmalar bir araya getirilerek incelenmiş, günümüz teknolojisine uygun ve mevcutlardan farklı olarak web tabanlı bir e-portfolyo sistemi hazırlanmış ve hazırlanan sistem ile elektronik portfolyo kullanımının değerlendirilmesi yapılmıştır. Böylece bu sistemin ülkemizde, gelecekteki kullanımının sağlayabileceği faydalar konusunda farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır. Gerçekleştirilen bu çalışmanın ilgili alana katkı sağlaması dileklerimle, araştırmanın başından sonuna kadar destek veren ve emeği geçen herkese ayrı ayrı teşekkür etmek istiyorum.

Çalışmanın hem fikir hem de uygulama aşamasında motive edici yaklaşımı ve yol gösterici tutumuyla maddi ve manevi destek veren, çok değerli danışmanım Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL' e,

Tez izleme kurulunda yer alarak, tezimin her aşamasında beni yönlendiren ve her daim bilgilerine başvurduğum hocalarım Doç. Dr. İsmail ŞAHİN ve Yrd. Doç. Dr. Şemseddin GÜNDÜZ' e,

Tez savunma jürimde bulunarak değerli görüş ve önerileri ile katkı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÇALIŞKAN ve Yrd. Doç. Dr. Hüseyin SERÇE' ye,

Doktora sürecinde birçok şeyi paylaştığımız ve desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen doktora dönem arkadaşlarım Süleyman ARSLANTAŞ, Süleyman DOĞRU, İlhami EGE, Perihan TUNÇ ve Derya ÇINAR' a,

Uygulama yaptığım okulda bana yardımcı olan ve bu çalışmanın başarıyla tamamlanması için çaba gösteren sınıf öğretmenleri Alaaddin ÜSTE ve Nurcan AĞAOĞLU' na,

Ve burada adını sayamadığım veya unuttuğum tüm hocalarıma, meslektaşlarıma ve arkadaşlarıma,

...yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür ediyorum.

Ayrıca bugünlere gelmemde çok büyük emekleri olan, tüm hayatım boyunca bana maddi ve manevi olarak destek olan çok değerli Anneme ve Babama teşekkür ediyorum, ellerinden öpüyorum.

İhtiyaç duyduğum anlarda desteklerini esirgemeyen, teknik konularda bana yardımcı olan kardeşim Davut'a ve bu tezin yazımı aşamasında bana zamanını ayırarak, geç saatlere kadar benimle birlikte çalışan kardeşim Fadime' ye yardımlarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Bu uzun tez sürecinde bana hep destek olan ve sıkıntılarımı paylaşan sevgili eşim Emine' ye ve bu süreçte bazen ilgimi gösteremediğim sevgili çocuklarım Süleyman' a ve Beyza' ya teşekkür ediyorum. Ailemize yeni katılan oğlum Emre' ye de, aramıza hoş geldin diyorum. Hepinizi çok seviyorum.

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selahattin ALAN
	Numarası	078301033001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı / Eğitim Programı ve Öğretimi Bilim Dalı
	Programı	Doktora
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL
	Tezin Adı	İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda E-Portfolyo Kullanımının Değerlendirilmesi

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı, elektronik portfolyo (e-portfolyo) yönteminin etkililiğinin değerlendirilmesidir. Bu amaçla, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji derslerinde e-portfolyo kullanımının, öğrencilerin ders başarılarına ve derse yönelik tutumlarına olan etkisi incelenmiştir. Ayrıca e-portfolyonun uygulanması için hazırlanan e-portfolyo web sitesi ve e-portfolyo uygulama süreci ile ilgili olarak öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri alınmıştır. Bununla birlikte e-portfolyo web sitesine entegre edilen rubrik, birey ve çalışma değerlendirme formları, yorum ve ürün puanlama aracı gibi değerlendirme araçlarının kullanım oranı ve bu formların kullanımı ile ortaya çıkan değerlendirme sonuçları incelenmiştir.

Araştırmada hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma araştırma yönteminden faydalanılmıştır. Nicel yöntemler kapsamında, deneysel desen türlerinden “Ön-test ve son-test kontrol gruplu yarı deneysel desen” kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2011 -2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Konya il merkezinde eğitim veren Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulunda 4. ve 5. sınıfta öğrenim gören 165 öğrenci ile 4 sınıf öğretmeni ve bu öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Araştırma, Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji derslerinde yürütülmüştür. Araştırma kapsamında bir deney ve bir

kontrol grubu oluşturulmuştur. Deney grubunda öğrencilerden hazırlanan e-portfolio web sitesini kullanmaları istenmiştir. Kontrol grubu ise ders programına uygun olarak ders işlemeye devam etmiştir. Araştırmanın nicel verilerinin analizinde betimsel istatistikler, t-testi ve tek yönlü kovaryans analizi (ANCOVA) kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz kullanılmıştır.

Araştırmanın sonunda; deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ve derse yönelik tutum puanlarının, kontrol grubu öğrencilerinin puanlarına göre daha yüksek düzeyde olduğu, e-portfolio süreci ile ilgili öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerinin olumlu olduğu ve e-portfolio web sitesi üzerindeki değerlendirme araçlarının kullanım oranlarının yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Portfolio, E-Portfolio, Dijital Ürün Dosyası, Öğrenci Başarısı, Derse Yönelik Tutum

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selahattin ALAN
	Numarası	078301033001
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı / Eğitim Programı ve Öğretimi Bilim Dalı
	Programı	Doktora
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Ali Murat SÜNBUİL
	Tezin İngilizce Adı	Evaluating E-Portfolyo Use by 4th and 5th Grade Students in Primary Schools

SUMMARY

The main purpose of the study was to evaluate the effectiveness of the electronic portfolio (e-portfolio) method. For this purpose, the effect of using e-portfolio on students' academic achievement, attitudes towards the course was investigated in the context of 4th and 5th grade Social Studies course and Science and Technology course in primary education. In addition, students', teachers' and parents' views about implementation of e-portfolio, prepared for e-portfolio website and e-portfolio process were investigated. Also, rubrics, individual and work evaluation forms, comments and product scoring tool such as utilization rate of assessment tools and assessment results which were integrated into e-portfolio website were examined.

In this research, mixed method study including both quantitative and qualitative research methods was utilized. The scope of quantitative methods, in the research design, "quasi-experimental design which was pre-test/post-test control group model" was used. The study group included 165 4th and 5th grade students, their parents and 4 teachers from Mareşal Mustafa Kemal Elementary Education School, in Konya during the spring semester of 2011 - 2012 academic years. Research was conducted in Social Studies course and Science and Technology courses. An experimental group and a control group were created under research. In

the experimental group, usage of the prepared e-portfolio website was requested from students. In the control group, the course continued according to syllabus. To analyze the obtained quantitative data; descriptive statistics, t-test and one-way analysis of covariance (ANCOVA) were applied. In the qualitative data analysis, descriptive analysis was used.

According to the results of the study it is found that the academic achievement and attitudes towards the course scores of the students in the experimental groups were higher than the ones in the control group; students, teachers and parents' views were positive about process of e-portfolio and using assessment tools in e-portfolio website were at a high level.

Key Words: Electronic Portfolio, E-Portfolio, Collection of Digital Artifacts, Student Achievement, Attitude towards the Course

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
DOKTORA TEZİ KABUL FORMU	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	v
SUMMARY	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xiii
TABLolar LİSTESİ	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ	xviii
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	6
1.3. Araştırmanın Önemi	9
1.4. Sayıtlar	11
1.5. Sınırlılıklar	11
1.6. Tanımlar	12
BÖLÜM 2	13
LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	13
2.1. Yapılandırmacı Yaklaşım	13
2.2. Yapılandırmacı Yaklaşımında Değerlendirme	14
2.3. Alternatif Değerlendirme	18
2.4. Portfolyo	27
2.4.1. Portfolyo Nedir?	27
2.4.2. Portfolyo İçeriği	32
2.4.3. Portfolyo Çeşitleri	33
2.4.4. Portfolyo Planlama Süreci	39
2.4.5. Portfolyo Uygulama Süreci	40
2.4.6. Portfolyo Değerlendirme Süreci	41
2.4.6.1. Portfolyo Değerlendirmede Ölçme Araçları	44
2.4.6.2. Portfolyo Değerlendirmede Geçerlik ve Güvenirlik	46

2.4.7.	Portfolyo Sürecinde Eğitim Paydaşlarının Rolü.....	48
2.4.7.1.	Portfolyo Sürecinde Öğrencinin Rolü.....	48
2.4.7.2.	Portfolyo Sürecinde Öğretmenin Rolü.....	49
2.4.7.3.	Portfolyo Sürecinde Velinin Rolü.....	51
2.4.8.	Portfolyo Kullanımının Avantaj ve Dezavantajları	52
2.4.8.1.	Portfolyo Kullanımının Avantajları	52
2.4.8.2.	Portfolyo Kullanımının Dezavantajları	55
2.5.	E-Portfolyo.....	57
2.5.1.	E-Portfolyo Nedir?.....	57
2.5.2.	E-Portfolyo İçeriği	60
2.5.3.	E-Portfolyo Planlama Süreci	62
2.5.4.	E-Portfolyo Uygulama Süreci.....	64
2.5.5.	E-Portfolyo Değerlendirme Süreci	65
2.5.6.	E-Portfolyo Sürecinde Eğitim Paydaşlarının Rolü	67
2.5.7.	E-Portfolyo Kullanımının Avantaj ve Dezavantajları	69
2.6.	İlgili Araştırmalar	73

BÖLÜM 3 **82**

YÖNTEM	82
3.1. Araştırmanın Modeli.....	82
3.2. Çalışma Grubu	83
3.3. Veri Toplama Araçları	87
3.3.1. Ders Not Ortalamaları.....	88
3.3.2. Başarı Testi	89
3.3.2.1. Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testi.....	90
3.3.2.2. Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi.....	90
3.3.3. Tutum Ölçeği	91
3.3.3.1. Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeği	91
3.3.3.2. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği	92
3.3.4. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları.....	93
3.3.5. E-Portfolyo Web Sitesi Değerlendirme Araçları	93
3.3.5.1. Etkinlik Değerlendirme Rubrikleri	94
3.3.5.2. Birey ve Çalışma Değerlendirme Formları	95
3.3.5.3. Yorum İçerikleri ve Ürün Puanlama Aracı	95
3.4. Araştırma Süreci	96

3.4.1. Uygulama Öncesi Hazırlık Aşaması.....	96
3.4.1.1. Konunun Belirlenmesi	97
3.4.1.2. Web Sitesinin Hazırlanması	99
3.4.1.3. Uygulama Okulu Hazırlıkları.....	121
3.4.1.4. Ölçme Araçlarının Hazırlanması.....	122
3.4.1.5. Grupların Belirlenmesi.....	123
3.4.1.6. Pilot Uygulamanın Yapılması	124
3.4.2. Uygulama Aşaması	125
3.4.2.1. Ön-Test Uygulanması	125
3.4.2.2. Deneysel Uygulama	125
3.4.2.3. Son-Test Uygulanması	131
3.4.2.4. Görüşmelerin Yapılması	131
3.5. Verilerin Analizi ve Çözümlemesi	132
3.5.1. Nicel Verilerin Analizi.....	132
3.5.2. Nitel Verilerin Analizi	135
BÖLÜM 4	137
BULGULAR.....	137
4.1. Öğrenci Başarılarına İlişkin Bulgular	137
4.1.1. 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular	137
4.1.2. 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular	141
4.1.3. 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular	145
4.1.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular	149
4.2. Derse Yönelik Tutumlara İlişkin Bulgular	153
4.2.1. 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular	153
4.2.2. 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular	157
4.2.3. 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular	161
4.2.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular	165
4.3. Kullanıcı Görüşlerine İlişkin Bulgular	169

4.3.1. Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular	169
4.3.2. Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular	181
4.3.3. Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular	196
4.4. Web Sitesi Değerlendirme Araçlarının Kullanımına İlişkin Bulgular.....	206
4.4.1. Etkinlik Değerlendirme Rubriklerinin Kullanımına İlişkin Bulgular	206
4.4.2. Birey ve Çalışma Değerlendirme Formlarının Kullanımına İlişkin Bulgular	207
4.4.3. Çalışmalara Yapılan Yorumlara ve Ürün Puanlama Aracının Kullanımına İlişkin Bulgular	215
BÖLÜM 5	217
TARTIŞMA VE YORUM.....	217
5.1. Öğrenci Başarılarına İlişkin Tartışma ve Yorum.....	217
5.2. Derse Yönelik Tutumlara İlişkin Tartışma ve Yorum.....	218
5.3. Kullanıcı Görüşlerine İlişkin Tartışma ve Yorum	219
5.4. Web Sitesi Değerlendirme Araçlarının Kullanımına İlişkin Tartışma ve Yorum	228
BÖLÜM 6	230
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	230
6.1. Sonuçlar	230
6.2. Öneriler	233
6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	233
6.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	234
KAYNAKÇA.....	236
EKLER.....	251
ÖZGEÇMİŞ	355

KISALTMALAR

E-Portfolyo: Elektronik Portfolyo

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

FATİH Projesi: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi

BT: Bilişim Teknolojileri

ANCOVA: Kovaryans analizi

N: Gruplardaki öğrenci sayısı

\bar{X} : Aritmetik Ortalama

f: Frekans

%: Yüzde

p: Anlamlılık Düzeyi

SS: Standart Sapma

SD: Serbestlik derecesi

ÇK: Çarpıklık Katsayısı

BK: Basıklık Katsayısı

KO: Kareler Ortalaması

KT: Kareler Toplamı

D.G.: Deney Grubu

K.G.: Kontrol Grubu

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1: Araştırmada Kullanılan Nicel Desenin Simgesel Görünümü.....	83
Tablo 3.2: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	84
Tablo 3.3: Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Ortalamaları t-Testi Sonuçları	85
Tablo 3.4: Deney Grubunun Bazı Özellikler Bakımından Durumu	86
Tablo 3.5: Deney Grubunun Bazı Özellikler Bakımından Ağırlıklı Ortalamaları	86
Tablo 3.6: Araştırmada Kullanılan Alt Problemler ve Veri Toplama Araçları	87
Tablo 3.7: Deneysel Uygulama İçin Öğretmenler Tarafından Hazırlanan Etkinlikler	94
Tablo 3.8: E-Portfolyo Web Sitesi Birey ve Çalışma Değerlendirme Formlarının Kullanım Amaçları	95
Tablo 3.9: Deney Grubun Öğrencilerinden İstenen Etkinlikler.....	126
Tablo 4.1: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	137
Tablo 4.2: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	138
Tablo 4.3: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	138
Tablo 4.4: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	140
Tablo 4.5: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	140
Tablo 4.6: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	141
Tablo 4.7: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	141
Tablo 4.8: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	142
Tablo 4.9: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	142
Tablo 4.10: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	144
Tablo 4.11: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	144
Tablo 4.12: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	144
Tablo 4.13: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	145
Tablo 4.14: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	146

Tablo 4.15: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları.....	146
Tablo 4.16: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	147
Tablo 4.17: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	148
Tablo 4.18: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	148
Tablo 4.19: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	149
Tablo 4.20: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	149
Tablo 4.21: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları.....	150
Tablo 4.22: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	151
Tablo 4.23: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	152
Tablo 4.24: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	152
Tablo 4.25: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	153
Tablo 4.26: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	154
Tablo 4.27: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	154
Tablo 4.28: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	156
Tablo 4.29: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları	156
Tablo 4.30: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	156
Tablo 4.31: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	157
Tablo 4.32: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	158
Tablo 4.33: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	158
Tablo 4.34: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	160

Tablo 4.35: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları	160
Tablo 4.36: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	160
Tablo 4.37: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	161
Tablo 4.38: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	162
Tablo 4.39: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	162
Tablo 4.40: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	164
Tablo 4.41: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	164
Tablo 4.42: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	164
Tablo 4.43: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları	165
Tablo 4.44: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları	166
Tablo 4.45: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları	166
Tablo 4.46: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları	168
Tablo 4.47: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları.....	168
Tablo 4.48: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları.....	168
Tablo 4.49: Öğrencilerin E-Portfolyo Sürecine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu.....	170
Tablo 4.50: Öğrencilerin E-Portfolyo Web Sitesinin Derslerine Katkısına İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu	171
Tablo 4.51: Öğrencilerin Web Sitesini Gelecek Yıllarda Kullanma İsteklerine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu.....	172
Tablo 4.52: Öğrencilerin Çalışmaların İnternette Saklanmasına İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu.....	173
Tablo 4.53: Öğrencilerin Çalışmaların İnternette/Kâğıtta Saklanması Tercihlerine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu.....	175
Tablo 4.54: Öğrencilerin Web Sitesini Kullanırken Yaşadıkları Problemlere Ait Frekans Tablosu.....	176

Tablo 4.55: Öğrencilerin Web Sitesinde Olmasını İsteddiği Diğer Bölümlere Ait Frekans Tablosu.....	177
Tablo 4.56: Öğrencilerin Sitede Olmasını İstedikleri Diğer Derslere İlişkin Frekans Tablosu.....	180
Tablo 4.57: Uygulama Sürecinde Öğrenci Velilerinin Web Sitesine Giriş Sıklığı .	196
Tablo 4.58: Etkinlik Değerlendirme Rubriklerine Ait Değerlendirme Sonuçları ...	207
Tablo 4.59: Çalışmalara Yapılan Yorumlardan Elde Edilen Eğitim Paydaşlarına Ait Yorum Dağılımı	216
Tablo 4.60: Ürün Puanlama Aracından Elde Edilen Eğitim Paydaşlarına Ait Ortalama Puanlar	216

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1: Öğrenci ve Öğretmen Arasındaki Etkileşim Türlerini Gösteren Online Öğrenme Modeli	58
Şekil 3.1: Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	88
Şekil 3.2: Araştırma Süreci	96
Şekil 3.3: Hazırlanan web sitesine ait veri tabanı tasarımı	102
Şekil 3.4: E-Portfolyo Sisteminin Genel Yapısı	105
Şekil 3.5: E-Portfolyo Web Sitesi Giriş Ara Yüzü	106
Şekil 3.6: E-Portfolyo Web Sitesi Öğrenci Sayfası Arayüzü	107
Şekil 3.7: E-Portfolyo Web Sitesi Öğretmen Sayfası Arayüzü	114
Şekil 3.8: E-Portfolyo Web Sitesi Veli Sayfası Arayüzü	118
Şekil 3.9: E-Portfolyo Web Sitesi Sistem Yöneticisi Sayfası Arayüzü	121
Şekil 3.10: Web Sitesi Aylara Göre Trafik Analiz Sonuçları	127
Şekil 3.11: E-Portfolyo Web Sitesine Yüklenen Öğrenci Çalışmalarının Kaynakları	128
Şekil 3.12: Sisteme Yüklenen Dosyaların Çoklu Ortam Türleri Açısından Dağılımı	129
Şekil 3.13: E-Portfolyo Web Sitesindeki Öğrenci Ürünlerine Yapılan Yorumların Kaynakları	129
Şekil 3.14: E-Portfolyo Web Sitesindeki Sohbet Özelliğinin Kullanım Oranları ...	130
Şekil 3.15: E-Portfolyo Web Sitesinde Kullanılan Yıldızlı Puanların Kaynakları..	131
Şekil 4.1: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Saçılma Diyagramı	139
Şekil 4.2: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Saçılma Diyagramı	143
Şekil 4.3: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi Saçılma Diyagramı	147
Şekil 4.4: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi Saçılma Diyagramı	151
Şekil 4.5: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı	155
Şekil 4.6: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı	159
Şekil 4.7: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı	163
Şekil 4.8: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı	167

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problem durumuna, amacına, önemine, sayılıtlarına, sınırlılıklarına, tanımlarına ve kısaltmalarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Günümüzde teknoloji akıl almaz bir hızla gelişmeye ve ilerlemeye devam etmektedir. Dünyanın öbür ucunda meydana gelen bir olaydan anında haberdar olmamızı sağlayan, çok uzun mesafeleri kolayca kat etmemizi sağlayan, vücudumuza giren mikropların en ince ayrıntısına kadar görüntülenebilmesini ve hastalıklarımızın erken teşhisini sağlayan şey; teknolojinin farklı alanlardaki uygulamalarıdır. Yani teknoloji, hayatın çeşitli zorluklarına karşı çözümler üreten ve her alanda hayatımızı kolaylaştıran bir bilgi yansımasıdır.

Teknoloji, ülkelerin gelişmesinde ve kalkınmasında da önemli rol oynamaktadır. Teknolojik gelişmeler, toplumsal alanda sosyo-kültürel etkiler yaratırken, ekonomide de üretim süreçlerini ve organizasyon yöntemlerini önemli ölçüde etkilemektedir. Bu bağlamda; ateş, tekerlek, yelkenli, barut ve matbaa gibi teknolojik gelişmeler insanlık tarihinde devrim etkisi yapmıştır (Taban & Kar, 2003). Bu özellikleri göz önünde bulundurulduğunda teknoloji, sahip olan ülkeler için önemli bir güç göstergesidir.

Teknoloji toplumlara bütün işlerini yönetmesi ve hedeflerine başarılı olarak ulaşması için birçok yeni fırsat sunmaktadır (İşman, 2011). Hatta ulusların dünyadaki konumlarını belirleyen kriterlerin başında da yine teknoloji düzeyleri gelmektedir. Yani ülkeler teknolojik yenilik düzeylerine göre birbirlerinin önüne geçmekte ve uluslararası rekabette ön sıralarda yer alabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında elindeki teknolojiyi ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürebilen ülkeler, her alanda bir adım önde olacak ve gerçek anlamda teknolojinin nimetlerinden faydalanabilecektir. Teknolojinin toplumsal faydaya dönüştürülebileceği alanların belki de en önemlisi, eğitim alanıdır. Bu sebeple toplumlar, teknolojinin eğitim alanına entegrasyonuna önem vermelidir.

Tüm toplumların çağa adapte olmuş olan ve onu davranış ve düşünce örüntüsüyle daha ileri götürmeye çalışan bireylere gereksinimi vardır. Gelecekte bilgi ve teknolojiyi üretebilecek bireylerin yetişmesi de bilgi ve iletişim teknolojilerini iyi kullanabilen, nitelikli eğitim alan bireyler ile mümkündür. Eğitimin niteliğini artıran temel unsurun teknoloji olduğu düşünülürse, nitelikli bireyler yetiştirilebilmesi için de eğitimde teknolojinin etkin kullanımı zorunludur.

Teknolojinin eğitimde etkin kullanımı, eğitimin de değişimini zorunlu kılmaktadır. Günümüzde uydu, fiber optik, televizyon, bilgisayar, internet gibi her geçen gün değişen ve gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde; eğitimin yapısı, biçimi ve metodolojisi etkilenmekte, öğrenmeyi öğrenme, yaşam boyu öğrenme gibi kavramlar öne çıkmakta, eğitimciler yeni eğitim programları ve öğrenme-öğretme stratejileri geliştirmeye ihtiyaç duymaktadırlar (İşman, 2011).

Hızla gelişen ve yaygınlaşan teknolojiye paralel olarak, eğitim alanında kullanılan yeni teknolojiler de hızla yaygınlaşmakta ve kolay ulaşılabilir hale gelmektedir. Bu durum bireyin işini kolaylaştırmaktadır. Buna rağmen bireyler bilişsel anlamda pasifize olmamalı, düşünme ve fikir üretme gibi faaliyetleri hem toplum sosyo-ekonomisi hem de toplumsal sorunların çözümü açısından sürekli devam ettirmelidir (Akpınar, 2005). Yine gelişen teknolojiye paralel olarak eğitimde özellikle odak noktası haline getirmeye çalıştığımız öğrenci de, teknolojinin imkânlarından daha fazla yararlanabilir hale gelmiştir. Öğrenci, öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edebilen eğitim teknolojisi araçları sayesinde, eğitimini daha etkin ve verimli olarak alabilmektedir.

Bireylerin düşünme faaliyetlerinin sonunda elde edeceği verimliliğin saptanmasında değerlendirme süreçlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Elde edilen ürünün kalitesi bu ürünün değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Eğitim çıktılarının kalitesinin belirlenmesinde de eğitsel değerlendirme süreçlerinin işe koşulması zorunludur. Çünkü değerlendirme; eğitim sisteminin işleyişinin izlenmesi, kontrol edilmesi ve gelişiminin sağlanması bakımından can alıcı bir öneme sahiptir (Demirel, 2007).

Eğitim sisteminin merkezinde yer alan öğrencinin değerlendirilmesi de, bireyin önceden belirlenen hedef ve davranışlara ne derece ulaştığının bir göstergesidir. Ancak geleneksel değerlendirme yaklaşımında öğrenciler, belirlenen kazanımlara ulaşıp ulaşmadığı ile ilgili kesin bir yargı ifadesiyle (başarılı, başarısız, geçti, kaldı vb.) değerlendirilirler. Bu değerlendirme yaklaşımında, sadece sonuç değerlendirmesi yapıldığından süreç ihmal edilmektedir. Bu durum, sürecin de değerlendirmeye katıldığı, öğrencinin öğrendikleri ile gerçek yaşantısı arasında daha iyi bağ kurabileceğine inanılan, performansa dayalı değerlendirme yaklaşımlarına ihtiyaç olduğunu gözler önüne sermektedir (Atılğan, Kan, & Doğan, 2009; Demirel, 2007). Bu ihtiyacın bir gereği olarak, zaman içinde değerlendirme alanında da yeni arayışlar ve çeşitli değişimler ortaya çıkmıştır (Altun & Olkun, 2005). Alternatif değerlendirme yaklaşımları; bu arayış ve değişimin bir sonucu olarak ortaya çıkan, hem sürecin hem de sonucun birlikte değerlendirildiği bir yaklaşımdır.

Alternatif değerlendirme yaklaşımları; kendini değerlendirme, akran değerlendirme, performans değerlendirme, otantik değerlendirme, portfolyo değerlendirme ve proje tabanlı değerlendirme olarak örneklendirilebilir (Gülbahar, 2012). Bunlardan portfolyo değerlendirme, alternatif değerlendirme ile o kadar zdeleşmiştir ki; bazı kaynaklarda performansa dayalı değerlendirme, tümel değerlendirme ve alternatif değerlendirme gibi kavramların yerine kullanıldığı bile görülmektedir (Atılğan, Kan, & Doğan, 2009; Korkmaz, 2004).

Alternatif değerlendirme yaklaşımları ile ilgili bir başka yanılığı da bu yaklaşımın geleneksel değerlendirme yaklaşımlarını dışladığı ve tamamen onun yerine kullanılacak bir yaklaşım olduğu düşüncesidir. Elbette ki, bu doğru bir düşünce değildir. Alternatif değerlendirme, geleneksel değerlendirmenin tamamlayıcısı niteliğindedir (Atılğan, Kan, & Doğan, 2009).

Değerlendirme boyutunda olduğu gibi, öğretimin modern dünyanın sürekli yenilenen ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması nedeniyle eğitimin her alanında yenileşme ve gelişme büyük bir hızla devam etmektedir. Bu yenileşme ve gelişme çabaları kapsamında, ülkemizde de çeşitli projelerle teknolojinin eğitime entegrasyonu sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu çabaların bir rneği olarak, 2010

yılından bu yana MEB tarafından yürütülen FATİH (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi kapsamında okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki tüm okullarda 570.000 dersliğe akıllı tahta ve internet ağı sağlanmakta, aynı zamanda öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılmaktadır. Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve okullardaki teknolojinin iyileştirilerek bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha etkin kullanımının amaçlandığı bu proje ile bilişim teknolojileri (BT) donanım ve yazılım altyapısı, e-içerik ihtiyacı, öğretmen kılavuz kitaplarının güncellenmesi, öğretmenler için hizmet içi eğitimler ve bilinçli, güvenli, yönetilebilir BT ve internet kullanımı ihtiyaçlarının tamamlanması hedeflenmektedir.

Bu tür projelerin başarıya ulaşmasında yeni pedagojik yaklaşımların ve modellerin önemi ve gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir. Bu doğrultuda, dünyada ve ülkemizde hem alternatif değerlendirme yaklaşımlarının hem de teknoloji destekli eğitim anlayışının bir sonucu olarak elektronik portfolyo ortaya çıkmıştır. Elektronik portfolyo, hem bir eğitim-öğretim yöntemi hem de bir değerlendirme aracı olarak kullanılabilir bütüncül ve verimli bir yaklaşımdır.

Elektronik portfolyo (e-portfolyo), öğrencilerin öğrenim sürecinde oluşturdukları ve dijital ortamda sakladıkları ürünlerden beğendiklerini seçerek bir araya topladıkları bir koleksiyondur. Bu sistemde öğrenciler, oluşturdukları ürünleri bir web sitesi yardımıyla internet ortamına yüklemektedir. Bu sayede öğrencilerin klasik portfolyo sisteminden farklı olarak, yaptıkları çalışmalara her an ve her yerden ulaşabilmesi; zengin metin, resim, ses, video gibi daha fazla duyu organına hitap eden çoklu ortam öğelerini çalışmalarında kullanabilmesi; çalışmaların kâğıt ortamına bağlı kalmaması ve uzun süre saklanabilmesi; öğrenciler arasında sanal ortam üzerinden çalışmaların kolayca paylaşımı; aileler tarafından kolayca takibi ve değerlendirilmesi gibi avantajlara sahip olmaktadır.

Bu tür sistemlere Web 2.0 teknolojilerinin dâhil edilmesi, kullanımı kolay, iletişim ve etkileşim açısından zengin bir sistem oluşturulabilmesi bakımından gereklidir. Web 2.0 teknolojileri ile sosyal yapılandırıcılık kuramına uygun olarak öğrenciler; birbirleriyle karşılıklı iletişim kurabilecek, birbirlerine sorular

sorabilecek, birbirlerinin yaptığı çalışmalara yorum yazabilecek ve değişik konularda düşüncelerini paylaşabileceklerdir (Shih, 2011).

Yine bu tür sistemlere sosyal ağların pedagojik açıdan faydalı özelliklerinin dâhil edilmesi de; sosyal öğrenmenin avantajlarından yararlanılabilmesi amacıyla oldukça önemlidir. Günümüz öğrencilerinin sosyal ağ sitelerine alışık olması nedeniyle, e-portfolio sistemlerinde de sosyal ağ özelliklerine yer verilmesi, öğrencilerin bu tarz sitelere karşı tutumlarını olumlu yönde etkileyecek ve bu tarz siteleri kullanmaya daha istekli olmalarını sağlayacaktır. Bu sayede öğrenciler, öğretmenler ve aile gibi eğitim paydaşları birbirleriyle daha rahat iletişim kurabileceklerdir.

1970' li yıllardan itibaren yurt dışında e-portfolio ile ilgili çeşitli çalışmalara ve uygulamalara rastlanmaktadır (Demirli, 2007). Ancak bu değerlendirme türü ülkemizde özellikle 2000 li yıllardan sonra konuşulmaya başlanmıştır. 2005 yılından sonra ise portfolio değerlendirmenin yeni eğitim programları içinde yer almaya başlaması ile birlikte, e-portfolio sistemlerinin özel okullarda kullanılmaya başlanması da gündeme gelmiştir. Devlet okullarında ise; gerek pek çok devlet okulu öğrencilerinin e-portfolio için gerekli donanım imkânlarına sahip olmaması, gerekse portfolyoya yeterince önem verilmemesi sebebiyle zamanla gündemden düşmüş, uygulanmamaya ya da sadece müfettiş kontrolü için uygulanmaya başlanmış ve bu sebeple e-portfolio sistemine geçilememiştir. Ancak bazı pilot çalışmalarda, e-portfolio ihtiyacını gidermek amacıyla blog siteleri hazırlanması, forum siteleri kullanılması, ücretsiz ve açık kaynak kodlu e-portfolio yazılımları kullanılması gibi çözümler üretildiği görülmektedir. Ancak bu tür çözümlerin, ihtiyacı karşılama noktasında yetersiz kaldığı görülmektedir. Yeterli Türkçe dil desteği bulunmayan açık kaynak kodlu yazılımlar ile eğitim amaçlı olarak hazırlanmayan, öğrencilerin birçok ortam türünde ürünler ortaya koymasını ve sistemi kullanmasını zorlaştıran bu tür çözümler, e-portfolio yaklaşımından yeterince faydalanılamamasına sebep olmaktadır. Bu sebeple, özellikle ilköğretim öğrencileri gibi bilgisayar kullanma becerileri konusunda yetersiz kalabilen öğrenciler için, onların seviyesine uygun ve kolay kullanabilecekleri, çok çeşitli ortam türlerinde (canlı ses kaydı, canlı video

kaydı, kolay tarama ve aktarma vb.) ürünler ortaya koyabilmelerine imkân sağlayan yazılımlara ihtiyaç bulunmaktadır.

Konu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde, e-portfolyonun araştırmacılar tarafından çok çeşitli şekillerde algılandığı ve çok çeşitli uygulamalarının (MS Office programları ile ürün hazırlama, ürünleri dosya yükleme ya da bulut depolama servislerine yükleme, blog siteleri, forum siteleri vb.) olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında, e-portfolyonun daha verimli kullanılmasını sağlayan özellikler ve araçlar içeren farklı sistemlerin de, eğitime olan katkısının incelenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu bağlamda; yapılan çalışma ile Web 2.0 destekli, sosyal ağ özelliklerini barındıran, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin pedagojik özelliklerine uygun, içeriğinde canlı ses kaydı, canlı görüntü kaydı, kolay belge tarama ve aktarma, basit ve gelişmiş resim düzenleme, zengin metin düzenleme gibi farklı araçlara sahip bir e-portfolyo sisteminin, eğitim-öğretim ortamındaki etkilerinin ortaya konulabileceği düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, Türkiye’de elektronik portfolyo çalışmaları kapsamında farklı bir uygulama olarak web tabanlı elektronik portfolyo (e-portfolyo) sisteminin kullanılması ve ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda kullanımının etkilerinin ortaya konulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda ilköğretim 4. ve 5. sınıf Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji dersleri kapsamında oluşturulan öğrenci ürünlerinin, hazırlanan e-portfolyo web sitesine yüklenmesi sürecini içine alan e-portfolyo değerlendirme yaklaşımının kullanımının, öğrencilerin akademik başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisi, öğrencilerin e-portfolyo süreci ile ilgili görüşleri ve e-portfolyo web sitesindeki birey ve ürün değerlendirme formlarının kullanımı ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Araştırma kapsamında bir deney ve bir kontrol grubu oluşturulmuştur. Deney grubunda e-portfolyo kullanımının etkilerinin incelenmesi amacıyla; başarı testi, derse karşı tutum ölçeği ve e-portfolyo kullanım süreci ile ilgili öğrenci, öğretmen ve veli görüşü alınmıştır. Kontrol grubunda ise eğitim-öğretim sürecine

devam edilmiş, ders programlarına uygun olarak ders işlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrenci başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - A. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - B. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - C. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - D. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
2. Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - A. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
 - B. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?

- C. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
- D. Elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?
3. Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili kullanıcı görüşleri nelerdir?
- A. Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili öğrenci görüşleri nelerdir?
- B. Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?
- C. Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili veli görüşleri nelerdir?
4. Eğitim paydaşlarının (öğrenci, öğretmen ve veli) e-portfolyo web sitesi değerlendirme araçlarını kullanım oranları ve yapılan değerlendirme ile ortaya çıkan sonuçlar nasıldır?
- A. Öğrencilerin ve öğretmenlerin etkinlik değerlendirme rubriklerini kullanım oranları nasıldır ve öğrencilerin etkinlik değerlendirme rubriklerinden aldıkları puanlar hangi aralıktadır?
- B. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin birey ve çalışma değerlendirme formlarını kullanım oranları nasıldır ve bu formların değerlendirilmesi ile ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?
- C. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin çalışmalar için yorum yapma ve ürün puanlama aracını kullanma oranları nasıldır ve bu araçların çıktılarının değerlendirilmesi ile ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

İlgili literatür incelendiğinde; e-portfolyo uygulamalarının olumlu sonuçlar ortaya koyduğu görülmektedir (Arap, 2008; Çayırıcı, 2007; Döşlü, 2009; Gibson, E-Portfolio Decisions and Dilemmas, 2004; Hartmann & Calandra, 2004; Koç A. , 2010; Polat & Köse, 2013; Sanalan & Altun, 2002; Stefani & Diener, 2005; Wang, 2004). Ancak e-portfolyo yaklaşımı ile ilgili olarak uzun yıllardır yurt dışında yapılmakta olan araştırmaların, ülkemizde özellikle 2005 yılındaki yeni program ile birlikte hız kazanmış olmasına rağmen henüz yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmektedir (Çayırıcı, 2007). Ülkemizde bazı pilot çalışmalarda e-portfolyo ile ilgili farklı uygulamalar ile çeşitli araştırmalar yapılmasına rağmen bunların bazı ürün oluşturma araçları ve özellikleri bakımından yeterince irdelenmediği görülmüştür. Bu durum konu ile ilgili araştırmaların eksikliğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, e-portfolyo yaklaşımın sınıf ortamında uygulanabilirliği ve etkilerinin ortaya konulması amacıyla, e-portfolyonun daha verimli ve kolay kullanımına imkân veren ve farklı özelliklere sahip araçları içinde barındıran ortamların ve bunların etkilerinin araştırıldığı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırma ile ülkemizde bu konudaki bilgi ve araştırma eksikliğini giderme yönünde bir adım atarak ve bu yaklaşımın ve yöntemin tanıtılmasını sağlayarak, öğrenci, öğretmen ve veli üzerindeki etkisi ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Çalışma kapsamında geliştirilen e-portfolyo web sitesi sayesinde öğrenciler, öğrenme-öğretme sürecinde hazırladıkları ürünleri web ortamında saklayabilmekte, çalışmalarını arkadaşları ile kolayca paylaşabilmekte, arkadaşlarının çalışmalarını çeşitli ölçekler doğrultusunda değerlendirebilmekte, kendi çalışmaları ile ilgili arkadaşları, öğretmeni ve velisi tarafından yapılan değerlendirmeleri görebilmekte ve web sitesi üzerinden kolayca iletişim kurabilmektedir. Bu nedenle hazırlanan e-portfolyo web sitesinin, öğrencilerin daha kolay, daha nesnel ve daha doğru bir değerlendirmeye tabi tutulmasına imkân tanınması beklenmektedir. Ayrıca bu sistemin, barındırdığı farklı ve yeni araçlar bakımından özgün bir sistem olması nedeniyle, yapılan e-portfolyo çalışmalarına farklı bir bakış açısı kazandıracığı düşünülmektedir.

Bu araştırma ile çalışma kapsamında hazırlanan e portfolyo web sitesinin Web 2.0 teknolojilerine uygun olarak tasarlanan bir sistem olması ve popüler sosyal paylaşım sitelerinin bazı özelliklerini taşıması sebebiyle, eğitim teknolojisi uygulamalarına ve araştırmalarına yeni bir boyut kazandıracığı düşünülmektedir.

Ülkemizde MEB tarafından uygulanan FATİH projesi ile 2010 yılından bu yana eğitim ortamlarında teknoloji entegrasyonu sağlanmaya çalışılmaktadır. Yapılan çalışma ile ülkemizdeki öğrencilerin, öğretmenlerin, velilerin ve araştırmacıların e-portfolyo sistemi ile tanıştırılması ve teknoloji destekli, çağdaş öğrenme yaklaşımlarına uygun eğitim ortamları sağlaması açısından yeni bir örnek oluşturması planlanmaktadır.

Bilgisayar ve internet gibi donanım altyapısı gerektiren e-portfolyo sistemlerinin uygulanması noktasında, FATİH projesi kapsamında dağıtılan tablet bilgisayarların gerekli donanım eksikliğine çözüm getirmesi ve uygulanmasını kolaylaştırması beklenmektedir. Bu açıdan bakıldığında çalışmanın FATİH projesi hedeflerine katkı sağlayacak önemli bir uygulama olduğu düşünülmektedir.

FATİH Projesi ile MEB' e bağlı okullara teknolojik donanım sağlandığı halde, henüz bu teknolojilerin eğitim ortamlarında etkili bir şekilde nasıl kullanılacağına ilişkin çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu araştırmanın da bu anlamda literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Portfolyo uygulamaları, süreç ve ölçme değerlendirme için iç içe olduğu çağdaş eğitim anlayışının bir parçasıdır. Bu nedenle, süreç ve ölçme-değerlendirme bir boyutu olması nedeniyle başarı ve tutuma olan etkinin araştırılması tercih edilmiştir. Nicel ölçme araçlarının yanı sıra nitel araştırma yöntemleriyle de veri toplanacak olması farklı değişkenler ve etkilerinin incelenmesine olanak sağlayacaktır. Bu çalışmanın sonuçları, daha sonraki araştırmalarda farklı boyutların ele alınmasına katkı sağlayabilecektir.

Yapılan çalışmanın, belirtilen boyutları göz önünde bulundurulduğunda, eğitim literatürü açısından gerekli ve önemli bir çalışma olduğu düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Araştırma ile ilgili sayıtlar şu şekildedir:

1. Öğrencilerin araştırma sürecinde kendilerine uygulanan test ve ölçeklerde yer alan soruları içtenlikle cevapladıkları kabul edilmiştir.
2. Öğrenci, öğretmen ve velilerin görüşme sorularına gerçek görüşlerini yansıtan cevaplar verdikleri kabul edilmiştir.
3. Deney grupları ve kontrol gruplarında yer alan öğrenciler arasındaki etkileşimin en alt düzeyde olduğu kabul edilmiştir.
4. Kontrol edilemeyen değişkenlerin, deney ve kontrol gruplarını aynı oranda etkilediği kabul edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma ile ilgili sınırlılıklar şu şekildedir:

1. Araştırmanın çalışma grubu, Konya Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulunda öğrenim gören ve 165 kişiden oluşan 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma, ilköğretim 4. ve 5. sınıf Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji derslerinin öğretim programı ile sınırlıdır.
3. Araştırma, uygulamanın yapıldığı sınıfların öğretmenleri tarafından hazırlanan ve araştırmacı tarafından kontrol edilen 17 adet etkinlik ile sınırlıdır.
4. Araştırma, araştırmacı tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Başarı Testi (4. ve 5. sınıf), Fen ve Teknoloji Başarı Testi (4. ve 5. sınıf), Yaşar ve Anagün (2008) tarafından geliştirilen İlköğretim 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Tutum Ölçeği ile Demir ve Akengin (2010) tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden toplanan veriler ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Web 2.0: İkinci kuşak web teknolojilerinin ve servislerinin bir araya getirilmesi ile kullanıcılar arasında işbirliğini ve paylaşımı arttırmak amacıyla tasarlanan ortamlar ve uygulamalardır (O'Reilly, 2005).

Sosyal Ağlar: Sosyal ağlar ortak paydaları olan insanları bir araya toplayarak oluşturdukları grup arasında iletişimi, etkileşim ve bilgi akışını sağlayan araçlardır (Kalafat & Göktaş, 2011).

Değerlendirme: Ölçümlerden sonuç çıkarma ve ölçülen birey ya da nesnelere hakkında bir değer yargısına varmaktır (Tekin, 1993).

Alternatif Değerlendirme: Bir öğrencinin gelişimini sergilemek, öğretimini şekillendirmek, ne bildiğini ve yapabildiğini bulmak vb. amaçlar için kullanılan geleneksel olmayan her türlü yöntemdir (Pierce & O'Malley, 1992).

Portfolyo: Seçilmiş, kişinin özgün ürünü ya da ürünlerinden oluşan, zamanla gelişimini yansıtan, planlı ve amaçlı bir şekilde düzenlenmiş çalışmalar topluluğudur (Barrett, 2000).

Elektronik Portfolyo (E-Portfolyo): Öğretmen ve öğrencilerin elektronik teknolojileri kullanarak oluşturdukları ürünleri, ses, video, grafik, metin gibi farklı medya formatlarında biriktirmeleri ve düzenlemeleridir (Barrett, 2005)

BÖLÜM 2

LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma problemi doğrultusunda yapılandırmacı yaklaşım, yapılandırmacı yaklaşımda değerlendirme, alternatif değerlendirme, portfolyo ve elektronik portfolyo konuları ile ilgili literatür taramasına yer verilmiştir.

2.1. Yapılandırmacı Yaklaşım

Geçmişten günümüze toplumunun ihtiyaç duyduğu bireylerin yetiştirilebileceği eğitim ortamlarının nitelikleri tekrar tekrar tartışılmaktadır. Çağımızın gerektirdiği becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi için ise kökleri felsefe, psikoloji, sibernetik gibi bilimlere ve insanların dünyayı nasıl algıladığı olgusuna dayanan, geçen yüzyılın baskın kuramlarından olan yapılandırmacı yaklaşımın uygun olduğu düşünülmektedir (Karagiorgi & Symeou, 2005). Bu da eğitimcileri yapılandırmacı yaklaşım ile ilgili yeni araştırmalara itmektedir. 18. yüzyıl düşünürlerinden Giambattista Visco'nun düşünceleriyle birlikte ortaya çıkmış ve 20. yüzyıl araştırmacılarından Jerome Bruner, William James, John Dewey, F. C. Barlet, Jean Piaget ve L. S. Vygotsky gibi isimlerin katkılarıyla günümüzdeki halini almıştır (Arslan, 2007; Aydın, 2007). İngilizcede "Constructivism" olarak adlandırılan yapılandırmacılık, eğitim literatürümüzde "oluşturmacılık", "zihinde yapılanma", "yapıcılık", "yapılanma" ve "yapısalcılık" terimleriyle ifade edilmektedir (Coşkun S. , 2011). Jonassen' e (1991) göre yapılandırmacılık, bireylerin kendi bilgilerini ve gerçekliğini önceki deneyimlerine ya da algılarına dayalı olarak yorumlayarak gerçekleştirdikleri ve bu sebeple öğrenmenin büyük ölçüde bireysel olarak sağlandığı bir teoridir.

Yapılandırmacılık, öğretme temelli olmayıp, insanın öğrenmeyi nasıl gerçekleştirdiği üzerine kurulu bir kuramdır ve insanın bilgiyi zihninde nasıl inşa ettiğine bağlı olarak öğrenme ortamlarının hazırlanması düşüncesine dayanmaktadır (Brooks & Brooks, 1993; Coşkun M. , 2003; Gürol, 2002; Sönmez, 2001; Tezci & Dikici, 2003). Yani yapılandırmacılık öğrencilerin anlamı nasıl oluşturduğunu tanımlayan bir bilgi ve öğrenme kuramıdır (Fosnot, 1996). Bu açıdan bakıldığında bu

yaklaşım, öğrenciye balığı tutup hazır olarak vermeyi değil, balığın nasıl tutulması gerektiği konusunda yol göstermeyi hedefleyen bir yaklaşımdır.

Yanpar (2001)'a göre; bilginin kurgulanabilmesi için öğrencinin aktif olması gerekmektedir. Yani öğrenci öğrenme-öğretme sürecine etkin olarak katılarak; araştırma yapar, sunulan bilgileri sorgular, görüşlerini paylaşır, işbirliği yapar, etkileşimde bulunur, yeniliğe açık tutumlar geliştirir ve olayları bütüncül bir yaklaşım içinde değerlendirir (Deryakulu, 2000). Bunun yanında öğretmenin ise, bilgiyi aktaran kişi olmaktan uzaklaşarak, rehberlik eden ve yol gösteren bir konuma gelmesi gerekmektedir. Yani öğretmen bir kutup yıldızı gibi davranarak; öğrencileriyle birlikte öğrenir, bireysel farklılıkları dikkate alır, öğrencileri işbirliğine teşvik eder, öğrencilerin fikirlerini ve sorularını rahatlıkla ifade edebilecekleri ortamlar yaratır. (Brooks & Brooks, 1993). Böylelikle öğrencinin daha kalıcı ve verimli öğrenmeler gerçekleştirmesine katkı sağlanmış olur.

Yapılandırmacı yaklaşım bilgiyi temelden kurmayı amaçlamaktadır (Demirel, 2002). Yani öğrenci yeni bilgiyi mevcut bilgi şemasına eklerken başkalarının öğrettiği bilgilerle değil, tamamen kendi zihinsel süreçleriyle yapılandırmaktadır. Bu yaklaşım ayrıca sürekli yeni bilgilerin inşasına açık bir sistem olduğu için, öğrenmeyi yaşam boyu devam eden bir süreç olarak kabul eder ve bu süreçte birey, bilgi yaşantılarını anlamlı hale getirmeye çabalar (Yurdakul, 2004).

Yapılandırmacı yaklaşım, bireylere temel bilgi ve becerilerin kazandırılması gerektiği görüşünü inkâr etmez; fakat eğitimde bireylerin daha çok düşünmeyi, anlamayı, kendi öğrenmelerinden sorumlu olmayı ve kendi davranışlarını kontrol etmeyi öğrenmeleri gerektiğini vurgular (Saban, 2002).

2.2. Yapılandırmacı Yaklaşımda Değerlendirme

Gelişen dünyada kalıplaşmış beyinlere sahip bireylerin ihtiyacı karşılamakta yetersiz kalması sebebiyle bireylerden beklenen gelişim özellikleri de farklılaşmıştır. Bu beklentiler doğrultusunda bireysel farklılıklar ön plana çıkmış, her bireyin kendi ihtiyaçlarına ve mevcut gücüne uygun bir eğitim alması yaklaşımı kabul görmeye başlamıştır (Orhaner & Tunç, 2001). Bu eğitim yaklaşımına bağlı olarak

değerlendirme yöntemlerinin farklılaşması da kaçınılmazdır. Çünkü bireylerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarının anlaşılması boyutunda geleneksel değerlendirme yaklaşımları yetersiz kalmaktadır (Saban, 2002).

Toplumun değerlendirme yaklaşımlarındaki değişen beklentileri çeşitli uluslararası kuruluşlar tarafından dikkate alınmış ve bu beklentiler eğitimcilerde aranan standart özellikler olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Örneğin 1920'lerde kurulan, üyelerinin çoğunluğunu ABD ve Kanada'nın oluşturduğu ve matematik eğitimi alanında dünyanın en önemli kuruluşlarından biri olarak kabul edilen Matematik Öğretmenleri Ulusal Konseyi / National Council of Teachers of Mathematics (NCTM, 1995); değerlendirmenin sadece ders sonunda ya da öğrenimin sonunda uygulanan bir test olmaktan daha çok eğitimin bir parçası haline gelmesi gerektiğini, böylelikle hem öğrencinin süreç içindeki motivasyonunun artacağını hem de değerlendirmenin öğretmene daha iyi rehberlik edebilecek bir konuma gelebileceğini vurgulamaktadır. Bu yeni standartlar çerçevesinde değerlendirmenin; öğrencinin yapabildikleri ve yapamadıklarının yanı sıra neleri bildiğini de ortaya koyabileceği şekilde ve etkinliklerin öğrencinin öğrenmesini destekleyecek yazılı, sözlü ve eylemsel olarak performansa dönüştürebileceği şekilde düzenlenmesi olarak kabul edildiği görülmektedir.

Değerlendirme; öğretimden ayrı değil, öğretimin içinde yer alan ve öğretime yön veren, eğitim sürecinin her adımının ayrılmaz bir parçası olan dinamik bir süreçtir (Gagnon & Collay, 1998). Bu özelliğine paralel olarak yapılandırmacı yaklaşıma göre değerlendirme; sadece süreç sonunda yer almaz. Öğrenme ve program faaliyetlerinin nasıl devam edeceğine, öğretim süreci içinde sürekli sağlanan geri bildirimler ile karar verilir. Yani değerlendirme, süreç içinde aktif olarak kullanılan bir yapıya sahiptir (Marlowe & Page, 1998).

Eğitimde asıl hedef; kendisine aktarılan bilgileri aynen kabul eden bireyler değil, yeni bilgileri önceki bilgi, beceri ve yaşantılarından yararlanarak yorumlayabilen, edindiği bilgiyi nerede ve nasıl kullanacağını bilen, kendi öğrenme stillerinin farkına varıp yeni bilgiler ortaya koyabilen bunu yaparken de önceki bilgilerinden faydalanabilen bireyler yetiştirmektir (Güven S. , 2005; Özden, 2003).

Yani yapılandırmacı yaklaşıma göre değerlendirme; öğrencilerin derslerde öğrendiklerini olduğu gibi kullanmalarıyla değil, öğrendiklerini yaşam durumlarında kullanma becerilerine bağlı olarak ölçülebilen bir yapıya sahiptir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008; Yurdakul, 2005). Bu değerlendirme yaklaşımında öğrencilerin sınav sorularına doğru yanıt verip vermediklerini belirlemenin ötesinde, öğrencilerin konuları nasıl anladıkları ve daha önceki düşüncelerinden farklı olarak ne tür yeni düşünceler ortaya koydukları da önemlidir (Brooks & Brooks, 1993).

Yapılandırmacı yaklaşıma göre yapılacak değerlendirmelerde kullanılacak bir yaklaşım da tek doğrunun bulunduğu, başarı hedefinin önceden belirlendiği ölçüt dayanaklı sınavlardan yerine, gerçek durumlara dayalı, sorun çözme becerilerini ölçen performansa dayalı değerlendirme yaklaşımlarıdır (Deryakulu, 2000; Romberg, 1993). Bu yaklaşım ile öğrencilerin problem çözme, ifade etme, varsayımda bulunma, gerekli durumlarda matematiksel bilgilerini kullanma gibi yeteneklerindeki gelişme düzeyleri belirlenebilir.

Yurdakul (2004)' a göre yapılandırmacı anlamda bir değerlendirme olabilmesi için aşağıdaki durumların gerçekleşmesi gerekmektedir:

- Öğrenme sürecinin dışında bağımsız bir etkinlik değil, onun ayrılmaz bir parçası ve aynı zamanda nedenlere ve nasıllara dayalı bir öğrenme etkinliğidir.
- Nesnel değil, daha öznel ve esnektir.
- Öğretmen değil; öğrenenler merkezdedir ve söz sahibidir.
- Öğrenmelerin ölçülmesi yerine; nedenler ve nasıllar araştırılarak, gerekçeler ve dayanaklar sunularak yapılan değerlendirmeyle de öğrenmenin gerçekleştirilmesidir.
- İçeriğe ulaşıp ulaşılmadığının ölçülmesi değil; öğrenme sürecini anlamaya odaklanmadır.

- Öğretmenin öğrenenleri değerlendirmesi ile sınırlı değil; öğrenenlerin kendilerini, birbirlerini, öğretmenlerini, bütün olarak süreci ve ürünleri; öğretmenin de bir öğrenen olarak kendini değerlendirmesidir.
- Öğrenenlerin birey olarak ne kazandıklarından çok; bunları nasıl kazandıklarını anlamasıdır.
- Önceden belirlenmiş, ulaşılması istenir davranışlara değil, süreç içinde oluşan kazanımlara dayalıdır; daha ayrıntılı ve bütüncüdür.
- Kendini değerlendirme, öznel ve yansıtıcı, bunun yanında öğrenenlerin kendilerinin geliştirdiği ölçütlere dayalı; birbirini değerlendirme ise daha nesnel ve öğrenenlerin birlikte geliştirdiği ölçütlere dayalıdır.

Yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenen değerlendirme ortamları için bir diğer önemli nokta, öğrencilerin değerlendirilme sürecinin ve gerçekleştirilen etkinliklerin esneklik içerecek biçimde oluşturulmasıdır. Böylelikle, öğrencilerin bireysel olarak güçlü oldukları, görsel, işitsel ya da kinestetik yönlerini kullanabilecekleri bir ortam hazırlanmış olur (Thomson & Mascazine, 1997). Bu şekilde öğrencilerin güçlü yönlerini kullanabilecekleri bir ortam hazırlanmış olacak böylelikle hem öğrencilerin daha kolay öğrenebileceği hem de motivasyonlarının daha yüksek olacağı bir zemin hazırlanmış olacaktır (Akdoğan Yeşilova, 2011).

Berberoğlu'na (2006) göre, öğrenme sürecine uygun değerlendirme yöntemini kullanan öğretmenlerin öğrencileri her zaman başarılı olmaktadır. Yani doğru ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanıldığı değerlendirme ortamlarında öğrenciler, daha uygun bir değerlendirme sürecinden geçmiş olarak daha doğru bir karar ile değerlendirilmiş olacaktır. Böylelikle öğrencilerin eksik olduğu alanların belirlenebilmesi ve bu eksikliklerin giderilebilmesi için daha uygun şartların hazırlanabilmesi mümkün olacaktır. Bu özellikleri taşıması bakımından yapılandırmacı yaklaşıma göre eğitim-öğretim ortamlarında geleneksel değerlendirme yöntem ve tekniklerinin yanı sıra eğitim sürecini de değerlendirmeye imkân tanıyan; dereceleme ölçekleri, tutum ölçekleri, performans ödevleri, projeler,

öz değerlendirme, akran değerlendirme, grup değerlendirme, gözlem, görüşme, portfolyo gibi alternatif değerlendirme tekniklerinden uygun olanlar kullanılabilir.

2.3. Alternatif Değerlendirme

Eğitimin temel amacı, bireyde istendik yönde davranış değişikliği meydana getirmesidir. Bireydeki davranış değişikliğinin istenilen miktarda ve istenilen yönde olup olmadığı da değerlendirme ile belirlenir. Bu açıdan bakıldığında değerlendirme eğitim - öğretim sürecinin en son ve en önemli ögelerinden biridir. Çünkü eğitimin amacına ulaşp ulaşmadığının belirlenmesi bu süreç ile kesinlik kazanır. Ancak bireyler farklı yollardan öğrenirler ve her birey bilgiyi kendi geçmiş yaşantısına göre oluşturur. Öğrenme tiplerindeki bu farklılık ve öğrenmenin doğası, değerlendirmenin de farklı türlerini kullanmayı gerektirmektedir. Bu sebeple birey değerlendirme sürecinde, klasik değerlendirme yaklaşımlarının yanında, bireylerin zihinsel ve fiziksel gelişim düzeyleri ile bireysel farklılıklarının da hesaba katıldığı alternatif değerlendirme yaklaşımları kullanılmaktadır.

Yapılandırmacı eğitim ortamlarında öğrenciler kendi bilgi seviyelerini değerlendirmekte ve eksiklerini tamamlamak için yapılması gerekenlere karar vermektedirler. Bu ortamda öğretmen yol gösteren, öğrenciyi doğru kaynaklara yönlendiren yani rehberlik eden kişi konumundadır. Öğrencinin süreç içindeki karar verme, eksiklerini tamamlama, bilgi ve becerilerini geliştirme sorumluluğu büyük oranda kendisine aittir. Bu yüzden yapılandırmacı ortamlarda değerlendirme, öğrenenin kendi öğrenme stratejilerini de geliştirebildiği alternatif değerlendirme yaklaşımları ile sağlanabilir.

Öğrencinin bireysel farklılıklarını göz önüne alan ve kişinin süreç boyu kendi içerisindeki gelişim ve değişimini dikkate alarak yargıya varmasını sağlayan alternatif değerlendirme yöntemleri kişiye özgünlük imkânı tanımaktadır. Bu da alternatif değerlendirmenin hem süreç hem de sonuç odaklı olduğunun bir göstergesidir.

Farklı kaynaklarda alternatif değerlendirme ile ilgili farklı ifadeler göze çarpmaktadır. Bu kaynaklarda alternatif değerlendirmenin farklı özelliklerini öne

çıkacak şekilde “performans değerlendirme”, “özgün (otantik) değerlendirme”, “informal değerlendirme”, “doğrudan (direct) değerlendirme” gibi ifadeler kullanılmıştır (Dochy & McDowell, 1997). Ancak bu ifadelerin birbirinden oldukça farklı anlamlar taşıdığını öne süren bazı kaynaklar da mevcuttur (Çepni, 2007).

Çepni (2007) alternatif değerlendirme kavramını, değerlendirmenin geleneksel değerlendirmede kullanılan ölçme araçlarının dışındaki araçlarla sağlandığı bir yaklaşım olarak tanımlamıştır.

Pierce ve O’Malley (1992) alternatif değerlendirmeyi, “bir öğrencinin gelişimini sergilemek, öğretimini şekillendirmek, ne bildiğini ve yapabildiğini bulmak vb. amaçlar için kullanılan geleneksel olmayan her türlü yöntem” olarak tanımlamaktadır.

Herman ve arkadaşları (1997), alternatif değerlendirmelerin geleneksel testlerden farklı olarak öğrencileri karmaşık sorunlara kendi çözümlerini bulmaya teşvik ettiğini belirtmişlerdir. Bu sebeple bu değerlendirme türü, her türlü eleştirel düşünme ve ileri düzey fonksiyonel becerilerin değerlendirilebilmesine de imkân tanınması sebebiyle üst düzey bir değerlendirme türü olarak görülmektedir.

Korkmaz (2004) alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini tanımlarken;

- Beceri ve bilginin kullanımını birbiriyle bağlantılı, tamamlanmış ve ortamlara uyum sağlamış etkinlikler üzerinden ölçen,
- Farklı sunuş şekillerine ve öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme biçimine olanak sağlayacak şekilde esnek,
- Öğrencilerin kendi öğrenme biçimlerini ve düşüncelerini analiz etmelerini sağlayarak öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine izin veren bir yapısı olduğunu vurgulamıştır.

Özet olarak araştırmacıların görüşleri değerlendirildiğinde, öğrencilerin ortaya koydukları ürünlerin süreç içinde değerlendirilmesine, öğrencilerin kendi

öğrenmelerinin farkına vararak kendilerini geliştirebilmelerine imkân sağlayan alternatif değerlendirme yaklaşımlarına ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Worthen'e göre (1993) alternatif değerlendirmenin başarıya ulaşması için değerlendirme ortamlarında bulunması gereken koşullar şunlardır (Akt:Ewing, 1998):

- Daha kaliteli değerlendirme isteği,
- Geleneksel değerlendirmenin sınırlı etkileri olduğuna dair göstergeler,
- Bireylerin yeniliğe açık olması,
- Hedeflerin belirgin olması,
- Bir değerlendirme kültürünün olması,
- İstendik öğrenci davranışlarının açık ve net olması,
- Geleneksel testler ile içerik ya da programın uyumsuzluğu,
- Alternatif değerlendirme ile iyi örneklerin olması,
- Değerlendirme yöntemlerini eleştirmeye açık olma,
- Yöneticilerin yeni değerlendirme yaklaşımlarına açık olmasıdır.

Alternatif değerlendirme yöntemleri bazı karakteristik özellikler taşımaktadır. Sınıfta bu yöntemin kullanımı sürecinde bu özelliklerin pek çoğu aktif olarak kullanılmaktadır (Aurbach & Associates, Inc, 2013):

- Öğrencilerin bir şeyleri yerine getirmesini veya oluşturmasını ister,
- Öğrencilerin kendini yansıtmasını teşvik eder,
- Anlamlılığın sonucunu ölçer,

- Üst düzey düşünme ve problem çözme yeteneklerini kullanmayı teşvik eder,
- Anlamli öğretimsel aktiviteleri sergileyen görevleri kullanır,
- Gerçek dünya uygulamalarını çağırıştırır,
- Puanlamada insani yargılamayı (kalıplaşmamış) kullanır
- Öğretmenler için yeni öğretme ve değerlendirme rolleri gerektirir
- Öğrencilere öz değerlendirme yapma fırsatı sağlar
- Hem bireysel hem de grup aktiviteleri için imkân sağlar
- Öğrencileri okul ödevlerinin kapsamının ötesinde öğrenme aktivitelerine devam etmelerini teşvik eder
- Belirgin performans ölçütlerini tanımlar
- Değerlendirmeyi müfredatın ve öğretimin önemine göre eşit olarak yapar.

Alternatif değerlendirme yaklaşımına göre öğrenciye verilen etkinlikler gerçek ya da öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilgili olmalıdır. Bu sayede öğrenci etkinliğin neden yapılması gerektiğini daha kolay anlayabilir. Öğrenci etkinliğin neden yapılması gerektiğini anlayamaz ise öğrenmeleri kalıcı olmaz ve bu böylece öğrenci bu beceriyi hayata geçiremez. Ayrıca etkinliğin diğer alanlarla ilişkisinin kurulabilmesi ve her boyutuyla öğrenilerek yaşama uyarlanabilmesi için öğrenciden istenen etkinliklerin tüm programla ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Bu yaklaşımın 2004 yılında yayınlanan Fen ve Teknoloji Dersi (4-5. Sınıflar) öğretim programı ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da desteklendiği görülmektedir. Bakanlığa göre alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini uygularken dikkat edilmesi gereken diğer hususlar şu şekildedir (MEB, 2005):

- Alternatif teknikler daha öznelidir. Yani değerlendiren kişinin, öğrencinin sunduğu esere (yazı, proje, poster, vs.) bakarken ne aradığı ve ne ölçüde gördüğü önemlidir.
- Öğrencilerin öğrendiklerini göstermek amacıyla ortaya koyduğu eserler farklı bakış açılarına göre değerlendirilebilir.
- Öğrencilere, eserlerini hangi ölçütlere göre değerlendirileceği önceden bildirilmelidir.
- Değerlendirme araçlarının amacı her öğrenciyi aynı eser üretmeye zorlamak değil, tam aksine onların yaratıcılık ve özgün düşünce üretme yeteneklerini bastırmadan, öğrenme ve öğretme amaçlarına uygun süreçleri yaşayarak ve uygulayarak kendilerini en iyi şekilde ifade etmelerini sağlamaktır.
- Değerlendirme araçları değerlendiren kişinin esere daha nesnel yaklaşabilmesine zemin hazırlamalıdır.

Alternatif değerlendirme yaklaşımlarında kullanılan bazı teknikler şu şekildedir:

Performans Değerlendirme: Öğrencilerin bilgi ve becerilerini ortaya koyarak oluşturdukları çalışma, ürün ya da etkinliklerin değerlendirilmesi sürecidir. Bu değerlendirme türü öğrencilerin akademik bilgilerini, gerçek yaşam durumlarına yansıtılabilir düzeylerinin bir ölçüsünü ortaya koyar ve bu değerlendirme yöntemine göre öğrencinin daha üst düzeyde düşünme gerektiren görevleri yerine getirmesi beklenir (Bağcı, 2009).

Performans değerlendirme sürecinde; kompozisyon yazma, makale yazma, grafik çizme, deney düzeneği oluşturma gibi ürünler; bilgiyi edinme, düzenleme ve kullanma gibi üst düzey düşünme becerileri; deney yapma, kroki çizme, resim çizme, bir araç yapma gibi gözlenebilir performanslar ve grup çalışmasına yatkınlık,

başkalarının fikirlerine önem verme, kendini ifade etme, sunum yapabilme gibi alışkanlıklar ve sosyal beceriler kullanılabilir (MEB, 2006).

Öğrenciler performans değerlendirme etkinliklerini kullanarak bir işi yapabilme becerilerini ortaya koyarlar. Öğretmenler, öğrencilerin yaptıkları çalışmaları izleyerek çalışmaları ölçer ve değerlendirirler (Aydoğdu & Kesercioğlu, 2005).

Öz Değerlendirme: Belirli bir konuda bireyin kendi kendini değerlendirmesine öz değerlendirme denir (Turan, 2013). Bu tekniğin temelinde öğrencilerin kendi katılımlarını, süreçlerini ve ürünlerini değerlendirmeleri yatar ve bu teknik öğrencilerin herhangi bir ürün ortaya koyarken, nasıl düşündüklerini ve ürünü nasıl yaptıklarını değerlendirmelerini gerektirir (MEB, 2011).

Etkili bir öz değerlendirme, öğrencilerin kendi gelişimlerinin farkına varmalarına ve öz güven sahibi olmalarına katkı sağlayacaktır (Bahar, Nartgün, Durmuş, & Bıçak, 2006). Ayrıca öz değerlendirme öğrencinin kendi güçlü ve zayıf yönlerini tanımasına yani kendi yeteneklerini keşfetmesine ve geliştirmesine de katkı sağlar. Böylece öğrenci kendisini değerlendirmenin bir parçası olarak görür, farklı durumlarda davranışlarını niçin kontrol etmesi gerektiğini anlar ve kendisini dışarıdan bir bakış açısıyla ve farklı bir göz ile değerlendirme alışkanlığı kazanır.

Öz değerlendirmede temel amaç; öğrencinin kendi kendini değerlendirme kabiliyetini geliştirmektir. Öz değerlendirme yaparak öğrenciler kendi yaptıkları çalışmaların güçlü ve zayıf yönlerini bulur ve daha sonraki çalışmalar için kendini geliştirme fırsatı elde eder. Böylece öğrenci başarılarının tadını çıkarırken, başarısızlık koşulunda hayatını planlama ve problem çözme kabiliyetlerini geliştirme olanağı bulur (MEB, 2005).

Akran Değerlendirme: Belirli bir konuda bireyin kendi akranlarını yani arkadaşlarını değerlendirmesine akran değerlendirme denir. Akran değerlendirme yöntemiyle öğrenciler, öğrenmelerini pekiştirir, değerlendirme yaparken kendine akıllıca sorular sorarak düşünme, karşılaştırma ve iletişim becerilerini geliştirir (Bayat, 2010). Akran değerlendirme ile öğrencilerde; sosyal öğrenme, yardımlaşma,

sosyal beceriler ve iletişim becerileri gibi birçok özellik gelişmektedir (Oktaylar, 2010). Bu değerlendirmenin etkili olarak uygulanabilmesi noktasında, farklı değerlendirmecilerin aynı çalışmayı değerlendirerek puanlamaları, değerlendirmenin tutarlı olması açısından önemlidir (Bahar, 2006).

Akran değerlendirmesi öğrencinin programda belirtilen kazanımlara ulaşması konusunda; sürecin denetlenmesi, takip edilmesi ve öğrencinin ulaştığı son düzeyi belirleme amacıyla kullanılabilir (Turan, 2013). Öğrenci düzeyini belirlemek için kullanıldığında değerlendirmenin bir parçası olarak kabul edilebilir. Süreci takip ve denetleme amacı ile kullanıldığında ise öğrenciler birbirlerinden geri dönüt almış olurlar. Bu durumda puanlama performans hakkında genel bir bilgi vermiş olur (Bahar, Nartgün, Durmuş, & Bıçak, 2006).

Bu yöntemin yararları şu şekilde sıralanabilir (Falchikov, 1986):

- Öğrencilerin çalışmaları hakkında ayrıntılı geribildirim verir.
- Öğrencilerin çalışmalara eleştirel gözle bakmalarını sağlar.
- Benzer çalışmaları ayrıntılı görme fırsatı verir.
- Öğrenciyi öğrenme sürecinin değerlendirmesine yönlendirir.
- Yaşam boyu öğrenmeye katkı sağlar

Proje: Öğrencilerin grup hâlinde ya da bireysel olarak istedikleri bir alan ya da konu ile ilgili inceleme, araştırma ve yorum yapma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan, öğrencilerin yeni bilgilere ulaşmalarını, özgün düşünceler üretmelerini ve çıkarımlarda bulunmalarını sağlayan çalışmalardır (Özdemir, 2006). Ayrıca bu değerlendirme türü, öğrencilerin üst düzey ve motor becerilerinin ölçülmesinde kullanılabilen ayrıca duygusal becerilerinin de gelişmesine katkıda bulunan bir değerlendirme türüdür.

Öğrenciler oluşturdukları projenin sonunda, ilgi ve yeteneklerini ortaya koyma fırsatı bulurlar. Grup içi çalışmalarda analiz ve sentez yapma becerilerini geliştirirler.

Proje sürecinde performansın hangi kriterlere göre değerlendirileceği önceden belirlenmiş ve öğrenciye bildirilmiştir (Bekiroğlu, 2004). Çağdaş eğitim sistemlerinde oldukça yaygın olarak kullanılan bir değerlendirme türü olan bu yöntem ile öğrenci kendisi araştırır ve yine kendisi öğrenir. Öğretmen burada bir rehber konumundadır. Öğrenciye nasıl öğreneceğini ve kaynaklara nasıl ulaşılacağı konusunda yardımcı olur. Yapararak yaşayarak öğrenme felsefesi ile uyumlu olan bu yöntem ile öğrencilerin ilgilerini ve farklı yeteneklerini ortaya çıkarmak mümkündür (Turan, 2013).

Kavram Haritaları: Kavram haritaları, belirli bir kavram başlığı altında ilişkili kavramların birbirleriyle bağlantılarını gösteren iki boyutlu şemalardır (Güven E. , 2007). Bireyler yeni bilgileri bu ilişkiler sayesinde mevcut bilgi şemalarına ekler. Bu sayede bilgiler beyinde organize edilerek son şeklini alır ve kalıcı hale gelir.

Kavram haritaları, bilgiyi göstermek ve organize etmek için kullanışlı araçlardır. Temel amacı; konuları, olayları ve ilişkileri topluca göstermek böylece kavramların öğretilmesini kolaylaştırarak kalıcılığını artırmaktır. Anlamli öğrenmeyi kolaylaştıran bu teknik, kavramlar arası ilişkileri ve bağlantılarıyla birlikte ortaya koyabilen en önemli tekniklerden biridir.

Kavram haritaları bir önerme halinde olan bilgiler arasındaki anlamlı ilişkiler ortaya çıkarır. Bununla birlikte öğrencilerin olaylar ve bilgiler arasında nasıl ilişki kurduklarını görmemizi de sağlar. Bu bakımdan ele alındığında kavram haritaları hem öğretim, hem de değerlendirme amaçlı kullanılabilir. Öğretim aracı olarak kullanım şekillerinden biri tahtaya ya da büyük bir kâğıda çizilerek sınıf duvarına asılması olabilirken değerlendirme aracı olarak kullanım şekillerinden birisi de kavram haritalarının ön test - son test olarak uygulanıp, meydana gelen kavram değişikliklerinin belirlenmesidir (Küçük, 2010). Ayrıca kavram haritaları bir değerlendirme yöntemi olarak kullanıldığında, kavramların ya da kavramlar arası ilişkilerin yanlış algılanması durumunda öğrencilerin kavram yanılgılarının belirlenmesi ve giderilmesi noktasında önemli bir rol oynamaktadır.

Gözlem: Öğrencilerin sorulara verdiği cevapları, sınıf içi çalışmalara ve grup etkinliklerine katılımlarını ve materyallere gösterdiği tepkiyi gözlemleyerek değerlendirme yapılmasıdır. Gözlemler sistemli bir plan dâhilinde yapıldığında; daha fazla bilgi toplama, toplanılan bilgileri somutlaştırma, dersi planlama, öğrencilere dönüt verme, öğrenci hakkında karar verme gibi durumlarda oldukça kullanışlıdır (Turan, 2013).

Gözlem tekniğinde kullanılacak ölçütler belirlenirken bütün öğrenciler için aynı standartlar kullanılması, her öğrencinin birkaç kez farklı durumlarda gözlenmesi, değerlendirme aşamasında bireysel farklılıklara dikkat edilmesi, gözlem yapmada geçerlik ve güvenilirliği etkileyen önemli hususlardandır. Bunun için öğretmenlerden sınıf içi etkinliklerde geçerliği ve güvenilirliği sağlanmış gözlem çizelgelerini kullanmaları önerilmektedir (Çepni, 2005).

Çağımızın değerlendirme ihtiyaçları için daha uygun bir çözüm olması, hem sürece hem de sonuca yönelik olması ve böylece geçerliği ve güvenilirliği daha yüksek bir değerlendirmeye imkân tanınması sebebiyle alternatif değerlendirme yaklaşımları günümüzde oldukça yaygın kullanıma sahiptir (Belle, 1999). Ancak alternatif değerlendirme yaklaşımlarını kullanırken, geleneksel yaklaşımları tamamen göz ardı etmek de doğru değildir. Bu iki yaklaşım birlikte kullanıldığı takdirde en iyi ve en verimli sonuç alınabilecektir. Ayrıca bu yaklaşımların beraber kullanımı; eğitimsel programların daha kesin, daha kullanışlı ve daha tutarlı sonuçlar ortaya koymasına imkân sağlayacaktır. Geleneksel ölçümler öğrencilerin yıldan yıla gelişimleri konusunda bize daha ayrıntılı bilgi sunarken, alternatif ölçümler öğrencilerin süreç içindeki gelişimine yönelik daha ayrıntılı bilgi sağlamaktadır. Tedick ve Klee (1998) de buna paralel olarak öğrenci başarısının hem geleneksel hem de alternatif yöntemlerin birlikte kullanılarak değerlendirildiği çoklu ölçümler ile öğrencinin edimi konusunda daha ayrıntılı bir değerlendirme sonucu ortaya çıkacağını ifade etmektedir.

2.4. Portfolyo

2.4.1. Portfolyo Nedir?

Literatürde alternatif değerlendirme teknikleri içinde performans değerlendirme, öz değerlendirme, akran değerlendirme, kavram haritaları, gözlem, görüşme vb. teknikler yer almasına rağmen alternatif değerlendirme denilince ilk akla gelen teknik portfolyo değerlendirme tekniğidir. Hatta diğer birçok tekniği de içinde barındıracak şekilde geniş olan bu tekniğin yanlış olarak birçok yerde alternatif değerlendirme yerine kullanıldığı da görülmektedir. Portfolyo değerlendirme, sadece ürünün değil, aynı zamanda sürecin de değerlendirildiği bir değerlendirme türüdür (Boll, 2002; Century, 2002; Çoruhlu, Nas, & Çepni, 2008; Gamor, 2001; MEB, 2006b; Naziro, 2005; Zimbicki, 2007). Bu sebeple portfolyo iyi bir değerlendirme sistemi olmasının yanında öğretici nitelikleri de yüksek olan bir yaklaşımdır (Demirören, Aytuğ Koşan, & Palaoğlu, 2009; Özyenginer, 2006). Öğrenci performanslarını değerlendirmede kullanılan temel yöntemlerden biri olan portfolyolar (Demirören, Aytuğ Koşan, & Palaoğlu, 2009; Gronlund, 1998), ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitimin her düzeyinde, profesyonel ve mesleki eğitimlerde kullanılmaktadır (David, Davis, Harden, Howie, Ker, & Pippard, 2001; Demirören, Aytuğ Koşan, & Palaoğlu, 2009)

Portfolyo ile ilgili çok farklı tanımlar yapılmasına rağmen bu tanımların çoğunda portfolyonun amaçlı bir koleksiyon olduğu görüşü vurgulanmış ve öğrencilerin, gelişimlerini ve başarılarını başkalarına sunmak için bir veya daha fazla alandaki çalışmalarını amaçlı olarak bir araya getirdikleri bir koleksiyon olarak tanımlanmıştır (Arter & Spandel, 1991; Stiggins, 1994). Benzer şekilde Taylor (1994) portfolyoyu, öğrencinin belirli bir süreç içindeki performansını, gelişimini, başarısını, tecrübesini, bilgisini ve becerisini yansıtan ya da gösteren materyallerin toplanması olarak; Pierce & O'Malley (1992) ise öğrencinin belirli bir alandaki hedeflere yönelik olarak başarısını yansıtan çalışmalarının, amaçlı ve sistematik olarak toplanmasını gerektiren bir yaklaşım olarak tanımlamıştır. Bu araştırmacıları destekleyecek şekilde Korkmaz (2004) da portfolyoyu; öğrencinin çabasının, ilerlemesinin ve belirli bir alanda başarısının öyküsünü anlatan öğrenme ürünlerinden

oluşmuş amaçlı bir koleksiyon olarak tanımlamıştır. Bu alanda pek çok çalışma yapmış bir portfolyo uzmanı olan Halen Barrett (2000) ise portfolyoyu “seçilmiş, kişinin özgün ürünü ya da ürünlerinden oluşan, zamanla gelişimini yansıtan, planlı ve amaçlı bir şekilde düzenlenmiş çalışmalar topluluğu” olarak tanımlamaktadır.

Bu tanımlardan farklı olarak Meisels ve Steele (1991) ve Kingor (1997) ise portfolyoyu, öğrencilerin öğretim ve değerlendirme süreçlerinde rol almasını, kendi çalışmalarının değerlendirilmesine katılımını, kendi ilerlemesini izleyebilmesini ve başkalarının da kendi ilerlemesi hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayan araçlar olduğunu ifade etmektedir. Paulson ve Meyer (1991) ise, portfolyonun hem değerlendirme hem de öğretimi sağlayan bir sistem olduğuna işaret ederek portfolyoyu “öğrenmeyi geliştirmek için öğretim ve değerlendirme tecrübelerinin iç içe kullanılmasına izin veren öğretim ve değerlendirmenin kesişimi” olarak tanımlamıştır. Bu tanımlardan yola çıkarak portfolyo, “öğrencilerin çalışmalarını amaçlı olarak bir araya getirdikleri ve bu sayede kendi gelişimlerini ve ilerleyişlerini izleyebildikleri bir öğretim ve değerlendirme aracı” olarak tanımlanabilir.

Portfolyo kavramı, Latince taşımak anlamına gelen bir fiilden “portare” ve kâğıt yaprakları anlamına gelen bir sözcüğün “foglio” birleşiminden meydana gelmektedir (Sharp, 1997). Bu kavram eğitim literatüründe “öğrenci gelişim dosyası”, “ürün seçki dosyası”, “bireysel gelişim dosyası”, “eğitsel gelişim dosyası” gibi farklı ifadelerle adlandırılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı da bu adlandırmalardan 2005 yılındaki yeni öğretim programları ile birlikte yaygınlaştırmaya çalıştığı portfolyo için, “öğrenci gelişim dosyası” tanımlamasını tercih etmiştir.

Swet ve Zimmerman (1993)’ ise portfolyo kavramının yeni bir kavram olmadığını ve mimarlar, sanatçılar, oyuncular, modeller, grafik tasarımcıları vb. tarafından sık sık işlerini organize etmek maksadıyla kullandıkları bir araç olduğunu ve sınıflarda kullanılan portfolyoların sanatçıların kişisel yapıtlarını ve başarılarını göstermeye hizmet eden sanat geleneğinden geldiğini belirtmektedir. Onlara göre portfolyolar bir insanın ne yapabileceğini gösteren örnekler ortaya koymaktadır. Benzer şekilde Mamur (2009) da, portfolyonun sanat, mimarlık ve gazetecilik gibi

mesleklerde uzun bir geçmişe dayandığını ifade etmektedir. Özellikle sanatçılar tarafından uzun yıllar çalışmalarını sunmak, sanatsal ifadelerini, yeterliklerini göstermek ve çalışmalarına destek sağlamak amacıyla kullanılmıştır (Dikici, 2004). Ancak eğitim alanında kullanımı oldukça yenidir. Bazı sınıf öğretmenleri 1960'lı yılların başında öğrenci çalışmalarını portfolyo yoluyla değerlendirdiklerini ifade etseler de eğitim literatüründe 1980'li yılların ortasına kadar portfolyo hakkında makale yayınlanmamıştır (Burnham, 1986; Elbow & Belanoff, 1986; Akt:Korkmaz & Kaptan, 2003).

Portfolyo, hem bir öğretim hem de bir değerlendirme aracı olarak belirli amaçlar için kullanılmaktadır. Bu amaçların neler olduğunun bilinmesi, bu aracın hangi durumda kullanılmasının uygun olacağına ilişkin verilecek kararlar için önemlidir. Atılgan, Kan ve Doğan'a (2009) göre portfolyo kullanım amaçları şu şekilde maddelendirilebilir:

- Öğrencinin öğretim süreci içindeki ilerlemesini aşama aşama izleyebilmek için kullanılır (Bekiroğlu, 2005; Cohen, Swerdlik, & Philips, 1996; Helm, Beneke, & Steinheimer, 1998; Morgil, Cingör, Erökten, Yavuz, & Özyalçın Oskay, 2004). Yani öğrencinin belli bir konuda hazırladığı portfolyosuna dayalı olarak, hazırlanma sürecinde veya hazırlandıktan sonra öğrenci hakkında bilgi toplamak isteyenler öğrencinin nasıl bir gelişim gösterdiğine ilişkin kanıtlar bulabilirler.
- Öğrencide sorumluluk bilincini geliştirmek ve araştırma yapmaya, kendi kendine öğrenmeye sevk etmek ve cesaretlendirmek (Mitchell, 1995; Stecher, 1998).
- Öğrencilerin gerçek yaşamla iç içe öğrenmelerini sağlamak,
- Öğrencilerin yaptıkları çalışmalarını diğer öğrenci arkadaşlarıyla paylaşarak, gurur duyması, sunum becerisinin gelişmesi, sosyalleşmesi, dayanışma ve işbirliğinin gelişmesine olanak sağlamak.

- Biçimlendirici ve değer biçmeye yönelik değerlendirmeleri birleştirmek, böylece tümel bir değerlendirme yapmak.
- Öğrencinin hazırladığı gelişim dosyası yoluyla yeteneklerini ve ilgilerini keşfetmesi/keşfedilmesini sağlamak.

Bu amaçların sağlıklı bir biçimde gerçekleşebilmesi için ise portfolyonun ne zaman ve hangi durumlar için kullanılmasının uygun olduğunun bilinmesi gerekmektedir. Çünkü uygun durumlar için kullanılacak uygun ölçme araçları yapılan ölçmenin geçerliliğini artırmaktadır. Ölçme sonuçlarına dayalı olarak verilen kararların yerindeliği de uygun ölçme araçları ile elde edilen, geçerli ölçme sonuçlarına bağlıdır. Portfolyo kullanılmasının uygun olduğu durumlar şu şekilde maddelendirilebilir (Atılğan, Kan, & Doğan, 2009):

- Programda yer alan bireyselleştirilmiş ya da esnek hedefler veya sonuçların değerlendirilmesinde portfolyolar kullanılabilir (Sewell, Marczak, & Horn, 2002). Örneğin bir programda genel amaç, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmek ve bu gelişimi değerlendirmek ise portfolyolar kullanılabilir. Çünkü her bir portfolyo öğrencinin bireysel gereksinimlerine ve amaçlarına uygun olacaktır.
- Portfolyo bireylerin toplum içinde değişmelerinin ve değişme kararlarının izlenmesini amaçlayan programlar için kullanılabilir (Sewell, Marczak, & Horn, 2002). Bu durumda portfolyo ile bireylerin toplumsal değişimleri sağlanabilir ve izlenebilir.
- Öğrencilerin çevresini ve içinde yaşadığı toplumu tanınması, etkileşimde bulunması ve bunlar ile ilgili süreçleri takip etmesinin beklendiği durumlar için öğrenciler tarafında portfolyo hazırlanması istenebilir.
- Portfolyo ile yapılan tümel değerlendirme; sürecin her aşaması içindeki değişme ve gelişmeleri de dikkate alabildiğinden öğrencilerin süreç içinde izlenmesini sağlar (Sewell, Marczak, & Horn, 2002). Bu nedenle kazanılması beklenen davranışların içselleştirilmesi ve davranıştaki

değişikliklerin izlenmesinin gerekli olduğu durumlarda portfolyolar kullanılabilir.

- Değerlendirme sonuçları ile ilgili olan aile ve diğer grup üyeleri çoğu zaman karmaşık istatistiksel verileri olan diğer değerlendirme yöntemlerini yorumlamakta güçlük çekebilirler (Sewell, Marczak, & Horn, 2002). Ancak öğrencinin gelişimi ve davranışlarındaki değişmelere ilişkin görsel ya da yaşantıya dayalı kanıtları daha kolay yorumlayabilirler. Bu nedenle portfolyolar, öğrencideki gelişme ve değişimin; aile, okul yönetimi, öğretmen ve diğerleri tarafından izlenmesinin gerektiği durumlarda kullanılabilen bir araç olur.
- Programda yer alan karmaşık ve önemli kazanımların değerlendirilmesinde portfolyo kullanılması diğer ölçme araçlarının kullanılmasından daha kullanışlı olabilir (Sewell, Marczak, & Horn, 2002). Karmaşık ve üst düzey bazı davranışların ölçülmesi diğer ölçme araçlarıyla yapılmak istendiğinde uzmanlık ve deneyim gerektirir. Ancak portfolyo ile böylesi karmaşık davranışların ölçülmesi ve değerlendirilmesi daha kolaydır. Bu nedenle özellikle program hedef-davranışlarının; kavrama, analiz ve değerlendirme basamaklarında olması durumunda portfolyoların oluşturulması hem öğrenmeyi hem de değerlendirmeyi kolaylaştırabilir. Zira karmaşık davranışların bilginin aktarılması yollarıyla yeterli düzeyde kazanılmasının olanaklı olmaması yanında bu tür davranışların diğer tekniklerle ölçülmesi de daha güçtür.

Vaiz (2003)' ise portfolyo kullanımının amaçlarını şu şekilde açıklamıştır.

- Öğrencinin gelişimini izleyebilmek,
- Öğrencideki öz disiplin ve sorumluluk bilincini geliştirmek ve kendi kendini değerlendirme becerisine ulaşmasını sağlamak,
- Öğrencinin öğrendiğinin gerçek ve açık resmini çizebilmek,

- YetiŒeĒe baĒlı olarak yapılan yazılı ve szl deĒerlendirmelerin dıŒına çıkıp, alternatif lme deĒerlendirme yntemi geliŒtirmek,
- Gelecekteki Ēretmenlerine bilgi sunmak,
- Ērencinin geliŒimini daha saĒlıklı izleyebilmek,
- Ērencilerin yeteneklerini sergilemek ve ilgi alanlarını oĒaltmak,
- Ērencinin gerçekte ne ĒrendiĒini ortaya koymak,
- Ērencilerin diĒer arkadaşlarının yaptıkları portfolyoları izleyip birbirlerinin neler yapabileceĒinin farkına vararak, gelecekteki takım alıŒmalarına zemin hazırlamak.

2.4.2. Portfolyo İeriĒi

Portfolyonun içinde nelerin yer alacaĒını hedefler belirler. Hedefi olmayan portfolyo, Ērenci alıŒmalarının toplandıĒı bir dosya olmaktan teye geçemez. Bu sebeple alıŒmanın en baŒında hedefler, konuya ve amaca uygun olmalı ve bu alıŒmanın içindekileri zetlemelidir. Yani Ērenci neyi, nasıl ve niçin yapacaĒını bilmelidir ve bylece amaca uygun olmayan alıŒmalarla yolundan ayrılmamıŒ olur (Pach & Knight, 2000).

Portfolyoların içerisinde, Ērencilerin btn alıŒmaları yerine, dersin Ēretim programında belirlenen hedefleri doĒrultusunda performanslarını en iyi Œekilde yansıtabilen seçkin alıŒmaların ve Ērencilerin hedefler doĒrultusundaki geliŒim ve ilerlemelerini kanıtlayan belgelerin yer alması nemlidir (nc, 2009). Bu anlamda portfolyo dosyası içinde olabilecek materyaller Œunlardır:

- Ēretmen tarafından hazırlanan rehber,
- Ērencilerin yazılmıŒ devleri(taslak ya da bitmiŒ parçaları),
- AraŒtırmalar, problemler ve stratejiler,

- Diyagramlar, fotoğraflar, resimler,
- Video - kaset ve ses kasetleri ya da CD'ler,
- Grup ödevleri ve projeler,
- Öğretmen anekdotları,
- Kelime geliştirme çalışmaları,
- Öğrencilerin mektupları, şiirleri, raporları,
- Bir kitap incelemesi,
- Öğretmen kontrol listeleri,
- Özel ödevlerin içinden seçtiği örnekler,
- Değerlendirme kâğıtları (öğrenci çalışmalarındaki gelişimleri nasıl değerlendirileceğini gösteren kâğıtlar)

Cingör'e (2003) göre, portfolyo içeriğinde ayrıca seçilen konunun niçin seçildiği, çalışma hazırlanırken hangi adımların hangi sırayla atılması gerektiği, bu çalışmanın yapılmasındaki amacın ne olduğu, kişinin ne öğrendiği, hangi yeni tecrübeleri kazandığı, hangi kısımların kişiyi zorladığı ve bu çalışma tekrar yapılması nelerin daha farklı yapılabileceği ile ilgili bilgilerin de olması gereklidir.

2.4.3. Portfolyo Çeşitleri

Portfolyolar kullanıldıkları sınıflara ve onları oluşturup üzerinde çalışan öğrencilere göre değişiklik göstermektedir (Paulson, Paulson, & Meyer, 1991). Ayrıca portfolyolar özel amaçlarına, kime sunulduğuna ve öğretmenin öğrenme ve değerlendirme hakkındaki görüşlerine göre de değişiklik göstermektedir (Kieffer, Faust, Morrison, & Hilderbrand, 1996; Wolf & Siu-Runyan, 1996).

Burke, Fogarty ve Belgrad (1994) portfolyoları 3 kategoride incelemektedir (Akt:Vyortkina, 2003):

1) Kişisel Portfolyolar:

- A) Tüm Portfolyo:** Öğrencinin, arkadaşları ve öğretmeni tarafından daha fazla bilgi edinmesine ve okul dışı etkinliklerde onun ilgi başarılarını (hobiler, fobiler, sanatsal etkinlikler, spor, aile) değerlendirmeye yardımcı olur.
- B) En İyi Çalışma Portfolyosu:** Öğrencinin çalışmaları hakkında öğretmene bilgi verir. Öğretmen ve öğrenciler önemli çalışmaları seçtikten sonra çalışma tekrar gözden geçirilip, öğrencinin gelişimi değerlendirilir.

2) Akademik Portfolyolar:

- A) Notlandırılmış Portfolyolar:** Öğrenci ve öğretmenin ortak kararı ile, öğrenci çalışmalarının bir kısmının notlandırıldığı, tümünün önceden kriterlere göre notlandırıldığı ya da hiçbir kısmının notlandırılmadığı portfolyolardır.
- B) Bütünleşmiş Portfolyolar:** Öğrenciler tematik yaklaşımda olduğu gibi disiplinler arasındaki ilişkileri göz önünde bulundurarak birçok disiplinden konu seçim yapar. Öğretmen ve veli, seçilen çalışmalar arasındaki bağı dikkate alarak bir bütün olarak inceler.
- C) Grup Portfolyoları:** Değişik güç ve yeteneklere sahip öğrenci gruplarının çabalarını, işbirliğini ve grup içi yeteneklerini ön plana çıkararak birlikte oluşturdukları portfolyolardır.
- D) Çok Yıllı Portfolyolar:** Birkaç yıllık çalışmaların birlikte aynı portfolyoda yer almasıyla oluşur. Öğrenciler her yıla ait çalışmalarını tek bir portfolyoda toplarlar. Böylece öğrencilerin birkaç yıl içinde ne kadar gelişim gösterdikleri izlenmiş olur.
- E) Çoklu Zekâ Portfolyoları:** Sözel / dilsel, mantıksal / matematiksel, müziksel / ritmik, görsel / uzamsal, bedensel / devinimsel, sosyal /

bireylerarası, öze dönük / bireysel, doğa zekâsı gibi Gardner tarafından ortaya konulan çoklu zekâ türlerinin yansımalarını içerir.

F) Sınıf Portfolyoları: Öğrencilerin, sınıfın kişiliğini ve gelişimini gösteren çalışmaları bir dosyada toplamaları ile meydana gelir. Bu çalışmalardan bazıları; sınıf resmi, sınıf şarkısı ve sloganı olabilir. Bu portfolyolar içinde grup çalışmaları da yer alabilir.

G) Okul Portfolyoları: Öğretim yılının kroniğini çıkarmak amacıyla öğretmenler ve okul yönetimi tarafından hazırlanır. Bu portfolyo içine okul olimpiyatları, milli günler, spor etkinlikleri, sanatsal faaliyetler vb. ait fotoğraf veya video kayıtlar konulabilir.

H) Zaman Kapsülü Portfolyoları: Gelecek nesiller için herhangi bir okulun tarihini belgelemek için hazırlanırlar.

İ) Çoklu Okul Portfolyoları: Aynı bölgelerdeki ve ortak hedeflerle ilerleyen birçok okulun birlikte hazırladığı portfolyolardır. Bu tip portfolyolar toplumsal projeler, burs ihtiyacının saptanması ve dağıtılması, spor etkinlikleri, sanatsal etkinlikler, teknoloji paylaşımı alanlarındaki yansımalar vb. içerebilir. Bu portfolyolar birçok okulun yer aldığı ortak coğrafyanın güçlü ve zayıf yönlerinin değerlendirilmesinde ve eğitim ve öğretim programlarının belirlenmesinde kullanılabilir.

3) Profesyonel Portfolyolar:

A) Üniversiteye Giriş Portfolyoları: Üniversiteye gidecek öğrencilerin lisedeki çalışmalarına ait örnekleri içerir. Üniversiteye girecek öğrencilerin öğrenme hedeflerini, okul ve okul dışı etkinliklerdeki yeterlilik ve yeteneklerini, hangi mesleğe karşı ilgi duyduklarını yansıtmaktadırlar. Böylece üniversiteye başlayacak öğrenci hakkında fikir sahibi olunmasına ve hangi bölüme gideceği kararına yardımcı olmaktadır.

- B) Burs Portfolyoları:** Öğrencilere burs verilmesi ile ilgili karar alınmasına yardımcı olacak öğrencinin transkripti, yoklama ve disiplin kayıtları, sınav sonuçları, referansları vb. belgeleri içerir.
- C) Mesleki Portfolyo:** Öğrencilerin mesleğe karşı ilgilerini, yeteneklerini, akademik çalışmalarını, iletişim becerilerini, iş sorumluluğuna bağlılığını yansıtan çalışmalardan oluşur. Bu tip portfolyolarda meslek adayı öğrencilerin çalışmalarında, yansıttıklarını tartışabilmesi ve kanıtlarla kendisini ifade edebilmesi beklenir. Öğrenci mülakatlarda portfolyosunun içeriğini tartışarak bir yerde de mesleğe karşı hazır olup olmadığını ortaya koyar.
- D) Staj Portfolyoları:** Üniversitelerin öğretmenlik programlarında öğrenim gören öğrencilerin okul deneyimleri boyunca eğitim ve öğretim tecrübelerini yansıtan portfolyolardır. Bu tip portfolyoların içinde alınan derslerin listesi, örnek ders planları, örtük program uygulamaları, video ya da kaset kayıtları, öğrencilerle yapılan diyaloglar, öğretim materyalleri vb. bulunabilir.
- E) Öğretmen Portfolyoları:** Öğretmen portfolyoları kişisel ve akademik portfolyoları da içerebilir. Kısa ve uzun vadeli hedefleri, öğretim planlarını, toplantı tutanaklarını, hedeflere ulaşım ulaşamama durumlarını, karar ve yargıları yansıtan çalışmaları içerebilir. Ayrıca derslerin video kayıtları, ders içi spor ve sanat etkinlikleri, okul dışı etkinlik belgeleri, seminerler vb. çalışmalar da bu portfolyo içinde yer alabilir. Bu portfolyolar, öğretmenlerin kişilik ve yeteneklerini yansıtan zengin bir kaynak misyonunu üstlenir.
- F) İdareci/Yönetici Portfolyoları:** Yöneticilerin liderlik yeteneklerine ait kanıtların derlenmesiyle oluşturulmaktadır. Bu portfolyolar yöneticinin mesleki kişiliğini, okulunu en iyi şekilde yönettiğine dair belgeleri, personel koordinasyonunu sağladığını gösteren belgeleri vb. içerir.

G) İşveren Portfolyoları: İşçilerin yeteneklerini ve işe karşı tutumlarını yansıtan gözlem kayıtları ve kontrol listelerini içerir. İşçilerin performanslarını gözlemek amacıyla işverenler tarafından hazırlanır.

Campbell, Cignetti, Melenyzer, Nettles ve Wyman (2006) ise portfolyoyu 3 türde incelemektedir:

- 1) **Sergileme Portfolyosu:** Öğrencinin kendisini en iyi şekilde yansıttığına inandığı bitmiş olan çalışmaları kapsar. Ürün odaklı bir portfolyo olduğu için öğrencilerin günlük çalışmaları ile ilgili bilgileri tam olarak ortaya koymayabilir. Yani süreci değerlendirme ve geri bildirimler ile bu süreci yönlendirme amaçlı olarak kullanımı uygun değildir.
- 2) **Çalışma Portfolyosu:** Öğrencinin gelişimini gösteren çalışmaların öğrenci ve öğretmen tarafından birlikte seçtiği çalışmaları kapsar. Sadece biten değil devam eden çalışmaları da içerir. Süreç odaklı olduğu için değerlendirme amaçlı olarak kullanılabilir.
- 3) **Değerlendirme Portfolyosu:** Öğrencinin portfolyosunun değerlendirme amaçlı olarak saklandığı portfolyo türüdür. Öğrencinin ürün oluşturma sürecindeki tüm aşamaları puanlanır ve değerlendirmeye katılır. Böylece hem süreç, hem de ürün değerlendirilmiş olur.

Literatürde en çok rastlanan portfolyo türleri şunlardır (DeFina, 1992; Kimeldorf, 1998; Koca & Lee, 1998; Wortham, Barbour, & Desjean-Perrotta, 1998; Akt:Atılğan, Kan, & Doğan, 2009):

- 1) **Belgesel Kanıt Portfolyosu:** Bu portfolyoda öğretmen ve öğrenci çalışma örneklerine birlikte karar verir. Bu tür portfolyolar öğrencilerin süreç içinde topladıkları çalışmaları ile önceden belirlenmiş öğrenme hedefleri doğrultusunda nasıl ilerlediklerini ve geliştiklerini yansıtır. Öğrencilerin sadece bitmiş çalışmaları değil, süreç içinde hazırladığı ancak henüz tamamlanmamış olan çalışmalar da bu portfolyo içinde yer alır. Daha çok süreç (biçimlendirici) değerlendirme için kullanılır.

- 2) Süreç Portfolyosu:** Öğrenme sürecinin tüm aşamaları ve düzeylerini yansıtacak şekilde hazırlanır. Öğrencilerin süreç içinde topladıkları çalışmaları ile önceden belirlenmiş öğrenme hedefleri doğrultusunda nasıl ilerledikleri ve geliştiklerini gösterir. Böylelikle öğrencinin özel bilgi ya da becerilerle, basitten karmaşığa, ileri düzeylerdeki davranışlarla nasıl bütünleştiğini yansıtır. Süreç dosyaları, öğrenme sürecinin değerlendirilmesi (biçimlendirici) yanı sıra düzey belirleme amacıyla yapılan değerlendirmeler için de kullanılmaktadır.
- 3) Vitrin Portfolyosu:** Öğrencinin kendisini en iyi yansıttığı çalışmaları içerir. Amaç, öğrencinin bitirilmiş olan en iyi ya da favori projelerini geliştirmesi için motive edilmesidir. Sadece öğrencilerin yeteneklerini ve birikimlerini yansıtan en iyi çalışmalarını topladıkları dosyalardan oluştuğu için günlük performansı yansıtmazlar ve öğretim süreci hakkında yeterli kadar bilgi vermezler. Bu nedenle daha çok öğrencilerin düzeyini belirlemek için (düzey belirleme değerlendirmesi) kullanılır.
- 4) Arşiv Portfolyosu:** Temel amacı öğrencilerin yeteneklerindeki gelişim hakkında gelecekteki öğretmenlerine bilgi sağlamaktır. Bu dosyalara öğrencinin yıl boyunca başarısının kaydı olan ve düzeyine ilişkin verileri gösteren, seçilmiş dosyalar konur. Daha çok öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin değerlendirilmesi için kullanılır.

Portfolyoların özellikle görsel sanatlar alanında daha çok uygulamasını bulan bir kullanım çeşidi de, iş başvuru dosyası olarak kullanımındır. Derican (2010) portfolyoyu iş başvuru dosyası kavramı ile eşdeğerde tutarak, özellikle tasarımla uğraşanların iş başvurularında tasarımcı ve sanatsal kişiliklerini yansıtabilecekleri, özgün tasarımlarını gösterebilecekleri, eğitimleri süresince kazandıkları birikimlerini kanıtlayabilecekleri ve işverenle iletişimlerine görsel açıdan destek sağlayabilecekleri iş başvuru dosyası (portfolyo) hazırlamalarının ve bunları iş hayatına aktararak sunum yapmayı öğrenmelerinin önemli olduğunu belirtmiştir. Yani iş başvurularında kullanılan portfolyolar, iş başvurularında işveren ile sağlıklı

iletişim kurulmasına yardımcı olan, bireylerin işverene karşı kendilerini ve becerilerini yeterince anlatabilmelerini görsel açıdan destekleyen kanıtlardır.

2.4.4. Portfolyo Planlama Süreci

Tüm süreçlerde olduğu gibi portfolyo kullanım sürecinin de hazırlık evresi, uygulama evresi ve sonuç alma evrelerinden oluşan sistematik aşamaları mevcuttur. Hazırlık evresi portfolyo ile ilgili karar verme ve planlama adımlarından oluşan bir süreci kapsarken, uygulama evresi öğrenci çalışmalarının bir portfolyo oluşturulması amacıyla bir araya getirilmesi adımlarını kapsamaktadır.

Portfolyonun içine nelerin konulacağı, kapsamının ne olacağı, bu çalışmaların nasıl seçileceği ve portfolyolardan elde edilecek bilgilerin nasıl kullanılacağından önceden tespit edilmesi gerekmektedir (Valencia, 1990). Barton ve Collins (1997) portfolyo geliştirme sürecinde; portfolyonun amacının belirlenmesi, portfolyoda bulunan çalışmaların seçimi ve değerlendirme kriterlerinin önceden belirlenmesi aşamalarına dikkat çekmektedir.

- 1) **Portfolyonun Amacının Belirlenmesi:** Portfolyo geliştirme sürecinin en önemli adımlarından biri portfolyonun hangi amaçla hazırlanacağına karar verilmesidir. Hazırlanacak olan portfolyonun amacının belirlenmesi, portfolyoyu oluşturacak çalışmaların niteliklerini ve oluşturulma biçimlerini etkileyecektir.
- 2) **Portfolyoda Bulunan Çalışmaların Seçilmesi:** Portfolyo geliştirme sürecinin diğer bir önemli adımı da belirlenen amaca uygun olarak hangi tür çalışmaların toplanacağına ve toplanacak çalışmalara kimlerin karar vereceğinin belirlenmesidir. Öğrencinin karar verme becerilerinin gelişmesi için, portfolyo içine konulacak çalışmaların seçiminde özgür olmalıdır. Bu durum ayrıca öğrencilerin sorumluluk duygusunu da geliştirecek ve öğrencinin kendi emeğinden oluşan portfolyosunu sahiplenme duygusunu da artıracaktır. Ancak öğrenciler bunu yaparken öğretmenin beklentilerini de karşılamalıdır.

3) Portfolyo İle İlgili Değerlendirme Kriterlerinin Belirlenmesi: Portfolyo geliştirme sürecinde önemli olan bir diğer önemli adım da portfolyonun değerlendirilmesine ilişkin kararların önceden belirlenmesidir. Portfolyonun hangi kriterlere göre değerlendirileceği noktasında öğrencinin önceden bilgi sahibi olması da önemlidir. Böylece öğrenci kendi hedefini belirleyerek bu hedeflere uygun ürün hazırlamaya ya da toplamaya çalışacaktır. Portfolyo değerlendirmede kullanılacak yöntemlerden en uygun olanı rubrik olarak görülmektedir. Rubrikler çalışmada neyin önemli olduğuna ilişkin ölçütlerin listelenerek, her bir ölçütün nitelik derecelerinin açık olarak ifade edildiği bir puanlama aracıdır (Goodrich, 1997). Yapılan etkinliklerin rubriklerle değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonuçlarının gerekçeleriyle birlikte öğrenciye geri bildirim yapılması portfolyonun sadece yapılan çalışmaların konulduğu bir koleksiyon dosyası olmadığının en büyük kanıtıdır. Bu nedenle yapılan çalışmalar daha önceden belirlenmiş rubriklerle değerlendirilmelidir. Portfolyoda yer alan çalışmalardan hangilerinin değerlendirileceğinin belirlenmesi ve sınırlandırılması da önemlidir. Gerek portfolyoda yer alan çalışmaların gerekse bunların içinden değerlendirilecek çalışmaların seçiminde öğretmenler öğrencilere portfolyo çalışmasının kendisi için ne ifade ettiği ve bu çalışmayı neden portfolyosuna koymak istediği gibi sorular sorarak rehberlik edebilirler.

2.4.5. Portfolyo Uygulama Süreci

Portfolyo ile ilgili önemli kararların verilmesi ve planlamanın yapılmasının ardından sıra portfolyonun sınıf içinde uygulamasına gelmektedir. Portfolyonun uygulanması evresi şu aşamalardan oluşmaktadır (Barrett, 2000).

- 1) Toplama:** Öğrencinin başarısını ve ölçütlere göre gelişimini gösteren temel bir etkinliktir. Eğer bir çalışma portfolyo içine konuluyorsa, neden konulduğu ve neyi gösterdiği belirtilmelidir ki, portfolyonun amaca uygunluğu saptanabilsin.
- 2) Seçme:** Eğer amaçlanan portfolyo yapılan tüm çalışmalar içinden bir seçim yapılmasını gerektiriyorsa. Bunlar öğrenme hedefini yansıtan çalışmalar

olmalıdır. Öğrenme hedeflerini yansıtmayan çalışmalar ise portfolyoya dâhil edilmemelidir.

- 3) **Yansıtma:** Bu aşama uygulama evresinin en önemli aşamalarındandır. Portfolyoyu sade bir koleksiyondan ayırır. Öğrenci her bir çalışma ile ilgili kendi kararlarını ve düşüncelerini belirtebilmelidir. Yeteneklerini nerede geliştirdiklerini ve bilgileri nasıl ürettiklerini açıklayabilmelidir. Yansıtma aşamasında öğrenci, öğrenen olarak kendinin farkına varır, ne yapabildiği ile ilgili bilgi sahibi olur. Kendi başarılarının kalitesini ve nerede gelişime ihtiyaç olduğunu doğrudan doğruya gözlem yaparak bulur.
- 4) **Yönelme:** Bu aşamada öğrenciler yansıtma çalışmalarını gözden geçirerek kendileri hakkında bilgi sahibi olduktan sonra gelecek için hedeflerini oluşturmaya başlayacaktır. Bu sebeple portfolyo uzun dönemli ve güçlü bir gelişim aracı olarak görülebilir.
- 5) **Bağlantı:** Portfolyo uygun kişilere sunulur ve öğrenme-öğretme süreci bağlamında tartışılır. Öğrenci, öğrenme hedefleriyle birebir bağlantı kurar ve böylece öğrenci ile karşısındaki kişi arasında işbirliği ve fikir alışverişi sağlanmış olur. Bu yolla öğrenci, öğrenme sürecine ilişkin uzun dönemli bir motivasyon kazanmış olur.

Bazı araştırmacılar yönelme ve bağlantı aşamalarını birleştirerek bunun yerine son aşama olarak sonuç ifadesini kullanmışlardır (Gözüm, 2008; Karamanoğlu, 2006). Sonuç aşamasında öğrenci, çalışmayı yapma sebebini ve okulda yaptığı çalışmalar ile öğrendikleri arasındaki bağlantıyı oraya koyar. Bu aşamada öğrenci ailesi, arkadaşları ve öğretmeninden oluşan bir gruba portfolyosunu sunar.

2.4.6. Portfolyo Değerlendirme Süreci

Portfolyoların nasıl değerlendirileceğine ilişkin kesin bir değerlendirme sistemi olmayıp ürün dosyasının amacına göre değerlendirme biçimi değişmektedir (Mumme, 1990). Portfolyoda asıl amaç öğrenci hakkında geçti-kaldı kararını vermek olmadığı için, çalışmanın nota dönüştürülmesinden çok öğrencinin gelişimi

hakkındaki betimlemelerin yapılması önem taşımaktadır. Yine de bu tür portfolyolar için puanlama yapılmak istenirse, kullanılabilir bazı araçlar ile portfolyodaki çalışmaların düzeni, tamlığı ve içeriği gibi ölçütler kullanılarak puanlanabilir (Hatuk, 2010).

Portfolyo planlama aşamasında belirlenen amaçlara göre değerlendirme araçları ve ölçütleri de değişmektedir. Eğer portfolyonun amacı; öğrencinin öğrenme sürecindeki gelişimini izlemek, eksikliklerini gidermek ve öğrenciye rehberlik etmek ise, portfolyodaki çalışmalar genellikle öğretmen tarafından belirlenir ve öğrenci çalışmaları öğrencinin kendisi, arkadaşları ve öğretmeni tarafından değerlendirilerek öğrenciye dönüt sağlanır. Eğer amaç öğrencinin yapmış olduğu çalışmanın başarısını değerlendirmek ise; öğrencinin dönem ya da yıl içinde yaptığı en iyi çalışmaları içerecek şekilde öğrenci tarafından seçilerek oluşturulur. Öğrencinin en iyi çalışmalarından oluşan portfolyo, öğretmen tarafından önceden belirlenen ölçütlere göre not verilmesiyle değerlendirilebilir (Baki & Birgin, 2004).

Portfolyoya puan vermek ve değerlendirmek için farklı yaklaşımlar kullanılmaktadır. İlk yaklaşım, portfolyo içindeki çalışmaların ayrı ayrı puanlanarak, bu puanların aritmetik ortalamasının alınmasıyla portfolyo puanının belirlenmesidir. İkinci yaklaşım farklı performanslar için ayrı puanların verildiği analitik puanlama sisteminin kullanılmasıdır. Bu yaklaşıma göre; problem çözme becerisi davranışları puanlama kriterleri referans alınarak; problemi anlama, çözüm için strateji belirleme, stratejiyi uygulama ve sonucu kontrol etme davranışlarından ayrı ayrı elde edilen puan toplanarak toplam puana ulaşılır. Üçüncü yaklaşımda ise, portfolyo içerisindeki çalışmaların tümü birlikte düşünülerek genel bir puanlama yapılır. Bu yaklaşım, portfolyonun bir bütün olarak belirli ölçütlere göre değerlendirilmesini öngörür (Kuks, 1994).

Bir portfolyo değerlendirilirken, “İstenilen çalışmalar dosyada var mı?, Seçilen ürünler dönem boyunca edinilen becerileri yansıtıyor mu?, Tüm başlıklar için uygun başlıklar kullanılmış mı?, Çalışmalar belirli bir düzene uygun olarak verilmiş mi?, Çalışma kağıtları temiz ve düzenli mi?, Seçilen çalışmalar öğrencinin gelişimini yansıtıyor mu? gibi sorular hazırlanarak puanlama yapılır. Bu sorular a) bütünlük, b)

tertip ve düzen ve c) yansıtma başlıkları altında incelenerek değerlendirme yapılabilir (Bahar, 2006). Portfolyo değerlendirmenin sağlıklı ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için çalışmaların çok boyutlu olarak ve hem kendisi hem arkadaşları hem öğretmeni gibi farklı eğitim paydaşları tarafından değerlendirilebilmesine imkân verecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir (Sewell, Marczak, & Horn, 2002).

Portfolyo değerlendirme bir süreç değerlendirme yaklaşımıdır ve bu sebeple portfolyo değerlendirme süreci, portfolyo uygulama sürecinin ardında yer alan bir süreç olmayıp, portfolyo planlama aşaması ile paralel olarak başlayan bir süreçtir. Bu süreci etkileyen üç önemli faktör bulunmaktadır. Bunlar; değerlendirmenin amaçları, değerlendirmenin ölçütleri ve değerlendirmeye dayanak sağlayacak kanıtlardır (Sewell, Marczak, & Horn, 2002).

- 1) **Değerlendirme Amaçları:** Portfolyo değerlendirme sürecinde amacın belirlenmesi değerlendirme sürecinin ilk aşamasıdır. Bu aşama, portfolyo planlama sürecindeki amaçların belirlenmesi aşaması ile aslında aynı süreci ifade etmektedir. Öğrencinin portfolyo uygulama sürecinde hazırlayacağı çalışmaların türünün ve içeriğinin belirlenebilmesi için değerlendirme amaçlarının belirlenmesi önemlidir.
- 2) **Değerlendirme Ölçütleri:** Portfolyolarda başarıya ulaşıp ulaşılmadığının belirlenebilmesi için öncelikle çalışmaların hangi kriterlere göre değerlendirileceğinin belirlenmesi gerekir ki, böylece öğrenciler tarafından hazırlanan çalışmalar bu kriterler referans alınarak değerlendirilebilsin.
- 3) **Kanıtlar:** Portfolyo değerlendirme sürecinin sonunda, hazırlanan çalışmaların amaca uygunluğunun ve öğrenci hakkında bazı kararların verilmesini sağlayan belgelerin ortaya konulması gerekmektedir. Bu kanıt belgeleri, öz değerlendirme formu ve günlük gibi öğrencinin hazırladığı çalışmalardan bazıları olabileceği gibi arkadaşları veya öğretmenleri tarafından hazırlanan akran değerlendirme formu, başarı testi, görüşme formu, öğretmen ve veli gözlem formları gibi belgelerdir.

2.4.6.1. Portfolyo Değerlendirmede Ölçme Araçları

Diğer değerlendirme yaklaşımlarında olduğu gibi, portfolyo ile yapılacak değerlendirmenin de, isabetli sonuçlar ortaya koyabilmesi ve değerlendirme sonucunun geçerli ve güvenilir olabilmesi için kullanılacak ölçme aracının da iyi seçilmesi ve seçilen aracın da değerlendirme yaklaşımına uygun olması gerekmektedir. Portfolyo değerlendirme bir süreç değerlendirme yaklaşımı olduğu için, kullanılan ölçme araçlarının da sadece sonucu değil, süreci de ölçebilir nitelikte olması gerekmektedir. Bu kapsamda literatürde ve uygulamada özellikle iki tür ölçme aracının portfolyo değerlendirme amacıyla kullanıldığı görülmektedir. Bunlar 1) Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik), 2) Kontrol Listeleri ve 3) Gözlem Formlarıdır (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008).

Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik): Yapılan çalışmada neyin önemli olduğuna ilişkin ölçütlerin listelenerek, her bir ölçütün nitelik derecelerinin açık olarak ifade edildiği bir puanlama aracıdır (Andrade, 1997). Rubriklerde performansın gerçekleşebileceği çeşitli kalite düzeyleri belirtilmekte ve tanımlanan her bir performans düzeyi için ayrı puanlar verilmektedir. Bazı durumlarda başarı düzeylerinin ifade edilmesi için; geliştirilebilir, geliştirilmesi gerekir, iyi, mükemmel gibi sıfatlar veya sözel ifadeler de kullanılabilir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008).

Tezci ve Yıldırım'a (2007) göre rubrik hazırlama aşamasında içerik, yapı ve düzen gibi özelliklere dikkat edilmesi gerekmektedir. Rubrikler, içerik bakımından öğrencinin ne bileceğini, ne düşüneceğini ve ne yapacağını ya da süreç sonunda ortaya çıkan ürünün veya performansın nasıl olması gerektiğini açık ve net olarak tanımlar nitelikte olmalıdır. Yapı olarak ise, ortaya konulan performans aşamaları gelişmişlik düzeyi bakımından en azdan, en çoğa kadar her düzeyi içerecek şekilde olmalı ve her bir düzey arası uzaklık eşit mesafede olmalıdır. Ayrıca rubriklerde düzen açısından bir başlığa yer verilmiş olmalı ve her bir düzey için belirlenen puan da, düzeyin ya da beklenen performansın zorluğuna göre gerçekçi bir şekilde belirlenmiş olmalıdır.

Rubrikler yapılan puanlamanın türüne göre analitik (analytic) ya da bütüncül (holistic) olmak üzere iki türde olabilir. Analitik rubrikler, performans kriterlerinin

daha özel olarak performansın alt boyutlarında belirtildiği rubriklerdir. Yani öğrenci performansının çeşitli boyutlarına bağlı olarak tek bir puan verilmeyecek ve her boyut için farklı puanlar ortaya konacaktır. Örneğin yazma yeteneği ile ilgili olarak analitik bir puanlama yönergesinde, yazının düzgünlüğü, içerik ve noktalama gibi her bir boyut için ayrı puanlar verilecektir (Sezer, 2006). Bu yapısından dolayı analitik rubriklerin, ürün değerlendirmeden daha çok süreç değerlendirme amacıyla kullanılması uygun olmaktadır. Bütüncül rubrikler ise, öğrencinin gösterdiği süreç, performans ya da ürünün bir bütün olarak ele alındığı rubriklerdir. Bu tür rubriklerde, performansın kalitesini belirleyen tanımlamalar yapılmış olup sonuçta tek bir puan verilmektedir (Sezer, 2006). Yani önemli olan parçalar, öğeler ya da bileşenler değil sonuçta ortaya konulan ürünün farklı kriterlere göre kalitesinin puanlanmasıdır.

Bütüncül rubrikler öğrenciler hakkında çok ayrıntılı bilgi vermezler ve öğrencilerin eksik yönlerinin belirlenmesinde kullanılmazlar (Sezer, 2006). Ayrıca öğrenci performansı, bütün olarak ele alınıp alt boyutlara ayrılmadığı için, çalışmada farklı eksiklikler bulunan iki öğrenci aynı puana sahip olabilir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008). Bu yapısından dolayı bütüncül rubriklerin, düzey belirlemeye dayalı değerlendirme amacıyla kullanılması daha uygun olmaktadır.

Bütüncül dereceli puanlama anahtarını hazırlamak daha zor ancak kullanılması daha kolaydır (Tezci & Yıldırım, 2007). Bu sebeple, özellikle birden fazla becerinin kullanıldığı bir çalışmada ve bir becerinin önemli olduğu veya hızlı puanlama yapılması gereken durumlarda bütünsel puanlama anahtarlarının kullanılması önerilmektedir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008).

Kontrol Listeleri: Öğrenciler tarafından hazırlanan çalışmalarda belirli kurallara uyulup uyulmadığının, belirli işlem yollarının izlenip izlenmediğinin ve bir davranışın gösterilip gösterilmediğinin belirlenmesinde kullanılan ölçme araçlarıdır. Öğrencinin ürün hazırlama sürecinde belli bir davranışı gösterip göstermediği ya da elde edilen ürünün belli bir özelliğe sahip olup olmadığı konusunda belirlenen kriterlere uygunluğun takibi için görüldü/görülmedi, doğru/yanlış, yapıldı/yapılmadı, evet/hayır, var/yok gibi iki kategorili ifadelerle karar verilir. Yani kontrol listeleri ile ürünün belirli bir özelliğe ne düzeyde sahip olduğu değil, o özelliği gösterip

göstermediği tespit edilmiş olur. Bu sebeple kontrol listeleri ile diğer ölçme araçlarına göre daha kısıtlı fakat kesin bilgi elde edilmiş olur. Kontrol listeleri ile daha iyi sonuç elde edilebilmesi için, davranışlar ya da özellikler mümkün olduğunca küçük parçalara ayrılarak, daha fazla sayıda alt özellik ile ifade edilebilir hale getirilmelidir.

Kontrol listeleri ile bir işin yapılma aşamaları, her aşamanın nasıl ve hangi sırayı takip edecek şekilde olduğu ile birlikte değerlendirilir. Öğrenciler aşamaları sırayla takip ederek bir işi gerçekleştirmeyi öğrenmiş olurlar. Bu sebeple kontrol listeleri diğer ölçme araçlarından farklı olarak bir öğretim aracı niteliğinde de kullanılabilir (Tezci & Yıldırım, 2007). Bununla birlikte, öğretmene öğrenci davranışı ile ilgili gözlemlendi ya da gözlemlenmedi şeklinde iki karar sunması ise kontrol listelerinin olumsuz bir yanı olarak görülmektedir.

Gözlem Formları: Gözlemler, öğrenciler hakkında doğru ve çabuk bilgiler sağlar. Öğretmen öğrencilerin; soru ve önerilerine verilen cevaplarını, sınıf içi katılımlarını, grup çalışmalarına ve tartışmalarına katılımlarını, kendi ürünleri ile ilgili tepkilerini vb. gözlemler. Bu sebeple gözlem formları portfolyo değerlendirmede kullanılan önemli ölçme araçlarından biridir.

Gözlem formları ile gözlem yapmak, öğretmenin öğrencilerin sergilediği davranışları gözden kaçırmamasını, unutmamasını engellemek bakımından önemlidir. Öğrencinin ilgi, yetenek, kişilik özellikleri, akademik başarısı, katıldığı sosyal ve kültürel etkinlikler gibi davranışları gözlem formları ile kayıt altına alınmış olur. Gözlem formunda öğretmen, öğrencilerin ilgi ve yetenek alanlarına ilişkin gözlemlerini formdaki ilgili yerlere belirteçlerin sayısal değerlerini yazarak, kişilik özelliklerine ilişkin gözlemlerini ise (X) işareti ile belirtebilir.

2.4.6.2. Portfolyo Değerlendirmede Geçerlik ve Güvenirlik

Bir ölçme aracının en önemli özelliklerinden biri de geçerli ve güvenilir olmasıdır. Güvenirlik yönünden klasik değerlendirme yaklaşımlarına kıyasla daha zayıf olarak görülen portfolyolar iyi hazırlandığında geniş bir kapsamı temsil eden çalışmaları içerebildiğinden kapsam geçerliği açısından iyi sonuçlar vermektedir.

Portfolyoların geçerliklerinin belirlenmesinde, öğrenci portfolyolarından elde edilen puanlarla portfolyonun kapsamına ilişkin daha sonradan ortaya çıkacak performans ölçütleri arasındaki ilişkiye bakılabilir. Bu portfolyonun yordama geçerliğini belirleme işlemi olarak da düşünülebilir (O'Malley & Pierce, 1996).

Özyenginer' e (2006) göre portfolyo değerlendirmede yapılan ölçümlerin güvenilir olabilmesi için portfolyo içeriğinde, programın amaçlarının veya diğer standartların açıkça belirlenmiş olması gerekmektedir (Bullock & Hawk, 2001; Campbell, Cignetti, Melenyzer, Nettles, & Wyman, 2006; Pitts, Coles, & Thomas, 2001). Yani öğrenci ürünleri ya da çalışmaları program amaçlarını yansıtmalıdır. Portfolyoların güvenilirliğini artıran bir başka özellik de çalışmaların seçimidir. Çalışmalar, öğrencinin kendisi tarafından seçildiği takdirde programın amaç ve hedeflerine hizmet edeceği için geçerlik yüksek olacaktır. Değerlendirme kriterlerinin kesin olarak belirlenmesi de, değerlendiricilerin bu kriterlere uygun olarak puanlama yapmasını böylece değerlendirmenin hatalardan arınık olmasını sağlar. Bu durum da, değerlendirmede güvenilirliği artırıcı etki yapacaktır.

Portfolyoların güvenilirliklerinin belirlenmesinde öğrenci portfolyosundan elde edilen puanlarla, benzer özelliklerin ölçüldüğü objektif testlerden elde edilen puanlar arasındaki ilişkiler incelenebilir. Bu amaçla, portfolyoda bulunan çalışmaların güvenilirlikleri farklı öğretmenler tarafından puanlandırılıp, puanlamalar arasındaki ilişki düzeylerine bakılarak belirlenebilir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008).

Portfolyoda bulunan bazı çalışmaların sınıf ve öğretmen kontrolü dışında gerçekleştirilmesi, portfolyonun geçerlik ve güvenilirliği ile ilgili bir takım soru işaretlerini de beraberinde getirmektedir. Çalışmayı öğrencinin kendisinin mi yaptığı yoksa başkasına mı yaptırdığı veya kopya çekip çekmediği konusundaki belirsizliklerin varlığı bu soru işaretlerine sebep olmaktadır (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008). Ancak, bu durum eğitim sistemimiz açısından bir avantaj olarak da görülebilir. Öğretimin merkezine yerleştirmeye çalıştığımız öğrenciye kendi öğrenmesinin sorumluluğunun verildiği bu yaklaşım ile aynı zamanda güvenilir öğrencilerin yetiştirilmesi ve öğretmenlerin öğrencisine güvenmesi gibi durumlara katkı sağlamaktadır. Öğrencisine güvenen ve onu her ortamda kontrol altına alma

gereği duymayan eğitim sistemleri, günümüz toplumunun gereksinim duyduğu bireylerin yetiştirilmesinde payı büyük olacaktır.

Portfolyoların geçerli ve güvenilir olabilmesi için kanıtlara dayalı olarak bir araçla puanlanması önemlidir. Bu amaçla kontrol listeleri, rubrik ve gözlem formları kullanılabilir. Birden çok puanlayıcının portfolyoyu puanlaması durumunda, puanlayıcıların tutarlı puanlama yapıp yapmadıklarının test edilmesi amacıyla, puanlayıcılar arası güvenilirlik; duruma göre basit korelasyon teknikleri, Kappa istatistiği, genellenabilirlik ya da Çok Yüzeyle Rasch Modeli (ÇYRM) ile belirlenebilir (Atılğan, Kan, & Doğan, 2009).

2.4.7. Portfolyo Sürecinde Eğitim Paydaşlarının Rolü

Günümüz eğitim anlayışı, geleneksel eğitim anlayışından farklı olarak yalnızca öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşim ile sınırlı değildir. Eğitimde öğrenci ve öğretmen iki önemli paydaş olarak önemini korumakla birlikte, zamanla ailenin öneminin de daha çok arttığı görülmektedir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008). Bu nedenle günümüzdeki eğitim anlayışıyla örtüşen bir yapıya sahip olan portfolyo uygulamalarından gerekli verimin alınabilmesi için eğitimin üç önemli paydaşı olan öğrenci, öğretmen ve velinin işbirliği içinde hareket etmeleri gerekmektedir. Bu amaçla paydaşların birbirleriyle etkileşim içinde olmaları ve üzerlerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmeleri gerekmektedir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008). Çünkü portfolyo uygulamalarının düzenli bir şekilde yürütülebilmesi, eğitim paydaşlarının birbirlerinin rollerini tanınmasına ve bu rollere uygun davranmasına bağlıdır.

2.4.7.1. Portfolyo Sürecinde Öğrencinin Rolü

Öğrenci ürün dosyası, öğrenciye ait bir çalışma olduğundan, öğrencinin en önemli rolü portfolyosuna hangi çalışmaları dâhil edeceğini belirlemesidir. Öğrenci düzenleyici rolündedir. Çalışmanın her türlü aşamasından (kaynaklar, materyaller, tasarım, hazırlanış) öğrenci kendisi sorumludur (Coşkun S. , 2011). İstediginde öğretmeninden rehberlik hizmeti alabilir ve kararsız kaldığı hususların telafisini

öğretmeniyle yapabilir. Ancak yine de portfolyoya konulacak çalışmalar konusunda son karar kendisine aittir.

Kutlu, Doğan ve Karakaya (2008), portfolyo sürecinde öğrencinin rolünü şu şekilde açıklamıştır:

- Portfolyonun kendi gelişimi hakkında doğru bilgi vermesi için dosya oluşturma sürecine gerekli özeni göstermek.
- Performans görevlerini ve dosyaya konacak diğer etkinlikleri istenen niteliklere uygun olarak hazırlamak.
- Portfolyo içerisinde yer alacak ürünleri öğretmeniyle birlikte seçmek.
- Seçmiş olduğu çalışmaları, neden seçtiğine ilişkin değerlendirmeler yapmak.
- Portfolyosunda yer alan belirli ürünleri verilen puanlama anahtarlarını ve formları kullanarak değerlendirmek.
- Dosyasını gerektiği durumlarda eve götürerek velisiyle paylaşmak.
- Portfolyosunu velisine ve arkadaşlarına sergilemek.

2.4.7.2. Portfolyo Sürecinde Öğretmenin Rolü

Portfolyo oluşturma sürecinde öğretmen, süreci planlayan ve değerlendirme ölçütlerini belirleyen kişidir. Değerlendirme ölçütlerini önceden ve eğitim programına uygun olarak hazırlar. Daha sonra bu ölçütleri öğrenci ve velilerle paylaşır. Ancak öğretmenin asıl görevi öğrenciye rehberlik etmektir. Öğrencilerin çalışma sürecindeki karşılaştığı engelleri aşmasında yardımcı olmalı ve onları daha başarılı olabilecekleri duruma getirmek için çalışmalıdır.

Portfolyo sürecinde öğretmen öğrencilere, portfolyonun kapsamı hakkında bilgi verir, iyi örnekler sunar, en iyi çalışmaları seçmesinde ona yol gösterir ve sınıftaki portfolyoları onların kolayca ulaşabileceği bir yerde bulundurur.

Öğrencilerin çalışmalarını incelerken bir yandan da öğretimle ilgili sonraki stratejileri hakkında kararlar alır.

Kutlu, Doğan ve Karakaya (2008), portfolyo sürecinde öğretmenin rolünü şu şekilde açıklamıştır:

- Portfolyonun kapsamını belirlemek ve ürünlerin dosyada hangi sistematığe göre konulacağını tanımlamak.
- Portfolyonun amacı ve katkıları doğrultusunda öğrencilere bilgi vermek.
- Öğrencinin hedef belirlemesine yardımcı olmak.
- Dosyada yer alacak etkinlikleri, performans görevlerini hazırlamak; bunların değerlendirilmesinde kullanılacak dereceli puanlama anahtarlarını ve öz değerlendirme, akran değerlendirme, grup değerlendirme formlarını geliştirmek.
- Belirlenen plana göre öğrenciyle bir araya gelerek öğrencinin çalışmaları hakkında öğrenciye geri bildirim vermek.
- Öğrencinin süreçte karşılaştığı sorunları belirlemek, sorunlar büyümeden önlemler almak.
- Portfolyonun bir bütün olarak değerlendirilmesinde kullanılacak ölçütleri belirlemek.
- Öğrencilerin kendi çalışmalarını değerlendirmelerinde onlara rehberlik etmek.
- Öğrenci gelişimini yönlendirmek, öğrencinin gelişimiyle ilgili öğrenciye ve veliye bilgi sağlamak.
- Velilerin katılımını sağlamak ve uygulama süreciyle ilgili veliye bilgi vermek amacıyla; veli mektuplarını hazırlamak.

- Aradaki işbirliğini güçlendirmek için öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci, öğrenci-veli, öğretmen-veli ve öğretmen-okul yönetimi arasındaki iletişimi düzenlemek.
- Öğrencilerin portfolyolarını, velilerine ve arkadaşlarına sergilemelerine yardımcı olmak.

2.4.7.3. Portfolyo Sürecinde Velinin Rolü

Portfolyo oluşturma sürecinde veli, portfolyonun öğrenciler için önemini ve değerlendirmenin bir parçası olarak nasıl kullanıldığını çok iyi kavramalıdır. Gerekli olduğu durumlarda velilere, portfolyo uygulaması ile ilgili bilgilendirmeler çeşitli görüşme, toplantı veya seminerler yoluyla anlatılmalıdır. Velinin yeterli bilgi alması, inanması ve uygulamayı destekleyip okula geri bildirimde bulunması uygulamanın etkinliğini artıracaktır.

Veli; portfolyonun hangi öğrencinin daha çok bildiğini değil, bir öğrencinin neleri bildiğini ortaya çıkarmaya çalışan bir değerlendirme olduğunun farkına varmalıdır (Güngör, 2005).

Korkmaz ve Kaptan (2003)'a göre portfolyo kullanımında veli rolü dönüt verici ve takip edici olarak ifade edilmiştir. Veli, öğrenme-öğretme sürecini portfolyolar aracılığıyla yakından takip etmeli, öğrenci çalışmaları ile ilgili gerçekçi yanıtlar vermeli ve gerektiğinde sürece etki edebilecek olumsuzluklar hakkında anında dönüt vermelidir.

Kutlu, Doğan ve Karakaya (2008), portfolyo sürecinde velinin rolünü şu şekilde açıklamıştır:

- Portfolyonun ne olduğu, nasıl hazırlandığı vb. konularda bilgilenecek.
- Çocuğunun portfolyosunda yer alan ürünlerle ilgili geribildirim vermek.
- Çocuğunun gelişimine katkı getirecek çalışmaları izlemek.

- Araştırma, inceleme, gözlem vb. çabalar gerektiren çalışmalarda çocuğunun bu çalışmaları yapmasını sağlayacak ortam hazırlamak.
- Çocuğuna verilen görevlerin, onun gelişimine katkı sağladığının bilincinde olarak onun adına çalışmaları yapmaktan kaçınmak.

2.4.8. Portfolyo Kullanımının Avantaj ve Dezavantajları

Hem süreç hem de sonuç değerlendirmeye olanak tanıyan portfolyo; etkili olarak uygulandığında, dönem ya da yılsonunu beklemeden öğrencinin gelişimi hakkında bilgi sahibi olunmasını, öğretmen ve veliye öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini gösterebilmesini ve onların bu yönleriyle ilgilenebilme fırsatları sağlaması gibi birçok olumlu özelliğe sahiptir.

2.4.8.1. Portfolyo Kullanımının Avantajları

Araştırmalar portfolyo ile yapılan değerlendirmenin geleneksel ölçme araçlarıyla yapılan değerlendirmeler ile karşılaştırıldığında birçok avantajının olduğunu göstermektedir (Baki & Birgin, 2004). Menevşe (2012) portfolyo kullanımının öğrenci ve öğretmen açısından avantajları ile diğer avantajlarını şu şekilde belirtmiştir:

- Öğrencinin bir sınav kâğıdı üzerindeki başarısını değerlendirmek yerine bir öğretim süreci içerisindeki gelişimini takip etmesini mümkün kılar.
- Bir öğrenme süreci içerisinde öğrencinin harcadığı zamanı, çalışmalarını, performansını, müsveddelerini, eksikliklerini ve düzeltmelerini ayrıntılı bir şekilde gösterir.
- Öğrencinin müsveddeden, karalamalara ve düzeltmeye kadar çalışmasının her bölümünün önemli olduğunu ve birbiriyle ilişkili olduğunu fark etmesini sağlar.
- Öğrencinin kendi çalışmalarını değerlendirmesine rehberlik eder.

- Öğrencinin yaratıcılığını geliştirmede daha bilinçli olmasını sağlar (Kaptan & Korkmaz, 2000).
- Öğrenci hakkında çeşitli veri toplama araçlarıyla farklı kaynaklardan (veli, öğrencinin kendisi ve arkadaşı, öğretmen) bilginin toplanmasına imkân sağladığından öğrencinin daha sağlıklı, güvenilir ve tüm yönleriyle değerlendirilmesini sağlar (DeFina, 1992).
- Öğrencinin bir süreç içindeki gelişiminin izlenmesini, zayıf ve güçlü olduğu alanların tespit edilmesini sağlar (Gilman, Andrew, & Cathleen, 1995).

Portfolyo uygulamasının öğretmen açısından avantajlarını ise:

- Öğretmenin öğrenme-öğretme süreci içerisinde her bir öğrencinin, gelişimleri ile ilgili müsvedde, karalama, düzeltme ve sonuca giden performansını içeren geniş bir kaydının elinde olmasını sağlar.
- Öğretmenler arasında öğretim materyallerinin ve tekniklerinin paylaşımına katkıda bulunur.
- Başka sınıflardaki öğrencilerin çalışmalarını incelerken, öğretimle ilgili fikirlerini geliştirme olanağı bulur.
- Bir öğrencinin bir bütün olarak gelişim aşamalarını izleme fırsatını elde eder.
- Öğretmene, öğrencilerini kendi özellikleri ve ihtiyaçları içinde bireysel olarak değerlendirmenin yanında grup olarak da gösterdiği performanslara bakma fırsatı sağlamaktadır (Sewell, Marczak, & Horn, 2002).
- DeFina (1992)' ya göre; öğrenci ürün dosyası öğretmene öğrencilerin ihtiyaçlarını dikkate alarak öğretimini planlamasında kılavuzluk eder (Baki & Birgin, 2004).

- Öğrenci ürün dosyası; öğretmene, öğrenci öğrenmeleri ve başarısı hakkında derinlemesine ve kapsamlı bir şekilde fikir edinmesine olanak sağlar.
- Öğrenci ürün dosyası öğretmenin, öğrencinin neleri bildiği ve neleri yapabileceği konusunda daha kapsamlı ve derinlemesine bilgi sahibi olmasını sağlar.
- Daha gerçekçi çalışmaların değerlendirilmesini sağlar. Standart testleri tamamlayıcı olabilir ya da onlara bir alternatif oluşturabilir.
- Eğitim öğretim sürecinde öğretmen ve öğrencinin sorumluluk almasının yanında velinin de öğrenme sürecine aktif bir üye olarak katılmasını sağlar (Kuh, 1994).

Portfolyo uygulamasının diğer avantajları ise:

- Portfolyolar öğretmenlerin öğrencilerinin her birini farklı karakter, ihtiyaç ve güçlere sahip bireyler olarak görmelerine yardımcı olur.
- Öğretmenin rolünü başarı karşılaştırmasından (notlar, başarı yüzdeleri, sınav sonuçları) kendini değerlendirme ve eğitimsel dönüt yoluyla öğrencinin bireysel başarısını geliştirmeye doğru kaydırmışlardır.
- Öğretmenlere öğrencilerin yaratıcılığını kısıtlamadan sahip olmalarını istediğimiz beceri ve bilgileri edinmeleri ve bu edindikleri bilgileri değerlendirmeye yardımcı olur.
- Öğrencilerin sahip olmaları gereken bilgi ve becerileri edinmeleri ve sınıf içinde yaptıkları konusunda daha fazla sorumluluk hissetmelerine yardımcı olur.
- Öğrenci ve öğrenme stilleri arasındaki bağlantıları güçlendirerek öğretme ve öğrenme yaklaşımlarına çeşitlilik kazandırmasına yardımcı olurlar.

- Veliler ve toplumun diğer kesimini, çocuklarının okul müfredatına göre yakaladıkları akademik başarıyı daha karmaşık olan standart testler ve sınavlara göre daha iyi yorumlamalarına yardımcı olur.
- Öğrencilerine başarılarını değerlendirme konusunda daha fazla rol vererek öğrencilerin değerlendirme sürecinde daha aktif rol almalarına yardımcı olur.
- Öğrencileri öğrenen kişi olarak kendi performans ve gelişimlerini yansıtmasına davet eder.
- Portfolyolar, okulun sorumluluğunu artırması, öğrencinin amaç ve öğrenmelerine ilişkin ortak vizyon oluşturması, öğrenci öğrenmelerine ilişkin gerçek durumun tespit edilmesi, öğretimi geliştirme ve değerlendirmede reform anlayışını yansıtmaya gibi avantajlara da sahiptir (Kan, 2007).

2.4.8.2. Portfolyo Kullanımının Dezavantajları

Portfolyonun avantajlarının yanında bazı dezavantajları da bulunmaktadır. Eğer portfolyo verileri, özellikle okulların ve öğrencilerin karşılaştırılması için kullanılacaksa, diğer performans değerlendirmelerde olduğu gibi çalışmalara verilen puanların niteliği (geçerliği ve güvenirliliği) hakkında ve çalışmalarını kimin yaptığı konusunda emin olunmalıdır. Ayrıca ürün dosyasındaki çalışmaların değerlendirilmesinin zaman alıcı olması, çalışmaların depolanması, elde edilen verilerin analizi, değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi gibi dezavantajları vardır (Menevşe, 2012).

Portfolyonun, öğrencilerin geleneksel ölçme ve değerlendirme teknikleriyle ölçülmeye çalışılan hatırlama temeline dayalı davranışlara ne düzeyde sahip olduğunu ölçme konusunda yetersizliği de bir başka dezavantajdır. Diğer ölçme değerlendirme tekniklerine göre portfolyoda içeriğe karar vermek daha zordur. Ayrıca veliler bu tip değerlendirme tekniklerine yabancı oldukları için diğer test

tekniklerine nazaran portfolyo değerlendirmeye daha şüpheci yaklaşabilmektedirler (Bahar, 2006).

Portfolyoları sűrdűrmek çok zaman alabilir, elde etme ve depolamada problemler yařanabilir ve portfolyoların içerięine karar vermek, dięer deęerlendirme yűntemlerine gűre daha zor olabilir (Koca & Lee, 1998). Ayrıca portfolyoları saklamak, korumak ve űrűnleri toplamak için ek kaynaklara ihtiyaç duyulabilmektedir (Bedir, 2009). Haladyna (1997) ise, portfolyonun sınırlılıklarını űęrenciye űzgűlűk, dűrűstlűk, verimlilik, űęrenci çalıřmalarının arřivlenmesi, nesnel olamama (puanlayıcı tutarsızlıkları, yanlılık), gűvenirlik bařlıkların altında incelemiřtir.

űęrenciye űzgűlűk: Portfolyo oluřturma sűrecinde űęrenciler farklı kaynaklardan yararlanma ya da bařkalarının fikirlerine bařvurma gibi yollara bařvurabilirler. Ancak portfolyonun műmkűn olduęuna űęrencinin kendi kararları ile ortaya çıkan ve kendi eseri olan űrűnlerden oluřması gerekmektedir. Bu sebeple daha objektif ve puanlama hatalarından arınık bir deęerlendirme için űęretmenin, puanlama yaparken çalıřmaların űęrenciye űzgű olup olmadıęına olduęuna dikkat etmesi gerekmektedir.

Dűrűstlűk: Portfolyo űęrencilere not vermek amacıyla kullanılacaksa, űęrenciler çalıřmalarını arkadařlarından ya da internetten hazır olarak alarak, kopya çekmeye yűnelebilirler. űęrencilerin bu olumsuz tutumunu en aza indirmek açısından űęretmenlerin; űęrencilerin kendilerine ait çalıřmalar yapabilecekleri ortamları hazırlamaları ve dűrűstlűęű űdűllendirmeleri uygun olacaktır.

Verimlilik: Portfolyoların hazırlanması űęrenciler için uzun zaman almakla birlikte űęretmenler için de bu portfolyoların deęerlendirilmesi iřlemi uzun zaman alabilmektedir. Ayrıca portfolyonun geçerlięinin saęlanabilmesi için de birden fazla deęerlendiricinin gerekli olması, deęerlendirme iřlemi için harcanması gereken sűreyi artırmaktadır. Bu durum da, űęrencinin ve űęretmenin zamanı açısından űnemli bir dezavantaj oluřurmaktadır.

Öğrenci Çalışmalarının Arşivlenmesi: Portfolyo değerlendirmeyi uygulayan okullar için, öğrenci dosyalarının nerede saklanacağı konusu önemli bir sorundur. Bu nedenle portfolyo uygulanmaya başlamadan önce, dosyaların nerede depolanacağına karar verilmelidir.

Nesnel Olamama (Puanlayıcı Tutarsızlıkları, Yanlılık): Portfolyo değerlendirme için belirlenen ölçütler, diğer ölçme araçlarında kullanılan ölçütlere oranla daha esnek olması nedeniyle değerlendirmede nesnelliği sağlamak daha zordur. Nesnelliği sağlamak amacıyla ölçme araçlarının, tüm puanlayıcıların kolayca anlayabileceği şekilde açık ve net hazırlanması ve birden fazla puanlayıcının ortak kararına göre değerlendirmesi gerekmektedir.

Güvenirlilik: Portfolyo değerlendirmede güvenirliliğin sağlanması da oldukça zordur. Değerlendirme ölçütlerinin genel hatları ile belirtilmiş olması portfolyonun güvenirliliğini azaltıcı bir etkidir. Bu sebeple bu ölçütler belirlenirken, daha ayrıntılı ve detaylı olarak ifade edilmesi gerekmektedir.

2.5. E-Portfolyo

2.5.1. E-Portfolyo Nedir?

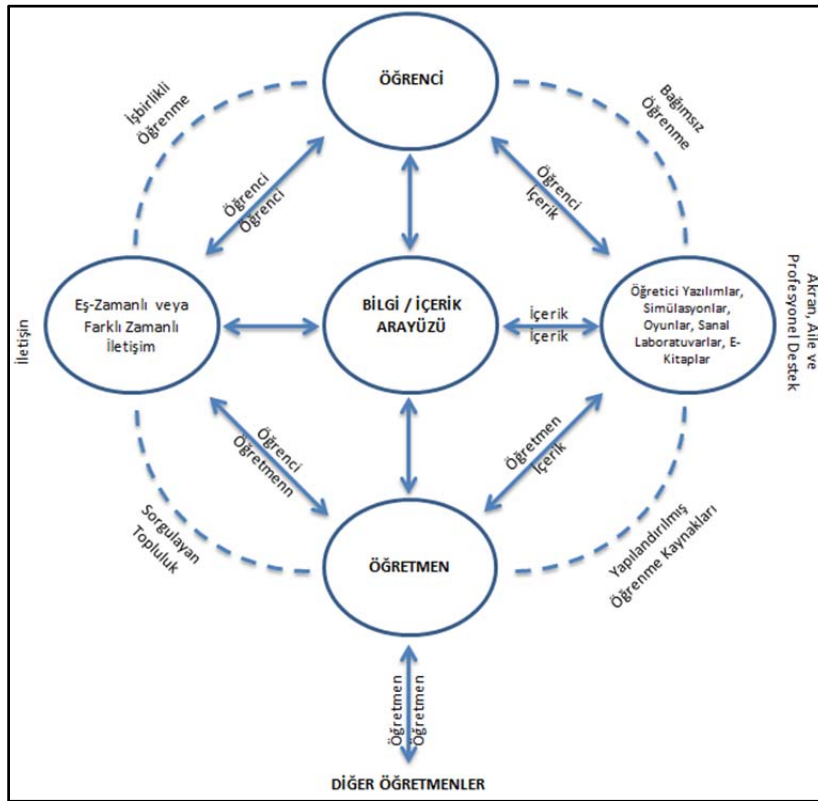
Geçmişten günümüze eğitim-öğretim anlayışı teknolojiye paralel olarak değişim göstermektedir. Gelişen teknoloji sayesinde radyo dalgaları, uydu yayımları, ağ kabloları sayesinde her geçen gün daha fazla bilginin, daha fazla bireye ulaşması kolaylaşmaktadır. Gelişen teknolojinin eğitim-öğretim sürecine uyarlanması ile de elektronik öğrenme (e-öğrenme) kavramı ortaya çıkmıştır. Yani e-öğrenme; öğretim etkinliklerinin elektronik ortamlarda yürütülmesi veya bilgi ve becerilerin elektronik teknolojiler aracılığıyla aktarılması olarak tanımlanabilir (Gülbahar, 2012).

İnternet bireylere yığınlarca veri ve çok çeşitli olanaklar sunmaktadır. Günümüzde bir bilgi okyanusuna dönüşen internet aracılığıyla bireylerin neredeyse sınırsız miktardaki veriye ulaşması oldukça kolaylaşmıştır. Toplum, var olan veri yığınları arasından istediği veriye erişmesini bilen, gerek duyduğunda bu verileri kullanabilen ve bu verileri kullanarak yeni bilgiler üretebilen bireylere ihtiyaç duymaktadır. Nitelikli bir yaşam için teknolojik araç ve gereçlerin etkili ve verimli

biçimde kullanılabilmesi önemlidir. Bu da teknolojinin eğitim-öğretim ortamında kullanılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Gündüz, 2011).

E-öğrenme; öğrenme malzemesi, iletişim, öğrenciye destek, dönüt verme ve değerlendirme gibi eğitsel etkinliklerin elektronik yollarla yapıldığı yeni iletişim ve etkileşim kanallarından oluşmaktadır (Akpınar, 2005). Öğrenci ve öğretmen unsurlarını temel alan bu etkileşim Şekil 2.1’te görülmektedir.

Şekil 2.1: Öğrenci ve Öğretmen Arasındaki Etkileşim Türlerini Gösteren Online Öğrenme Modeli

Gülbahar (2012) daha kapsamlı bir tanımında e-öğrenme kavramını; bilgi ve iletişim teknolojileri yardımı ve internet/intranet gibi yerel ve geniş alan ağları aracılığı ile zaman ve mekândan bağımsız olarak bilgiye erişimi ve çoklu ortam uygulamaları ile etkileşim sağlanarak, öğretim etkinliklerinin elektronik öğrenme ortamlarında yürütülmesi şeklinde açıklamıştır.

E-öğrenmenin hayatımıza bu denli girmesiyle birlikte, eğitim programlarının bileşenlerinin de elektronik boyutları ortaya çıkmaya başlamıştır (e-öğrenci, e-öğretmen, e-içerik, e-değerlendirme gibi). Geleneksel öğretim ortamlarında uygulanan değerlendirme türleri, e-öğrenme süreçlerine kolayca uyarlanabildiği için, eğitim-öğretim ortamlarında, süreç ve sonuç odaklı bir değerlendirme, e-değerlendirme ile yapılabilmektedir. E-öğrenme ortamı öğrenci merkezli bir yapı olduğu ve yapılandırmacı yaklaşımı temel aldığı için, değerlendirme amacıyla ağırlıklı olarak alternatif yaklaşımların seçilmesi uygun olacaktır (Gülbahar, 2012). Alternatif değerlendirmede yaklaşımlarından biri olan portfolyo yöntemi de bir e-değerlendirme ürünü olarak kullanılmaya başlanmış ve böylece elektronik portfolyo(e-portfolyo) adı verilen değerlendirme tekniği ortaya çıkmıştır.

Daha önceleri kâğıt üzerine yapılan çalışmalar arşivlenirken, teknolojinin gelişmesi ile birlikte önce kaset, disket, CD gibi manyetik ortamlarda sonra da, DVD, taşınabilir disk gibi elektronik ortamlarda tutulmaya başlanmıştır. Ses ve görüntü de içeren çoklu ortam materyalleri ile daha etkin, daha dikkat çekici olan elektronik portfolyolar, dijital portfolyo, dijital gelişim dosyası veya dijital ürün dosyası gibi isimlerle anılsa da bu kavram için daha çok e-portfolyo ifadesi kullanılmaktadır.

Gülbahar ve Köse (2006), e-portfolyoyu öğrenciler tarafından oluşturulan özgün ürünlerin, elektronik ortamda bir araya getirilerek, kaydedilip saklanması şeklinde tanımlamıştır.

E-portfolyo tanımlarını yaparken birçok araştırmacı dosya içeriğine konabilecek elektronik ürün türlerini vurgulayacak şekilde tanımlamıştır. Barrett (2005) e-portfolyoyu, öğretmen ve öğrencilerin elektronik teknolojileri kullanarak oluşturdukları ürünleri, ses, video, grafik, metin gibi farklı medya formatlarında biriktirmeleri ve düzenlemeleri olarak tanımlamaktadır. Maino ve Goodfellow (2007) ise e-portfolyoyu; word dokümanları, pdf dosyaları, web kaynakları, taranmış resimler gibi elektronik çalışmaların bir araya getirilmesiyle oluşturulan dosyalar olarak tanımlamaktadırlar.

Pullman (2002) ise e-portfolyonun kolay taşınabilir bir ortam olmasına dikkat çekerek öğrenmenin daha zengin, tam ve gerçek resmini sunmaya katkı sağlamakta birlikte bunu daha taşınabilir bir formda gerçekleştirdiğini belirtmektedir.

Greenberg (2004) ise tanımında e-portfolyoların klasik portfolyodaki depolama sorununa bir çözüm getirdiğini vurgulayarak, e-portfolyoların elektronik ortam sayesinde fiziksel alan yönünden bir sınırlandırma getirmeyen, çeşitli çalışmalarını toplamayı kolaylaştıran ve böylece gelecekte önemli olabileceği düşünülen çalışmaların bir araya getirildiği zengin bir arşiv olduğu yönünde görüş belirtmiştir.

E-portfolyolar kısaca öğrenci dosyalarında bulunan çalışmaların elektronik ortama aktarılması olarak düşünüldüğünde, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından klasik portfolyolar ile benzer özellikler taşıdığı söylenebilir. Örneğin; portfolyoların türleri veya portfolyoda bulunması gereken ürünler her iki tür portfolyoda da aynı olabilir. Benzer şekilde her iki portfolyo da, öğretim ve değerlendirme amaçlı olarak kullanılabilir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008). Ancak e-portfolyolar, klasik portfolyolardan farklı olarak elektronik ortamda toplanır, depolanır ve yönetilir (Lambert, Depaepe, Lambert, & Anderson, 2007). Kovalchick, Milman, ve Elizabeth (1998) ise, bu iki tür portfolyonun birbirinden ayrılan yönünün multimedya programları, veri tabanı, kelime işlemci yazılımları, web tasarım programları, gibi elektronik medya kaynakları olduğunu ifade etmektedir.

Tüm bu tanımlardan yola çıkarak e-portfolyo; öğrenci tarafından oluşturulan ses, video, grafik, metin gibi çoklu ortam formatlarında hazırlanan özgün öğrenci ürünlerinin, onun değerlendirilmesine katkı sağlayacak şekilde kolayca depolanabilmesine ve taşınabilmesine imkân sağlayan elektronik bir ortam olarak tanımlanabilir.

2.5.2. E-Portfolyo İçeriği

E-portfolyonun kullanım amacına göre içeriğindeki çalışmaların türleri de değişiklik göstermektedir. Bu çalışma türleri, klasik portfolyoların içeriğine benzemekle birlikte, elektronik ortamda hazırlanmasının da avantajı ile biraz daha zengindir. Örneğin, klasik portfolyo içeriğinde teorik olarak ses ve video gibi çoklu

ortam materyalleri bulunabilmekle birlikte, sınıf içi portfolyo uygulamalarında kaset ve cd gibi maliyet gerektiren donanımlara ihtiyaç duyulması bakımından pek tercih edilmediği görülmektedir.

E-portfolyo içeriği öğrenim kazanımlarına ve amaçların uygun olacak şekilde hazırlanmış özgün öğrenci ürünlerinden oluşmaktadır. Bu ürünler ders içeriğine uygun olarak; bulmaca, kavram haritası, çalışma yaprakları, araştırma raporu, belgesel, makale, gözlem raporu, broşür, video kaydı, blog sayfası, web sitesi, poster, öykü, animasyon, eğitim yazılımı, sunu, gazete, ses kayıtları, sınav soruları, webquest, röportaj, çizim, şiir ve öz değerlendirme raporu gibi çok farklı bileşenlerden oluşabilir (Gülbahar & Madran, 2009). Ayrıca ürünler, öğrencinin kendini yansıtabildiği; “1) Neden bu ürün türünü seçtim? 2) Ne yaptım? 3) Ne öğrendim? ve 4) Nasıl daha iyi olabilirdim?” gibi soruların yanıtlarını içerecek materyallerden oluşmalıdır (Gülbahar, 2012).

Learning Anytime, Anywhere Partnership (LAAP) projesi raporuna göre (2003), eğitim amaçlı hazırlanan bir e-portfolyo; öğrenci bilgisi, içerik tablosu, öğrenci hedefleri, müfredat standartları ve/veya kriterleri, değerlendirme kriterleri, içerik rehberi, ses/video/resim içeren öğrenci ürünleri, öğretmen geribildirimleri ve öz-değerlendirme gibi öğeleri içermelidir.

Hiebert (2006), aşağıda belirtilen dört soruya verilen cevapların e-portfolyonun içeriğini oluşturacak ürünler hakkında fikir vereceğini belirtmektedir.

- **Geçmişte ne yaptın? (Geçmişin):** Yazı, çoklu ortam çalışmaları, projeler, tecrübeler, iş tecrübeleri...
- **Şu an ne yapabilirsin? (Mevcut durumun):** Beceriler, yetenekler, uzmanlık alanları, bilgi, araçlar...
- **Şu an ne yapıyorsun? (Mevcut durumun):** İşbirlikleri, kurslar, çoklu ortamlar, projeler, düşünme, uğraşılan / takip edilen şeyler, kariyer, okuma...

- **Ne yapmak istiyorsun? (Geleceğin):** Öğrenme hedefleri, uğraşılan / takip edilen şeyler, kariyer planları, arzu edilen yeterlilik, yaşam stili, beceri gelişimi...

Birçok araştırmacı, e-portfolyoların içeriğinde aile ve akran görüşlerinin bulundurulması gerektiğini savunmaktadır. Özellikle web tabanlı e-portfolyolar, aile ve diğer akranların öğrencilerin çalışmalarını inceleyip, değerlendirebilmesi için büyük kolaylıklar sunmaktadır. Veliler ya da diğer öğrenciler internet bağlantılı bir bilgisayar yardımı ile e-portfolyo sitesine kullanıcı girişi yaptıktan sonra çalışmalarını inceleyip, değerlendirebilir, bu çalışma ile ilgili düşüncelerini öğrenciye mesaj olarak kolaylıkla yollayabilir (Çayırıcı, 2007).

2.5.3. E-Portfolyo Planlama Süreci

E-Portfolyo geliştirme sürecinin ilk adımı olarak, e-portfolyonun amacının belirlenmesi ve bu amaca uygun olarak da değerlendirilecek içeriğin ve değerlendiricinin ihtiyaç ve beklentilerinin belirlenmesi gerekmektedir (Akdoğan Yeşilova, 2011). Çünkü portfolyonun amacı ve hedefi portfolyonun içeriğini belirlemede önemli bir etkidir (Barrett, 2007). Bu amaç ve hedefe bağlı olarak içeriğin planlanması da, e-portfolyo geliştirme sürecinin geri kalanı için bir çerçeve oluşturulması yönünden önem taşımaktadır (Akdoğan Yeşilova, 2011). Bu süreçte; e-portfolyo çalışmalarını kimlerin değerlendireceği, hangi formatlardaki çalışmaların e-portfolyo çalışmaları içine koyulacağı, çalışmaların hangi medya ortamında (CD, DVD, VCD, Web gibi) depolanacağı, nasıl sunulacağı gibi durumlara karar verilir. Değerlendiricilerin ihtiyaç ve beklentileri, elektronik ortam olarak kullanılması düşünülen ve sahip olunan donanımlar (ses kayıt cihazı, video kayıt cihazı, video oynatıcı, tarayıcı, fotoğraf makinesi, bilgisayar, web cam, CD, DVD, projektör vb.), çalışmalarını hazırlayacak ya da değerlendirecek kişilerin bilgisayar okur-yazarlık düzeyleri ya da ilgili donanımları kullanabilme becerileri gibi kısıtlayıcı faktörler bu kararların verilmesinde belirleyici rol oynayacaktır.

Yine e-portfolyo planlama sürecinde, klasik portfolyo planlama sürecinden farklı olarak planlanması gereken bir adım da kullanılacak e-portfolyo temel

yazılımının belirlenmesidir. Literatür incelendiğinde, her ne kadar 90' lı yıllarda Microsoft Word gibi bilgisayardaki metin düzenleme yazılımları ile hazırlanan ve bilgisayar diskleri ya da disket gibi ortamlarda saklanan çalışmalar için de, kâğıt kalem aracılığıyla hazırlanan çalışmaların bir alternatifi olması ve ilk elektronik ortam ürünleri olması nedeniyle e-portfolio tabiri kullanılsa da günümüz şartlarında bu çalışmaları bir e-portfolio ürünü olarak kabul etmek mümkün değildir. Çünkü teknolojinin gelişimine paralel olarak hem e-portfolio çalışmalarının hazırlanabileceği ve depolanabileceği ortamlar hem de bir elektronik portfolio ile ilgili beklentiler de farklılaşmış ve artmıştır. Bu sebeple günümüz teknolojisine uygun blog siteleri, açık kaynak kodlu forum platformları, açık kaynak kodlu Mahara, Sakai, Elgg gibi açık kaynak kodlu öğretim yönetim sistemlerinin portfolio modülleri veya kurumlar için özel olarak geliştirilmiş yazılımlardan hangisinin kullanılacağına bu aşamada karar verilmesi gerekmektedir. Bu aşamada dikkat edilmesi gereken önemli husus, eldeki imkânlar ölçüsünde en gelişmiş özelliklere sahip yazılımın tercih edilmesine özen göstermenin gerekliliğidir. Çünkü klasik portfoliyodan farklı olarak portfolio değerlendirmede elektronik ortamın avantajlarından ve teknolojinin nimetlerinden faydalanılmak isteniyorsa, bu özelliklerin maksimum düzeyde yer aldığı bir yazılımın kullanımı da önem kazanmaktadır.

Elektronik Portfolio değerlendirme için, kullanıma hazır yazılımların yanı sıra, ticari amaçla üretilmiş çeşitli portfolio yazılım paketleri (Grady Profile, Scholastic Electronic Portfolio, Designer Software's Electronic Portfolio Toolkit, Super School Electronic Portfolio, Learning Quest's Electronic Portfolio vb.) de kullanılabilir (Akdoğan Yeşilova, 2011).

Gibson ve Barrett (2002) ise elektronik portfolio sistemi için kullanılan yazılımların iki temel türü olduğunu belirtmektedirler:

- 1) Web sayfası veya çoklu ortam kullanımını destekleyen paket programlar (Dreamweaver, FrontPage, PhotoShop, Adobe Acrobat, PowerPoint vb.)

- 2) Server tabanlı veri tabanı kullanımına elverişli özel olarak hazırlanmış programlar (LiveText, Chalk & Wire gibi)

2.5.4. E-Portfolyo Uygulama Süreci

E-Portfolyo ile ilgili karar verme ve planlama sürecinin ardından sıra e-portfolyonun uygulaması aşamasına gelmektedir. E-portfolyonun uygulanma aşaması, kullanım alanına göre küçük farklılıklar gösterebilir. E-portfolyonun okulda kullanılması ile ilgili detayları Gathercoal ve arkadaşları (2002) şu şekilde ifade etmiştir:

- Okul, müfredata uygun olarak her bir ders için standartlar belirleyerek bunları e-portfolyo üzerinden öğrencilere açıklar.
- Öğrenciler tarafından, bu standartlara uygun olarak yapılan çalışmalar bir çoklu ortam ürünü olarak öğrencinin e-portfolyosunda görünür.
- Öğrenciler, hazırladıkları çalışmalar için öğretmene erişim izni verdiği zaman, öğretmenler nitel ve nicel yorumları harmanlayarak öğrenciye geribildirim sunar.
- Öğretmen geribildirimleri, öğrenci ekranında onun görebileceği tarzda listelenmiştir.
- Öğrenci çalışmalarını izin vermesi halinde öğretmen ile birlikte, diğer arkadaşları ve ailesi de görebilir.
- Öğrenciler çalışmalarını, yapılan geri bildirimler doğrultusunda düzeltir.
- Hatta öğrencinin arkadaşları, öğretmeni ve ailesi birbirlerinin yorumlarını gördükten sonra ihtiyaç duyarlar ise ek geribildirimler de sağlayabilir.
- Bu geri bildirim süreci, öğrencinin çalışması belirli bir standarda ulaşıncaya kadar devam eder.

E-portfolio süreci, bir ders ya da program düzeyinde öğrenci çalışmalarının hem sürece hem de sonuca yönelik olarak değerlendirilmesine imkân sağlar. Bu süreç boyunca öğretmenin takip etmesi gereken adımlar şu şekildedir (Gathercoal, Love, Bryde, & McKean, 2002):

- Standartların düzeyi
- Öğrenciye verilen ödevler
- Ödevle ilişkin detaylar/yardım/internet kaynaklarına ilişkin bağlantılar
- Değerlendirme tanımı
- Bilgiye ulaşım yollarını içeren bir kaynakça.

Bu süreçte öğretmenlerin teknoloji konusundaki inançları önemlidir ve bu inançlar e-portfolio uygulama sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gereklidir. Çünkü öğretmenlerin, uygulanan teknoloji ile ilgili bir takım tereddütleri olabilir. Bu tereddütlerin ortadan kaldırılabilmesi için öğretmenler arasında okul yöneticilerinin de bulunduğu toplantılar düzenlenebilir. Bu şekilde öğretmenlerin e-portfolio ile ilgili olumlu tutum geliştirmeleri sağlandığı takdirde, öğrenciler de e-portfolio uygulama sürecine daha istekli ve hevesli olarak katılabilirler.

E-portfolio uygulama süreci ile ilgili diğer bir önemli bir nokta da bu sürecin kısa tutulmaması ve mümkün olduğunca uzun bir zamana yayılması gerekliliğidir. Yani her şey bir anda yapılmaya çalışılmamalı ve aceleye getirilmemelidir. McCambridge ve arkadaşlarına (2003) göre e-portfolio uygulama süreci birkaç yıl gibi uzun bir süre bile olabilir.

2.5.5. E-Portfolio Değerlendirme Süreci

Elektronik portfolio değerlendirme sürecinde değerlendirmenin nasıl yapılacağı portfolyonun amacına göre değişmektedir. Eğer e-portfolioyun amacı; öğrencinin öğrenme sürecindeki gelişimini izlemek, eksikliklerini gidermek ve öğrenciye rehberlik etmek ise, yapılacak çalışmalar genellikle öğretmen tarafından

belirlenir. Bu çalışmalarda değerlendirme, öğrenci çalışmalarını biçimlendirmeye yönelik olarak gerçekleştirilir ve puanlama amacı güdülmez. Ancak amaç başarıyı değerlendirmek ise; hangi çalışmaların e-portfolyo içine konulacağı öğrenci tarafından seçilir. Bu çalışmaların değerlendirilmesi de, çalışmaların ayrı ayrı puanlanması ve bu puanların aritmetik ortalamasının alınmasıyla sağlanır.

Klasik portfolyolardan farklı olarak, e-portfolyo değerlendirme sürecinde elektronik ortamın getirdiği bazı avantajlar kendisini göstermektedir:

- Öğrenci çalışmalarının her aşaması, öğrencinin arkadaşları, öğretmeni ve velisi tarafından her zaman ve her yerden daha kolay takip edilebildiği için, öğrenci çalışmalarını düzeltmeye yönelik yapılan geri bildirimler hızlı sağlanabilir. Böylece öğrenci çalışmasını daha büyük hatalara düşmeden önce düzeltme imkânı elde etmiş olur. Ayrıca öğrencinin aldığı hızlı ve olumlu geribildirimler, süreç içinde bir sonraki çalışmasını daha iyi yapması yönünde motive etmiş olur. Bu sayede öğrenci çalışmalarını yönelik değerlendirme sağlanmış olur.
- E-portfolyo sisteminin yapılan çalışmaların sadece sınıf ortamı yerine daha geniş bir kitlenin görebilmesine imkân sağlaması sebebiyle daha objektif bir değerlendirme sağlanmış olur. Örneğin klasik portfolyolarda bir öğretmenin farklı sınıftaki bir öğrencinin çalışmalarını incelemesi pek alışılmış ve tercih edilen bir yöntem olarak düşünülmezken, e-portfolyo sistemlerinin her zaman ve her yerden daha kolay ulaşılabilir olması nedeniyle diğer öğretmenlerin de çalışmaları incelemesi daha sık rastlanan bir durumdur. Bu konuda Dowling (2000), diğer öğretmenlerin değerlendirme amacıyla portfolyolara ulaşımının sağlanmasının, portfolyoların değerini arttıracaklarını ifade etmektedir.
- Öğretmen e-portfolyo sistemi üzerinde yer alan, öğrenciler arasındaki iletişim ifadelerinden, öğrencilerin sosyal yönleri hakkında çıkarımda bulunabileceği bir değerlendirmeye ulaşabilir.

- Öğrencinin çalışmasını hazırladığı çoklu ortam türüne göre öğretmen, öğrencinin çoklu zekâ alanı hakkında çıkarımda bulunarak değerlendirme yapabilir.
- Öğretmen bir yandan e-portfolio ile amaçlanan hedeflere ulaşmaya çalışırken bir yandan da öğrencinin teknoloji bilgi ve becerileri hakkında bir değerlendirmeye ulaşabilir (Campbell, Cignetti, Melenzyer, Nettles, & Wyman, 2006; Thomas, Lamson, & King, 2001; Wang, 2004).
- Klasik portfolyoda öğrenciler yaratıcılık düzeylerini tam anlamıyla yansıtamayabilirler. Çünkü klasik portfolyo sisteminde ürün oluşturabilecekleri ortamlar yazı ve resim gibi kısıtlı formatlardadır. Ses ve video kaydı, CD, flash bellek vb. diğer kayıt cihazları ile olabilse de, maliyetinin yüksekliği ve diğer zorlukları sebebiyle pek tercih edilmeyebilir. Bu sebeple, öğretmenin öğrencinin yaratıcılık düzeyini değerlendirebilmesi noktasında e-portfolio sistemleri daha kullanışlıdır.

E-portfolio değerlendirme sürecini etkileyen üç önemli faktör, değerlendirmenin amaçlarının belirlenmesi, değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi ve hazırlanan çalışmaların amaca uygunluğunun ve öğrenci hakkında bazı kararların verilmesini sağlayan kanıtlardır.

Bu süreçte klasik portfolyoya benzer şekilde dereceli puanlama anahtarı, kontrol listeleri ve gözlem formları kullanılabilir.

E-portfolio sistemleri, öğrenci çalışmalarının daha geniş kitlelere kolaylıkla sergilenebilmesine imkân tanınması sebebiyle daha objektif bir değerlendirme sağlamaktadır. Bu sebeple e-portfolio değerlendirmenin daha güvenilir bir değerlendirme sağladığı düşünülebilir.

2.5.6. E-Portfolio Sürecinde Eğitim Paydaşlarının Rolü

E-portfolio eğitim sürecinde öğrenci, öğretmen ve veli gibi eğitim paydaşlarının rolleri klasik portfolyo sürecine benzemektedir. Bu süreçte de

paydaşların birbirleri ile etkili bir iletişim içinde olmaları ve birbirlerinin rollerini tanıyarak, rollerine uygun davranmaları gerekmektedir.

E-portfolio sürecinde öğrenci, kullanılan yazılımda kendisinin dosya yüklemesi için ayrılan alana hangi çalışmaları yükleyeceğine kendisi karar vermektedir. Gerekli zaman öğretmeninden de fikir alabilmekle birlikte nihai karar kendisine aittir. Öğrenci bu sürecin ve yaptığı işin farkındalığına sahip olmalı ve önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda gerekli çalışmaları hazırlama konusunda bilinçli olmalıdır. Öğrencinin yaptığı çalışmalardan seçim yaparak sisteme yükleme yapması gereken durumlarda, bir çalışmayı neden seçtiğini ifade edebilmeli ve kullanılan yazılımın gerektirmesi halinde kendini ve arkadaşlarını değerlendirme ile ilgili formları ya da ölçekleri doldurarak, sürecin uygun şekilde yürütülmesine katkı sağlamalıdır. Ayrıca öğrenci, portfolyonun en önemli özelliklerinden biri olan çalışmalarını sergileme konusunda, hazırladığı çalışma ile ilgili olumlu ya da olumsuz eleştiriler alabileceğinin farkında olarak ailesine ve arkadaşlarına gösterip, çalışma ile ilgili geribildirim beklediğini ifade etmelidir.

E-portfolio sürecinin planlayıcısı olarak öğretmenin yapması gereken ilk iş kullanılacak e-portfolio yazılımına karar verilmesidir. Eğer okul yönetimi tarafından kabul edilen ve kullanılması istenen/tavsiye edilen belirli bir yazılım yok ise öğretmen bireysel olarak ya da diğer öğretmenler ile görüş alışverişi yaparak kullanılacak yazılımı seçmelidir.

E-portfolio sürecinde öğretmenin, e-portfolioyunun öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacağına ve kendisine öğrencileri değerlendirme konusunda ışık tutacağına inanması gerekmektedir. Ayrıca öğretmenin bu sürecin sağlıklı bir şekilde yürüyebileceğine ilişkin inancı da tam olmalıdır. Çünkü ancak kendisi bunlara inandığı takdirde bu süreçten verim alabilir ve öğrencilerin gelişimine katkı sağlayabilir. Öğretmenin bu sürece inanması, öğrencilerin ve velilerin de bu sürece inanmasını kolaylaştıracak ve onların da sürece katkı sağlamasına zemin hazırlayacaktır.

E-portfolio sürecinde öğretmen, eğitim programına ve öğrencinin durumuna uygun olarak değerlendirme kriterlerini belirler ve bu kriterler ile ilgili olarak süreçte yapmaları gerekenler konusunda öğrencileri ve velileri bilgilendirir. Ayrıca süreçte öğrenci çalışmalarını sürekli değerlendirerek onlara geribildirim sağlar ve bu şekilde onların daha iyi çalışmalar ortaya koymalarına yardımcı olur. Öğretmen öğrencilere süreç içinde karşılaştığı engelleri aşma konusunda rehberlik eder. Bununla birlikte sürecin olumlu ve aksayan yönleri ile ilgili çeşitli çıkarımlarda bulunarak sonraki benzer uygulamalar için kendisine bir yol haritası belirler.

E-portfolio sürecinde velinin ise, e-portfolioyunun öğrencisinin gelişimine katkı sağlayacağını farkında olarak sürece destek olması gerekmektedir. Veli, öğrencinin hazırladığı çalışmaları inceleyerek ve olumlu ya da olumsuz eleştiriler yaparak öğrenciyi yönlendirmelidir. Veli bu süreçte, her zaman olduğu gibi öğrencinin ihtiyaç duyduğu konularda ondan desteğini esirgememeli, yapmayı düşündüğü çalışmalar için gerekli ortamları hazırlamalı ve onun gelişimine katkı sağladığının bilincinde olarak onun adına çalışmaları yapmaktan kaçınmalıdır.

2.5.7. E-Portfolio Kullanımının Avantaj ve Dezavantajları

Bir öğretim ve değerlendirme aracı olarak portfolio, eğitim sistemimiz açısından sağladığı birçok avantajı ile günümüzde daha yaygın kullanılabilir hale gelmiştir. Portfolyoların web üzerinde barındırılabilir ve bilgisayar ortamında kullanılabilir hale gelmesiyle ortaya çıkan e - portfolyolar, bu ortamların sağladığı avantajlar ile daha etkili ve kullanılabilir araçlar haline gelmişlerdir. Özellikle internet ortamının en göze çarpan etkisi olarak, öğrenci çalışmalarına her zaman ve her yerden daha rahat erişim imkânı sağlaması ile e-portfoliolar hem öğrenci hem de öğretmen açısından büyük bir kullanım kolaylığına sahip olmuştur. Bu durum e-portfolioları, eğitim sistemimizde daha çok tercih edilen bir öğretim ve değerlendirme aracı haline getirmiştir.

Literatürde e-portfolio ile ilgili birçok çalışmayı (Crowe, 2003; Crowe, Karayan, Maliski, Gathercoal, & McCambridge, 2003; DiMarco, 2005; Driessen, Muijtjens, Van Tartwijk, & Van Der Vleuten, 2007; Gathercoal, Love, Bryde, & McKean, 2002; Gathercoal, et al., 2007; Herner, Karayan, McKean, & Love, 2002;

Kendus, 2002; Kim, 2001; Sanders, 2000) inceleyerek avantajlarını bir araya getiren Aktay (2011), e-portfolyoların klasik portfolyolara göre üstün olan yönlerinden şu şekilde bahsetmiştir:

Taşıma ve Depolama Kolaylığı: Klasik portfolyoların taşıma ve depolama sorununa çözüm getirilerek, çalışmaların dijital ortamda yer alması ile öğrencilerin ve öğretmenlerin çalışmalara her zaman ve her yerden erişim imkânı sağlanmıştır. Böylece öğretmenler çalışmalarını sınıfta depolamak için bir yer ayırmak zorunda kalmazken öğrenciler de çalışmalarını sürekli eve ve okul arasında taşımak zorunluluğundan kurtulmuştur.

Güvenli Olması: Klasik portfolyo sisteminde özellikle çalışmaların ev ve okul arasında taşınması durumunda, çalışmalar her zaman kaybolma, çalınma, eskime, zarar görme ve bozulma gibi etkenler ile karşı karşıyadır. Ancak e-portfolyo sisteminde çalışmaların her zaman internette barındırılması ve düzenleme için şifre gerektirmesi sebebiyle öğrenci çalışmalarını bu gibi durumlardan etkilenmemekte ve güven altında kalmaktadır.

Güncelleme Kolaylığı: E-portfolyo sisteminde, çalışmaların dijital ortamda tutulması ve bu ortamda çalışmalarını düzenlemek amacıyla kullanılacak bolca yazılımın (metin, grafik, ses ve video düzenleme yazılımları ile çalışmaların kolayca düzeltilmesi mümkündür) mevcut olması sebebiyle çalışmaların güncellenmesi ve düzeltilmesi klasik portfolyolara göre daha kolay olmaktadır.

Geribildirim Kolaylığı: Öğretmenler e-portfolyo yazılımı üzerinden öğrenci ürünlerine yönelik geribildirimlerini kolayca yapabilir. Bu dönütler online sistem sayesinde anında öğrenci ekranından görüntülenebilir. Ayrıca öğrenciler, e-portfolyo hazırlama sürecinde sınıf arkadaşları dahil olmak üzere diğer katılımcılardan ve gözlemcilerden dönütler alabilmekte ve fikir alışverişinde bulunabilmektedirler.

Düşük Maliyet: Her türlü bilgi elektronik ortamda saklanacağı için, e-portfolyolar yazıcı çıktısı, CD, kâğıt, malzeme, fotokopi vb. masrafları ortadan kaldırarak maliyeti düşürmektedir.

Sergileme Kolaylığı: Öğrenciler internet üzerinden çalışmalarını yakın-uzak herkese sergileyebilir. Ayrıca, öğrenciler yaptıkları ürünleri kimlerin görüp kimlerin göremeyeceğini belirleme olanağına sahiptirler.

İletişim Kolaylığı: Öğrenciler sınıf ortamına bağlı kalmadan internet üzerinden sohbet, mesajlaşma, yorum verme vb. yöntemlerle birbirleriyle kolayca iletişim kurabilirler ve birbirleriyle görüş alışverişinde bulunabilirler.

Çoklu Ortam Zenginliği: Öğrenciler klasik portfolyo sisteminde; CD, flash bellek ya da video kaseti gibi materyalleri portfolyo dosyası içine koyma maliyetinin yüksek olması sebebiyle, ses ve video formatlarında ürün hazırlamayı pek tercih etmemektedir. E-portfolyo sisteminde öğrenciler; metin, grafik, ses, video gibi farklı çoklu ortam materyallerini çalışmalarında kullanabilirler. Bu durum öğrencilerin çok daha zengin bir materyal havuzuna sahip olmalarına imkân tanımaktadır.

Öz-Değerlendirmede ve Akran Değerlendirmede Özgüven: E-portfolyo sisteminde her öğrenci arkadaşlarının çalışmalarını süreç içinde daha hızlı ve kolay takip edebilme imkânı bulduğundan, kendi çalışmalarının değerlendirilmesinde özgüvenleri daha yüksek olur. Ayrıca arkadaşlarının çalışmalarını da bu bağlamda inceleyerek daha yapıcı eleştirilerde bulunabilirler. Bu durum öğrencilerin kendi doğrularını oluşturmalarına ve çalışmalarını hazırlarken daha istekli davranmalarına katkı sağlar.

Okul Yöneticilerinin Değerlendirmeye Katkısı: Klasik portfolyo sisteminde okul yöneticilerinin öğrenci çalışmalarını inceleyebilmesi daha zor iken, e-portfolyo sistemlerinde öğrenci çalışmalarının internet üzerinden incelenebilmesi daha kolaydır. Bu sebeple okul yöneticileri, öğrencilerin yaptıkları çalışmalara daha kolay dönüt vererek değerlendirmeye katkı sağlamış olur.

Geniş Kitlelere Ulaşım: Çalışmaların internet üzerinden görülebilir olması sebebiyle, çalışmalar klasik portfolyolara oranla çok daha geniş kitlelere sergilenebilir. Bu durum yapılan geribildirimler sayesinde çalışmaların çok daha objektif bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlar.

Sosyalleşmeyi Artırma: E-portfolio sisteminde; öğrenci, öğretmen, veli ve çalışmaların sergilendiği tüm çevreler arasında iletişim çok daha kolay sağlanabildiğinden, öğrencilerin daha sosyal bireyler olarak yetişmesine katkı sağlar.

Yaratıcılığın Artması: Öğrencilerin elektronik ortamda birbirlerinin çalışmalarını daha kolay görebilmeleri ve değerlendirebilmeleri, bu çalışmalardan yola çıkarak yeni fikirler ortaya koyabilmelerine katkı sağlar. Bu durum öğrencilerin daha yaratıcı bireyler olmalarına katkı sağlar. Çünkü öğrencilerin web ortamının zenginliği içerisinde yaratıcı ve işbirliğine dayalı çalışmalar gerçekleştirebilmeleri daha kolay olabilmektedir.

Bu şekilde birçok avantaja sahip olan e-portfolioyunun uygulanabilmesi için, sınıf ortamında klasik portfolyoların daha önce uygulanmış olması ve öğrenciler ile öğretmenlerin portfolyo hazırlama süreci ile ilgili temel becerilere sahip olmaları gerekmektedir (Kutlu, Doğan, & Karakaya, 2008).

E-portfolioların elektronik ortamda yer alan öğrenci çalışmalarından oluşması, ona klasik portfolyolara oranla birçok avantaj kazandırdığı gibi, kullanım açısından bazı dezavantajlı durumlara da sebebiyet vermektedir. Bu dezavantajlar:

Teknik Beceri Gerektirmesi: E-portfolio oluşturulma sürecinde öğrencilerin ve öğretmenlerin e-portfolio yazılımını kullanabilecek düzeyde bilgisayar kullanım becerisine, yazılım kullanım becerisine ve gerekiyorsa tarayıcı, webcam gibi donanımları kullanım becerisine sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, ses kayıt cihazı, video kayıt cihazı gibi donanımlardan bilgisayara veri aktarımı yapabilecek düzeyde teknik bilgiye sahip olması ayrıca bu cihazlarda oluşabilecek küçük aksaklık durumlarını giderebilecek teknik beceriye sahip olması gerekmektedir.

İnternet Gerektirmesi: E-portfolioların -e ekine sahip olabilmesi için en önemli ve gerekli faktör internettir. Ve e-portfolioların kullanılabilmesi için internete bağlı bir bilgisayar gerekmektedir. Çünkü öğrenciler internete bağlanamadıkları zaman çalışmalarını internet ortamına yükleyemeyecek ve öğrenci, öğretmen ve veli arası iletişim sağlanamayacaktır.

Kişiyeye Özel Bilgileri Koruma Zorluğu: E-portfolyoların herkes tarafından ulaşılabilir olması, öğrencileri kişisel bilgilerini korumaları konusunda daha dikkatli olmaya zorlamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin ev telefonu numarası ve ev adresi gibi özel bilgileri herkes ile paylaşmayacak şekilde korumaları gerekmektedir.

Yüksek Maliyet Gerektirmesi: E-portfolyo sistemleri bilgisayar, internet, ses ve video kayıt cihazı, tarayıcı, webcam vb. teknolojik donanımları gerektirmesi bakımından klasik portfolyolara göre daha yüksek maliyet gerektirmektedir.

2.6. İlgili Araştırmalar

Goldsby ve Fazal (2001) yaptıkları çalışma ile web tabanlı dijital portfolyoların nasıl değerlendirilebileceği üzerinde durmuşlardır. Araştırma sonucunda, web tabanlı dijital portfolyo ürünlerinin, rubrikler ile değerlendirildiği takdirde daha tarafsız, sistematik ve güvenilir bir değerlendirme yapılmış olacağını ortaya koymuşlardır.

Sanalan ve Altun (2002) yaptıkları çalışmada, Amerika Birleşik Devletleri'nde bir üniversitede akademik okuma-yazma dersinde kullanılmak üzere hazırlanmış ve uygulanmış olan web tabanlı bir ölçme-değerlendirme ara yüzü olarak elektronik portfolyonun (e-portfolyo) tasarımı, kullanımı, özellikleri ve öğrenciler tarafından yapılan değerlendirme sonuçlarına yer vermişlerdir. Çalışma sonucunda e-portfolyo uygulamasında hazırlanan çalışmaların toplanması, saklanması ve ileride yeniden görülmek üzere erişilebilmesinin öğrenciler açısından elverişli ve etkin olarak algılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca e-portfolyonun kullanımının; doğrudan bilgisayara yazılabiliyor olması, çalışmalarının kaybolmaması, disket taşımak zorunda olunmaması ve önceden kâğıda yazıp, bilgisayara geçip, sonra da çıktı alıp ödev teslim etme sürecini kısaltması gibi açılardan da öğrenciler tarafından elverişli olarak algılandığı saptanmıştır. Bununla beraber e-portfolyonun, iletişimi hızlandırması, yazma miktarını arttırması ve dersi daha ilginç kılmasının da e-portfolyonun olumlu etkileri olarak ortaya çıktığını vurgulamışlardır.

Cohn ve Hibbits (2004), yaptıkları çalışmada “Yaşam Boyu Kişisel Web Alanı” (Lifetime Personal Web Space-LPWS) adını verdikleri bir kavramı ortaya atarak, elektronik portfolyoların eğitim amaçlı kullanımının yanında kişisel, sosyal

ve iş amaçlı olarak da kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Elektronik portfolyoların, sosyal içeriğe de sahip olan kapsamı çok geniş tutulmuş bir koleksiyon olduğunu vurgulamışlardır.

Baki ve Birgin (2004), yaptıkları çalışmada matematik dersine yönelik alternatif bir değerlendirme aracı olarak geliştirilen bilgisayar destekli bireysel gelişim dosyasının (BDBGD) eğitim sistemi içinde uygulanabilirliğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmayı 2002-2003 öğretim yılında Trabzon ilinde, 2 farklı ilköğretim okulunda görev yapan 2 matematik öğretmenin kendi sınıflarında bir dönem boyunca uygulanmasıyla gerçekleştirmişlerdir. Araştırma sonucunda bireysel gelişim dosyasının öğrencinin performansını değerlendirme açısından geleneksel yöntemlere göre daha faydalı olduğu, öğrenciye kendini ifade etme ve değerlendirme fırsatı sunduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca BDBGD'nin öğrenci, veli ve öğretmen arasındaki iletişimi arttırdığı, velinin değerlendirme sürecine aktif olarak katılmasını sağladığı ve sorumluluk misyonu yüklediği bulgularına da ulaşılmıştır.

Wang (2004), yaptığı doktora tez çalışmasında, e-portfolyonun bir değerlendirme aracı olmasının yanı sıra aynı zamanda öğrenmeyi ve öğretmeyi şekillendiren ve geliştiren bir araç olduğunu öne sürmüşlerdir. Çalışmanın temel amacı, yüksek lisans öğrencilerinin kendi e-portfolyolarını geliştirerek bunun öğrenmeleri üzerindeki etkilerini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. E-portfolyonun bir değerlendirme aracı olarak kullanılmasının etkilerinin araştırıldığı bu çalışma ile ayrıca, çoklu ortam tabanlı olarak geliştirilen bir e-portfolyonun öğrencinin işbirliği yapması, hedef belirlemesi, eleştirel düşünmesi, takım çalışması yapması ve düşünceyi yeniden yapılandırması üzerindeki etkileri ortaya konmuştur. Çalışma sonucunda; e-portfolyonun öğrencileri aktif, bağımsız ve yaratıcı olmaları konusunda cesaretlendirdiği, kendi çalışmalarını değerlendirme ve işbirliğine dayalı öğrenme konularında onlara katkı sağladığını ortaya koymuşlardır.

Özyenginer (2006), yaptığı tez çalışmasında Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümünde okuyan öğrencilerin, Bilgisayar/Donanım dersinde; elektronik portfolyo hazırlama, portfolyolarına yansıtma ifadeleri yazma ve portfolyo değerlendirme ile ilgili görüşlerini ve başarı durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, Buca

Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümünde, 2005–2006 öğretim yılında 2. sınıfta öğrenim gören 28 öğrenci üzerinde Donanım dersinde yürütülmüştür. Araştırma sonucunda; öğrencilerin araştırma yapma, yeni şeyler öğrenme, özgüven, kendini değerlendirmeyi öğrenme, zamanı kullanma, çalışma ile ilgili sorumluluk hissetme ve yaratıcılık ile ilgili becerilerinin geliştiğini görülmüştür. Ayrıca öğretmen ile etkileşimin öğrencileri güdülediği, onların fikirlerinin de ders kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ve bunun öğrenciyi ders konusunda daha istekli hale getirdiği sonuçlarına varılmıştır.

Gülbahar & Köse (2006), öğretmen adaylarının eğitiminde değerlendirme amacıyla elektronik portfolyoların kullanılmasının etkilerini araştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada, lisans düzeyinde proje tabanlı olarak işlenen bir derste e-portfolyo değerlendirme yöntemini kullanmış ve bu yöntemle ilişkin öğrenci görüşlerini almışlardır. Verilerin nitel yöntemlerle analiz edildiği çalışma sonucunda, bu değerlendirme yönteminin öğrenciler tarafından çok benimsendiğini ve proje tabanlı öğretim yöntemi ile işlenen bir dersin değerlendirilmesi için uygun ve yararlı olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Demirli (2007), çalışmasını e-portfolyo öğretim sürecinin öğrenenlerin tutumları ve algıları üzerine etkisini belirlemek amacı ile gerçekleştirmiştir. Bu amaç doğrultusunda, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, Elektronik Öğretmenliği ve Bilgisayar Öğretmenliği, birinci ve ikinci öğretim programları ikinci sınıf öğrencileri üzerinde çalışmasını gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda; öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecini birçok açıdan arzulanan niteliklere sahip bir öğretim süreci olarak algıladıkları ve sürece yönelik oldukça olumlu tutumlar geliştirdikleri görülmüştür. Bunun yanında öğrencilerin, öğretimi yapılan konularda, öğrenen merkezli bir tutuma sahip oldukları, kavramları ve aralarındaki ilişkileri derinlemesine ve doğru biçimde anlamlandırdıkları ortaya çıkmıştır.

Driessen, Muijtjens, Van Tartwijk ve Van Der Vleuten (2007), klasik portfolyolar ile webfolyo adını verdikleri ve web üzerinden uygulanan elektronik portfolyoların farklılığını ortaya koymak için yaptıkları araştırma sonucunda,

webfolyoların öğrencileri daha fazla güdülediği, bu sebeple öğrencilerin klasik portfolyolara oranla webfolyolar için daha fazla zaman ayırdığı ve webfolyoların öğretmenler ve öğrenciler için daha kullanıcı dostu olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca, öğretmenlerin, öğrencilerin portfolyolarını okumak için ev ve okul arasında taşımak zorunda kalmamalarının onlara büyük bir kolaylık sağladığını düşündükleri de ortaya çıkmıştır.

Çayırıcı (2007), WTP(Web Tabanlı Portfolyo) sitesinin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin sözel ve sayısal derslerdeki akademik başarılarına etkisini incelemek amacı ile yaptığı çalışmasını, Marmara Bölgesinde bulunan ilçe merkezindeki bir ilköğretim okulunun 7. sınıf öğrencileri üzerinde, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi derslerinde yürütmüştür. Araştırma sonucunda, yapılan uygulamanın öğrencilerde hem sözel hem de sayısal derslerdeki akademik başarıyı arttırdığı ve öğrencilerin derslere karşı olan tutumlarının da büyük oranda olumlu yönde etkilendiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Hargadon (2008), “İlk ve Ortaöğretimde Web 2.0 Teknolojilerine Doğru” isimli makalesinde Web 2.0 teknolojilerinin eğitim alanında gelecekte kendisine daha çok yer bulacağını ve eğitimin vazgeçilmez bir parçası olacağını ifade etmiştir. Web 2.0 teknolojisi ile hazırlanan e-portfolyo yazılımları ile bireylerin kendi e-portfolyolarını oluşturmalarının kolaylaşacağını ve bireylerin eğitim hayatında ve sonrasında kendi profillerini sunma fırsatını doğuracağını belirtmiştir.

Arap (2008), çalışmasını İngilizce öğretmen adaylarının elektronik portfolyo (eportfolyo) uygulamasına katılmalarına bağlı olarak tutumlarında ve başarı puanlarında farklılık olup olmadığını incelemek amacı ile yürüttüğü çalışmasını Mersin Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde 2006-2007 bahar döneminde okuyan ve belirlenen devlet okullarında Öğretmenlik Uygulaması dersi gereği staj yapan 44 İngilizce öğretmeni adayı üzerinde yapmıştır. Araştırmasının sonucunda e-portfolyo uygulamasının öğretmen adaylarının e-portfolyo kullanımına ilişkin tutumlarında ve başarı puanları üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu görmüştür.

Erice (2008), elektronik portfolyonun; İngilizce dil becerileri orta düzey seviyede olan öğrencilerin yazma becerileri üzerindeki etkilerini araştırmak amacı ile yaptığı çalışmada, elektronik portfolyo grubundaki öğrencilerin dosya olarak, portfolyo tutan öğrencilerden yazma becerilerinde daha başarılı olduklarını ortaya çıkarmıştır. Araştırma sonunda, dijital ortamın ikinci dilde yazma becerilerine olumlu katkıda bulunduğu, bilgisayar kullanma deneyimi ve bilgisayar sahibi olmanın kullanıcının bilgisayara karşı tutumunu özellikle de kaygı seviyesini etkilediği sonucuna varmıştır.

Tonbul (2009) “Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri İçin Bir E-Portfolyo Model Önerisi” adlı çalışmada, İngilizce Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin bir öğrenme ve değerlendirme aracı olarak elektronik portfolyo ile ilgili algılarını, tutumlarını ve elektronik portfolyo geliştirme süreci ile ilgili olarak tecrübelerini belirlemek, eğitimciler ve öğrencilere bir elektronik portfolyo modeli önermek ve elektronik portfolyonun tasarımı ve sınıf içinde uygulanması ile ilgili fikirler vermek amacıyla yürüttüğü çalışmaya, Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği bölümünden 26 adet birinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Çalışma kapsamında katılımcılarla iki ay süreyle elektronik portfolyo geliştirme uygulaması yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin e-portfolyo uygulamasından hoşlandıkları, öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci etkileşiminde e-portfolyonun etkili olduğu ve e-portfolyo oluşturma sürecinde yazma becerilerinin geliştiği ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda ayrıca, iyi bir internet erişimi sağlamanın zor olduğu, iyi bir e-portfolyo oluşturma sürecinin çok zaman aldığı ve öğrencilerin birbirlerini değerlendirmelerinin bazı sorunlara yol açabildiği gibi olumsuz sonuçlara da ulaşılmıştır.

Döşlü (2009) araştırmasında, ortaöğretim 10. sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo hazırlama ve web tabanlı portfolyo değerlendirme ile ilgili öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmak ve öğrencilerin e-portfolyo öğretim sürecine yönelik tutumları ile web tabanlı portfolyo yöntemi kullanımı sonucu başarı durumlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmasını, Adana ili Pozantı ilçesi Şehit Zafer Sabancı Lisesi’nde Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi

alan 4 sınıfta bulunan toplam 77 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda genel olarak öğrencilerin e-portfolio öğretim sürecine yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve web tabanlı portfolio yöntemi ile öğrencilerin başarı durumlarının olumlu etkilendiği sonuçlarına varılmış, ayrıca öğrencilerin konu hakkındaki görüşlerinin yüksek oranda olumlu olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Koç (2010), bilgisayar okuryazarlığı becerisi ediniminde, e-portfolio sürecinin öğrenen performansına ve sürece yönelik tutumlarına etkisini belirleme amacı ile çalışmasını gerçekleştirmiştir. Araştırmada çalışma grubu olarak Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında, 1. sınıfta okuyan ve Bilgisayar I dersine kayıtlı örgün öğretim öğrencilerini seçmiştir. Çalışma sonucunda e-portfolioyunun bilgisayar okuryazarlığı öğretiminde kullanımının, öğrencilerin teorik bilgi düzeylerinde herhangi bir etkisi olmadığını, fakat uygulama becerilerinin gelişmesinde etkili olduğunu ve öğrencilerin öz değerlendirmelerine olumlu yansıdığı görmüştür. Çalışma sonucunda, sürecin öğrencileri araştırmaya sevk etmesi, sorumluluk duygusu kazandırması, organize ve düzenli olmalarına katkı sağlaması açısından olumlu olduğu da görülmüştür.

Öğmen (2011), gençlerin bilgisayara ve internete olan ilgilerini dikkate alarak, daha güncel bir kelime öğrenme aracı geliştirmeyi, öğrencilerin kelime öğrenme stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmayı ve öğrenir özerkliği seviyelerini yükseltmeyi amaçladığı çalışmasında, 89 adet 9. sınıf Anadolu lisesi öğrencisinden 24 hafta süreyle bir kelime öğrenme e-portfolio tutmalarını istemiştir. Katılımcıların çalışma öncesi ve sonrası strateji kullanımı ve öğrenir özerkliği seviyelerinde anlamlı bir değişim olup olmadığını saptamak amacıyla, katılımcılara çalışma öncesi ve sonrası anket vermiş ve öğrencilerin bir uzaktan eğitim platformuna kayıt olarak 12 adet kelime öğrenme ödevi hazırlamalarını istemiştir. Araştırma kapsamında ayrıca, süreci izlemek amacıyla araştırma günlükleri tutulmuş ve aktif katılımcılarla görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların %67'sinin e-portfolio çalışmasına ilgi gösterdikleri, bilgisayar kullanımına dayalı ödevlerin, katılımcıların ders içerisinde öğrendikleri kelimeleri kullanmaya daha fazla ilgi göstermelerini sağladığı ve katılımcıların yeni bazı stratejiler edindikleri

yani uygulanan kelime öğrenme e-portfolyosunun, katılımcıların yeni kelime öğrenme stratejileri geliştirmelerine ve öğrenir özerkliği oluşturmalarına katkıda bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Özgür ve Kaya (2011), “Bir Değerlendirme Aracı Olarak E-portfolyonun Yönetim Yönü: Anadolu Üniversitesi Örneği” isimli çalışmasında, 2008-2009 öğretim yılında bir uzaktan eğitim programı olarak yaklaşık 12.000 öğrenciye hizmet veren, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü öğrencileri için geliştirilen e-portfolyo sisteminin tasarımı, uygulanması, yönetimi ve değerlendirilmesi ile ilgili bir çalışma yürütmüşlerdir. Çalışma sonucuna göre; öğretim elemanlarının görüşlerine göre e-portfolyonun dinamizm, plan ve organizasyon kolaylığı sağladığı ve e-portfolyo uygulamasının katılımcılar için düşüncelerini, eleştirilerini ve önerilerini paylaşabilecekleri iyi bir çalışma ortamı olduğu ortaya konmuştur.

Akdoğan Yeşilova (2011) doktora tezinde, İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerine göre elektronik portfolyo hazırlama süreçlerine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Araştırma, Ülkü İlköğretim Okulu 7/C sınıfında öğrenim görmekte olan otuz beş öğrenci ile gerçekleştirilmiş, dokuz öğrencinin verileri derinlemesine incelenerek öğrencilerin başlangıçta isteksizlik yaşasalar da süreç içerisinde görüşlerinin değiştiği, elektronik portfolyo geliştirmeyi heyecan verici ve eğlenceli olarak değerlendirdikleri, e-portfolyonun kendilerine yeni bilgiler kazandırma yönünde etkili olduğunu düşündüklerini ortaya koymuştur. Çalışma sonunda öğrencilerin öğrenme stillerine göre sergiledikleri performansa bakıldığında, performansı en yüksek grubun görsel öğrenenlerin oluşturduğu grup olduğu, bu grubu kinestetik öğrenenlerin ve ardından işitsel öğrenenlerin takip ettiği ortaya çıkmıştır.

Aktay (2011), “İlköğretimde Web Tabanlı Portfolyo (Webfolyo) Uygulaması” adlı çalışmasında ilköğretim okullarında gerçekleştirilen webfolyo uygulamasının işlevselliğini belirlemeyi amaçlayarak çalışma grubu olarak Eskişehir ili Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı MAT-FKB Özel Gelişim Okulları bünyesindeki ilköğretim okulu 4-C sınıfında 4. sınıf Fen ve Teknoloji, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe

dersleri öğrencilerini seçmiştir. Araştırma sonucunda öğrenci görüşlerinin, webfolyo sisteminin paylaşım, iletişim, ulaşım, akran değerlendirmesi ve taşıma konularında kolaylık sağladığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin e-portfolio süreci ile ilgili olarak, hem güvenli hem de eğlenceli olması ve kendileri arasında işbirliğini artırması gibi sebeplerle süreci beğendikleri yani öğretmen ve öğrencilerin büyük bir bölümünün, webfolyo sisteminin geleneksel portfolyolardan daha etkili olduğunu düşündükleri görülmüştür.

Barış (2011) tez çalışmasında, e-portfolioyunun bir sosyal ağ sitesi içerisinde etkin olarak kullanılabilirliğini araştırmış ve e-portfolio değerlendirme sürecinin öğrencilerin başarısını nasıl etkilediğini incelemiştir. Çalışma grubunu Tekirdağ ili Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi 10. sınıfta eğitim öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, e-portfolio destekli eğitimin öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkilediğini ve belirlenmiştir. Ayrıca, e-portfolio destekli öğretim sürecinin sonunda öğrencilerin tutumlarının olumlu yönde değiştiği saptanmıştır. Ayrıca, sosyal ağların eğitimde kullanılmasının öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci iletişimi, öğrenme sorumluluğunun artması ve sosyal ağların kullanım amaçlarının değiştirilmesi açısından olumlu sonuçlar doğurduğu belirlenmiştir.

Yastıbaş (2013), elektronik portfolyonun konuşma becerisinin değerlendirilmesinde, yazma becerisindeki gibi kullanılıp kullanılmayacağı, bu uygulamanın öğrencilerin konuşma becerisine karşı olan tutumlarına katkısının olup olmayacağı ve olacaksa ne gibi katkıları olacağını yanıtlanmaya yönelik olarak yaptığı çalışmasını, Zirve Üniversitesi, İngilizce Hazırlık Bölümü, D kurunda eğitim gören 17 öğrenci ile yürütmüştür. Toplam 8 hafta süren ve verilerin içerik analizi yöntemiyle analiz edildiği çalışmanın sonucunda elektronik portfolyonun; konuşma becerilerini değerlendirme amacıyla kullanılabilceği, öğrencilerin konuşma dersine karşı olan tutumlarını olumlu etkilediği ve konuşma becerilerini geliştirdiği belirlenmiştir. Yine çalışmanın sonucuna göre, öğrencilerin kendilerini konuşma, dil bilgisi, telaffuz ve kelime bilgisi olarak daha yeterli hissettikleri, konuşurken kendilerini daha güvende hissettikleri ve gergin olmadıkları ve video kaydetme ve düzenleme gibi teknoloji becerilerinin geliştiği ortaya çıkmıştır.

Polat ve Köse (2013) çalışmalarında, okullarda bir performans değerlendirme aracı olarak e-portfolio kullanımına yönelik ilköğretim öğretmenlerinin görüşlerini

belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde Muş ili merkez ilköğretim okullarında görev yapan 182 ilköğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, e- portfolyo değerlendirmenin çoklu ve ayrıntılı bir değerlendirme imkânı sunması ve öğrenci ürünlerinin sergilenmesi nedeniyle ilköğretim öğretmenlerinin performans değerlendirmede e-portfolyo kullanımına yönelik görüşlerinin olumlu yönde olduğu ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, araştırma süreci, verilerin analizi ve çözümlenmesi ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda elektronik portfolyonun kullanımının değerlendirilmeye çalışıldığı bu çalışmada elde edilen sonuçların genellenebilmesi ve sayısal verilere dayalı olarak ifade edilebilmesi için nicel araştırma (quantitative research) yöntemleri ile sonuçların derinlemesine analiz edilebilmesi için nitel araştırma (qualitative research) yöntemleri birlikte ele alınmış ve karma araştırma yöntemi (mixed research) kullanılmıştır. Karma araştırma yöntemi, tekil modellerin cevap veremediği sorulara da cevap verebilmesi, incelenen olay ile ilgili daha derin bir algılama ve olayın arka planı hakkında daha iyi bir fikir vermesi, daha güçlü çıkarımlar ve farklı bulgular ortaya koyabilmesi, katılımcıların kültürünü de yansıtması gibi sebeplerle tercih edilmektedir (Wurtz, 2009).

Kullanılan nicel yöntemler kapsamında, deneysel desen türlerinden “Ön-test ve son-test kontrol gruplu yarı deneysel desen” kullanılmıştır. Bu modelde biri deney, diğeri kontrol grubu olmak üzere iki grup bulunur ve her iki grupta da deney öncesi ve deney sonrası ölçümler yapılır. Modelde ön testlerin bulunması, grupların deney öncesi benzerlik derecelerinin bilinmesine ve son test sonuçlarının buna göre belirlenmesine yardımcı olurken, yöntemin etkililiğine karar verilmesi için ön test ve son test ölçüm sonuçları birlikte kullanılır (Karasar, 2007). Deneysel desenlerden farklı olarak yarı deneysel desenlerde grupların seçimi bazı ön ölçümler ya da ölçütlere göre belirlenir (Sözbilir & Göktaş, 2011). Araştırmada öğrencilerin deney ve kontrol gruplarına atanmasında, okuldaki mevcut sınıflara bağlı kalınmıştır. Araştırmada kullanılan nicel desene ilişkin modelin simgesel görünümü Tablo 3.1’deki gibidir.

Tablo 3.1: Araştırmada Kullanılan Nicel Desenin Simgesel Görünümü

Gruplar	Ön Test	Yöntem	Son Test
G _D	O _{D1}	X	O _{D2}
G _K	O _{K1}		O _{K2}

Tablo 3.1’ de verilen modelin simgesel görünümünde; G: Grup, O: Ölçüm, X: Bağımsız değişken düzeyini ifade etmektedir. Çalışmada 2 grup (G_D: Deney grubu ve G_K: Kontrol grubu) oluşturulmuştur. Her iki grupta da deney öncesi (O_{D1}: Deney grubuna, O_{K1}: Kontrol grubuna) ve deney sonrası (O_{D2}: Deney grubuna, O_{K2}: Kontrol grubuna) ölçümler yapılmıştır. Deney grubunda etkisi araştırılan (bağımsız) değişken (X) uygulanırken, kontrol grubunda ise geleneksel yöntemler kullanılmıştır.

Ayrıca araştırma kapsamında elde edilen verilerin desteklenmesi amacıyla nitel araştırma yönteminden de faydalanılmıştır. Bu kapsamda öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri alınmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma yöntemidir. Doğal ortama duyarlı olması, araştırmacının katılımcı rolü üstlenmesi, bütüncül yaklaşma sahip olması, algıları ortaya koyabilmesi, araştırma desenine esneklik katması ve tümevarımcı bir analize sahip olması nitel araştırma yönteminin en belirgin özellikleridir (Yıldırım & Şimşek, 2006).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Konya ili, Selçuklu ilçesinde bulunan Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulunda 2011-2012 eğitim - öğretim yılında okuyan 4. ve 5. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Konya il merkezinde bulunan bu okulda, 8 şube 4. sınıf öğrencisi ve 8 şube 5. sınıf öğrencisi mevcuttur. Konya ilinde görev yapan ilköğretim müfettişleri, okul müdürleri ve öğretmenlerden alınan uzman görüşleri doğrultusunda okulun sosyo-ekonomik düzeyi yüksek bir okul olduğu söylenebilir. Bu durum, öğrencilerin evlerinde de bilgisayar ve internet bulunmasını gerektiren araştırma uygulamasının yapılmasını kolaylaştırmıştır. Konya il merkezinde bulunan bu okul aynı zamanda başarılı olarak bilinen ve Milli Eğitim

Bakanlığının 8. sınıf öğrencileri için yaptığı İlköğretim Seviye Belirleme Sınavında (SBS) okul ortalaması en yüksek olan devlet okullarından biridir. Uygulamanın bu okulda yapılabilmesi için Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınmıştır. İzin belgesi Ek-1' de sunulmuştur.

Çalışma elektronik portfolyo kullanımının, 4. ve 5. sınıf düzeylerindeki değerlendirmesini kapsadığı için her iki düzeyden de birer deney grubu ve birer kontrol grubu ile çalışılması uygun görülmüştür. Okuldaki 4. ve 5. sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde öğretmenlere çalışmanın amacı ve çalışma kapsamında yapılacak uygulamalardan bahsedilmiştir. 4-B ile 5-F şube öğretmenleri, sınıflarında uygulamanın yapılmasına gönüllü olarak izin vermişlerdir. Bu öğretmenler daha sonra kendi öğrencilerine uygulama kapsamında yapmaları gerekenleri anlatmış ve uygulamaya baştan sona destek verip vermeyeceklerini sormuştur. Her iki şubenin öğrencileri de uygulamayı ilginç bulmuşlar ve öğretmenlerine uygulamaya katılmak istediklerini bildirmişlerdir. Böylece 4-B ve 5-F şubeleri deney grubu olarak seçilmiştir. 4-C ve 5-D şubeleri de kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Deney ve kontrol grubu olarak seçilen sınıfların öğrenci sayıları ve cinsiyet dağılımı aşağıdaki gibidir. Bununla birlikte ön test ve son test uygulamalarının yapıldığı gün bazı öğrencilerin derse katılmamaları sebebiyle, yapılan analizlerdeki öğrenci sayıları farklılık gösterebilmektedir.

Tablo 3.2: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Sınıf Düzeyi	Cinsiyet	Gruplar			
		Deney Grubu		Kontrol Grubu	
		N	%	N	%
4. Sınıf	Kız	14	36.8	21	51.2
	Erkek	24	63.2	20	48.8
	Toplam	38	100	41	100
5. Sınıf	Kız	18	41.9	22	51.2
	Erkek	25	58.1	21	48.8
	Toplam	43	100	43	100

2011-2012 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde yapılan uygulamada, deney ve kontrol gruplarının denkleğinin sağlanması amacıyla öğrencilerin güz dönemi akademik not ortalamaları dikkate alınmıştır. Grup ortalamaları arasında anlamlı bir

fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan bağımsız gruplar için t-testi sonuçları Tablo 3.3' de verilmiştir.

Tablo 3.3: Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Ortalamaları t-Testi Sonuçları

Sınıf Düzeyi	Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
4. Sınıf	Deney Grubu	38	92.19	3.91	77	-0.11	0.91
	Kontrol Grubu	41	92.35	8.01			
5. Sınıf	Deney Grubu	43	94.05	7.28	84	0.13	0.89
	Kontrol Grubu	43	93.86	6.15			

Tablo 3.3' te de görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarına seçilen 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin güz dönemi akademik ortalamaları arasında dâhil olduğu grup bakımından anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t_{(77)} = 0.11$ ve $t_{(84)} = 0.13$; $p > 0.05$). Bu sonuç, iki grup arasında birinci dönem not ortalamaları açısından denklik olduğunu göstermektedir. Bu sebeple araştırmanın bu gruplar üzerinde yürütülmesi uygun görülmüştür.

Ayrıca araştırmanın nitel boyutu kapsamında, uygulanan yöntemin değerlendirilmesi amacıyla birer eğitim paydaşı olan öğrenci velilerinin ve sınıf öğretmenlerinin de görüşleri alınmıştır. Bu sebeple araştırmanın çalışma grubu; deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yanı sıra, deney grubundaki öğrencilerin velileri ve sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Deney grubundaki öğrencilerin yapılacak uygulamaya yeterince katılabilmeleri ve çoklu ortam destekli web sitesini verimli olarak kullanabilmeleri için öğrencilerin bilgisayar, internet, kamera, mikrofon, tarayıcı (scanner), fotoğraf makinesi vb. donanıma sahiplik durumları önemlidir. Aynı zamanda bilgisayar ve interneti ders çalışma amaçlı olarak kullanma durumları, sosyal paylaşım sitelerini/yazılımlarını kullanma durumları ve bilgisayar kullanım düzeyleri ile ilgili kendi algılarının bilinmesi de öğrencilerin temel bilgisayar kullanım becerilerine sahip olup olmadığının belirlenmesi ve hazırlanan elektronik portfolyo web sitesini ne kadar etkili kullanabileceklerinin öngörülmesi açısından önemlidir. Ayrıca evde internet kullanım izin durumlarının bilinmesi, uygulamanın sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli önlemlerin ve veli izinlerinin alınması açısından

önemlidir. Bu sebeple deney grubu öğrencilerine deney öncesinde, Ek-2 de sunulan “Kişisel Bilgiler” formu verilmiş ve doldurmaları istenmiştir. Öğrencilerin söz konusu özellikler bakımından durumları ve ağırlıklı ortalamaları Tablo 3.4 ve Tablo 3.5’ te görülmektedir.

Tablo 3.4: Deney Grubunun Bazı Özellikler Bakımından Durumu

Özellik	4. Sınıf (N = 38)				5. Sınıf (N = 43)			
	Evet		Hayır		Evet		Hayır	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bilgisayar Sahipliği	33	89.19	4	10.81	40	97.56	1	2.44
İnternet Sahipliği	29	80.56	7	19.44	35	85.37	6	14.63
Kamera Sahipliği	18	50.00	18	50.00	29	70.73	12	29.27
Mikrofon Sahipliği	19	52.78	17	47.22	18	43.90	23	56.10
Tarayıcı Sahipliği	14	38.89	22	61.11	6	14.63	35	85.37
Fotoğraf Makinesi Sahipliği	30	81.08	7	18.92	28	68.29	13	31.71
Flash Bellek Sahipliği	31	86.11	5	13.89	27	67.50	13	32.50
İnternet Kullanım İzin Durumu	29	87.88	4	12.12	34	91.89	3	8.11
Sosyal Paylaşım Katılım Durumu	15	46.88	17	53.13	20	52.63	18	47.37

Tablo 3.5: Deney Grubunun Bazı Özellikler Bakımından Ağırlıklı Ortalamaları

Özellik	4. Sınıf	5. Sınıf
Bilgisayarda Ders Çalışma Süresi	84 Dakika	41 Dakika
İnterneti Ders Çalışma Amaçlı Kullanım Süresi	56 Dakika	38 Dakika
Bilgisayar Kullanım Düzeyi Ortalaması Algısı (5 üzerinden Puan)	2,17	2,15

Tablo 3.4 ve Tablo 3.5 incelendiğinde deney grubundaki öğrencilerin hemen hemen tamamında bilgisayarın mevcut olduğu görülmektedir. Yine öğrencilerin çoğunda internet de mevcuttur. Öğrencilerin bilgisayar kullanım düzeyi ortalama algıları incelendiğinde, öğrencilerin temel bilgisayar kullanım becerilerine sahip olduğu düşünülebilir. Ancak öğrencilerin aileleri tarafından bazılarına tamamen, bazılarına da hafta içi günlerde internet kullanım yasağı konulmuştur. Bilgisayarın büyük bir oranda sosyal paylaşım amacıyla kullanıldığı günümüzde, deney grubu öğrencilerinin yarı yarıya sosyal paylaşım araçlarından herhangi birini sıklıkla kullanamaması bunun bir göstergesidir. Ancak, öğrencilerin uygulama kapsamında hazırlanan elektronik portfolyo web sitesini kullanmalarına, ailelerinin izin vermesi

araştırmacı ve sınıf öğretmeni tarafından gönderilen mektuplar ile rica edilmiştir. Ayrıca evinde tarayıcı, fotoğraf makinesi, kamera, mikrofon vb. araçlar bulunmayan öğrencilerin uygulamaya katılabilmeleri için okul yönetimi ile görüşülerek uygun saatlerde okul bilgisayar laboratuvarını kullanmaları için izin alınmıştır ve öğrencilerin laboratuvarları kullanmaları sağlanmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

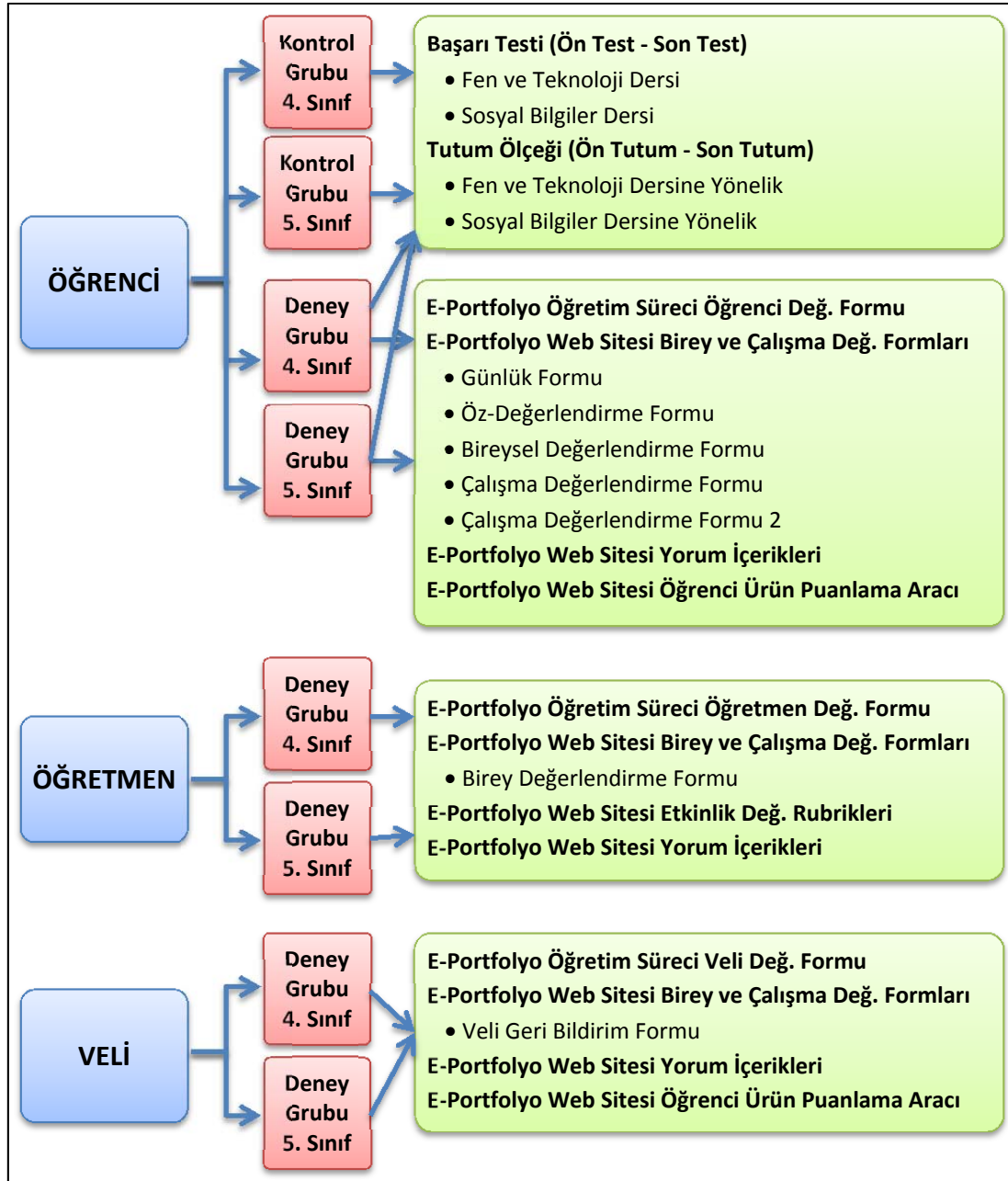
Araştırma verilerinin geçerliğinin ve güvenilirliğinin artırılması amacıyla nitel ve nicel, farklı veri toplama araçları bir arada kullanılmıştır. Çeşitleme stratejisi adı verilen bu yöntem ile araştırmanın ve sonuçlarının inandırıcılığının artması beklenmektedir. Farklı yöntemlerle elde edilen verilerin birbirlerini teyit amacıyla kullanılması, ulaşılan sonuçların geçerliğini ve güvenilirliğini de artırmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının, hangi alt problemlerin çözümünde kullanıldığı Tablo 3.6' da görülmektedir.

Tablo 3.6: Araştırmada Kullanılan Alt Problemler ve Veri Toplama Araçları

ALT PROBLEMLER	VERİ TOPLAMA ARAÇLARI
1. Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrenci başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?	<ul style="list-style-type: none"> • Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testi • Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi
2. Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?	<ul style="list-style-type: none"> • Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği • Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği
3. Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili kullanıcı görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none"> • E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğrenci Değerlendirme Formu • E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğretmen Değerlendirme Formu • E-Portfolyo Öğretim Süreci Veli Değerlendirme Formu
4. Eğitim paydaşlarının (öğrenci, öğretmen ve veli) e-portfolyo web sitesi değerlendirme araçlarını kullanım oranları ve yapılan değerlendirme ile ortaya çıkan sonuçlar nasıldır?	<ul style="list-style-type: none"> • E-Portfolyo Web Sitesi Etkinlik Değerlendirme Rubrikleri • E-Portfolyo Web Sitesi Birey ve Çalışma Değerlendirme Formları <ul style="list-style-type: none"> ○ Günlük Formu ○ Öz Değerlendirme Formu ○ Bireysel Değerlendirme Formu ○ Çalışma Değerlendirme Formu ○ Çalışma Değerlendirme Formu 2 ○ Birey Değerlendirme Formu ○ Veli Geri Bildirim Formu • E-Portfolyo Web Sitesi Yorum İçerikleri • E-Portfolyo Web Sitesi Ürün Puanlama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının hangi gruplara ne şekilde uygulandığı Şekil 3.1’ de görülmektedir.

Şekil 3.1: Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

3.3.1. Ders Not Ortalamaları

Deney ve kontrol gruplarının denkliklerinin belirlenebilmesi amacıyla öğrencilerin not ortalamaları karşılaştırılmıştır. Öğrenci notlarından sadece,

uygulamanın yapılacağı iki ders olan “Fen ve Teknoloji” ve “Sosyal Bilgiler” ders notları karşılaştırılmıştır. Uygulamanın öğrenci başarısına olan etkisinin incelenmesi amacıyla bir başarı testi geliştirilmesi ve geliştirilen başarı testine ait bulguların değerlendirilmesi sebebiyle öğrenci ders not ortalamaları başarıya etkinin değerlendirilmesi için kullanılmamıştır. Sadece grupların denkliğinin sağlanması için kullanılmıştır.

3.3.2. Başarı Testi

E-Portfolyo kullanımının öğrenci başarısına etkisinin araştırılması amacıyla kullanılan bir başka veri toplama aracı da hazırlanan başarı testidir. Öğrencilerin, sadece uygulamanın yapıldığı haftalarda işleyecekleri konulara ilişkin kazanımlarını ölçmeye yönelik hazır bir başarı testi bulunmadığı için başarı testinin hazırlanmasına gereksinim duyulmuştur. Testin hazırlanması safhasında öncelikle, uygulamanın yapılacağı 8 haftalık dönemde öğrencilerin işleyecekleri ünitelere ait Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerindeki ders kazanımları incelenmiştir. Uygulamanın yapıldığı şube öğretmenlerinden, Ek-3’ de belirtilen her bir kazanım ile ilgili en az 3 soru olacak şekilde bir soru havuzu oluşturmaları istenmiştir. Bu çalışmayı öğretmenler, öğrencilerinin sınıf düzeylerine uygun olarak ve birlikte yapmışlardır. Öğretmenlerden alınan sorular, Fen Bilgisi Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi bölümlerinde görev yapan 2’şer öğretim üyesine incelemeleri için verilmiştir. Öğretim üyelerinden alınan dönütlere göre bir ölçme değerlendirme uzmanı öğretim üyesinin de görüşleri dikkate alınarak araştırmacı tarafından başarı testi formatında basılı olarak hazırlanmıştır. Bu şekilde 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersi için 26, 4. sınıf Fen ve Teknoloji dersi için 75, 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi için 25 ve 5. sınıf Fen ve Teknoloji dersi için 70 sorudan oluşan bir başarı testi elde edilmiştir. Oluşturulan testin geçerlik ve güvenilirlik analizinin yapılması amacıyla bu dersleri bir önceki yıl almış olan Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu öğrencilerinden, 147 kişiden oluşan 5. sınıf öğrenci grubu ile 149 kişiden oluşan 6. sınıf öğrenci grubu üzerinde test uygulanmıştır. Öğrencilerden, cevapları optik form üzerine işaretlemeleri istenmiş, cevap kâğıtları optik okuyucu yardımıyla okutulmuş ve sonuçlar her bir öğrencinin hangi soruya, hangi cevabı verdiğini gösterecek şekilde alınmıştır.

Sonuçlar, Microsoft Excel 2010 programına aktarılmış ve öğrenci cevapları, doğru cevaplar ile karşılaştırılarak her öğrencinin hangi soruya doğru, hangi soruya yanlış cevap verdiği tespit edilmiştir. Testlerdeki ayırt edicilik endeksi 0.30 den daha yüksek olan maddeler ve madde güçlük endeksi 0.40 ile 0.60 arasında olan maddeler alınıp, diğer maddeler elenmiştir.

3.3.2.1. Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testi

Elektronik portfolyo kullanımının, öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi başarılarına olan etkisinin değerlendirilmesi amacıyla farklı iki sınıf düzeyi için hazırlanan başarı testleri üzerinde yapılan güvenilirlik analizlerinin ardından, 4. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testinde 44, 5. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testinde 38 soru bulunmaktadır. Bu durumda KR-20 değeri her iki test için de 0.89 olarak hesaplanmıştır. Bu değer göz önünde bulundurulduğunda hazırlanan başarı testlerinin güvenilir olduğu söylenebilir. Hazırlanan başarı testleri Ek-4 ve Ek-5 de sunulmuştur.

3.3.2.2. Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi

Elektronik portfolyo kullanımının, öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersi başarılarına olan etkisinin değerlendirilmesi amacıyla farklı iki sınıf düzeyi için hazırlanan başarı testleri üzerinde yapılan güvenilirlik analizlerinin ardından, 4. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testinde 22, 5. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testinde 19 soru bulunmaktadır. Bu durumda KR-20 değeri 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersi için 0.80; 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi için 0.74 olarak hesaplanmıştır. Kehoe'ye (1995) göre, 50 maddenin üzerindeki testler için güvenilirlik katsayısı değerinin 0.80 ya da daha fazla olması gerekirken, 10 - 15 maddelik testler için bu değer 0.50 olması yeterlidir. Bu sebeple, soru sayıları göz önünde bulundurulduğunda hazırlanan başarı testlerinin güvenilir olduğu söylenebilir. Hazırlanan başarı testleri Ek-6 ve Ek-7 de sunulmuştur.

3.3.3. Tutum Ölçeği

E-Portfolyo kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarında bir değişikliğe sebep olup olmadığının araştırılması amacıyla “Fen ve Teknoloji” ve “Sosyal Bilgiler” derslerine yönelik tutum ölçekleri kullanılmıştır. Alanyazın incelendiğinde bu derslere yönelik tutumları ölçen birçok tutum ölçeği bulunmasına karşın, özellikle ilköğretim öğrencileri için oluşturulan ve bazı derslerin adı ve müfredatı değiştiği için 2005 yılından sonra oluşturulan tutum ölçekleri tercih edilmiştir.

3.3.3.1. Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeği

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarının ölçülmesi amacıyla Yaşar ve Anagün (2008) tarafından geliştirilen (Ek-8), “İlköğretim 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması, Eskişehir il merkezinde 14 resmi ilköğretim okulundan 849 beşinci sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ölçek toplam 19 maddeden ve zevk alma (1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 16. maddeler), öğrenme isteği (6, 7, 9, 11, 15, 17, 18. maddeler) ve Fen’e yönelik bireysel görüşler (8, 10, 14, 19. maddeler) olmak üzere üç faktörden oluşmaktadır. Üç faktör varyansın toplamda %51.49’unu açıklamaktadır. Ölçeğin, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.89, yapı geçerliği için ölçülen Kaiser-Meyer Olkin (KMO) Barlett katsayısı 0.93 bulunmuştur. Dolayısıyla kullanılan ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik düzeyi yüksek bir ölçek olduğu söylenebilir (Tavşancıl, 2005). Ölçek 5’li likert tipinde bir ölçek olup 12 olumlu ve 7 olumsuz maddeden oluşmaktadır. Sonuçların puanlanması aşamasında, olumlu tutum maddeleri “tamamen katılıyorum” ifadesi 5 puan, “katılıyorum” ifadesi 4 puan, “kararsızım” ifadesi 3 puan, “katılmıyorum” ifadesi 2 puan ve “hiç katılmıyorum” ifadesi 1 puan olarak değerlendirilmiştir. Bu ölçekten alınabilecek en düşük toplam puan 19, en yüksek toplam puan 95’ dir.

3.3.3.2. Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarının ölçülmesi amacıyla Demir ve Akengin (2010) tarafından geliştirilen (Ek-9), “Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması Ordu, Muş, Diyarbakır ve İstanbul illerinde bulunan 640 ilköğretim öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında açımlayıcı faktör analizi çalışmaları ve daha sonra doğrulayıcı (confirmatory) faktör analizi çalışmaları yapılmıştır. Faktör analizi sonuçlarına göre; Kaiser Meyer Olkin (KMO) değeri 0.906, Bartlett testi sonucu ise 2431.319 olarak bulunmuştur. Ölçeğin bütününe ilişkin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0.932’dir. Testin birbirine eşit iki ayrı bölüme ayrılması ile hesaplanan Spearman-Brown iç tutarlılık katsayısı 0.931 ve Guttman iç tutarlılık katsayısı 0.930’dur. Ölçeğin alt boyutlarına ait Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları; 1. Boyut için; 0.901, 2 Boyut için; 0.839, 3 Boyut için; 0.762 ve 4.Boyut için ise; 0.720’dir. Bu sonuçlara göre Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğinin güvenilir bir ölçüm aracı olduğu söylenebilir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda kök ortalama kare yaklaşım hatası (RMSEA) 0.028; P-value for Test of Close Fit (RMSEA <0.05)=0.96; standardize edilmiş kök ortalama kare artık (RMR) 0.082; uyum iyiliği indeksi (GFI) 0.80; düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi (AGFI) 0.76; normlanmış uyum indeksi (NFI) 0.93; karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI) 0.99 ve benzerlik uyum indeksi (RFI) 0.92 olarak belirlenmiştir. Analizler sonucunda; artmalı uyum indeksi (IFI) 0.99; Parsimony uyum iyiliği indeksi (PGFI) 0.67; Parsimony normalleştirilmiş uyum iyiliği indeksi (PNFI)=0.84 olarak belirlenmiştir. Ayrıca serbestlik derecesi 293; kök ortalama kare artık 0.14 ve normlanmamış uyum indeksi, (NNFI) 0.99 olarak saptanmıştır. Ölçek toplam 26 maddeden ve öğrenme isteği (1, 2, 3, 4, 5, 6, ve 7. maddeler), sosyal bilgiler dersinden hoşlanma (8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15. maddeler), öğretmenden kaynaklanan tutumlar (16, 17, 18, 19, 20 ve 21. maddeler) ve sosyal bilgiler sevgisi (22, 23, 24, 25 ve 26. maddeler) olmak üzere 4 faktörden oluşmaktadır. Ölçek 5’li likert tipinde bir ölçek olup 11 olumlu ve 15 olumsuz maddeden oluşmaktadır. Sonuçların puanlanması aşamasında, olumlu tutum maddeleri “tümüyle katılıyorum” ifadesi 5 puan, “katılıyorum” ifadesi 4 puan, “kararsızım” ifadesi 3 puan, “katılmıyorum” ifadesi 2 puan ve “hiç katılmıyorum”

ifadesi 1 puan olarak değerlendirilmiştir. Bu ölçekten alınabilecek en düşük toplam puan 26, en yüksek toplam puan 130' dur.

3.3.4. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları

E-Portfolyo öğretim süreci ile ilgili olarak öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerinin alınması amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Formların hazırlanma aşamasında uzman görüşlerine başvurulmuştur. Öğrencilerin, genel olarak elektronik portfolyo kullanım süreci ile ilgili düşüncelerinin belirlenmeye çalışıldığı “E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğrenci Değerlendirme Formu” (Ek-10) öğrencilere verilmiş ve formda belirtilen sorulara uygun cevaplar vererek formu doldurmaları istenmiştir. Öğretmenler için oluşturulan “E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğretmen Değerlendirme Formu” (Ek-11) ise deney grubu öğretmenleri ile yapılan mülakat için temel oluşturmuştur. Öğretmenlere gerektiğinde daha ayrıntılı sondaj sorularının sorulabilmesi amacıyla hazırlanan form doğrultusunda görüşme yapılması daha uygun bulunmuştur. Yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve daha sonra analiz edilmesi için yazıya dökülmüştür. Veliler için hazırlanan “E-Portfolyo Öğretim Süreci Veli Değerlendirme Formu” (Ek-12) da, velilere ulaşma konusundaki zorluktan dolayı, yüz yüze görüşme yöntemiyle yapılmamış, öğrencilere verilen bir mektup ile ailelere ulaştırılmıştır. Daha sonra formlar yine öğrenciler vasıtasıyla toplanmış ve analiz edilmiştir.

3.3.5. E-Portfolyo Web Sitesi Değerlendirme Araçları

Elektronik portfolyo öğretim süreci kapsamında, öğrencilerin ders ile ilgili yaptığı etkinliklerin, diğer öğrenciler, öğretmenler ve veliler tarafından değerlendirilmesi; öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin derslerle ilgili olarak birbirleriyle olan etkileşimlerinin değerlendirilmesi ve yine bu eğitim paydaşlarının yapılan uygulama ile ilgili düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla, hazırlanan e-portfolyo web sitesi üzerinde bazı değerlendirme araçları oluşturulmuştur.

3.3.5.1. Etkinlik Değerlendirme Rubrikleri

Uygulama sürecinde kontrol grubundaki öğrenciler, klasik yöntemle derslerini işlemeye devam etmişlerdir ve bu grubun ders işleme yöntemine karışılmamıştır. Ancak deney grubu öğrencilerinden, hazırlanan e-portfolio web sitesini kullanmaları ve ürünlerini bu site üzerinde biriktirmeleri istenmiştir.

Deney grubu öğretmenlerinden uygulamanın yapılacağı 8 haftalık süreçte “Fen ve Teknoloji” ve “Sosyal Bilgiler” derslerinde işlenecek konuları kapsayan her bir ünite ile ilgili 2 ya da 3 etkinlik ve bu etkinliklerin nasıl değerlendirileceği ile ilgili değerlendirme rubrikleri hazırlamaları ve öğrenciler ile paylaşmaları istenmiştir (Ek-13). Deney grubu öğrencileri de öğretmenlerinin hazırladıkları ve Tablo 3.7’ de adları verilen etkinlikler doğrultusunda hazırladıkları çalışmalarını web sitesine yüklemişlerdir. Çalışmalar, öğretmenler tarafından hazırlanarak e-portfolio web sitesine yüklenen rubrikler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3.7: Deneysel Uygulama İçin Öğretmenler Tarafından Hazırlanan Etkinlikler

DERS	ÜNİTE	ETKİNLİK ADI
4. Sınıf Fen ve Teknoloji	Ünite 6: Gezegenimiz Dünya	Erozyonun Zararları
		Dünyanın Katmanları
		Gezegenimiz Dünya Ünitesi Kavram Haritası
	Ünite 7: Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım	Çevre Temizlik Projelerim
Atatürk ve Çevre		
4. Sınıf Sosyal Bilgiler	Ünite 6: Hep Birlikte	Resmi Kurumları Tanıyorum
		Sosyal Etkinlik İstiyorum
	Ünite 7: İnsanlar ve Yönetim	Kamuoyu oluşturuyorum
		Büyük Millet Meclisi
5. Sınıf Fen ve Teknoloji	Ünite 6: Dünya, Güneş ve Ay	Dünya, Güneş ve Ay Hikâyesi
		Model Oluşturuyorum
	Ünite 7: Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım	Çiçeğin Bölümleri
		Temiz Bir Dünya İstiyorum
5. Sınıf Sosyal Bilgiler	Ünite 6: Toplum İçin Çalışanlar	Toplum İçin Çalışanlar
		Evimize Nasıl Yerleştik
	Ünite 7: Bir Ülke, Bir Bayrak	Milletvekiline Mektup
		Bayrağım

3.3.5.2. Birey ve Çalışma Değerlendirme Formları

Hazırlanan e-portfolio web sitesi, öğrenciler tarafından ortaya konulan ürünlerin; kendileri, arkadaşları, öğretmenleri ve velileri tarafından değerlendirilmesine imkân tanımaktadır. Bu amaçla araştırmacı tarafından hazırlanan bazı değerlendirme formları e-portfolio web sitesine önceden yerleştirilmiş ve öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin kendi yetkileri çerçevesinde görebildikleri formları öğrenci ürünleri için doldurmaları istenmiştir. Öğretmenlerin de istemeleri halinde kendi geliştirdikleri değerlendirme formlarını sisteme entegre edebilmelerine imkân tanıyan bir sistem olmasına rağmen, araştırma sürecinde öğretmenler, sadece araştırmacı tarafından sisteme önceden yüklenmiş değerlendirme formlarını yeterli görmüşler ve web sitesine yeni değerlendirme formu eklememişlerdir. Araştırmacı tarafından sisteme önceden yüklenen ve adları Tablo 3.8’ de sunulan birey ve çalışma değerlendirme formları Ek-14’ de görülmektedir.

Tablo 3.8: E-Portfolio Web Sitesi Birey ve Çalışma Değerlendirme Formlarının Kullanım Amaçları

FORM ADI	KULLANIM AMACI
Günlük Formu Öz-Değerlendirme Formu Bireysel Değerlendirme Formu Çalışma Değerlendirme Formu Çalışma Değerlendirme Formu 2	Öğrencilerin kendi ürünlerini veya arkadaşlarının ürünlerini değerlendirmeleri için
Birey Değerlendirme Formu	Öğretmenlerin öğrenci ürünlerini değerlendirmeleri için
Veli Geri Bildirim Formu	Velilerin öğrenci ürünlerini değerlendirmeleri için

3.3.5.3. Yorum İçerikleri ve Ürün Puanlama Aracı

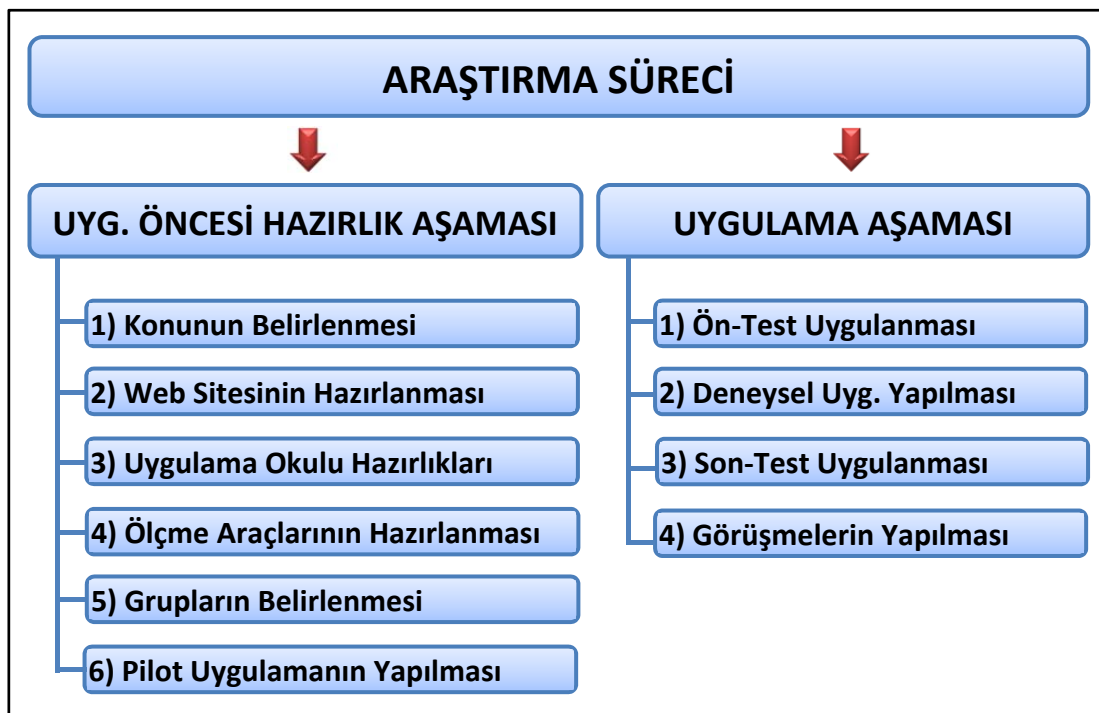
Öğrencilerin kendi performansları ve arkadaşlarının performansları ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi ve ayrıca öğretmenlerin ve velilerin öğrenci performansları ile ilgili görüşlerinin ortaya çıkarılması amacıyla, e-portfolio web sitesi üzerindeki öğrenci yorumlarına ait içerik incelenerek nitel verilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca site üzerinde yer alan yıldızlı ürün puanlama aracı ile öğrencilerin kendi ürünleri ile ilgili 10 üzerinden verilen yıldız puanlarının ortalamalarını görmelerine

ve başka arkadaşları için puan vermelerine imkân sağlanmıştır. Bu kaynaklardan toplanan veriler araştırma problemlerinin içeriğine göre analiz edilmiştir.

3.4. Araştırma Süreci

Araştırma süreci “Uygulama Öncesi” ve “Uygulama Sonrası” olmak üzere iki aşamada incelenebilir. Bu aşamalarda gerçekleştirilen işlemler Şekil 3.2’ de verilmiştir.

Şekil 3.2: Araştırma Süreci

3.4.1. Uygulama Öncesi Hazırlık Aşaması

Bu aşama, araştırmanın konu belirleme aşamasından başlayarak, deneysel uygulamanın başladığı zamana kadar yapılan ara işlemleri ve uygulama öncesi hazırlık aşaması adımlarını kapsamaktadır. Bu aşamada istenilen özelliklere sahip bir web sitesinin geliştirilebilmesi için 3.4.1.2 (Web Sitesinin Hazırlanması) aşamasında da detaylı olarak anlatıldığı üzere yoğun çaba harcanmıştır.

3.4.1.1. Konunun Belirlenmesi

Araştırma konusunun belirlenmesi aşamasında ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış çeşitli güncel makaleler taranarak araştırma konusu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu süreçte “Bilişim Teknolojileri” ve “Eğitim Bilimleri” alanlarında görev yapan öğretim elemanları ve alan uzmanları ile de görüşmeler yapılmış ve yapılabilecek araştırmalar ile ilgili bir araştırma konusu listesi hazırlanmıştır. Bu listedeki konulardan, her iki disiplinin de çalışma sahasına giren ve uygulama ağırlıklı, deneysel çalışmalar üzerinde ağırlıklı olarak durulmuştur.

Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere pek çok ülkede, ilköğretimden üniversiteye hatta yüksek lisans ve doktora düzeylerine kadar tüm eğitim kademelerinde, yaygın olarak kullanılan portfolyo değerlendirme (Çayırıcı, 2007), ülkemizde de özellikle 2004 - 2005 yılında uygulamaya konulan ilköğretim programı ile birlikte, önemi gittikçe artan bir alternatif değerlendirme türü haline gelmiştir. Eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi, bu değerlendirme aracının kullanımında da bilgisayar, internet ve teknoloji desteği, eğitimde kaliteyi ve verimi artıracaktır. Bu yüzden geleneksel portfolyo yerine, günümüz teknolojisine uygun olan elektronik portfolyonun eğitimde kullanımı, eğitim sistemimize içerik esnekliği, kullanım kolaylığı vb. birçok avantajı da beraberinde getireceği için iyi araştırılmaya değer bir çalışma konusu olarak görülmüştür.

Daha sonra konu ile ilgili ayrıntılı bir literatür taraması yapılarak, yurt içinde ve yurt dışında konu ile ilgili yapılan çalışmalar, örnek uygulamalar ve kullanılan yazılımlar incelenmiştir. Literatür taraması için uluslararası tez, kitap ve makale kaynaklarından; Dissertation Akademik Kitap Yayınları, Proquest Tez Yayınları, İngiliz Kütüphanesi Tez Servisi, Doaj Açık Kaynak Makale Dizini, Amerika Akademik Makaleler Dizini, İngiltere Tez Dizini, Uluslararası Dijital Tez Kütüphane Ağı, Kanada Tez Servisi, Avustralya Tez Programı ve Selçuk Üniversitesi üzerinden erişilebilen tüm veri tabanları üzerinde tarama gerçekleştiren ortak arayüz üzerinde tarama yapılmıştır. Ulusal tez, kitap ve makale kaynaklarından ise, ODTÜ Kütüphanesi, TÜBİTAK Ulakbim - Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi ve YÖK Tez Merkezinde taramalar gerçekleştirilmiştir. Yabancı dilde yapılan aramalarda “e-

portfolio, eportfolio”, Türkçe olarak yapılan aramalarda “e-portfolio, eportfolio, dijital ürün dosyası, öğrenci ürün dosyası, ürün seçki dosyası” gibi anahtar kelimeler kullanılmıştır.

Yapılan literatür taramasında, Türkiye’de araştırma önerisinin hazırlandığı tarih itibariyle YÖK Tez Veri Tabanına kayıtlı, başlığında portfolio geçen 34 (e-portfolio dâhil) yüksek lisans ve doktora tezi yayınlandığı ve bu tezlerden de sadece 7 tanesinin başlığında elektronik portfolio kavramını içerdiği görülmüştür. Bu sebeple, e-portfolio ile ilgili ülkemizde yapılan araştırmaların henüz yeterli olmadığı ve yapılacak yeni çalışmalara halen ihtiyaç duyulduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Portfolyoların kullanım amaçlarından biri de öğrencilerin tipik performanslarını kaydederek, gelecek yıllarda öğretmenlere veri sağlamasıdır (Airasian, 1994). Araştırma; bu amacın test edilebilmesi ve portfolyonun öğrencinin bir üst düzey okula geçmesiyle (ilkokuldan ortaokula ya da sınıf öğretmeni yerine branş öğretmenin derse girmeye başladığı 1. kademedeki, 2. kademeye) değişen öğretmen için gerekli olan öğrenciyi tanıma süresini kısaltmadaki rolünün de değerlendirilebilmesi amacıyla geçiş sınırındaki sınıflar olan 4. ve 5. sınıflar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca araştırmada, etkinlikler ve deneyler yönüyle daha zengin ürünlerin ortaya konulabileceği düşünülerek “Fen ve Teknoloji” dersi ile “Sosyal Bilgiler” derslerindeki öğrenci ürünleri toplanmış ve değerlendirilmiştir.

İnternet üzerinde bazı kurumların ve üniversitelerin kullandığı; TaskStream, PebblePad, LiveText, Chalk&Wire gibi ücretli, Mahara, Sakai, Elgg gibi açık kaynak kodlu yazılımlar ve özellikle bazı kurumlar tarafından ihtiyaca özel olarak düzenlenen veya geliştirilen Florida State University - The Career Center & Career Portfolio, California State University tarafından geliştirilen ve yaklaşık 30 kadar üniversitenin kullandığı, - Student Tracking Evaluation Portfolio System - STEPS, University of Minnesota – ePortfolio gibi yazılımlar bulunmaktadır. Ancak bunlar; pahalı olması, ülkemiz eğitim sistemine ve eğitim alt yapısına uygun olmaması ve Türkçe olmaması gibi sebeplerle kullanışlı yazılımlar değildir. Bunların dışında ücretsiz blog yazılımları, açık kaynak kodlu forum yazılımları, wikiler ve anket yazılımları gibi genel amaçlarla kullanılan araçların uyarlanması ile oluşturulan

sistemler bulunmaktadır. Ancak bunlar da profesyonellikten ve amaca hizmet etmekten uzak veya pedagojik özelliklerden yoksundur.

Konunun belirlenmesi aşamasında, misafir girişine izin verilen yazılımlar incelenmiş, beğenilen ve uygun olan özellikler doğrultusunda web sitesinin tasarlanması için notlar alınmıştır. Araştırma probleminin berraklaşması için yapılan alanyazın taramasının ve konuyu etraflıca düşünmenin büyük yararı vardır (Karasar, 2007). Bu sebeple araştırma sürecinin bu adımı, ilgili literatürün iyice taranabilmesi ve araştırma probleminin ayrıntılı bir şekilde tanımlanabilmesi için yaklaşık 6 ay süren bir zamana yayılmıştır.

3.4.1.2. Web Sitesinin Hazırlanması

Araştırma sürecinin bu adımında, öğrencilerin ortaya koydukları çalışmaları, ürünleri ve belgeleri yükleyebilecekleri, böylece istedikleri zaman, istedikleri yerden ulaşabilecekleri bir dosya yükleme ortamı tasarlanmaya çalışılmıştır. Ancak bu ortamın, klasik bir dosya yöneticisinden farklı olması ve öğrencilerin klasik portfolyo dosyalarında bulundurabilecekleri her türlü içeriği barındırmakla birlikte, bilgisayar ve internetin de marifetiyle daha zengin içerikleri de barındırabilmesi gerekmektedir. Örneğin bu ortam, canlı ses kaydı ve canlı görüntü kaydı yapabilmelidir. Ayrıca bilgisayarında Microsoft Paint gibi resim düzenleme yazılımları olmayan bilgisayarlar üzerinde de çalışabilmeli ve kullanıcıları, belge tarama konusunda tarayıcı (scanner) arayüzünü kullanmak gibi zor işlemler ile karşı karşıya bırakmamalıdır. İlköğretim öğrencileri başta olmak üzere her sınıf düzeyindeki öğrencinin kolaylıkla anlayabileceği ve kullanabileceği basitlikte olmalıdır. Mümkün olduğunca yapılması gereken her işlem, farklı bir yazılım kullanılmasına ihtiyaç duyulmadan, hazırlanacak web sitesi üzerinden yapılabilmesi ve en sık yapılacak işlemlerden olan dosya yükleme işlemi, sürükle - bırak işlemi basitliğinde olmalıdır.

Araştırma kapsamında hazırlanan web sitesinin, araştırma sonlandırıldıktan sonra da kullanılabilmesi ve ortaya çıkan eksikliklere göre kodlara müdahale edilebilmesi ve kolaylıkla yeniden düzenlenebilmesi yani sistemin sürekliliğinin sağlanabilmesi için, web sitesinin tasarımı ve kodlanması aşamalarının tamamen araştırmacı kontrolünde olması gerektiği düşünülmüştür. Bu sebeple sitenin tamamı

arařtırmacı tarafından, her ařaması detaylı bir řekilde dűřünűlerek ve műmkűn olduęunca ۆzel ۆğrenci bilgilerine dıřarıdan sızmaları ۆnleyecek řekilde web sitesi gűvenlięi saęlama ilkeleri gۆz ۆnűnde bulundurularak hazırlanmıřtır.

Web sitesinin temel ۆzellikleri gۆz ۆnűnde bulundurularak ۆncelikle, web sitesi kodlama alanında en son ortaya çıkan teknolojilerin neler olduğu, bu kapsamda sitede hangi teknolojilerin kullanılması durumunda en az problemle karşılaşılabileceği ve hangi sorunların hangi yۆntemler ile özűmlenebileceęi araştırılmıştır.

Web tarayıcı űzerinde dosya sűrűkle - bırak iřlemleri için html5 destekli web tarayıcılar olan Mozilla Firefox ve Google Chrome űzerinde doęal destek bulunmaktadır. Ancak Internet Explorer 7 ve altındaki web tarayıcıları kullanan kullanıcılar için dosya sűrűkle - bırak iřlemleri, bu tarayıcının html5 desteęi olmaması sebebiyle yapılamamıř ve kullanıcıların “Gۆzat” ve “Yűkle” butonlarına basmaları ile dosya yűkleme iřlemini yapmaları gerektięi gۆrűlműřtür.

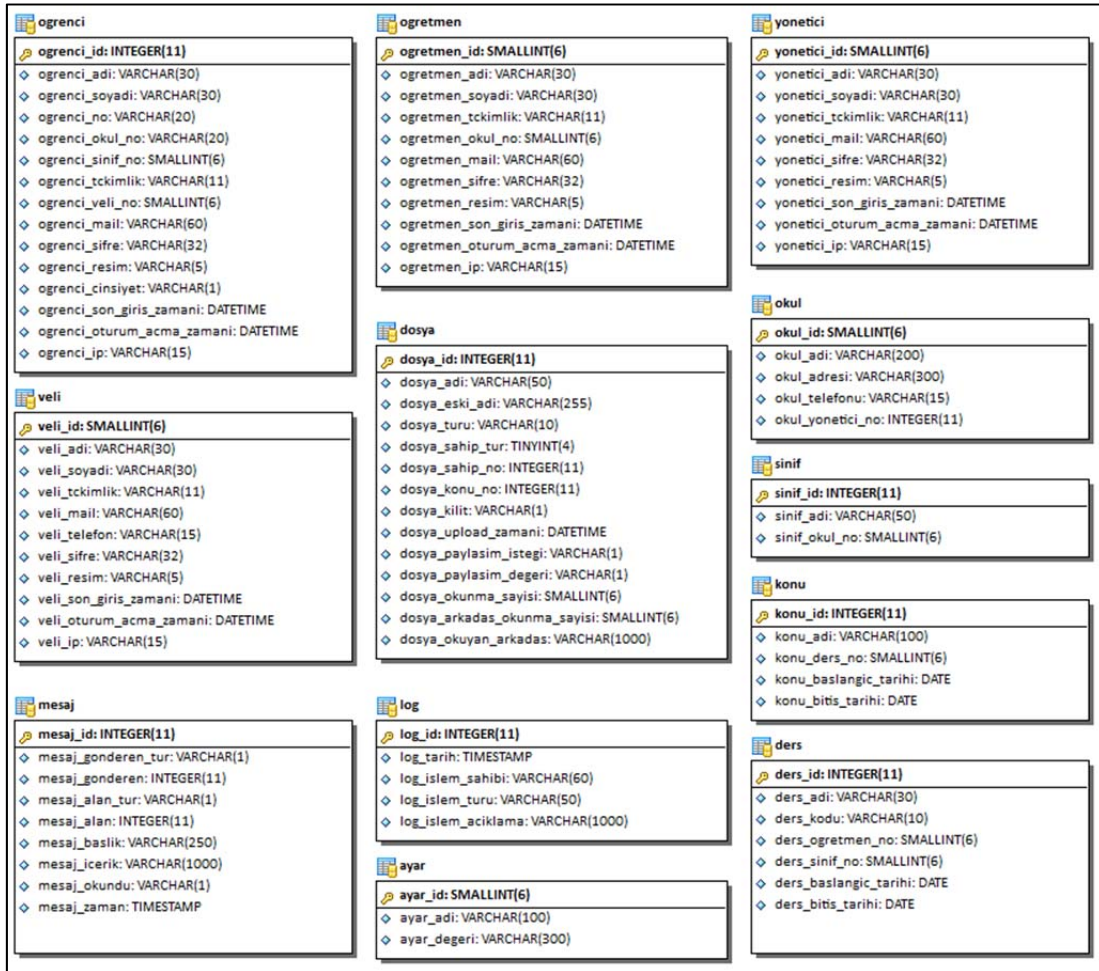
Web tarayıcı űzerinden scanner kontrolű ile ilgili arařtırma yapılmıř ve Dynamsoft (http://www.dynamsoft.com/Products/WebTWAIN_Overview.aspx) firmasının “Dynamic Web Twain” isimli uygulaması ile bu iřlemin yapılabileceęi gۆrűlműřtür. ۆğrencilerin web sitesi űzerinden web tarayıcısı yardımıyla resim yapabilmeleri ve dűzenleyebilmeleri için biri basit dięeri geliřmiř olmak űzere Adobe Flash temelli iki resim editۆrűnűn web sitesinde yer almasının uygun olacaęı dűřűnűlműřtür. Basit resim editۆrű için internette kaynak kodu bulunan bir dosya bulunmuř ve bazı kaynak kodu műdahaleleri ile amaca uygun hale getirilebileceęi dűřűnűlműřtür. Ayrıca, Adobe Photoshop benzeri, katman destekli geliřmiř resim dűzenleme ihtiyacı için de Pixlr (<http://pixlr.com/editor>) isimli uygulamanın űcretsiz API (Application Programming Interface – Uygulama Programlama Ara Yűzű) desteęi sayesinde siteye entegre edilebileceęi gۆrűlműřtür.

Web sitesi PHP (Hypertext Preprocessor) web programlama dili ve MySQL veri tabanı kullanılarak hazırlanmıştır. PHP, web için oluşturulmuş, sunucu taraflı, geniş kullanımlı, genel amaçlı, HTML içerisine gۆműlebilen bir betik ve

programlama dilidir (PHP Group, 2001). Günümüzde PHP, bloglardan forumlara, portal sistemlerinden veri tabanlarına, yapay sinir ağlarından matematiksel sistemlere, sınıflardan fonksiyonlara her türlü işlevde kullanılır ve özellikle mysql veri tabanı ile birlikte ve Linux işletim sistemi altında iyi bir performans sergilemektedir (Vikipedi, 2013). MySQL ise, en popüler açık kaynak kodlu veri tabanıdır (Oracle Corporation, 2013). Altı milyondan fazla sistemde yüklü bulunan çoklu iş parçacıklı (multi-threaded), çok kullanıcı (multi-user), hızlı ve sağlam bir veri tabanı yönetim sistemidir (Vikipedi, 2013). Bunların dışında web sayfalarındaki betiklerin daha kolay kullanımı için, açık kaynak kodlu bir javascript kütüphanesi olan JQuery (<http://jquery.com>), her türlü web tarayıcısında dosya yüklemeye imkân tanıyan bir yükleme scripti olan Plupload (<http://www.plupload.com>), veri tabanının kolay yönetimi için Word Press (<http://wordpress.org>) gibi dünyaca ünlü bir blog sistemi tarafından da kullanılan bir veri tabanı sınıfı olan EzSQL veri tabanı sınıfı (<http://justinvincent.com/ezsql>) kullanılmıştır. Web sitesinin kodlanması için editör olarak Adobe Dreamweaver CS6 yazılımı, yazılan kodların test edilmesi için yerel sunucu olarak da Wamp Server Web Geliştirme Ortamı kullanılmıştır.

Hazırlanacak olan web sitesi öğrenci, öğretmen ve veli olmak üzere 3 eğitim paydaşının giriş yaparak, kendi hakları ve yetkileri doğrultusunda kullanabilecekleri bir sistemdir. Web sitesinde bu paydaşların hangi bilgilerinin tutulacağı; okul, sınıf, ders, konu gibi öğelerin birbirleriyle nasıl ilişkilendirileceği; ölçek bilgileri, ölçek madde bilgileri, ölçek maddelerine verilen cevapların veri tabanında nasıl tutulacağı ve sistemin tamamının genel bir bakış açısıyla görülebilmesi için öncelikle veri tabanı ve veri tabanındaki alanlar arasındaki ilişkiler tasarlanmıştır. Aşağıdaki şekilde, hazırlanan web sitesine ait veri tabanı tasarımı görülmektedir (Şekil 3.3).

Şekil 3.3: Hazırlanan web sitesine ait veri tabanı tasarımı

Veri tabanı tasarımından sonra web sitesi araştırmacı tarafından kodlanmaya başlanmış ve sistemin ana işlevlerinin çalışacak şekilde kodlanması işlemi yaklaşık 1 yıl sürmüştür. Pilot uygulamanın yapılmasından sonra öğrencilerin ve öğretmenlerin isteklerine göre düzenleme yapılmaya devam edilmiştir. Örneğin; uygulama sırasında okul rehber öğretmeni ile yapılan bir görüşme sonucunda öğrencilerin argo kelimelerinin filtrelenmesi gerektiği fikri ortaya çıkmış bu özellik sisteme eklenmiştir.

Hazırlanan web sitesinin yayınlanacağı web sunucusu için Linux Açık Kaynak Kodlu işletim sistemi tercih edilmiştir. Çünkü web sitesinin kodlandığı web programlama dili olan PHP' nin performansını en iyi Linux türevi işletim sistemlerinde gösterdiği bilinmektedir (Vikipedi, 2013). Web sitesinin en önemli

bölümlerinden olan canlı ses ve video kaydı özelliklerinin çalışabilmesi için web sitesinin yayınlandığı sunucuda “Red5 Media Server” isimli bir yazılımın bulunması gerekmektedir. Ancak bu yazılım, standart web sunucu hizmeti veren firmalar tarafından sağlanmamaktadır. Bu sebeple web sitesinin yayınlanacağı web sunucusu olarak kullanılacak bilgisayarın da araştırmacı tarafından hazırlanması ve web yayınının bu bilgisayar üzerinden yapılması gerekmiştir.

Sunucu olarak kullanılacak bilgisayarın kurulumu aşamasında işletim sistemi olarak çeşitli Linux dağıtımlarından özellikle sunucular için kullanılan CentOS 5.8 (The Community ENTERprise Operating System) tercih edilmiştir. Sunucunun ve gerekli yazılımların kurulumu, özellikle “Red5 Media Server” isimli yazılımın mevcut son sürümünün kurulumu ile ilgili yeterli kaynak bulunmaması ve kurulum ile ilgili araştırma gerekliliğinden dolayı bu süreç beklenenden uzun sürmüştür. Hazırlanan sunucu, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Bilgi İşlem Odasında barındırılmıştır. Web sitesine öğrencilerin kolaylıkla ulaşabilmesi için www.eportfolyo.net alan adı satın alınmış ve bu isim üzerinden sunucuya ulaşılması sağlanmıştır.

E-portfolyo web sitesinin genel özellikleri şu şekildedir:

- Farklı hak ve yetkilerle; öğrenci, öğretmen ve veli olmak üzere 3 farklı ara yüze sahiptir.
- Site ara yüzü üzerinden canlı görüntü kaydı ve canlı ses kaydı yapılabilir.
- Site ara yüzü üzerinden tarayıcı (scanner) ile kolayca belge taraması yapılabilir.
- Basit ve gelişmiş (katman destekli) olmak üzere iki çeşit resim düzenleme aracına sahiptir.
- Site ara yüzü üzerinden, doğrudan Youtube video barındırma sitesi (<http://www.youtube.com>) üzerinde arama yapılabilir ve bulunan /

beğenilen video dosyaları kolayca öğrenci portfolyo dosyası içine aktarılabilir.

- Site ara yüzü üzerinden, Microsoft Word benzeri işlemlerin yapılabileceği gelişmiş bir metin editörüne sahiptir.
- Sistemin modüler yapısı sayesinde yeni araçlar kolayca sisteme eklenebilir.
- Sohbet, mesaj ve yorum gibi bölümlerde kullanılan kötü veya argo sözcükler filtrelenir.
- Öğretmenler tarafından “2 seçenekli, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, uzun cevaplı, sıralamalı, puanlamalı, rubrik maddesi” olmak üzere 7 tür soru ile oluşturulabilecek her türlü ölçek, değerlendirme aracı olarak ve istenilen sayıda olmak üzere sisteme eklenebilir. Bu değerlendirme araçlarının hangi paydaşlar tarafından kullanılabilceği öğretmenler tarafından yetkilendirilebilir.
- Tüm sitenin tasarımında Web 2.0 teknolojilerinin ve buna uygun araçların kullanılmasına dikkat edilmiştir.
- Veri tabanı üzerinde oluşturulan tetikleyiciler (trigger) sayesinde site üzerinde yapılan tüm işlemlere ait log tutulmaktadır.

Şekil 3.4: E-Portfolyo Sisteminin Genel Yapısı

E-Portfolyo web sitesinde öğrenci, öğretmen ve veli olmak üzere 3 farklı kullanıcı girişi bulunmaktadır (Şekil 3.5). Ayrıca araştırmacının uygulama sürecinde işlemleri daha kolay kontrol edebilmesi için tüm yetkilere sahip bir yönetici girişi bulunmaktadır. Fakat bu bölüm sadece araştırmacı tarafından kullanıldığı için, kullanım sırasında karışıklığa sebep olmaması amacıyla diğer kullanıcılardan gizlenmiştir.

Şekil 3.5: E-Portfolyo Web Sitesi Giriş Ara Yüzü

**ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI
PORTAL GİRİŞİ**

Öğrenci
 Öğretmen
 Veli

E-Mail:

Şifre:

GİRİŞ

"E-Mail" ve "Şifre" bilgilerinizi giriniz!

Kullanıcıların sisteme girişi için e-mail ve şifre bilgileri kullanılmıştır. Ancak her öğrencinin e-mail hesabı olmaması sebebiyle, e-mail yerine öğrenci okul numarası ile giriş de mümkündür. Öğretmenler kullandıkları e-mail hesaplarıyla, veliler de kendi e-mailleri ya da öğrencilerinin okul numaraları ile sisteme giriş yapabilmektedir. Öğrenciler ve veliler için rastgele oluşturulan şifreler, bir mektup ile öğrencilere verilmiş ve öğrencilerin bu mektubu aileleriyle birlikte açmaları istenmiştir. Mektupta ayrıca, okulda uygulanacak e-portfolyo uygulaması ve e-portfolyo sistemini nasıl kullanabilecekleri ile ilgili bilgiler verilmiş, yorum ve değerlendirmeleri ile sisteme katılarak yardımcı olmaları konusunda destekleri istenmiştir. Ailelere gönderilen bilgilendirme mektubu Ek-15' de verilmiştir.

Öğrenci, öğretmen veya veli olarak sisteme giriş yapan kullanıcıların karşılaştığı arayüzler ve bu arayüz ile yapabilecekleri işlemler aşağıda anlatılmıştır:

Öğrenci Girişi:

Öğrenciler sisteme giriş yaptığında Şekil 3.6' da görünen sade bir arayüz ile karşılaşmışlardır. Bu arayüzün sol tarafında menü, sağ tarafında ise tıklanan menüye göre farklı içerikleri gösteren bir çerçeve bulunmaktadır. Menü temel olarak "Bilgiler", "E-Portfolyo", "Araçlar", "Değerlendirme" ve "İletişim" olmak üzere 5

bölümden oluşmaktadır. Menü ve alt menüler ile öğrencilerin yapabildikleri işlemler aşağıda ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Şekil 3.6: E-Portfolyo Web Sitesi Öğrenci Sayfası Arayüzü

The screenshot shows the student interface of the E-Portfolyo Web Portal. The header includes the title 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI e-Portfolyo' and a user profile picture. The main content area is titled 'E-PORTFOLYOLARIM' and displays a grid of folders representing different courses. A sidebar on the left contains navigation menus for 'BİLGİLER', 'E-PORTFOLYO', 'ARAÇLAR', 'DEĞERLENDİRMELER', and 'İLETİŞİM'. The footer includes the text 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

Bilgiler: Genel olarak öğrencilerin; okul bilgilerini, sınıf bilgilerini, aldıkları dersleri, şifrelerini, site üzerinde meydana gelen anlık olay değişimlerini vb. görebildiği veya düzenleyebildiği bölümdür. Bu bölümü kullanarak öğrenciler aşağıda belirtilen işlemleri yapabilmektedir.

- **Profil Bilgileri:** Bu menü ile öğrenciler sistemde kayıtlı olan ad, soyad, veli, e-mail adresi, cinsiyet bilgilerini görebilmekte ve kendine ait bir fotoğrafı istediği zaman sisteme yükleyebilmektedir. Fotoğrafı, eğer kullandığı bilgisayarda webcam var ise anlık olarak çekerek veya önceden bilgisayara yüklediği bir fotoğraf dosyasının yolunu göstererek yükleyebilmektedir.

- **Okul Bilgileri:** Bu menü ile öğrenciler okul, sınıf ve e-portfolio uygulamasını kullandıkları derslerin listesini görebilmektedir.

- **Son Faaliyetler:** Öğrenciler; ürünleri için arkadaşlarının, öğretmenlerinin ve ailelerinin yaptıkları yorumları, verdikleri yıldızlı puanları ve siteye yükledikleri çalışmalara ait bildirimleri anlık olarak görebilmektedir.

Bu özellik, günümüz yaşamında önemli bir yere sahip olan sosyal paylaşım web sitelerinde de bulunan bir özelliktir. Bu özellik ile öğrencilerin sosyal paylaşım ağları tarzında arkadaşları ile iletişim kurması, fikirlerini paylaşması ve tartışması anlık olarak sağlanmaktadır. Sosyal paylaşım ağlarının amacı, sosyalleşme sürecinde toplumsal ilişkileri ve paylaşımları bir platforma taşıyabilmektedir. Gerçek hayatlarda paylaşılan anların bu ortamda paylaşımına devam edilebilir (Aslan, Buldu, Yıldız, & Arslan, 2013). Yapılan birçok araştırmada (Ekici & Kızılcı, 2012; Gülbahar, Kalelioğlu, & Madran, 2010; Koç & Karabatak, 2011; Özmen, Aküzüm, Sünkür, & Baysal, 2011; Toğay, Akdur, Yetişken, & Bilici, 2013), sosyal paylaşım ağlarının eğitim amaçlı olarak kullanılabileceği ortaya konmuştur. Bu sebeple hazırlanan web sitesi, günümüzde sıkça kullanılan sosyal paylaşım ağları ile ortak özellikler içermektedir.

- **Şifre Değiştirme:** Öğrenciler; mevcut şifrelerini ve kullanmak istedikleri yeni şifreyi girerek, siteye giriş için kullandıkları şifreyi kendisi değiştirebilir.

- **Etkinlikler:** Öğrenciler; ürün oluşturmaları gereken etkinlik konularını buradan görebilir.

E-Portfolio: Bu bölüm öğrencilerin, kendilerinin ve arkadaşlarının e-portfolioalarını görüntüleyebildikleri, puanlayabildikleri, yorumlayabildikleri ve bir ölçek ile

değerlendirebildikleri bölümdür. Kendi e-portfolyolarına, arkadaşlarınınkinden farklı olarak yaptıkları çalışmaları/ürünleri de yükleyebilmektedirler.

- **E-Portfolyolarım:** Öğrenciler, öğretmenin etkinlik için belirlediği zaman dilimlerinde, önce ders, sonra konu seçerek yaptıkları çalışmaları yükleyebilir ya da daha önce yaptıkları çalışmaları görüntüleyebilirler. Ayrıca görüntüledikleri kendi e-portfolyolarını, öğretmen tarafından önceden hazırlanarak sisteme eklenen bir ölçek/anket/rubrik kullanarak değerlendirebilirler. Ya da kendi çalışmalarına yıldızlı puan verebilirler Ayrıca; arkadaşları, öğretmeni ve ailesi tarafından, görüntülenen çalışma ile ilgili yapılan yorumları, verilen yıldızlı puanların ortalamalarını, çeşitli ölçeklere göre yapılan değerlendirme sonuçlarını da görebilirler.

- **Arkadaş E-Portfolyoları:** Öğrenciler, ders, konu ve arkadaş seçimi yaparak arkadaşlarının çalışmalarını görüntüleyebilir, sistemde öğretmen tarafından önceden hazırlanmış ölçek, anket veya rubrikleri kullanarak arkadaşının çalışmasını değerlendirebilir. Ayrıca arkadaşının çalışmasına yapılan yorumları görüntüleyebilir, arkadaşları için yorum yapabilir, arkadaşları için yıldızlı puan verebilir veya yıldızlı puan ortalamalarını görebilir.

Araçlar: Bu bölüm öğrencilerin farklı çoklu ortam öğelerini kullanarak çalışma yapabilmelerine ve çalışmalarını dijital ortamda muhafaza edebilmelerine imkân sağlamaktadır. Öğrenciler bu bölümdeki araçları kullanarak ses kaydetme, video kaydetme, fotoğraf çekme, resim tarama ya da Youtube video portalından (<http://www.youtube.com>) dersleri ile ilgili video indirme gibi farklı çoklu ortam işlemlerini yapabilmektedir. Altınışık ve Orhan (2002) tarafından, dersin özelliği ve konunun örüntüsüne bağlı olarak öğretim ortamını zenginleştirmek ve öğrenmeyi somutlaştırmak amacıyla çeşitli araçlar yardımıyla öğretim materyalleri kullanılarak öğretimin gerçekleştirildiği ortamlar olarak tanımlanan çoklu ortamda, öğrenme daha etkili ve kalıcıdır (Demirer, 2009). Bu bakımdan bu bölüme mümkün olduğunca fazla aracın eklenmesi, öğrencilerin daha çeşitli türlerde ürün oluşturmalarına imkân sağlayacak ve öğrenciler hem farklı zekâ alanlarına hitap eden araçlar hem de farklı çoklu ortam araçları kullanarak daha etkili ve kalıcı öğretim ortamı elde etmiş olacaktır. Öğrenciler bu bölümdeki her hangi bir aracı kullanarak ürününü

oluşturduktan sonra ders ve konu seçimi yaparak, ilgili konu altına çalışmasını yerleştirebilmektedir.

- **Ses Kayıt:** Bu araç ile öğrenciler web sitesi üzerinden canlı ses kaydı yapabilmektedir. Örneğin röportaj, anlatım, okuma ve özetleme kaydı gibi performanslar için bu araç kullanılabilir. Bu aracın alternatifi olan bilgisayardaki ses kayıt yazılımının kullanılması, farklı işletim sistemine sahip bilgisayarlarda yazılımın konumunun farklı olması, yazılımın yüklenmemiş olması durumunda önce kurulum gerektirmesi, kaydedilen ses dosyasının konumunun bulunması ve web sitesine yüklenmesinin zaman kaybettirmesi gibi sebeplerle çok kullanışlı değildir. Bu işlemlerin, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencileri için zor bir süreç olması sebebiyle web sitesi üzerinden tek tıklama ile başlatılabilecek ve doğrudan canlı ses kaydı yapabilecek bir araç daha kullanışlıdır.

- **Video Kayıt:** Öğrenciler bu araç ile web sitesi üzerinden canlı video kaydı yapabilmektedir. Özellikle psikomotor becerilere dayalı ürünlerin aşamalarıyla birlikte ve her anının kaydedilebilmesi, röportaj ve sesli sunum gibi performansların belgelenmesi gibi durumlar için oldukça kullanışlı bir araçtır. Bu araç eğitim sistemimizde önemli bir problem olarak görülen performans ödevlerini velilerin yapması sorunu (Belet & Girmen, 2007; Coşkun, Gelen, & Kan, 2009; Meydan & Öztürk, 2008; Ocak, Ocak, Gündüz, & Özdemir, 2008; Ay, Karadağ, & Karadağ, 2008; Tüfekçioğlu & Turgut, 2008) için de bir çözüm olarak kullanılabilir. Videoların önce farklı bir dijital kayıt ortamına kaydedildikten sonra bilgisayara aktarılması ve web sitesine yüklenmesi işlemi yaşı küçük olan bu öğrenciler için bir çok problemi de beraberinde getireceği için sisteme entegre edilmiş bir canlı video kayıt aracı daha kullanışlıdır. Bu araç için bilgisayarda bir webcam in bağlı olması gerekmektedir. Ancak günümüzde sosyal medyanın oldukça yaygın olduğunu ve burada bir çok resim ve video paylaşıldığı düşünülürse ve günümüzde üretilen tüm notebook, netbook, ultrabook, tablet pc vb. donanımların içinde entegre bir webcam ile üretildiği düşünüldüğünde hemen hemen her evde bir webcam' in kolaylıkla bulunabileceğini söylemek mümkündür.

- **Fotoğraf Çekim:** Öğrenciler bu araç ile fotoğraf çekebilmektedir. Özellikle uygulamaya ya da el işine dayalı öğrenci ürünlerinin son hallerinin belgelenmesi için kullanılabilir. Bu aracın alternatifi olabilecek fotoğraf makinesi ile fotoğraf çekerek bilgisayara aktararak web sitesine yükleme, ya da bilgisayardaki diğer webcam' den resim görüntüsü alabilecek yazılımları kullanma işlemi öğrenciler için daha zahmetli olacaktır. Bu araç ile fotoğraf çekme işlemi için sadece bilgisayara bağlı bir webcam olması ve web sitesi üzerinden "Fotoğraf Çek" butonuna basılması yeterli olacaktır.

- **Basit Resim Düzenleme:** Bu araç ile öğrenciler "Microsoft Paint" benzeri bir resim düzenleme ortamını kullanabilmektedir. Resimleri kâğıt üzerine yaparak onu taramak ve web sitesine yüklemek ya da "Microsoft Paint" ile resim yapıp kaydederek resim dosyasını web sitesine yüklemek yerine, resimleri doğrudan web sitesi üzerinde oluşturmak isteyen öğrenciler için oluşturulan bir araçtır. Öğrencilerin Microsoft Paint yazılımında olduğu gibi çok basit çizim araçlarıyla resim yapabilmelerine imkân sağlayan bir araçtır.

- **Gelişmiş Resim Düzenleme:** Bu araç ile öğrenciler "Adobe Photoshop" benzeri bir resim düzenleme ortamını kullanabilmektedir. İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin birçoğu bu yazılımı kullanmayı bilmesede, resim yapma yetenekleri gelişmiş olan öğrenciler için farklı katmanlarda farklı resimler yaparak birleştirebilmelerine imkân tanıyan ve gelişmiş çizim araçlarına sahip bir araç olması sebebiyle tercih edilebilir.

- **Metin Düzenleme:** Bu araç ile öğrenciler "Microsoft Word" benzeri bir metin düzenleme ortamını kullanabilmektedir. Öğrenciler kompozisyon, deneme, şiir, piyes, mektup, rapor vb. yazma gerektiren çalışmalarını bilgisayardaki herhangi bir metin editörü ile yazıp bilgisayara kaydettikten sonra siteye yükleyebilirler. Ancak bu yazılımların her bilgisayarda düzgün çalışmaması veya öğrenciler için bu sürecin zahmetli olabileceği düşünülerek sisteme böyle bir araç entegre edilmiştir. Öğrenciler doğrudan bu aracı kullanarak web sitesi üzerinde metinleri oluşturabilir ve kaydedebilir. Ayrıca bu araç mevcut metin editörlerinin sahip olduğu biçimlendirme ile ilgili birçok işleve de sahiptir.

- **Belge Tarama:** Bu araç ile öğrenciler, kâğıt üzerinde yaptıkları çalışmalarını bilgisayara bağlı bir tarayıcı (scanner) aracılığıyla fakat bilgisayardaki tarayıcı yazılımını kullanma zahmetiyle uğraşmadan kolayca tarayarak portfolyo çalışmalarını içine ekleyebilmektedir. Bilgisayara bağlı bir tarayıcı çok sık kullanılmadığı zaman tarayıcı yazılımının nasıl çalıştırılacağı ve nasıl kullanılacağı unutulabilir. Özellikle ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencileri söz konusu olduğunda tarama işlemleri oldukça zor gelebilir. Öğrencilerin bu zorluklarla uğraşmadan, sadece web sitesi üzerindeki bir butona tıklayarak, tarayıcı içindeki belgeyi kolayca e-portfolyo çalışmalarını içine aktarabilmeleri için bu araç sisteme entegre edilmiştir. Öğrenciler verilen konu ile ilgili resim yapma türündeki etkinliklerde “Microsoft Paint” gibi resim editörlerini kullanabilirler. Ya da sisteme entegre edilmiş “Basit Resim Düzenleme” ve “Gelişmiş Resim Düzenleme” araçlarını da kullanabilirler. Ancak bilgisayar üzerinde resim yapmak öğrenciler için zor ve sıkıcı geliyorsa kâğıt üzerinde resim yapmayı tercih edebilirler. Bu durumda bu araç yapılan resmin çalışmalarını içine kolayca aktarılması için kullanışlı bir araç olarak düşünülebilir.

- **Youtube Video İndirme:** Bu araç ile öğrenciler günümüzün favori video portalı olan Youtube’ dan (<http://www.youtube.com>), çalışma konuları ile ilgili eğitsel videoları e-portfolyo çalışmalarını içine aktarabilmektedir. Video portalları eğitsel birçok video barındırmaktadır ve videoların eğitime katkısı ile ilgili birçok akademik çalışma yer almaktadır (Ayhan, 2012; Rüzgar, 2005; Yıldırım & Özmen, 2011). Öğrenciler videoları izleyerek birçok şeyi öğrenebilir ve bu durumda bunu belgelemesi adına videoyu e-portfolyo klasörü içine koyması uygun olacaktır. Bu araç ile öğrenciler istedikleri videoları kolayca çalışmalarını içine alabilmektedir.

Değerlendirmeler: Öğrencilerin diğer öğrenciler için yaptığı veya diğer öğrencilerin kendisi için yaptığı, ölçek bazlı değerlendirmeleri bütün olarak görebildiği bölümdür. Bu bölümü kullanarak öğrenciler aşağıda belirtilen işlemleri yapabilmektedir.

- **Yaptığım Değerlendirmeler:** Öğrenciler başka arkadaşları için yaptıkları değerlendirmeleri toplu bir şekilde ve zaman sıralı olarak bu bölümü kullanarak listeleyebilmekte ve seçtiği değerlendirme içeriğini hızlı bir şekilde görüntüleyebilmektedir.

- **Aldığım Değerlendirmeler:** Öğrenciler başka arkadaşları, ailesi, ya da öğretmeni tarafından kendisi için yapılan değerlendirmeleri toplu bir şekilde ve zaman sıralı olarak bu bölümü kullanarak listeleyebilmekte ve seçtiği değerlendirme içeriğini hızlı bir şekilde görüntüleyebilmektedir.

İletişim: Bu bölüm ile öğrenciler; arkadaşları, ailesi ve öğretmeni ile dersleri hakkında mesaj ya da sohbet yoluyla iletişim kurabilmektedir. Öğrencilerin tüm iletişim verileri kayıt altına alınmaktadır. Ayrıca uygulama yapılan okul rehber öğretmenin tavsiyesi ile öğrencilerin yazdığı tüm yorum, sohbet ve mesaj verileri, kullanılabilir argo kelimelere karşı filtrelenmektedir. Bu bölüm öğrenciye görünmemekte ancak öğretmen tüm sınıfın, veliler ise kendi öğrencilerinin varsa argo iletişimlerini görüntüleyebilmektedir. Bu da öğrencilerin denetimsiz bir eğitim ortamında bulunmamalarını ve gerektiğinde öğretmenlerin ve velilerin, öğrencinin bu yöndeki hatalarını gidermesine yardımcı olmalarına imkân sağlayacaktır.

- **Sohbet:** Öğrenciler, anlık olarak diğer arkadaşları, öğretmenleri ve ailesi ile sohbet edebilmektedir. Bu bölüm öğrencilerin çalışmaları esnasında, diğer öğrenciler tarafından rahatsız edilmesini engellemek amacıyla sadece menüden bu sayfaya girildiğinde çalışmaktadır. Öğrenciler bu sayfadan kimlerin çevrimiçi (online) durumda olduğunu görebilmekte ve sohbet başlatabilmektedir. Kendilerine gelen mesajları ise o anda çevrimiçi olmasalar bile, sisteme giriş yaptıktan sonra “Sohbet” menüsüne ilk giriş yaptıkları anda, önceden kendilerine gönderilmiş olan mesajları görebilmektedir. Ayrıca öğrenciler ilgili butonu tıklayarak son 7 güne ait sohbet geçmişine de göz atabilmektedir.

- **Mesaj:** Öğrenciler; öğretmenlerine, sınıf arkadaşlarına ve okul arkadaşlarına bu bölümü kullanarak mesaj gönderebilmekte, gönderdikleri ve kendilerine gelen mesajları listeleyebilmektedir. Bu bölüm anlık mesaj (sohbet) bölümünden farklı olarak, genel ve özellikle duyuru niteliğindeki mesajlar için uygundur. Yeni mesaj oluşturulduktan sonra sayfadan mesajın gönderilmek istendiği kişiler listeden işaretleme yöntemiyle seçilerek gönderim yapılır.

Öğretmen Girişi:

Öğretmen sayfası ara yüzünde yine sol tarafta menü, sağ tarafta ise tıklanan menüye göre farklı içerikleri gösteren bir çerçeve bulunmaktadır. Menü temel olarak “Bilgiler”, “E-Portfolyo”, “Ölçekler”, “Değerlendirme” ve “İletişim” olmak üzere 5 bölüme ayrılmıştır. Menü ve alt menüler ile öğretmenlerin yapabildikleri işlemler aşağıda ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Şekil 3.7: E-Portfolyo Web Sitesi Öğretmen Sayfası Arayüzü

The screenshot shows the teacher's interface for the E-Portfolio web portal. The header includes the site name 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' and 'e-Portfolyo'. A navigation menu on the left is organized into five main sections: 'BİLGİLER' (Profile Information, Student Lists, School Information, Recent Activities, Password Change), 'E-PORTFOLYO' (Student E-Portfolios), 'ÖLÇEKLER' (Scale Lists, Scale Application), 'DEĞERLENDİRME' (My Evaluations, Evaluations Made to My Students, Evaluations Made by My Students, Student Status), and 'İLETİŞİM' (Chat, Message). The main content area is titled 'ÖĞRENCİ E-PORTFOLYOLARI' and displays a table of student e-portfolios for the course 'Sosyal Bilgiler' and grade '4-B'. The table has columns for SN, ÖĞR. NO, ADI - SOYADI, and a set of icons for each student. The footer contains the text 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

SN	ÖĞR. NO	ADI - SOYADI	
1	746	...	
2	1166	...	
3	1461	...	
4	1464	...	
5	1562	...	
6	1570	...	
7	1571	...	
8	1573	...	
9	1577	...	
10	1579	...	
11	1582	...	
12	1584	...	
13	1586	...	
14	1587	...	
15	1589	...	
16	1591	...	
17	1592	...	
18	1593	...	
19	1594	...	
20	1595	...	
21	1598	...	
22	1599	...	
23	1600	...	

Bilgiler: Genel olarak öğretmenlerin; okul bilgilerini, sınıf bilgilerini, verdikleri dersleri, şifrelerini, site üzerinde meydana gelen anlık olay değişimlerini vb. görebildiği veya düzenleyebildiği bölümdür. Bu bölümü kullanarak öğretmenler aşağıda belirtilen işlemleri yapabilmektedir.

- **Profil Bilgileri:** Bu menü ile öğretmenler, sistemde kayıtlı olan ad, soyad, e-mail adresi vb. bilgilerini görebilmekte ve kendine ait bir fotoğrafı sisteme yükleyebilmektedir. Fotoğrafı, eğer kullandığı bilgisayarda webcam var ise anlık olarak çekerek veya önceden bilgisayara yüklediği bir fotoğraf dosyasının yolunu göstererek yükleyebilmektedir.

- **Öğrenci Listele:** Bu menü ile öğretmenler, listeden dersine girdikleri sınıflı seçerek “Sınıf Öğrenci Listesi” ni görüntüleyebilir veya düzenleyebilir. Bu listede öğrencinin okul numarası ve ad-soyad bilgileri yer almaktadır. Ayrıca öğretmenler, ilgili butonları tıklayarak öğrenciye ve velisine ait detaylı profil bilgilerini görüntüleyebilmekte veya isterse bazı bilgileri düzenleyebilmekte veya isterse öğrenciyi tamamen sınıftan silbilmektedir.

- **Okul Bilgileri:** Bu menü ile öğretmenler e-portfolio uygulaması kapsamında verdikleri derslerin listesini görebilmektedir.

- **Son Faaliyetler:** Öğretmenler; sınıflarındaki öğrencilerin siteye yükledikleri çalışmaları, öğrencilerin birbirlerinin çalışmaları hakkında yaptıkları yorumları veya veli yorumlarını, verdikleri yıldızlı puanları vb. site üzerinde meydana gelen tüm faaliyetlerden son 30 tanesini bu menüyü kullanarak görebilir ve anlık olarak takip edebilir.

- **Şifre Değiştirme:** Öğretmenler; mevcut şifrelerini ve kullanmak istedikleri yeni şifreyi girerek, siteye giriş için kullandıkları şifreyi kendisi değiştirebilir.

E-Portfolio: Bu bölüm öğretmenlerin, öğrencilerin e-portfolio kapsamında yaptıkları çalışmaları, puanlamaları, yorumları, ölçek bazlı değerlendirmeleri görüntüleyebildikleri veya kendilerinin de bu tür değerlendirmeler yapabildikleri bölümdür.

- **Öğrenci E-Portfolyoları:** Öğretmenler; ders, konu ve öğrenci seçerek, öğrenci çalışmalarını listeleyebilir ve seçtikleri çalışmaları görüntüleyebilir. Ayrıca öğrenci çalışmalarını hangi arkadaşlarının ya da velilerin görüntülediklerini görebilir, isterse sınıf arkadaşları ile çalışmaların paylaşım durumunu değiştirebilir ya da bilgisayarına indirebilir. Öğretmen herhangi bir öğrenci çalışmasını inceledikten sonra sistemde önceden kayıtlı olan ölçekleri (Birey Değerlendirme Formu, Öğrenci Değerlendirme Formu, ünitelere göre farklı rubrikler vb.) ya da sisteme kendi eklediği bir ölçekyi kullanarak öğrenci çalışmalarını değerlendirebilir, bu ürüne yıldızlı puan verebilir ya da yorum yapabilir.

Ölçekler: Öğrenci çalışmalarının değerlendirilebilmesi amacıyla, çeşitli ölçeklerin oluşturulabildiği ve düzenlenebildiği bölümdür. Bu bölüm ile oluşturulan ölçekler ile öğrenciler kendilerini veya arkadaşlarını, öğretmenler öğrencileri ve çalışmalarını, veliler kendi öğrencilerini veya öğrencisinin sınıfındaki diğer öğrencilerin çalışmalarını değerlendirebilir.

- **Ölçek Listele:** Öğretmenler bu menüyü kullanarak, önceden oluşturulan ölçekleri inceleyebilir (eğer ölçek sahibi diğer öğretmenler ile paylaşımına izin vermiş ise), kendi oluşturduğu ve sahibi olduğu ölçekleri düzenleyebilir veya silebilir ya da yeni bir ölçek oluşturabilir. Öncelikle kimin (öğrenci, öğretmen, veli), kimi/neyi (öğrenci, çalışma) değerlendireceğinin belirlendiği ölçek oluşturma işlemi sırasında öğretmen, ölçeğin diğer öğretmenler tarafından kullanılıp kullanılmayacağına ait izin durumunu belirleyebilir. Ölçekler, “2 Seçenekli”, “Çoktan Seçmeli”, “Kısa Cevaplı”, “Uzun Cevaplı”, “Sıralamalı”, “Puanlamalı” ve “Rubrik Maddesi” türlerinde olmak üzere 6 çeşit madde türü kullanılarak oluşturulabilir.

- **Ölçek Uygula:** Öğretmenler kullanım iznine sahip oldukları ölçekleri, dersine girdikleri sınıflardan istediklerini seçerek, seçilen sınıfa uygulanması için aktifleştirebilir. Böylece paydaşlar aktifleştirilen ölçeğin türüne göre, öğrenci çalışmasını inceleyen paydaşın öğrenci çalışmasının alt kısmında görüntülenen “Değerlendir” butonuna basmasıyla görüntülenen sayfada listelenir. Örneğin öğretmen kullanım iznine sahip olması durumunda; 4/B sınıfı için “Veli

Değerlendirme Formu” gibi bir ölçeği aktifleştirmiş ise bu sınıfın öğrenci velileri, öğrenci çalışmalarının altında bulunan “Değerlendir” butonuna bastığında bu ölçek karşısına gelir ve veli bu ölçeği doldurarak öğrencisini değerlendirebilir. Ya da öğretmen bu sınıf için “Çalışma Değerlendirme Formu” gibi bir formu bu menüyü kullanarak aktifleştirmiş ise, öğrenciler kendi ürünlerini veya arkadaşlarının ürünlerini, “Değerlendir” butonuna bastıklarında karşısına gelen bu ölçeği kullanarak çalışmaları değerlendirebilir.

İletişim: Bu bölümü kullanarak öğretmenler; öğrenciler ya da onların velileri ile mesaj ya da sohbet yoluyla iletişim kurabilmektedir. Böylece öğretmenlerin öğrenci velileri ile yüz yüze görüşmelerine gerek kalmadan iletişim kurmaları da sağlanmış olmaktadır. Öğrenciler bu bölümden öğrencilerinin kullandıkları argo kelimeleri de görebilir ve onları kullanılan argo kelimeler ile ilgili uyarabilir.

- **Sohbet:** Öğretmenlerin, öğrencileri ve öğrenci velileri ile anlık iletişim kurabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Çevrimiçi paydaşlar ile anında yazışarak sohbet edebilirken, çevrim dışı olan paydaşlar öğretmen tarafından gönderilen mesajı siteye ilk giriş yaptıkları anda görebilirler. Kendileri de aynı şekilde çevrim dışı iken gelen mesajları siteye ilk giriş yaptıkları ve bu sayfayı açtıkları anda görebilirler. İsterlerse son 7 güne ait sohbet geçmişine de göz atabilirler.

- **Mesaj:** Öğretmenlerin, öğrencileri ve velileri ile genel ya da duyuru içerikli mesajlar gönderebilmesi için hazırlanmıştır. Öğretmenler kendilerine gelen ve giden mesajları listeleyebilir ve yeni mesaj oluşturarak istediği kişilere gönderebilir.

Veli Girişi:

Veli sayfası ara yüzünde yine sol tarafta menü, sağ tarafta ise tıklanan menüye göre farklı içerikleri gösteren bir çerçeve bulunmaktadır. Menü temel olarak “Bilgiler”, “E-Portfolyo”, “Değerlendirme” ve “İletişim” olmak üzere 4 bölümden oluşmaktadır. Menü ve alt menüler ile öğretmenlerin yapabildikleri işlemler aşağıda ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Şekil 3.8: E-Portfolyo Web Sitesi Veli Sayfası Arayüzü

The screenshot shows the parent page interface of the E-Portfolio web site. The header includes the site name 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' and 'e-Portfolyo'. A navigation menu on the left is organized into four main sections: 'BİLGİLER' (Information), 'E-PORTFOLYO' (E-Portfolio), 'DEĞERLENDİRMELER' (Evaluations), and 'İLETİŞİM' (Communication). The 'BİLGİLER' section includes 'Profil Bilgileri', 'Okul Bilgileri', 'Son Faaliyetler', and 'Şifre Değiştirme'. The 'E-PORTFOLYO' section includes 'Öğrenci E-Portfolyosu' and 'Arkadaş E-Portfolyoları'. The 'DEĞERLENDİRMELER' section includes 'Yaptığım Değerlendirmeler' and 'Öğrenciye Yapılan Değ.'. The 'İLETİŞİM' section includes 'Sohbet' and 'Mesaj'. The main content area is titled 'ÖĞRENCİ E-PORTFOLYOSU' and displays a table of portfolio items. The table has three columns: 'E-PORTFOLYO DOSYASININ İÇERİĞİ (KONU: Sosyal Bilgiler / Hep Birlikte): KONU SEÇİMİNE GERİ DÖN', 'E-PORTFOLYO DOSYA İÇERİĞİ', and a column with information and delete icons. The table contains three rows: 'E-PORTFOLYO DOSYA İÇERİĞİ', 'Harita', and 'röportaj'. The footer of the page reads 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

Bilgiler: Velilerin; öğrencinin e-portfolio uygulaması kapsamında aldıkları dersleri, sınıf arkadaşlarını, site üzerinde uygulama kapsamında yapılan işlemleri görebildiği, öğrencinin ve kendi profillerini görebildiği veya bazı profil bilgilerini güncelleyebildiği bölümdür.

- **Profil Bilgileri:** Bu menü ile veliler, sistemde kayıtlı olan ad, soyad, e-mail adresi vb. bilgilerini görebilmekte ve kendilerine ait bir fotoğrafı bilgisayardan seçerek ya da webcam kullanarak sisteme yükleyebilmektedir.

- **Okul Bilgileri:** Bu menü ile veliler, öğrencilerinin e-portfolio uygulaması kapsamında aldıkları dersleri ve öğrencilerinin sınıf arkadaşlarını görebilmektedir.

- **Son Faaliyetler:** Veliler; öğrencilerinin veya sınıf arkadaşlarının siteye yükledikleri çalışmaları, öğrencilerin birbirlerinin çalışmaları hakkında yaptıkları yorumları veya öğretmenlerinin yorumlarını, verdikleri yıldızlı puanları vb. site üzerinde meydana gelen tüm faaliyetlerden son 30 tanesini bu menüyü kullanarak görebilir ve anlık olarak takip edebilir.

- **Şifre Değiştirme:** Veliler; mevcut şifrelerini ve kullanmak istedikleri yeni şifreyi girerek, siteye giriş için kullandıkları şifreyi kendisi değiştirebilir.

E-Portfolio: Bu bölüm velilerin, öğrencilerin veya sınıf arkadaşlarının e-portfolio uygulaması kapsamında yaptıkları çalışmaları, puanlamaları, yorumları ve ölçek bazlı değerlendirmeleri görüntüleyebildikleri veya kendilerinin de bu tür değerlendirmeler yapabildikleri bölümdür.

- **Öğrenci E-Portfolyoları:** Veliler; ders ve konu seçimi yaparak öğrencilerinin çalışmalarını görüntüleyebilir. Öğrenci çalışmalarını hangi arkadaşlarının ya da velilerin görüntülediklerini görebilir, isterse bilgisayarına indirebilir. Veliler herhangi bir öğrenci çalışmasını inceledikten sonra sistemde kayıtlı olan kendilerine değerlendirme izni açılmış olan ölçeklerden birini seçerek değerlendirme yapabilir. Çalışmalara yıldızlı puan verebilir ya da yorum yapabilir.

- **Arkadaş E-Portfolyoları:** Veliler; kendi öğrencilerinin yanı sıra öğrencinin arkadaşlarının e-portfolio kapsamında yaptığı çalışmaları da ders, konu ve arkadaş seçimi yaparak görüntüleyebilir, bilgisayarına indirebilir, ölçekleri kullanarak değerlendirme yapabilir, yıldızlı puan verebilir ya da yorum yapabilir.

İletişim: Bu bölümü kullanarak veliler; öğrenci, öğrencinin sınıf arkadaşları veya onların velileri ile mesaj ya da sohbet yoluyla iletişim kurabilmektedir. Böylece veliler, öğretmenler ile kolayca iletişim kurabilecekleri bir ortama da sahip olmaktadır. Veliler bu bölümden öğrencilerinin kullandıkları argo kelimeleri görebilir ve onları kullandıkları argo kelimeler konusunda uyarabilir.

- **Sohbet:** Velilerin diğer paydaşlar ile anlık iletişim kurabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Çevrimiçi paydaşlar ile anında yazışarak sohbet edebilirken, çevrim dışı olan paydaşlar veli tarafından gönderilen mesajı siteye ilk giriş yaptıkları anda görebilirler. Kendileri de aynı şekilde çevrim dışı iken gelen mesajları siteye ilk giriş yaptıkları ve bu sayfayı açtıkları anda görebilirler. İsterlerse son 7 güne ait sohbet geçmişine de göz atabilirler.

- **Mesaj:** Velilerin, genel ya da duyuru içerikli mesajlar alabilmesi veya gerektiğinde mesaj gönderebilmesi için hazırlanmıştır. Veliler kendilerine gelen ve giden mesajları listeleyebilir, isterlerse yeni mesaj oluşturarak başkalarına gönderebilir.

Eğitim paydaşlarından öğrenci, öğretmen ve veli için farklı olarak tasarlanan kullanıcı ara yüzlerinin yanında, hazırlanan sistem ile ilgili ayarlamaları yapabilecek ve sistem ile ilgili tüm yetkilere sahip (tüm sınıfları, dersleri, konuları, öğrencileri, çalışmaları, dosyaları, yorumları, mesajları, işlemleri vb görebilecek ve gerektiğinde üzerinde değişiklik yapabilecek) bir sistem yöneticisi sayfası da hazırlanmıştır. Bu arayüz üzerinden sistem yöneticisi rolüyle sistemi kullanan araştırmacı, örneğin şifrelerini unutmaları durumunda öğrencilere şifrelerini tekrar verme gibi konularda öğretmene yardımcı olmuş ya da öğrencilerin yükledikleri dosyaların açılmaması gibi durumlarda kendi sayfasından test ederek sistem üzerinde gerekli güncellemeleri yapmıştır. Şekil 3.9' da görülen arayüz ile kontrol edilen bu bölüm, sadece sistem yöneticisi tarafından, bazı işlemleri daha kolay yapmak amacıyla kullanıldığı için ayrıntılarına yer verilmemiştir.

Şekil 3.9: E-Portfolyo Web Sitesi Sistem Yöneticisi Sayfası Arayüzü

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın Sistem Yöneticisi [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

ÖĞRENCİ LİSTESİ

ÖĞRENCİ ARA

Öğrenci ID:

Öğrenci No:

Öğrenci Adı:

Öğrenci Soyadı:

ARA

YENİ ARAMA

4-A **SINIFI ÖĞRENCİ LİSTESİ**

SN	OKUL NO	ADI - SOYADI			
1	1155	...			
2	1420	...			
3	1500	...			
4	1507	...			
5	1508	...			
6	1511	...			
7	1512	...			
8	1513	...			
9	1514	...			
10	1516	...			
11	1518	...			
12	1519	...			
13	1522	...			
14	1526	...			
15	1527	...			
16	1529	...			
17	1537	...			
18	1541	...			

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Tanıtilan web sitesinin hazırlanmasının ardından dosyalar sunucu bilgisayara aktarılmış ve internet üzerinden <http://www.eportfolyo.net> adresinden erişilebilir hale getirilmiştir.

3.4.1.3. Uygulama Okulu Hazırlıkları

Tez kapsamında yapılacak e-portfolyo uygulaması, katılan öğrencilerin bilgisayar ve internet sahipliği gerektiren bir uygulama olması sebebiyle, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek bir okulda uygulamanın yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Özel okullar bu kriteri sağlamaktadır ancak Konya ilinde ilköğretim

düzeyindeki özel okullar incelendiğinde bazılarında deney ve kontrol grubunu oluşturacak yeterli sayıda şube olmaması, bazılarında ise phpBB (PHP Bulletin Board - <http://www.phpbb.com>) veya SMF (Simple Machines Forum - <http://www.simplemachines.org>) gibi açık kaynak kodlu ve ücretsiz forum siteleri ile e-portfolio denemeleri yaptıkları görülmüştür. Bu sebeple henüz e-portfolio uygulaması ile tanışmamış ve öğrencilerinin sosyo-ekonomik düzeyi iyi olan bir devlet okulunda uygulama yapılabileceği, böylece uygulamanın geçerliğinin de artırılacağı düşünülmüştür. Bu anlamda görüşlerin paylaşıldığı Konya ilinde görev yapan ilköğretim müfettişleri, okul müdürleri ve öğretmenlerden oluşan uzman ekibin görüşleri doğrultusunda uygulama yeri olarak “Konya Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu” seçilmiş ve Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli araştırma ve uygulama izni (Ek-1) alınmıştır.

Okul yöneticisi ile görüşülerek uygulama ve uygulama kapsamında okulda yapılacak faaliyetler hakkında kendisine bilgi verilmiş ve öğrencilerin, önceki dönem fen bilgisi ve sosyal bilgiler ders notları alınmıştır. Ayrıca 4. sınıf ve 5. sınıf öğretmenleri ile görüşülmüş, uygulama kapsamında yapılacak işlemler ile ilgili bilgi verilmiş ve uygulama sürecinde özellikle testlerin uygulanması, gerektiğinde okul laboratuvarlarının ve sınıf içindeki projektöre bağlı bilgisayarların ders aralarında açık tutulması gibi konularda kendilerinden beklenen yardımlar anlatılmıştır.

3.4.1.4. Ölçme Araçlarının Hazırlanması

Araştırma konusunun belirlenmesi ve uygulama web sitesinin hazırlanmasından sonra, yapılacak çalışmanın geçerliğinin, başarısının ve hedeflere ne denli yaklaşıldığının istatistiksel olarak değerlendirilebilmesi için çeşitli ölçekler hazırlanmıştır.

E-Portfolio öğretim ortamının öğrenci başarılarına etkisinin araştırılması amacıyla, uygulamanın yapıldığı “Fen Bilgisi” ve “Sosyal Bilgiler” dersleri için başarı testlerinin kullanılması uygun görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin öğrenci e-portfolio ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi için bazı ölçme araçlarına ek olarak ünite değerlendirme rubriklerinin kullanılması gerektiği düşünülmüştür. Diğer ölçme araçları önceden hazırlanmış olmakla birlikte, sınıf öğretmenlerinin yardımının

gerektiği bu iki ölçme aracının hazırlanması deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi aşamasından sonra tamamlanmıştır.

E-Portfolyo öğretim ortamının öğrenci tutumlarına olan etkisinin araştırılması amacıyla da literatürde kullanılan çeşitli tutum ölçekleri incelenmiş ve bunlardan ilköğretim için uygun olan, 2005 yılındaki program değişikliğinden sonra oluşturulmuş olan tutum ölçekleri tercih edilmiştir.

Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin e-portfolyo öğretim ortamı hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amacıyla nitel yaklaşım çerçevesinde ayrı ayrı değerlendirme formları hazırlanmıştır.

3.4.1.5. Grupların Belirlenmesi

Uygulama okulundaki öğretmenler ile yapılan görüşmelerde, uygulama kapsamında yapılacak işlemlerin anlatılmasından sonra, 4/B ve 5/F sınıf öğretmenlerinin hazırlanan web sitesini denemek için hevesli oldukları görülmüştür. Bu sebeple gönüllülük esası ön planda tutularak bu iki sınıfın deney grubu olması, diğer sınıflardan rastgele birer kontrol grubu seçilmesi ve bu deney ve kontrol grubu sınıflarının başarı yönünden denkliklerinin araştırılmasına karar verilmiştir. Sınıfların başarı yönünden birbirlerine denk olmaları durumunda çalışmaya bu sınıflar ile devam edilmesi, denk olmamaları durumunda farklı sınıflar ile çalışılması, geri kalan sınıfların da başarı testinin geçerlik ve güvenirlik analizinin yapılması için kullanılması düşünülmüştür.

Deney ve kontrol gruplarının denkliğinin sağlanması amacıyla öğrencilerin güz dönemi akademik not ortalamaları incelenmiş ve grup ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi için yapılan t-testi sonucunda her iki grubun da akademik başarı yönünden aralarında anlamlı bir fark olmadığı ve denk olduğu ortaya çıkmıştır (Tablo 3.3). Sonuç olarak okulun 4/B ve 5/F sınıfları deney grubu olarak; rastgele seçilen 4/C ve 5/D sınıfları kontrol grubu olarak; 4/A, 4D, 4/E ve 4/F sınıfları ile 5/A, 5/B, 5/C ve 5/E sınıfları da hazırlanan başarı testi güvenirlik analizi için kullanılmıştır. Bu aşamada önce başarı testi güvenirlik analizi yapılmış ve analiz sonuçlarına göre kötü soru maddeleri testlerden çıkarılarak teste son hali

verilmiştir. Daha sonra 4. sınıf ve 5. sınıf sosyal bilgiler ve fen bilgisi başarı testleri ile bu sınıf ve derslere ait önceden hazırlanan tutum testleri birleştirilerek ön test olarak deney ve kontrol grubu sınıflarına uygulanmış ve toplanan veriler bilgisayar ortamında kayıt altına alınmıştır.

3.4.1.6. Pilot Uygulamanın Yapılması

Uygulama esnasında oluşabilecek problemlerin önceden tespit edilebilmesi amacıyla deneysel uygulama öncesinde pilot uygulama yapılmıştır. Deney grubu sınıfındaki öğrencilerin sistemi aktif olarak kullanabilmeleri ve çalışmalarını yükleyebilmeleri için hazırlanan sistemi tanımaları gerekmektedir. Sınıf öğretmeninden izin alınarak deney grubu olarak seçilen 4-B ve 5-G sınıfı öğrencilerine 2’ şer ders saati süreyle sistemi nasıl kullanacakları konusunda bilgi verilmiş ve sistem sevdirmeye çalışılarak öğrenciler güdülenmeye çalışılmıştır. Her bir öğrenciye aileleriyle birlikte açmak üzere bir mektup verilmiştir. Bu mektupta e-portfolio uygulaması ve e-portfolio sistemini nasıl kullanabilecekleri ile ilgili bilgilerin yanında öğrenci ve veliler için sisteme giriş şifreleri yer almaktadır (Ek-15). Öğretmenlere de boş ders saatlerinde sistemin püf noktaları anlatılmış, kullanıcı adı ve şifre bilgileri verilmiş ve sistemi incelemeleri istenmiştir.

Hazırlanan web sitesi ile ilgili oluşabilecek problemlerin uygulama öncesinde tespit edilebilmesi amacıyla, sistemin uygulama öncesi kullanımı kapsamında sınıf öğretmenleri ile birlikte, öğretmen sayfası ara yüzü kullanılarak “Fen Bilgisi” ve “Sosyal Bilgiler” dersleri ve her bir ders altında da “Etkinlik-1” konusu açılmıştır. Öğrencilerden uygulamanın başladığı tarihte işledikleri ünite ve konu kapsamında yaptıkları tüm çalışmaları sistem üzerinde oluşturarak sistemi test etmeleri istenmiştir. Bu kapsamda öğrenciler dosya yükleme, web sitesi üzerinde çalışma oluşturma, çalışmaları görüntüleme, yorum yapma, yıldızlı puan verme, sohbet ve mesaj ortamını kullanma, ölçek kullanarak değerlendirme yapma vb. işlemleri uygulamışlardır. Bu süreçte bazı ses ve video dosyalarının çalıştırılmaması, bazı Microsoft Powerpoint dosyalarının görüntülenememesi gibi durumların olduğu ortaya çıkmıştır. Web sunucu ayarlarındaki ve web sitesi yazılımındaki bazı ayar ve kod değişiklikleri ile problemler giderilmiştir. Ayrıca öğrencilerden gelen, web sitesi

ara yüzünün kendileri için çok sade ve sıkıcı olduğu yönündeki eleştiriler üzerine öğrenci sayfasına renkli bir arka plan eklenmiştir.

Ayrıca evinde bilgisayar olan fakat internet olmayan öğrencilerin yaptıkları çalışmalarını okula getirerek yükleyebilmeleri için bu sınıf öğrencilerine ortak kullanım amaçlı 1' er adet 2GB boyutunda flash bellek verilmiş ve ihtiyacı olan öğrencilerin, öğretmenin bilgisi dâhilinde dosya taşımak için kullanabilmeleri sağlanmıştır.

3.4.2. Uygulama Aşaması

Bu aşama uygulama öncesi hazırlık aşamasının tamamlanmasının ardından, ön test uygulanması, deneysel uygulamanın yapılması, son test uygulanması ve sonuçların raporlaştırılması adımlarını kapsamaktadır.

3.4.2.1. Ön-Test Uygulanması

Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinin ardından, geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmış olan başarı testleri (Ek-4, Ek-5, Ek-6, Ek-7) ve belirlenen tutum ölçekleri (Ek-8, Ek-9), deneysel uygulama öncesindeki durumlarının tespit edilmesi amacıyla 2011 - 2012 eğitim öğretim yılının 8. haftasında deney ve kontrol grubu öğrencilerine uygulanmıştır. Sınıf öğretmenlerinden izin alınarak yapılan ön test uygulaması her sınıfta yaklaşık 2' şer ders saati sürmüştür. Öğrenciler ön test cevaplarını kendilerine verilen optik cevap kâğıtları üzerine işaretlemişlerdir. Optik formlar, optik okuyucu ile okutulmuş ve sonuçlar Microsoft Excel dosyalarına dönüştürülerek bilgisayar ortamında kayıt altına alınmıştır.

3.4.2.2. Deneysel Uygulama

Deneysel uygulama 2011 - 2012 eğitim - öğretim yılının 9. ve 16. haftaları arasında yapılmıştır. Bu süreçte, kontrol grubu öğrencileri klasik yöntem ile ders işlemeye devam ederken, deney grubu öğrencileri kendilerine verilen etkinlikler doğrultusunda yaptıkları çalışmalarını elektronik portfolyo web sitesine yüklemişlerdir. Uygulama süresince 4. sınıf öğrencilerinden 9 adet, 5. sınıf öğrencilerinden ise 8 adet etkinlik hazırlamaları istenmiştir. Öğrencilerin uygulama derslerinde gördükleri ünite

konuları ile ilgili olarak hazırlanan etkinlikler, uygulandıkları tarihler ile birlikte Tablo 3.9’ da verilmiştir. Her bir etkinliği hazırlamaları ve e-portfolio web sitesine yüklemeleri için öğrencilere yaklaşık olarak 2 hafta süre verilmiştir. Öğretmenler tarafından değerlendirme rubrikleri ile birlikte hazırlanan etkinliklerin içeriği Ek-13’ de görülmektedir.

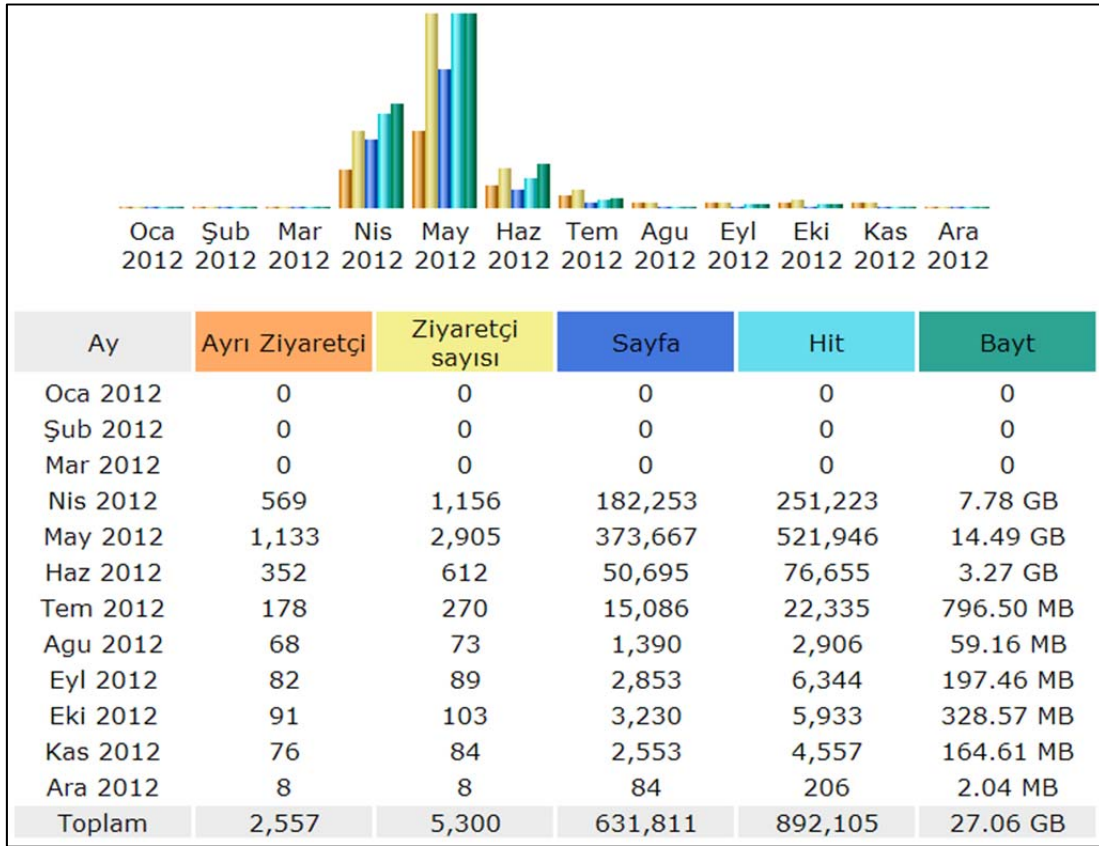
Tablo 3.9: Deney Grubun Öğrencilerinden İstenen Etkinlikler

DERS	ÜNİTE	ETKİNLİKLER	TARİH
4. SINIF, SOSYAL BİLGİLER	Ünite 6: Hep Birlikte	1. Resmi Kurumları Tanıyorum	2 Nisan - 13 Nisan
		2. Sosyal Etkinlik İstiyorum	16 Nisan - 27 Nisan
	Ünite 7: İnsanlar ve Yönetim	3. Kamuoyu oluşturuyorum	30 Nisan - 11 Mayıs
		4. Büyük Millet Meclisi	14 Mayıs - 25 Mayıs
4. SINIF, FEN VE TEKNOLOJİ	Ünite 6: Gezegelimiz Dünya	1. Erozyonun Zararları	2 Nisan - 13 Nisan
		2. Dünyanın Katmanları	16 Nisan - 27 Nisan
		3. Gezegelimiz Dünya Kavram H.	30 Nisan - 11 Mayıs
	Ünite 7: Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım	4. Çevre Temizlik Projelerim	14 Mayıs - 25 Mayıs
		5. Atatürk ve Çevre	14 Mayıs - 25 Mayıs
5. SINIF, SOSYAL BİLGİLER	Ünite 6: Toplum İçin Çalışanlar	1. Toplum İçin Çalışanlar	14 Mayıs - 25 Mayıs
		2. Evimize Nasıl Yerleştik	14 Mayıs - 25 Mayıs
	Ünite 7: Bir Ülke, Bir Bayrak	3. Milletvekiline Mektup	14 Mayıs - 25 Mayıs
		4. Bayrağım	14 Mayıs - 25 Mayıs
5. SINIF, FEN VE TEKNOLOJİ	Ünite 6: Dünya, Güneş ve Ay	1. Dünya, Güneş ve Ay Hikâyesi	14 Mayıs - 25 Mayıs
		2. Model Oluşturuyorum	14 Mayıs - 25 Mayıs
	Ünite 7: Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım	3. Çiçeğin Bölümleri	14 Mayıs - 25 Mayıs
		4. Temiz Bir Dünya İstiyorum	14 Mayıs - 25 Mayıs

Deneyisel uygulama süreci içinde e-portfolio web sitesine entegre edilen ve Bölüm 3.3.5 de bahsedilen değerlendirme araçları ile öğrenci ürünlerine yönelik öğrenci, öğretmen ve velilerden bazı değerlendirme verileri de toplanmış ve analiz edilmiştir.

Uygulama süresince öğrenciler yoğun bir şekilde e-portfolio web sitesini ziyaret etmişlerdir. Öğrencilerin hazırlanan web sitesini ne yoğunlukta kullandığının belirlenebilmesi için sunucu üzerine kurulan Advanced Web Statistics 7.0 (awstats) yazılımı ile alınan aylık web sitesi trafik analiz raporları Şekil 3.10’ da verilmiştir.

Şekil 3.10: Web Sitesi Aylara Göre Trafik Analiz Sonuçları

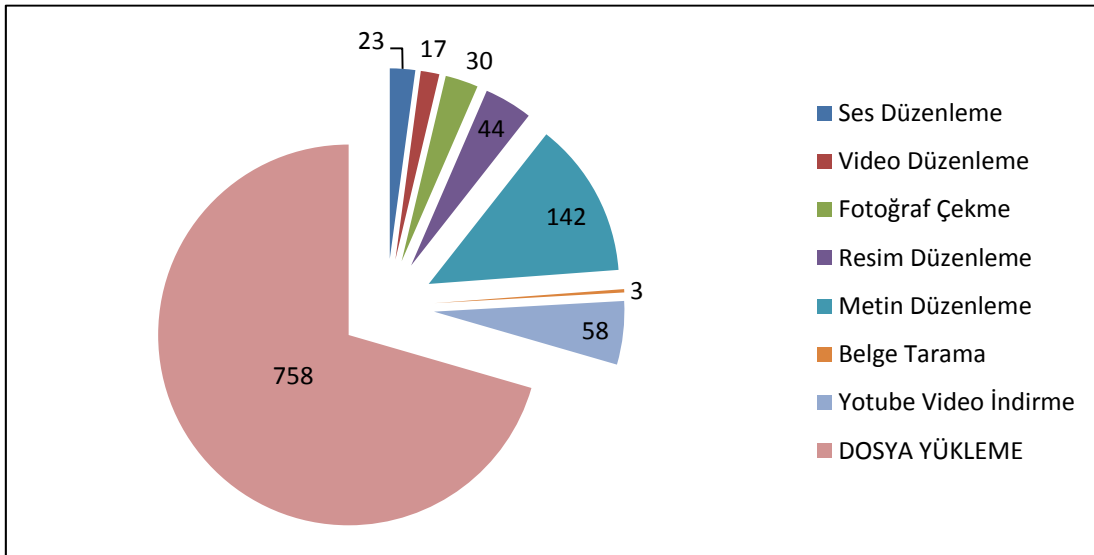

Trafik analiz raporlarına göre uygulamanın yapıldığı Nisan ve Mayıs aylarında web sitesinin yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Nisan ayında henüz alışma aşamasında olan öğrencilerin Mayıs ayında daha çok kullandığı ve uygulama bitmiş olmasına rağmen Haziran ve Temmuz aylarında da az da olsa siteyi takip ettiği görülmektedir.

Site üzerinde meydana gelen öğrenci ekleme, veli ekleme, öğrenci güncelleme, oturum kapatma, oturum açma, dosya ekleme, dosya güncelleme, yorum ekleme, puan verme, veli güncelleme, dosya silme, ölçek cevap ekleme, puan güncelleme, öğretmen güncelleme, ölçek güncelleme, yorum güncelleme, ayar güncelleme, konu güncelleme gibi olaylara ait kayıtlar (log) otomatik olarak veri tabanına kaydedilmiştir. Uygulama sonunda veri tabanında 928,352 satırdan oluşan büyük bir işlem olay kaydının olduğu gözlemlenmiştir.

Uygulama sürecinde site üzerinde 1075 adet öğrenci çalışması toplanmıştır. Bu çalışmaların 758 tanesi bilgisayardaki mevcut ofis programları, resim ve kelime işlemci programları yardımıyla oluşturulan veya internetten hazır olarak bulunup indirilen ve web sitesine “dosya yükleme” mantığıyla yüklenen çalışmalardır. Geri kalan 317 dosya ise e-portfolyo sistemine entegre edilen ürün oluşturma araçları kullanılarak hazırlanmıştır. Sisteme yüklenen çalışmalardan 23 tanesi ses düzenleme, 17 tanesi video düzenleme, 30 tanesi fotoğraf çekme, 44 tanesi basit veya gelişmiş resim düzenleme, 142 tanesi metin düzenleme, 3 tanesi belge tarama, 58 tanesi ise Youtube video indirme araçları ile hazırlanmıştır. Sisteme yüklenen çalışmaların kaynaklarına ilişkin grafik, Şekil 3.11’ de görülmektedir.

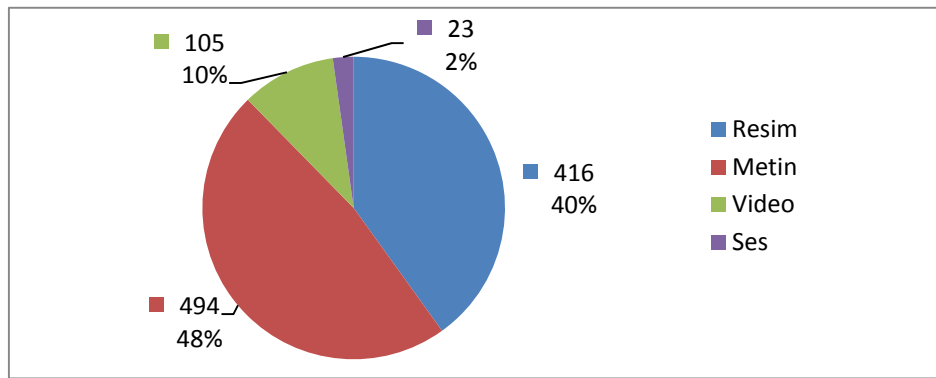
Şekil 3.11: E-Portfolyo Web Sitesine Yüklenen Öğrenci Çalışmalarının Kaynakları

Ayrıca toplanan 1075 adet dosya çoklu ortam dosya türleri açısından incelendiğinde sisteme yüklenen 494 adet metin dosyası (txt, doc, docx), 416 adet resim dosyası (jpg, jpeg, gif, bmp, png, swf formatlarında), 105 adet video dosyası (tüm diğer video formatları siteye yüklenirken flv formatına dönüştürülmüştür), 23 adet ses dosyası (tüm diğer video formatları siteye yüklenirken flv formatına dönüştürülmüştür) ve 37 adet belge türünde dosya (pdf, ppt, pptx, xls, xlsx, htm) tespit edilmiştir. Belge türündeki dosyalar doğrudan bir çoklu ortam türü ile ilişkili olmadığı için her ne kadar diğer tüm formatları içinde barındırabiliyor olsa da inceleme dışı bırakılmıştır. Bu durumda sisteme yüklenen metin, resim, video ve ses

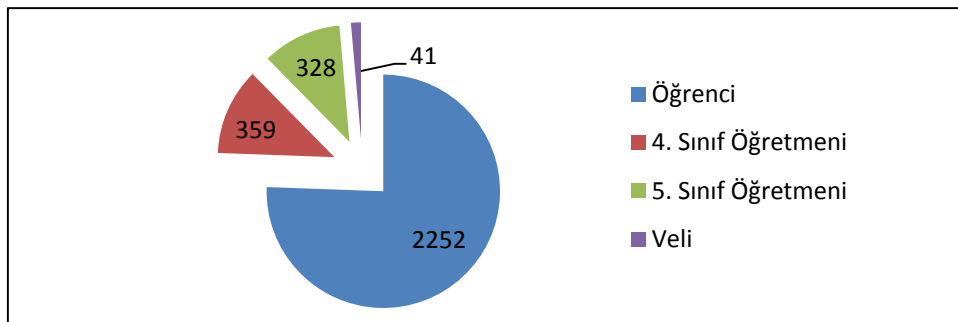
formatlarının dağılımı da Şekil 3.12’de verilmiştir. Dursun (2011b), çoklu ortam öğelerinin önemli bir bölümünü yazılı öğelerin oluşturduğunu ve yazılı öğelerin kullanıcıya görsel yolla veri aktaran bileşenler olduğunu ifade etmektedir. Bu araştırmada metinler bir çoklu ortam ögesi olarak kabul edilmekle birlikte metin ögesi hariç tutulduğunda oluşan yüzdeler ise resim %40, video %19 ve ses %5 şeklindedir.

Şekil 3.12: Sisteme Yüklenen Dosyaların Çoklu Ortam Türleri Açısından Dağılımı

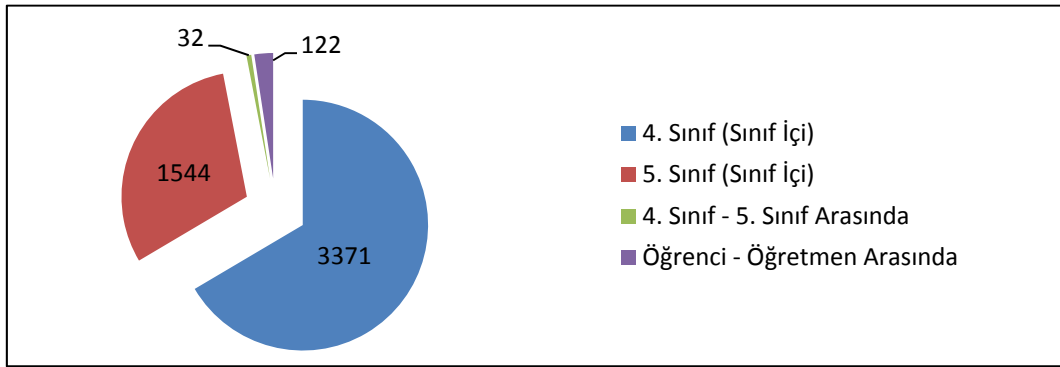
Uygulama sürecinde e-portfolio web sitesinin diğer bir özelliği olan dosyalara yorum yapabilme özelliği de yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Öğrenci çalışmalarına arkadaşları, öğretmenleri veya aileleri tarafından toplam 2980 yorum yapılmıştır. Bu yorumların 41 tanesi veliler, 687 tanesi öğretmenler (359 tanesi 4. sınıf öğretmeni, 328 tanesi 5. sınıf öğretmeni) ve 2252 tanesi de öğrenciler tarafından yapılmıştır. Öğrenci ürünlerine yapılan yorumların kimler tarafından yapıldığına ilişkin grafik, Şekil 3.13’ de görülmektedir.

Şekil 3.13: E-Portfolio Web Sitesindeki Öğrenci Ürünlerine Yapılan Yorumların Kaynakları

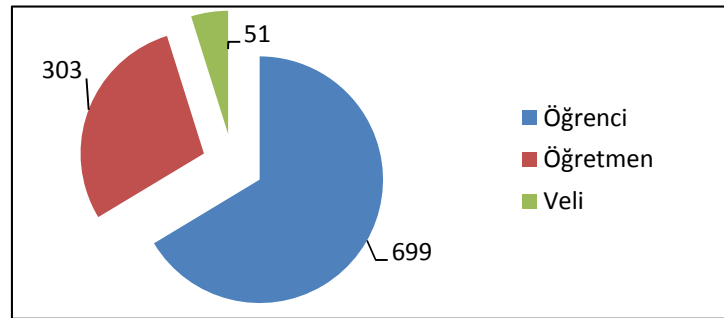
E-portfolio web sitesinin sohbet bölümü de oldukça yoğun kullanılan özelliklerdendir. Web sitesi üzerinden gerçekleşen 5069 adet karşılıklı yazışma kaydı tespit edilmiştir. Bunlardan 4947 tanesi öğrencilerin birbirleri arasında, 122 tanesi ise öğrenciler ile öğretmenler arasında gerçekleşmiştir. Öğrencilerin kendi aralarındaki konuşmalardan 32'si 4. ve 5. sınıf öğrencileri arasında karşılıklı olarak, 3371'i 4. sınıfların, 1544'ü ise 5. sınıf içi yazışmaları şeklindedir. Sohbet metinleri incelendiğinde; yazışmaların 1011'inin selamlaşma, 609'unun ders, 1227'sinin web sitesi, 3307'sinin ise diğer konular ile ilgili olduğu görülmüştür. Sohbet bölümünün kimler tarafından ne oranda kullanıldığına ve yazışma içeriklerinin dağılımına ilişkin grafik, Şekil 3.14' de verilmiştir.

Şekil 3.14: E-Portfolio Web Sitesindeki Sohbet Özelliğinin Kullanım Oranları

E-Portfolio web sitesinde yoğun olarak kullanılan bir diğer özellik ise dosyalara yıldızlı puan verme özelliğidir. Bu özellik ile öğrenciler, öğretmenler ve veliler öğrenci çalışmalarına 10 üzerinden puan vermişlerdir. Öğrenci ürünleri için toplam 1053 yıldızlı puan verilmiştir. Puanların kimler tarafından verildiğine ilişkin grafik, Şekil 3.15' de verilmiştir.

Şekil 3.15: E-Portfolyo Web Sitesinde Kullanılan Yıldızlı Puanların Kaynakları

Yukarıda kullanım oranlarına yer verilen web sitesine ait bazı özellikler yapılan istatistikler ve sonucunda bulunan bulgulara tezin Bulgular bölümünde yer verilecektir.

3.4.2.3. Son-Test Uygulanması

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, 8 hafta süren deneysel uygulama aşamasının sonundaki durumlarının tespiti ile başarılarında ve tutumlarında herhangi bir değişme meydana gelip gelmediğinin analiz edilebilmesi amacıyla, 2011 - 2012 eğitim öğretim yılının 17. haftasında öğrencilere son test uygulanmıştır. Sınıf öğretmenlerinden izin alınarak yapılan son test uygulaması her sınıfta yaklaşık 2' şer ders saati sürmüştür. Öğrenciler son test cevaplarını kendilerine verilen optik cevap kâğıtları üzerine işaretlemişlerdir. Optik formlar, optik okuyucu ile okutulmuş ve sonuçlar Microsoft Excel dosyalarına dönüştürülerek bilgisayar ortamında kayıt altına alınmıştır.

3.4.2.4. Görüşmelerin Yapılması

Deneysel uygulamanın yapılması ve ön – son testlerin yapılmasının ardından öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin uygulama ile ilgili görüşlerinin belirlenebilmesi amacıyla görüşme yoluyla veri toplanmıştır. Bu kapsamda öğrencilerin ve velilerin uygulama süreci ile ilgili görüşlerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir değerlendirme formu uygulanmıştır (Ek-10, Ek-12). 2011-2012 eğitim öğretim yılının 17. haftası başında öğrencilere basılı olarak dağıtılan bu formlar, hafta içinde öğrenciler ve velileri tarafından doldurulmuş ve haftanın son günü toplanmıştır. Öğretmen görüşlerinin alınması için de Ek-11'de verilen yarı

yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Deney grubu sınıf öğretmenleri ile boş ders saatlerinde yapılan ve yaklaşık yarım saat süren görüşmeler, ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Daha sonra ses kayıtlarının dökümü yapılarak veriler metin formatında bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi ve Çözümlemesi

Araştırmada toplanan verilerin çözümlemesinde nicel ve nitel teknikler birlikte kullanılmıştır. Öğrencilerin ders not ortalamaları, başarı testinden aldıkları puanlar ve tutum testinden aldıkları puanlar nicel teknikler ile yapılandırılmış görüşme formları ve e-portfolio web sitesi üzerindeki değerlendirme araçlarından elde edilen veriler ise nitel teknikler ile incelenmiştir.

3.5.1. Nicel Verilerin Analizi

Deney ve kontrol gruplarının denkliklerinin test edilmesi aşamasında ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerinden bir önceki dönemde aldıkları ders not ortalamaları analiz edilmiştir. Bu analizlerde ortalama (\bar{X}), frekans (f), yüzde (%) gibi betimsel istatistik ve ortalama puanların karşılaştırılması amacıyla t-testi hesaplamaları yapılmıştır. Deney ve kontrol gruplarını belirleme işleminin ardından, deneysel uygulama öncesinde ve sonrasında öğrencilerin akademik başarılarında ve tutumlarında anlamlı bir değişiklik meydana gelip gelmediğinin değerlendirilebilmesi amacıyla, her iki sınıf düzeyi ve her iki grup için ayrı ayrı ön başarı, son başarı, ön tutum, son tutum testleri uygulanmıştır. Bu testler üzerinde de aritmetik ortalama (\bar{X}), standart sapma (SS), Minimum (Min.) ve Maksimum (Mak.) değerler, Çarpıklık Katsayısı (ÇK) ve Basıklık Katsayısı (BK) gibi betimsel istatistik hesaplamaları ve ANCOVA gibi ortalama puan karşılaştırma hesaplamaları yapılmıştır. Analizler, bilgisayar ortamında IBM SPSS Statistics 21.0 (International Business Machines - Statistical Package for the Social Sciences) istatistik programı ile yapılmıştır.

Ortalama, frekans, yüzde, standart sapma, minimum ve maksimum değerler, çarpıklık ve basıklık katsayıları gibi betimsel istatistik olarak adlandırılan

hesaplamalar, verilerin dağılımına ait özelliklerin tanımlanması ve veriler üzerinde genel bir fikir edinilmesi amacıyla yapılmıştır.

Ortalama puanların karşılaştırılması amacıyla yapılan analizlerden biri olan t-testi ile de, deney ve kontrol gruplarının önceki dönem not ortalamaları arasındaki farkın manidar olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Grup ortalama puanları arasında manidar bir farkın olmaması, grupların birbirine denk olduğunu göstermektedir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı ve tutum durumlarına ait ön test ortalama puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının yani grupların ön testler bakımından birbirine benzer olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla, grupların ön test verileri üzerinde bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. İlişkisiz gruplar için t-testinin uygulamaya ilişkin başlıca varsayımları şu şekildedir (Büyüköztürk, 2008; Büyüköztürk, 2011):

1. Bağımlı değişkene ait puanlar en az aralık ya da oran ölçeğindedir ve karşılaştırmaya esas iki grup ortalaması aynı değişkene aittir.
2. Bağımlı değişkene ilişkin ölçümlerin dağılımı her iki grupta da normaldir.
3. Ortalama puanları karşılaştırılacak örneklem ilişkisizdir.
4. İki grubun evrenlerindeki varyansları yaklaşık olarak eşittir. Bu varsayım varyansların homojenliği varsayımı olarak da isimlendirilir. Ancak bu varsayımın karşılanmadığı durumlarda da bu analiz güvenle kullanılabilir. Bu varsayımın geçerliliği Levene F testi ile incelenmektedir. T değerinin hesaplanmasında, grup varyansları eşit ise evren için ortak varyans tahmini, eşit değil ise ayrı varyans tahmini kullanılır.

Uygulamada deney ve kontrol grupları, sınıfların rastgele seçimi yöntemi ile belirlenmiş böylece örneklem ilişkisizliği varsayımı sağlanmıştır. Yine uygulama sırasında kullanılan ölçeklerin puan türünde ölçüm birimine sahip olması ve aralık ölçeği türünde olması ile ölçek varsayımı da sağlanmıştır.

Normal dağılım varsayımı; çarpıklık katsayısı (ÇK) ve basıklık katsayısı (BK) değerleri, grafik inceleme yöntemi ya da bazı istatistiksel testlerin kullanımı ile değerlendirilebilir. Yapılan analizlerde bir betimsel istatistik verisi olarak ÇK ve BK değerleri de belirlenmiş olmasına rağmen analizleri güçlendirmek adına normal dağılım istatistik analiz testlerinden faydalanılmıştır. Grup büyüklüğünün 50'den küçük olması durumunda Shapiro-Wilks, büyük olması durumunda Kolmogorov-Smirnov testi puanların normalliğe uygunluğunu incelemeye kullanılan iki testtir ve hesaplanan p değerinin $\alpha = 0.05$ den büyük çıkması bu anlamlılık düzeyinde puanların normal dağılımdan anlamlı (aşırı) sapma göstermediği ve uygun olduğu şeklinde yorumlanır (Büyüköztürk, 2008). Deney ve kontrol gruplarının sınıf mevcutlarının 50 den az olması sebebiyle yapılan analizlerde Shapiro-Wilks değerleri göz önünde bulundurulmuştur.

Varyansların eşitliği varsayımı ise Levene F testi ile incelenmiştir. Levene testi sonucunda bulunan p değerinin $\alpha = 0.05$ den büyük çıkması grup varyanslarının eşit olduğunu göstermektedir.

Çalışmada, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test verilerinin karşılaştırılması için ise tek faktörlü kovaryans analizi (One Factor ANCOVA) yapılmıştır. ANCOVA, bir deneysel işlemin ya da faktörün bağımlı değişken üzerindeki etkisi incelenirken bağımlı değişken ile ilgisi olduğu düşünülen bir ya da daha çok değişkenin kontrol edilerek, ortalama puanların karşılaştırılmasını tanımlayan bir analizdir. ANCOVA analizinin, ANOVA analizine göre iki temel avantajı bulunmaktadır. Bunlar; (a) hata varyansını azaltması nedeniyle daha büyük bir istatistiksel güç sağlaması ve (b) bir deneyin başlangıcında gruplar arası farkların olduğu durumlarda deneydeki yanlılıkta bir azalma sağlamasıdır. Ancak ANCOVA sadece potansiyel ortak bir değişkene ilişkin olarak gruplar arasında anlamlı farkların olması durumunda değil, ortak değişken ile bağımlı değişkene ait puanlara ilişkin doğrusal bir ilişkinin olması durumunda, başlangıçta grup ortalama puanlarının eşit olması koşulu altında dahi kullanılabilen güçlü bir istatistiktir (Büyüköztürk, 2008). Gerçekte yorucu hesaplamalar gerektiren bu analiz, koşulları sağlandığında

ANOVA' nın kullanıldığı araştırma desenlerinin hemen tümünde kullanılabilen bir tekniktir (Büyüköztürk, 1998).

Gruplar arası karşılaştırma yapmadan önce ANCOVA' nın aşağıdaki belirtilen varsayımlarının incelenmesi gerekmektedir (Büyüköztürk, 2011).

1. Gruplar içi regresyon eğimleri (regresyon katsayıları) eşittir.
2. Randomize (seçkisiz) bir desende bağımlı değişken ve ortak değişken arasında doğrusal bir ilişki vardır.
3. Bir faktöre göre oluşan grupların her biri için bağımlı değişkene ait puanların (a) evrendeki dağılımları ve (b) varyansları eşittir.
4. Ortalama puanları karşılaştırılacak örneklem ilişkisizdir.

Bu analizde de; normal dağılım varsayımı normallik testlerinden biri olan Shapiro-Wilks testi ile, varyansların eşitliği Levene F testi ile, örneklem ilişkisizliği uygulamaya birbirine denk iki farklı sınıfın dâhil edilmesiyle sağlanmıştır. Bağımlı ve bağımsız arasındaki ilişkinin varlığı ve doğrusallığı, Pearson Korelasyon analizi ve verilere ait saçılma diyagramı ile incelenmiştir. Regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği ise bağımlı değişken üzerinde Bağımsız Değişken x Grup ortak etki testi ile kontrol edilmiştir. Son olarak, varsayımlarının kontrol edilmesinin ardından ANCOVA analizi yapılmış ve ön test puanları kontrol edildiği zaman ortaya çıkan ortalama puan değerleri tablolaştırılarak sunulmuştur.

3.5.2. Nitel Verilerin Analizi

Nitel verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yaklaşıma göre, elde edilen bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde sunulabilmesi için veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir, yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve bir takım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım & Şimşek, 2006). Elde edilen nitel verilerin çok geniş çaplı olmamasından dolayı herhangi bir bilgisayar destekli nitel veri analizi yazılımı kullanılmamış, geleneksel nitel veri analizi ile çözümlenmiştir.

Uygulama kapsamında, e-portfolio web sitesi ile ilgili görüşlerinin alınması için öğrenciler ve öğretmenler ile Ek-10 ve Ek-12’ deki form kullanılarak yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Bu form öğrenciler ile eve gönderilmiş ve öğrenciler ve veliler doldurduktan sonra sınıfa getirmeleri istenmiştir. Ayrıca deney grubu öğretmenleri olan 4. ve 5. sınıf öğretmenleri ile de Ek-11’de verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşme yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımında araştırmacı önceden hazırladığı konu veya alanlara sadık kalarak, hem önceden hazırlanmış soruları sorma hem de bu sorular konusunda daha ayrıntılı bilgi alma amacıyla ek sorular sorma özgürlüğüne sahiptir (Yıldırım & Şimşek, 2006). Öğretmenler ile yapılan görüşmeler profesyonel bir ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmış daha sonra ses kayıtları araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Görüşme formlarından ve web sitesinden elde edilen veriler incelenmiş ve sorulara verilen cevaplar belirli kategoriler altında birleştirilmiştir. Katılımcıların görüşlerinin daha doğru bir biçimde yansıtılabilmesi için zaman zaman doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

BÖLÜM 4

BULGULAR

Bu bölümde; araştırmanın alt problemlerine cevap bulabilmek için; deneysel çalışma öncesinde ve sonrasında toplanan verilerin istatistiksel olarak analiz edilmesi sonucunda elde edilen bulgular, her bir alt problem için ayrı ayrı sunulmuştur.

4.1. Öğrenci Başarılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrenci başarılarına anlamlı bir etkisi var mıdır?” sorusuna cevap bulabilmek için ilköğretim 4. ve 5. sınıflara “Fen ve Teknoloji” ve “Sosyal Bilgiler” derslerinde uygulanan başarı testi sonuçlarına ait veriler analiz edilmiştir. Bu kapsamda veriler üzerinde genel bir fikir edinebilmek amacıyla betimsel istatistik, deney ve kontrol gruplarının ön test ortalama puanlarının karşılaştırılması için bağımsız örneklem t-testi (Independent Samples T-Test) ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test verilerinin karşılaştırılması için de tek faktörlü kovaryans analizi (One Factor ANCOVA) yapılmıştır. Ayrıca t-testi ve ANCOVA analizleri öncesinde bu analizlerin gerektirdiği diğer analizler de yapılarak, her bir analizin varsayımları doğrulanmıştır.

4.1.1. 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1.A. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan başarı testinin (Ek-4) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.1’ de görülmektedir.

Tablo 4.1: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	35	34.40	5.117	25	43	-0.289	-0.983
	Son Test		36.89	5.212	25	45	-0.623	-0.408
Kontrol	Ön Test	32	30.91	5.761	23	42	0.266	-0.895
	Son Test		32.78	6.173	20	44	-0.221	-0.603

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla normallik testlerinden Shapiro-Wilks testi yapılmıştır. Grup büyüklüğünün 50 den az olması sebebiyle ve aynı zamanda güçlü bir normallik testi olması bakımından bu test tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2008; Kalaycı, 2010). Her iki grup için ayrı ayrı yapılan analiz sonuçları Tablo 4.2’ de verilmiştir.

Tablo 4.2: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.953	35	0.141
	Son Test	0.948		0.098
Kontrol	Ön Test	0.951	32	0.151
	Son Test	0.981		0.816

Tablo 4.2 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F(1,65) = 0.332$, $p = 0.567 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi sonuçları Tablo 4.3 de verilmiştir.

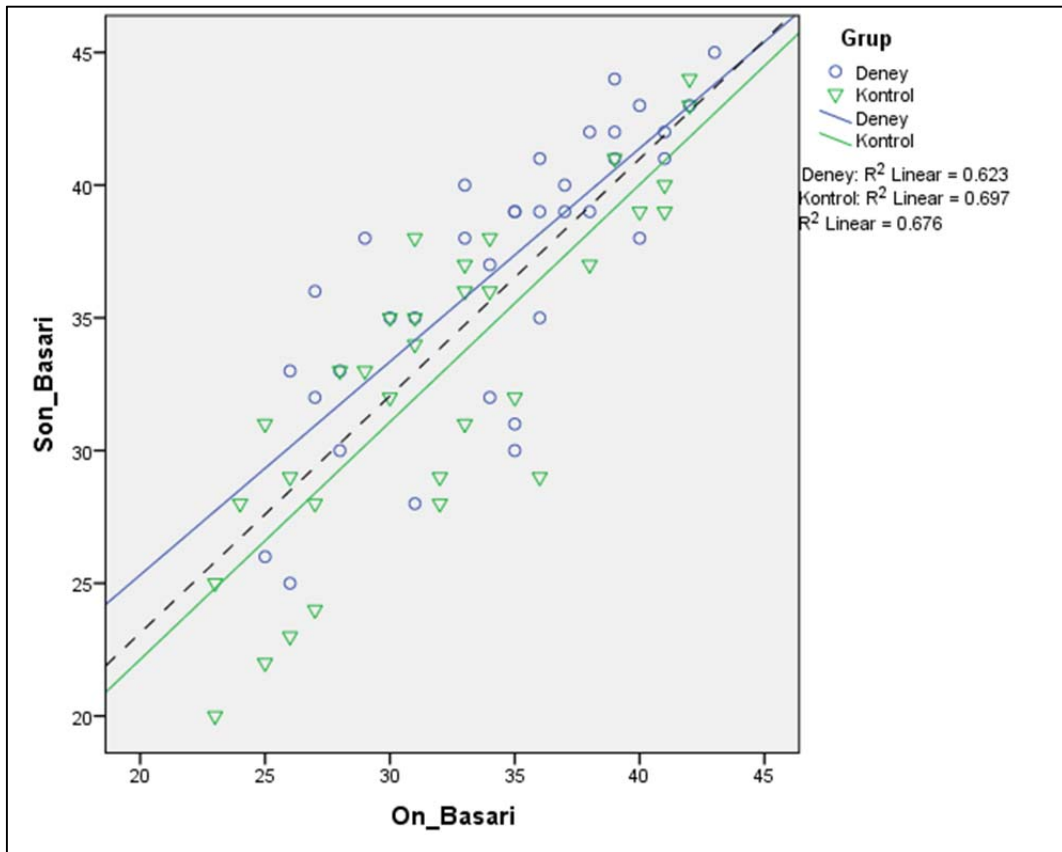
Tablo 4.3: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	35	34.40	5.117	65	1.876	0.065
Kontrol	32	30.91	5.761			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t(65) = 1.876$, $p = 0.065 > 0.05$). Bu sebeple her iki

grubun da Fen ve Teknoloji dersi akademik başarıları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.822$, $r^2 = 0.67$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.1) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.1: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup

olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.4’ de verilmiştir.

Tablo 4.4: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	10.522	1	10.522	0.938	0.336
Ön Test	1376.659	1	1376.659	122.758	0.000
Grup x Ön Test	3.950	1	3.950	0.352	0.555
Hata	706.510	63	11.214		
Toplam	2386.627	66			

Tablo 4.4’ de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,63)} = 0.352$, $p = 0.555 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.5’ de verilmiştir.

Tablo 4.5: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	1394.553	1	1394.553	125.625	0.000
Grup	62.085	1	62.085	5.593	0.021
Hata	710.459	64	11.101		
Toplam	2386.627	66			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,64)} = 5.593$, $p = 0.021 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.6’ da verilmiştir.

Tablo 4.6: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	35	36.89	35.87
Kontrol	32	32.78	33.89

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 36.89, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 32.78 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 35.87, kontrol grubu için 33.89 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersine yönelik ön test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama başarı puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 4. sınıf öğrencileri Fen ve Teknoloji dersinde daha başarılı olmuştur.

4.1.2. 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1.B. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan başarı testinin (Ek-5) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.7’ de görülmektedir.

Tablo 4.7: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	37	36.32	5.533	26	47	0.182	-0.813
	Son Test		38.49	4.863	29	48	0.221	-0.781
Kontrol	Ön Test	41	34.05	6.184	23	46	0.327	-0.653
	Son Test		35.56	5.187	26	47	0.210	-0.550

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla yapılan Shapiro-Wilks testi analiz sonuçları Tablo 4.8’ de verilmiştir.

Tablo 4.8: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.972	37	0.457
	Son Test	0.970		0.405
Kontrol	Ön Test	0.967	41	0.267
	Son Test	0.979		0.628

Tablo 4.8’ de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F(1,76) = 0.175, p = 0.677 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi sonuçları Tablo 4.9 da verilmiştir.

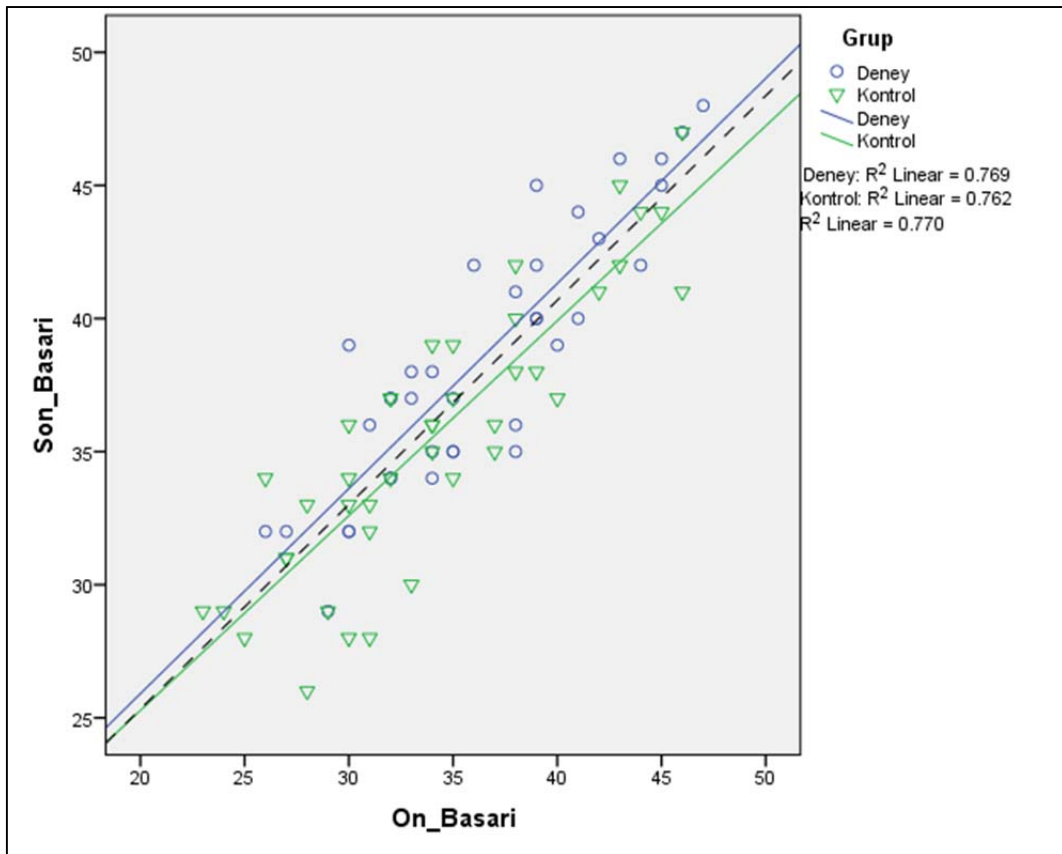
Tablo 4.9: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	37	36.32	5.533	76	1.705	0.092
Kontrol	41	34.05	6.184			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t(76) = 1.705, p = 0.092 > 0.05$). Bu sebeple her iki grubun da Fen ve Teknoloji dersi akademik başarıları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığına belirlenebilmesi amacıyla yapılacak

ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.877$, $r^2 = 0.77$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.2) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.2: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.10' da verilmiştir.

Tablo 4.10: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	0.010	1	0.010	0.002	0.969
Ön Test	1446.169	1	1446.169	236.069	0.000
Grup x Ön Test	0.949	1	0.949	0.155	0.695
Hata	453.328	74	6.126		
Toplam	2093.795	77			

Tablo 4.10’ da verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,74)} = 0.155$, $p = 0.695 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.11’ de verilmiştir.

Tablo 4.11: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	1473.064	1	1473.064	243.199	.000
Grup	28.025	1	28.025	4.627	.035
Hata	454.277	75	6.057		
Toplam	2093.795	77			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,75)} = 4.627$, $p = 0.035 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.12’ de verilmiştir.

Tablo 4.12: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	37	38.49	37.59
Kontrol	41	35.56	36.36

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 38.49, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 35.56 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 37.59, kontrol grubu için 36.36 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersine yönelik ön test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama başarı puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 5. sınıf öğrencileri Fen ve Teknoloji dersinde daha başarılı olmuştur.

4.1.3. 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1.C. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan başarı testinin (Ek-6) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.13’ de görülmektedir.

Tablo 4.13: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	35	15.86	2.881	11	21	-0.013	-0.870
	Son Test		17.71	2.685	12	22	-0.073	-0.632
Kontrol	Ön Test	32	13.97	3.126	10	21	0.315	-0.736
	Son Test		15.06	3.592	10	22	0.440	-0.842

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip

göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla yapılan Shapiro-Wilks testi analiz sonuçları Tablo 4.14' de verilmiştir.

Tablo 4.14: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.961	35	0.247
	Son Test	0.964		0.298
Kontrol	Ön Test	0.959	32	0.262
	Son Test	0.942		0.084

Tablo 4.14 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F(1,65) = 0.205$, $p = 0.652 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.15 de verilmiştir.

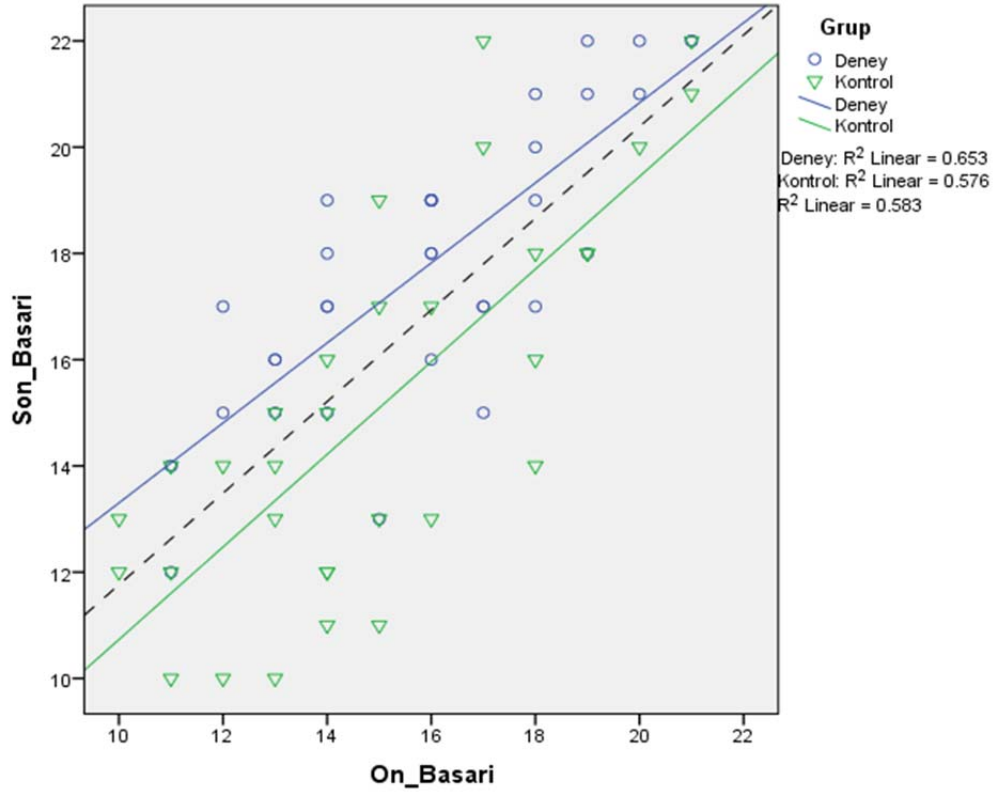
Tablo 4.15: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	35	15.86	2.881	65	1.210	0.230
Kontrol	32	13.97	3.126			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(65)} = 1.210$, $p = 0.230 > 0.05$). Bu sebeple her iki grubun da Sosyal Bilgiler dersi akademik başarıları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.764$, $r^2 =$

0.583, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.3) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.3: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.16' da verilmiştir.

Tablo 4.16: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	8.353	1	8.353	2.065	0.156
Ön Test	385.696	1	385.696	95.368	0.000
Grup x Ön Test	2.054	1	2.054	0.508	0.479
Hata	254.791	63	4.044		
Toplam	762.567	66			

Tablo 4.16’ da verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,63)} = 0.508$, $p = 0.479 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.17’ de verilmiştir.

Tablo 4.17: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	388.173	1	388.173	96.724	0.000
Grup	60.785	1	60.785	15.146	0.000
Hata	256.845	64	4.013		
Toplam	762.567	66			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,64)} = 15.146$, $p = 0.000 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.18’ de verilmiştir.

Tablo 4.18: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	35	17.71	17.369
Kontrol	32	15.06	15.440

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 17.71, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 15.06 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 17.369, kontrol grubu için 15.440 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersine yönelik ön test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık

bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama başarı puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 4. sınıf öğrencileri Sosyal Bilgiler dersinde daha başarılı olmuştur.

4.1.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Başarılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1.D. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik başarılarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan başarı testinin (Ek-7) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.19’ da görülmektedir.

Tablo 4.19: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	37	14.24	2.241	11	19	-0.119	-0.854
	Son Test		15.95	2.054	11	19	-0.432	-0.366
Kontrol	Ön Test	41	13.87	2.121	11	19	-0.199	-0.896
	Son Test		15.05	1.999	11	19	-0.248	-0.591

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları kontrol grubunda değişiklik göstermezken, deney grubunda küçük bir artışın olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla yapılan Shapiro-Wilks testi analiz sonuçları Tablo 4.20’ de verilmiştir.

Tablo 4.20: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.956	37	0.145
	Son Test	0.955		0.141
Kontrol	Ön Test	0.957	41	0.119
	Son Test	0.963		0.205

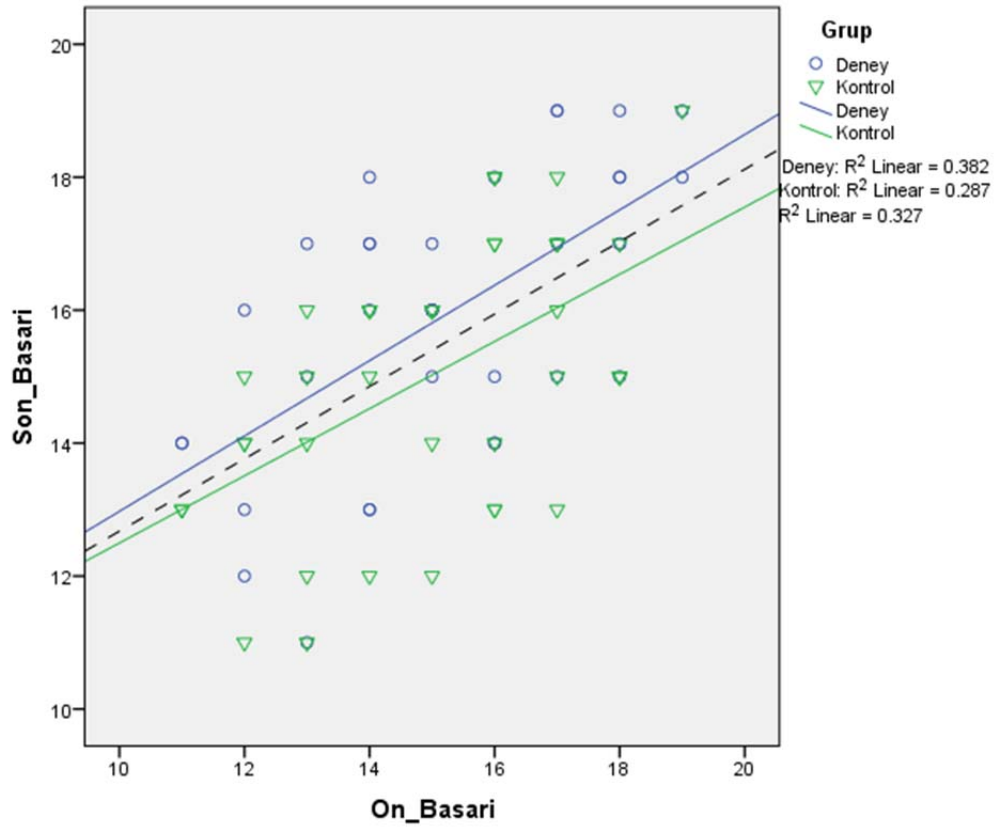
Tablo 4.20 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F_{(1,76)} = 0.097, p = 0.757 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.21 de verilmiştir.

Tablo 4.21: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	37	14.24	2.241	76	0.393	0.695
Kontrol	41	13.87	2.121			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(76)} = 0.393, p = 0.695 > 0.05$). Bu sebeple her iki grubun da Sosyal Bilgiler dersi akademik başarıları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.572, r^2 = 0.327, p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.4) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.4: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.22’ de verilmiştir.

Tablo 4.22: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	0.007	1	0.007	0.003	0.959
Ön Test	103.651	1	103.651	36.916	0.000
Grup x Ön Test	0.341	1	0.341	0.122	0.728
Hata	207.771	74	2.808		
Toplam	327.449	77			

Tablo 4.22’ de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,74)} =$

0.122, $p = 0.728 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.23' de verilmiştir.

Tablo 4.23: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	103.681	1	103.681	37.365	0.000
Grup	12.203	1	12.203	4.398	0.039
Hata	208.113	75	2.775		
Toplam	327.449	77			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,75)} = 4.398$, $p = 0.039 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.24' de verilmiştir.

Tablo 4.24: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	37	15.95	15.891
Kontrol	41	15.05	15.098

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 15.95, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 15.05 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 15.891, kontrol grubu için 15.098 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersine yönelik ön test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama başarı puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo

öğretim ortamında bulunan ilköğretim 5. sınıf öğrencileri Sosyal Bilgiler dersinde daha başarılı olmuştur.

4.2. Derse Yönelik Tutumlara İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Elektronik portfolyo öğretim ortamının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisi var mıdır?” sorusuna cevap bulabilmek için ilköğretim 4. ve 5. sınıflara “Fen ve Teknoloji” ve “Sosyal Bilgiler” derslerinde uygulanan tutum ölçeği sonuçlarına ait veriler analiz edilmiştir. Bu kapsamda veriler üzerinde genel bir fikir edinebilmek amacıyla betimsel istatistik, deney ve kontrol gruplarının ön test ortalama puanlarının karşılaştırılması için bağımsız örneklem t-testi (Independent Samples T-Test) ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test verilerinin karşılaştırılması için tek faktörlü kovaryans analizi (One Factor ANCOVA) yapılmıştır. Ayrıca t-testi ve ANCOVA analizleri öncesinde bu analizlerin gerektirdiği diğer analizler de yapılarak, her bir analizin varsayımları doğrulanmıştır.

4.2.1. 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2.A. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan tutum ölçeğinin (Ek-8) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.25’ de görülmektedir.

Tablo 4.25: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	35	86.14	5.704	75	95	-0.270	-0.978
	Son Test		87.97	4.811	77	95	-0.474	-0.459
Kontrol	Ön Test	32	84.56	6.400	71	95	-0.360	-0.552
	Son Test		85.28	6.007	73	94	-0.450	-0.736

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu

görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla normallik testlerinden Shapiro-Wilks testi yapılmıştır. Grup büyüklüğünün 50 den az olması sebebiyle ve aynı zamanda güçlü bir normallik testi olması bakımından bu test tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2008; Kalaycı, 2010). Her iki grup için ayrı ayrı yapılan analiz sonuçları Tablo 4.26’ da verilmiştir.

Tablo 4.26: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.957	35	0.183
	Son Test	0.956		0.176
Kontrol	Ön Test	0.971	32	0.528
	Son Test	0.948		0.129

Tablo 4.26 da görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F_{(1,65)} = 0.203$, $p = 0.654 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.27 de verilmiştir.

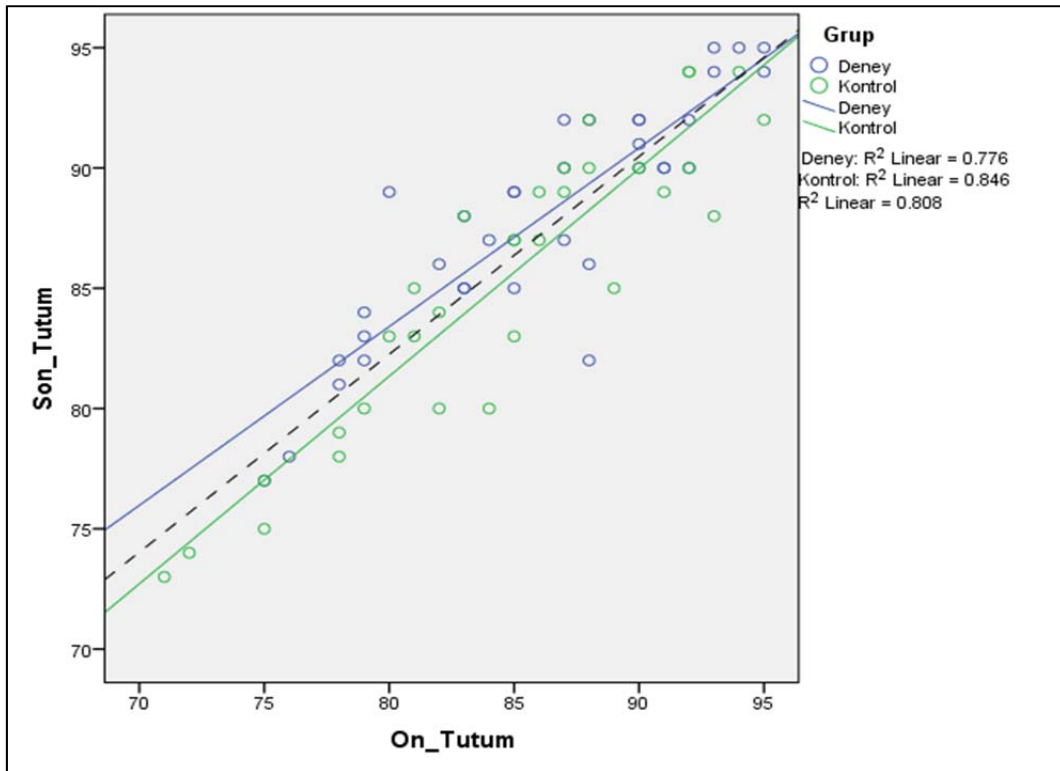
Tablo 4.27: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	35	86.14	5.704	65	1.068	0.289
Kontrol	32	84.56	6.400			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(65)} = 1.068$, $p = 0.289 > 0.05$). Bu sebeple her iki grubun da Fen ve Teknoloji dersi tutumları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında

anamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.899$, $r^2 = 0.808$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.5) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.5: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için, son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.28' de verilmiştir.

Tablo 4.28: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	10.951	1	10.951	1.979	0.164
Ön Test	1525.257	1	1525.257	275.621	0.000
Grup x Ön Test	8.495	1	8.495	1.535	0.220
Hata	348.635	63	5.534		
Toplam	2026.418	66			

Tablo 4.28’ de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,63)} = 1.535$, $p = 0.220 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.29’ de verilmiştir.

Tablo 4.29: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	1548.310	1	1548.310	277.467	0.000
Grup	32.868	1	32.868	5.890	0.018
Hata	357.131	64	5.580		
Toplam	2026.418	66			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,64)} = 5.890$, $p = 0.018 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.30’ da verilmiştir.

Tablo 4.30: 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	35	87.97	87.362
Kontrol	32	85.28	85.948

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 87.97, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 85.28 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 87.362, kontrol grubu için 85.948 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersine yönelik ön tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön tutum puanlarına göre düzeltilmiş son tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 4. sınıf öğrencileri Fen ve Teknoloji dersine karşı daha olumlu tutuma sahiptirler.

4.2.2. 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2.B. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan tutum ölçeğinin (Ek-8) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.31’de görülmektedir.

Tablo 4.31: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	37	84.84	6.743	70	95	-0.297	-0.524
	Son Test		87.43	5.713	74	95	-0.473	-0.480
Kontrol	Ön Test	41	82.56	6.368	70	95	0.020	-0.596
	Son Test		84.15	5.462	75	95	-0.021	-0.873

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip

göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla normallik testlerinden Shapiro-Wilks testi yapılmıştır. Grup büyüklüğünün 50 den az olması sebebiyle ve aynı zamanda güçlü bir normallik testi olması bakımından bu test tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2008; Kalaycı, 2010). Her iki grup için ayrı ayrı yapılan analiz sonuçları Tablo 4.32’ de verilmiştir.

Tablo 4.32: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.966	37	0.321
	Son Test	0.951		0.105
Kontrol	Ön Test	0.983	41	0.801
	Son Test	0.964		0.213

Tablo 4.32 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F_{(1,76)} = 0.059$, $p = 0.808 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.33 de verilmiştir.

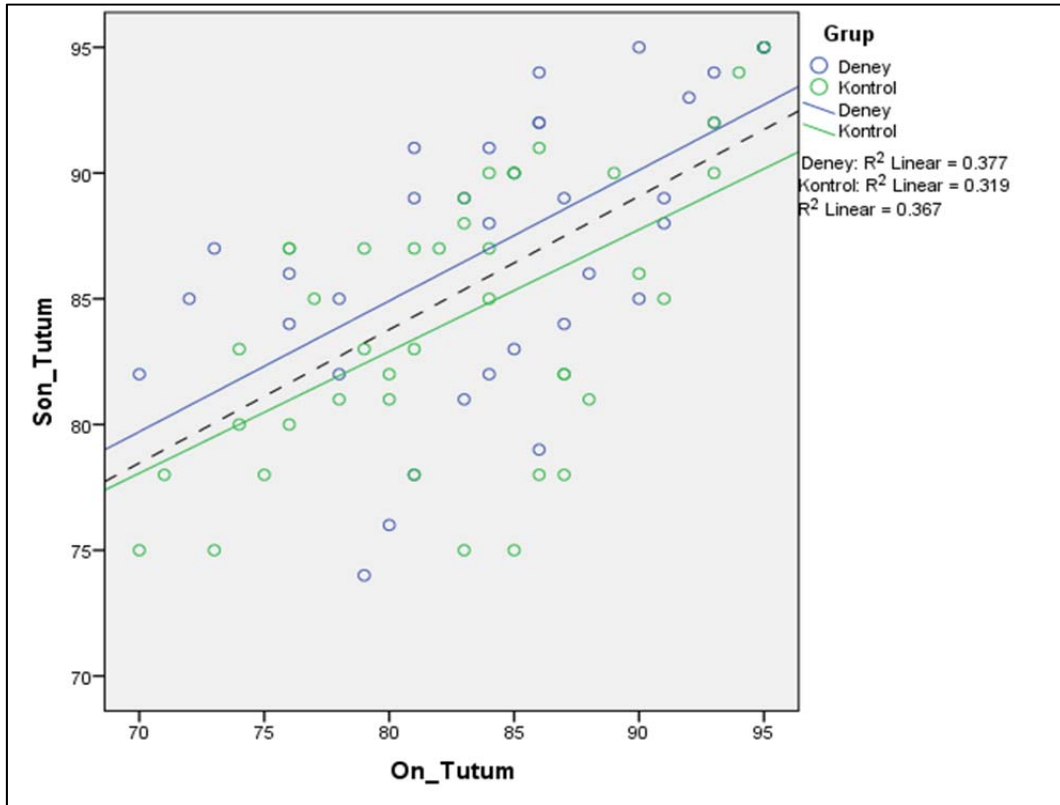
Tablo 4.33: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	37	84.84	6,743	76	1.533	0.129
Kontrol	41	82.56	6.368			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(76)} = 1.533$, $p = 0.129 > 0,05$). Bu sebeple her iki grubun da Fen ve Teknoloji dersi tutumları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon

doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.606$, $r^2 = 0.367$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.6) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.6: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.34' de verilmiştir.

Tablo 4.34: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	0.086	1	0.086	0.004	0.949
Ön Test	822.179	1	822.179	39.387	0.000
Grup x Ön Test	1.049	1	1.049	0.050	0.823
Hata	1544.689	74	20.874		
Toplam	2578.218	77			

Tablo 4.34’ de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,74)} = 0.05$, $p = 0.823 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.35’ de verilmiştir.

Tablo 4.35: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	822.466	1	822.466	39.906	0.000
Grup	86.581	1	86.581	4.201	0.044
Hata	1545.737	75	20.610		
Toplam	2578.218	77			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,75)} = 4.201$, $p = 0.044 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.36’ da verilmiştir.

Tablo 4.36: 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	37	87.43	86.831
Kontrol	41	84.15	84.689

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 87.43, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 84.15 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 86.831, kontrol grubu için 84.689 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersine yönelik ön tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön tutum puanlarına göre düzeltilmiş son tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 5. sınıf öğrencileri Fen ve Teknoloji dersine karşı daha olumlu tutuma sahiptirler.

4.2.3. 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2.C. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan tutum ölçeğinin (Ek-9) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.37’ de görülmektedir.

Tablo 4.37: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	35	105.94	16.110	73	130	-0.292	-0.948
	Son Test		111.83	11.485	86	129	-0.360	-0.677
Kontrol	Ön Test	32	107.94	13.043	80	130	-0.208	-0.669
	Son Test		109.09	9.819	92	130	0.473	-0.367

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip

göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla normallik testlerinden Shapiro-Wilks testi yapılmıştır. Grup büyüklüğünün 50 den az olması sebebiyle ve aynı zamanda güçlü bir normallik testi olması bakımından bu test tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2008; Kalaycı, 2010). Her iki grup için ayrı ayrı yapılan analiz sonuçları Tablo 4.38’ de verilmiştir.

Tablo 4.38: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.958	35	0.204
	Son Test	0.958		0.199
Kontrol	Ön Test	0.979	32	0.762
	Son Test	0.961		0.285

Tablo 4.38 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F_{(1,65)} = 1.818, p = 0.182 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.39 de verilmiştir.

Tablo 4.39: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

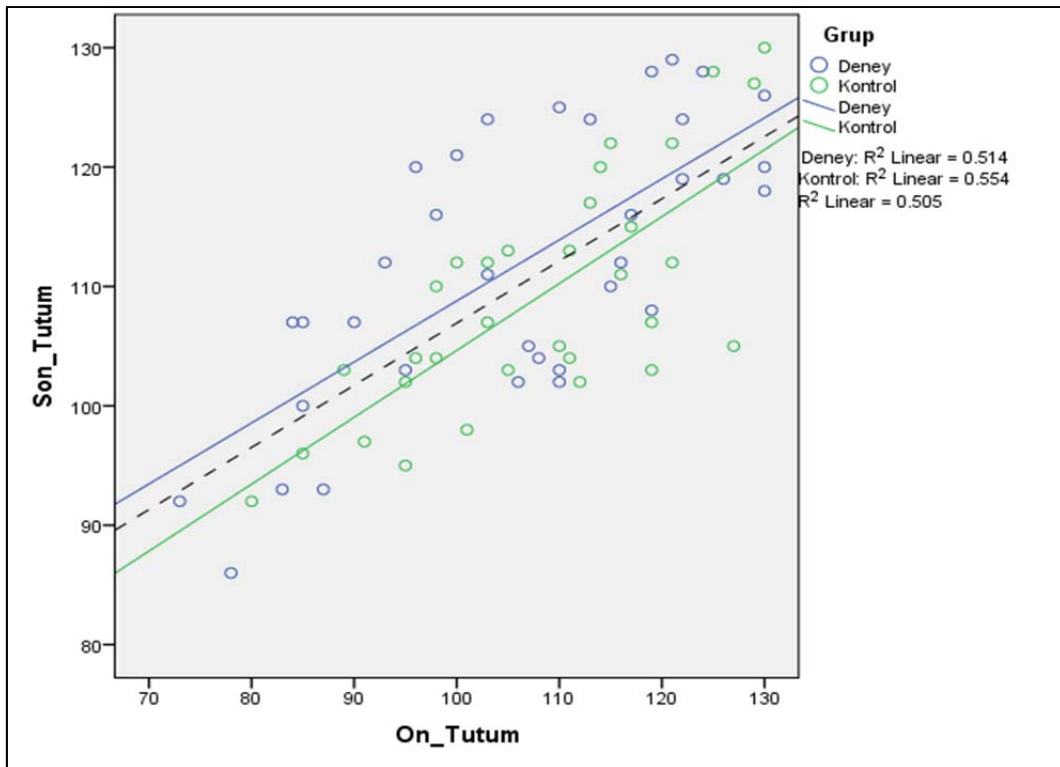
Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	35	105.94	16.110	65	0.554	0.582
Kontrol	32	107.94	13.043			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(65)} = 0.554, p = 0.582 > 0,05$). Bu sebeple her iki grubun da Sosyal Bilgiler dersi tutumları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir.

Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi

öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.711$, $r^2 = 0.505$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramınının (Şekil 4.7) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.7: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.40' da verilmiştir.

Tablo 4.40: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	23.184	1	23.184	0.416	0.521
Ön Test	3790.091	1	3790.091	67.989	0.000
Grup x Ön Test	7.977	1	7.977	0.143	0.707
Hata	3511.977	63	55.746		
Toplam	7598.716	66			

Tablo 4.40’ da verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,63)} = 0.143$, $p = 0.707 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.41’ de verilmiştir.

Tablo 4.41: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	3953.737	1	3953.737	71.887	0.000
Grup	239.132	1	239.132	4.348	0.041
Hata	3519.953	64	54.999		
Toplam	7598.716	66			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,64)} = 4.348$, $p = 0.041 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.42’ de verilmiştir.

Tablo 4.42: 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	37	111.83	112.333
Kontrol	41	109.09	108.542

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 111.83, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 109.09 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 112.333, kontrol grubu için 108.542 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersine yönelik ön tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön tutum puanlarına göre düzeltilmiş son tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 4. sınıf öğrencileri Sosyal Bilgiler dersine karşı daha olumlu tutuma sahiptirler.

4.2.4. 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 2.D. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim ortamının ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi amacıyla, 4. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerine, Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan tutum ölçeğinin (Ek-9) betimsel istatistik sonuçları Tablo 4.43’ de görülmektedir.

Tablo 4.43: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Betimsel İstatistik Sonuçları

Grup	Test	N	\bar{X}	SS	Min.	Mak.	ÇK	BK
Deney	Ön Test	37	105.73	12.505	81	128	-.043	-.849
	Son Test		110.81	11.316	86	130	-.235	-.735
Kontrol	Ön Test	41	104.05	11.041	82	123	-.093	-.910
	Son Test		106.24	11.595	86	129	.071	-.872

Bu sonuçlara göre, grup ortalama puanları her iki grupta da artış gösterirken, deney grubundaki artışın, kontrol grubundaki artışa göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grupların, ön test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılacak t-testi analizi öncesinde, analizin gerektirdiği normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip

göstermediğinin kontrol edilebilmesi amacıyla normallik testlerinden Shapiro-Wilks testi yapılmıştır. Grup büyüklüğünün 50 den az olması sebebiyle ve aynı zamanda güçlü bir normallik testi olması bakımından bu test tercih edilmiştir (Büyüköztürk, 2008; Kalaycı, 2010). Her iki grup için ayrı ayrı yapılan analiz sonuçları Tablo 4.44' de verilmiştir.

Tablo 4.44: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Shapiro-Wilks Testi Sonuçları

Grup	Test	Değer	SD	p
Deney	Ön Test	0.975	37	0.545
	Son Test	0.971		0.432
Kontrol	Ön Test	0.971	32	0.379
	Son Test	0.972		0.391

Tablo 4.44 de görüldüğü üzere, ön test sonuçlarına göre her iki grup da normal dağılım göstermektedir ($p > 0.05$). Gruplar arası varyansların homojenliği ise Levene F testi ile kontrol edilmiştir. Analiz sonucunda deney ve kontrol grupları arasında, varyansların homojenliği konusunda anlamlı bir fark olmadığı ve her iki grubun ön test puanlarına ilişkin grup varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($F_{(1,76)} = 0.511, p = 0.477 > 0.05$). Varsayımlarının doğrulanmasının ardından yapılan t-testi analizi sonuçları Tablo 4.45 de verilmiştir.

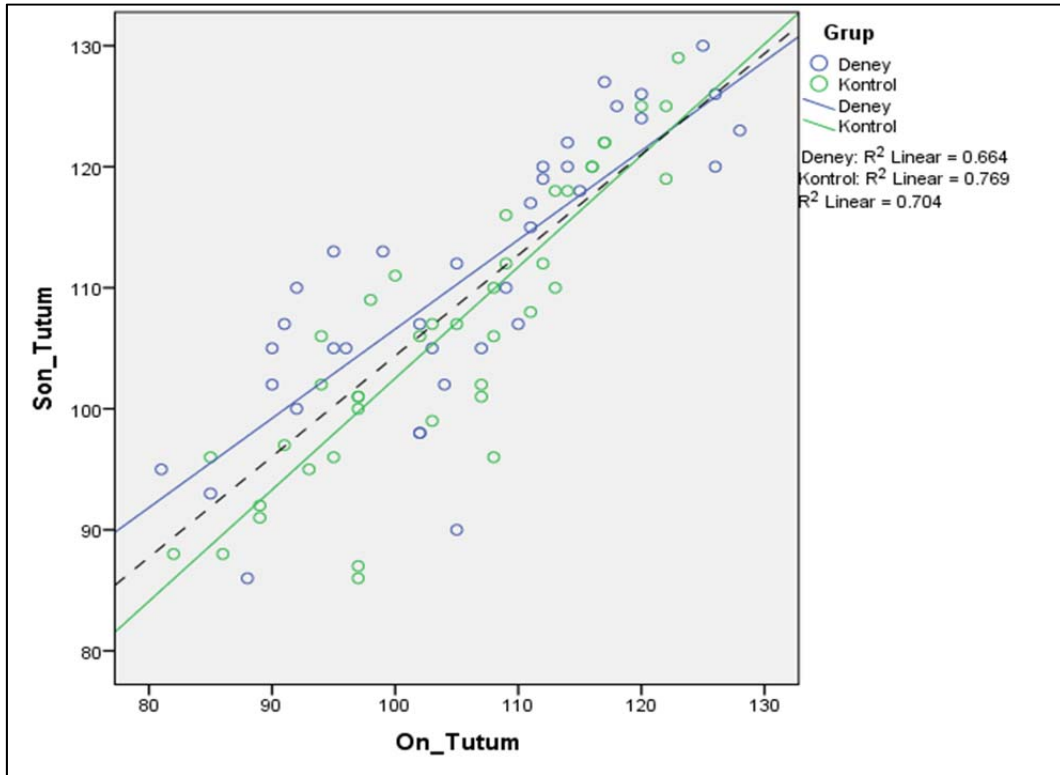
Tablo 4.45: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanları İçin Gruplar Arası t-Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	SD	t	p
Deney	37	105.73	12.505	76	0.630	0.530
Kontrol	41	104.05	11.041			

Bu sonuçlara göre, ön test puanları bakımından deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t_{(76)} = 0.630, p = 0.530 > 0.05$). Bu sebeple her iki grubun da Sosyal Bilgiler dersi tutumları bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Grupların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenebilmesi amacıyla yapılacak ANCOVA analizi öncesinde, analizin gerektirdiği varsayımlar kontrol edilmiştir. Normal dağılım gösteren ve grup varyansları eşit olan deney ve kontrol gruplarının regresyon

doğrusu eğimlerinin eşit olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ön test ve son test arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = 0.839$, $r^2 = 0.704$, $p < 0.01$). Testlere ait saçılma diyagramının (Şekil 4.8) incelenmesinden de bu ilişkinin doğrusal olduğu söylenebilir.

Şekil 4.8: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Saçılma Diyagramı

ANCOVA analizinin son varsayımı olarak regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliği için son test üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamlı olup olmadığının test edilebilmesi için yapılan ortak etki testine ilişkin analiz Tablo 4.46' da verilmiştir.

Tablo 4.46: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test x Grup Ortak Etki Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Grup	118.118	1	118.118	3.132	0.081
Ön Test	7185.692	1	7185.692	190.549	0.000
Grup x Ön Test	88.025	1	88.025	2.334	0.131
Hata	2790.579	74	37.711		
Toplam	10392.872	77			

Tablo 4.46’ da verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin son test puanları üzerinde Ön Test x Grup ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F_{(1,74)} = 2.334$, $p = 0.131 > 0.05$). Bu bulgu her iki grup öğrencilerinin ön test puanlarına bağlı olarak hesaplanan regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğunu göstermektedir. Varsayımlarının doğrulanması üzerine yapılan ANCOVA analizi sonuçları Tablo 4.47’ de verilmiştir.

Tablo 4.47: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Ön Test Puanlarına Göre Son Test Puanları ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	7108.632	1	7108.632	185.210	0.000
Grup	196.161	1	196.161	5.111	0.027
Hata	2878.604	75	38.381		
Toplam	10392.872	77			

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur ($F_{(1,75)} = 5.111$, $p = 0.027 < 0.05$). Yani öğrencilerin son test puanları buldukları grup ile ilişkilidir. Grupların son test puanları ve ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları Tablo 4.48’ de verilmiştir.

Tablo 4.48: 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Grupların Düzeltilmiş Ortalama Puanları

Grup	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama
Deney	37	110.81	110.084
Kontrol	41	106.24	106.900

Bu sonuçlara göre, deney grubu öğrencilerinin hesaplanan ortalama puanları 110.81, kontrol grubu öğrencileri ortalama puanları 106.24 bulunmuştur. Ancak grupların ön test puanları kontrol edildiğinde, son test puanlarında değişimler olduğu görülmektedir. Son test düzeltilmiş ortalama puanları deney grubu için 110.084, kontrol grubu için 106.900 bulunmuştur.

Sonuç olarak, ilköğretim 5. sınıf deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Sosyal Bilgiler dersine yönelik ön tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön tutum puanlarına göre düzeltilmiş son tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani, elektronik portfolyo öğretim ortamında bulunan ilköğretim 5. sınıf öğrencileri Sosyal Bilgiler dersine karşı daha olumlu tutuma sahiptirler.

4.3. Kullanıcı Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili kullanıcı görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap bulabilmek için ilköğretim 4. ve 5. sınıf deney grubu öğrencilerine verilen “E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğrenci Değerlendirme Formu” na (Ek-10) verilen cevaplar, deney grubu sınıf öğretmenlerine verilen “E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğretmen Görüşme Formu” na (Ek-11) verilen cevaplar ve bu öğrencilerin ailelerine verilen “E-Portfolyo Öğretim Süreci Veli Değerlendirme Formu” na (Ek-12) verilen cevaplar analiz edilmiştir. Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar genel olarak incelendikten sonra belirli kategoriler oluşturulmuş ve benzer öğrenci görüşleri bu kategoriler altında toplanmıştır. Görüşlere ait veriler üzerinde frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Öğrenci cevaplarının aynı anda birden fazla kategoriye dâhil olabilmesi sebebiyle, hesaplamalardaki frekans toplamı katılımcı sayısının üzerinde görünmektedir. Görüşlerin yansıtılmasında doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir.

4.3.1. Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3.A. alt problemi olan, elektronik portfolyo öğretim süreci ile ilgili öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amacıyla öğrenciler tarafından cevaplanan ve 10 sorudan oluşan “E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğrenci Değerlendirme Formu” na

(Ek-10) verileri incelenmiştir. Hem 4. sınıf hem de 5. sınıf öğrencilerinden 38'er öğrenciden bu formlar toplanabilmiştir. Ancak bazı öğrencilerin, bazı soruları cevaplamamış olmaları sebebiyle, cevapların frekans toplamı aşağıdaki her bir soru için farklılık göstermektedir. Cevaplar içerisinde birden fazla kategoriye girebilecek ifadeler bulunması sebebiyle, cevap kategorilerinin sadece frekans değerleri verilmiş, frekans toplamı ile katılımcı sayısı eşit olmadığı için yüzde değerleri verilmemiştir.

E-Portfolyo süreci ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Öğrenciler bu soruya genel olarak “Güzel”, “Sıkıcı”, “Eğlenceli”, “Yararlı”, “Zor”, “Gereksiz” ve “Öğretici” gibi başlıklar altında toplanabilecek cevaplar vermişlerdir.

Tablo 4.49: Öğrencilerin E-Portfolyo Sürecine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Güzel	18	20
Sıkıcı	2	7
Eğlenceli	6	8
Yararlı	4	2
Olumlu	0	4
Zor	0	2
Öğretici	6	1
Gereksiz	1	0

Öğrencilerin e-portfolyo sürecini genel olarak güzel, eğlenceli ve olumlu buldukları görülmektedir. Sürecin sıkıcı olduğunu belirten öğrenciler, daha çok süreç kapsamında yaptıkları etkinliklerin sıkıcı olduğunu veya facebook ile karşılaştırarak onun gibi eğlenceli olmadığını söylemişlerdir. Ayrıca sürecin zor olduğunu belirten öğrenciler aynı zamanda evinde interneti olmadığını veya kendisini “internette iyi değilim” şeklinde nitelendiren bireylerin olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin e-portfolyo süreci ile ilgili görüşlerinin genel olarak olumlu yönde olduğu, olumsuz düşünenlerin ise daha çok başka yöndeki olumsuzlukları bu sürece yansıtması sebebiyle olumsuz olduğunu düşündükleri söylenebilir. Süreci olumlu bulan bazı öğrencilerin ifadeleri şu şekildedir.

“Güzeldi, yaparken çok eğlendim ve bir çok bilgi öğrendim.”

“Harika bir proje. Her sene tekrarlanmasını isterim.”

“E-Portfolyo başarımızı, rahat ödev yapmamızı etkiledi. Bu yüzden e-portfolyo güzel bir araç.”

“Bana destek oldu. Derslerimi daha iyi anlayabilmeme yardımcı oldu.”

“Öncelikle yararlı olduğunu düşünüyorum. Çünkü ödevlerimiz unutulmuyor. Kolaylıkla birbirimizinkilere bakıyoruz. Süreci de iyi buluyorum.”

E-Portfolyo web sitesi sizce derslerinizdeki başarıyı nasıl etkiledi. (Derslerinize destek oldu mu? Derslerinizdeki notları artırdı mı?)

Öğrenciler bu soruya genel olarak “Evet”, “Hayır” ya da “Biraz” başlıkları toplanabilecek cevaplar vermişlerdir.

Tablo 4.50: Öğrencilerin E-Portfolyo Web Sitesinin Derslerine Katkısına İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Evet	32	25
Biraz	2	4
Hayır	4	6

Öğrenciler genel olarak e-portfolyo web sitesinin ders başarılarını artırdığını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bu soruya olumsuz cevap veren öğrenciler, çok fazla ürün oluşturamadığını düşünen ya da e-portfolyo ürünlerini yaparken çok fazla zaman kaybettiğini ve bu sebeple çok çalışmadığını düşünen öğrencilerdir. Bazı öğrenciler de derslerine biraz katkısının olduğunu veya “Destek oldu ama başarımlar artmadı” şeklinde ifade ederek etkinin sınırlı olduğunu belirtmektedir. E-Portfolyo web sitesinin derslerine olumlu katkı yaptığını düşünen bazı öğrencilerin konu ile ilgili bazı görüşleri şu şekildedir:

“Evet hem destek oldu hem de notlarımı artırdı.”

“Evet artırdı. Sosyal 90 iken 100 oldu. Güzel bir şey.”

“Derslerimdeki notu artırdı. Fakat bilgisayar dışındaki ders çalışma zamanımı kısıtladı. O yüzden güzel değil (Sadece o yüzden)”

“E-portfolyo derslerimi yükseltti. Destek ve yardımcı oldu.”

“Derslerime başarı ve bilgi kattı ve dersleri sevdirdi.”

Böyle bir uygulamayı gelecek yıllarda da kullanmak ister misiniz? Neden?

Öğrenciler bu soruya büyük oranda “Evet” şeklinde cevap vermişlerdir. Ancak bazı öğrenciler herhangi bir sebep ile açıklama yaparken bazıları ise sebep belirtmemişlerdir. “Hayır” şeklinde cevap veren öğrenciler “...yapamadığım şeyler oldu ve düşük not aldım”, “...zaman alıyor”, “...boşa zaman, fazla çaba”, “...internetim olmadığı için iyi olmuyor”, “komşudan yapmak zor oluyor”, “...bilgisayardan ayrılamadım” gibi sebepler belirtmişlerdir. Konu ile ilgili “Evet” yanıtı veren öğrenciler ise sebebini, sürecin çeşitli avantajlarını göz önünde bulundurarak farklı şekilde ifade etmişlerdir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 4.51: Öğrencilerin Web Sitesini Gelecek Yıllarda Kullanma İsteklerine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Evet	32	27
<i>Eğlenceli</i>	6	3
<i>Kolay</i>	1	2
<i>Güzel</i>	6	3
<i>Başarı Artırıcı</i>	10	7
Hayır	6	9
<i>Başarı Azaltıcı</i>	1	0
<i>Zaman Alıcı</i>	2	1
<i>İnternet Yoksunluğu</i>	1	2
<i>Sıkıcı</i>	0	5

Bu soruda özellikle 5. sınıf öğrencileri sistemin sıkıcı olmasından dolayı gelecek yıl kullanmak istemediklerini ve web sitesinin biraz daha eğlenceli olması gerektiğini belirtmişlerdir. Konu ile ilgili bazı öğrenci görüşleri şu şekildedir:

“İsterim ama daha kolay ve zaman kaybettirmeyecek şekilde.”

“Evet derslerimizde daha başarılı yapıyor.”

“Evet. Çünkü yapıyorken çocuklarım da görür.”

“İsterdim. İnternette ödev yapmak daha zevkliydi.”

“İsterim. Çünkü arkadaşlarımızın e-portfolyosuna yorum yazıp hem de ödevleri yapıyoruz, günlük oluşturuyoruz. Çok güzel.”

“Kullanmak tabii isterim çünkü gayet güzel ve yararlı bir faaliyet. Başarımı artırıyor ve başarımın artmasını istiyorum.”

“İsterim. Çünkü okula ödevleri getirip götürmek zor oluyor ama bu çıktığı için internete koyup öğretmenin internetten bakması daha rahat oluyor.”

Dersler ile ilgili bilgilerinizin ve yaptığınız çalışmaların internet ortamında saklanması hakkında görüşleriniz nelerdir?

Öğrenciler bu soruya da büyük oranda olumlu cevaplar vermişlerdir. Az sayıda öğrenci çalışmaların internette saklanmasına gerek olmadığını veya kâğıtta saklanmasının daha iyi olduğunu savunmuştur. Bazı öğrenciler de evlerinde internet olmadığı için göremeyecekleri düşüncesiyle çalışmaların internette saklanmamasını istemektedir. Bazı öğrenciler de çalışmaların internet ortamında bulunması halinde bir hamleyle her şeyin silinebileceğini fakat kâğıtta olması halinde bunun mümkün olmadığını belirtmektedir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 4.52: Öğrencilerin Çalışmaların İnternette Saklanmasına İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
İnternette saklanması daha iyi	29	34
Her ikisi de olabilir.	3	0
Kâğıtta saklanması daha iyi	2	4

Bu soru ile ilgili bazı öğrenci düşünceleri şu şekildedir:

“Bence çok güzel herkes görebiliyor.”

“Bence iyi bir şey. Anı olarak kalıyor ve böylece geçmiş hatırlarız.”

“Saklanması aslında iyi bir şey. Çünkü kâğıda yaptığımızda kayıp oluyor ama internette uzun süre kalabilir.”

“Biz büyüyünce çocuklarımız görür ve bizim yaptığımız çalışmalara bakıp derslerine yardımcı olur.”

“İyi ve güzel. Çünkü evde kayboluyor ama internette uzun bir süre duruyor.”

“Bu çalışmaların saklanmasına karşı çıkmıyorum. Belki de gelecek nesiller bu çalışmalarımı görecek.”

“İnternet ortamında saklanınca herkesin çalışmalarımı görmesi beni mutlu etti.”

“Kâğıda yazmak öğrenciler için çok sıkıcı bir iş. İnternette saklanmasının öğrenciler için daha eğlenceli olduğunu düşünüyorum.”

Yaptığımız çalışmaların kâğıt olarak dosyada saklanmasını mı yoksa internet ortamında saklanmasını tercih edersiniz? Neden?

Öğrenciler bu soruya genellikle “Evet” cevabı vermişlerdir. “Hayır” cevabı veren öğrenciler çalışmaların kâğıt olarak daha kolay saklandığını, internet bağlantısı olmayan ya da internet şifresini unutanların çalışmalara ulaşamayacağını ve internet üzerinde saklanan çalışmaların kolaylıkla silinebileceğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ait dağılım tablosu aşağıdadır.

Tablo 4.53: Öğrencilerin Çalışmaların İnternette/Kâğıtta Saklanması Tercihlerine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
İnternette	31	29
Her an / Her yerden ulaşım	10	8
Güvenli / Kaybolmuyor	12	6
Yırtılma olmaz	7	3
Kâğıt israfı olmaz	2	0
Kâğıtta	3	8
Her ikisi de olabilir	3	2

Bu soruya “Evet” cevabı veren öğrenciler de internetin her an ve her yerden ulaşım rahatlığı sağlaması, uzun yıllar kaybolmadan saklanabilmesi sebebiyle güvenli olması, yırtılma ve bozulma gibi istenmeyen olaylardan etkilenmemesi ve kâğıt israfına sebep olmaması gibi nedenler ile çalışmaların internette saklanması daha uygun olduğu görüşündedirler. Konu ile ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıdaki gibidir.

“İnternet ortamında saklanmasını tercih ederim. Kalem yerine klavye ile yazmak daha hızlı ve daha iyi oluyor.”

“İnternet ortamında saklanmasını tercih ederim. Çünkü kâğıdı her yere taşıyamam, internet her yerde var.”

“İnternet ortamında saklanmasını isterim. Çünkü herkesin çalışmalarımı görmesini isterim.”

“İnternet. Çünkü kâğıtta yaptıklarımızı düzeltmek daha zor.”

Siteyi kullanırken (www.eportfolyo.net) ne gibi sorunlar ile karşılaştınız.

Öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı sitede hiçbir problem ile karşılaşmadığını belirtirken diğer yarısı da sitede ödev yükleyememe, ödev görüntüleyememe, site açılmaması, ses/video kayıt ve görüntüleme, çalışmaların kilitli konuma gelmesi vb. sorunlar ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin siteyi kullanırken karşılaştığı problemlere ilişkin dağılıma ait tablo aşağıdadır.

Tablo 4.54: Öğrencilerin Web Sitesini Kullanırken Yaşadıkları Problemlere Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Problem yaşamadım	18	22
Ödev yükleyememe	8	9
Ödev görüntüleyememe	2	4
Site açılmaması / Giriş yapılamaması	4	6
Yorum	4	2

Bazı öğrenciler yanlış konu altında, yanlış çalışma yüklemişler ve öğretmenin incelemesi amaçlı olarak doğru yüklediklerini belirtmek için konuyu kilitlemişlerdir. Daha sonra yanlışlığı fark eden öğrenciler düzeltme işlemi için sistem yönetici olan araştırmacı ile bağlantıya geçmek zorunda kalmışlardır. Yine sunucu tarafında oluşan bazı kilitlemeler sebebiyle ödev yükleyememe problemleri oluşabilmiştir. Öğrencilerin uygulamanın ilk haftalarında şifrelerini unutmalarından kaynaklanan ya da yine uygulamanın ilk haftalarında eportfolyo.net web adresi yerine daha çok bildikleri bir alan adı uzantısı ile kullanarak eportfolyo.com adresine ulaşmaya çalışmaları da öğrencilerin yaşadığı site erişim problemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle kullanılan ses kayıt ve video kayıt teknolojilerinin tam verimli çalışmaması bu ses ve video dosyalarının oynatılabilmesinde bazı durumlarda problem çıkarabilmiştir. Uygulama sürecinde bu gibi kullanım problemleri öğrencilerle tartışılmış ve çözümlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin siteyi kullanırken yaşadıkları sorunlara ilişkin düşüncelerini yansıtan bazı ifadeler aşağıdadır:

“Site çok güzel. Hiçbir sorunla karşılaşmadım.”

“Ben eve nasıl yerleştim ödevimi yapamadım. Videoları açamıyorum.”

“Mesela giriş yapamadım. Bilgisayarımdaki yeni zengin metin belgesini algılamıyordu. Resim atamıyordum.”

“Karşılaştım. Bir dosyayı hiç yüklemedi.”

Sitede başka ne gibi bölümlerin olmasını istersiniz?

Öğrenciler bu soruya çok çeşitli cevaplar vermişlerdir. Bazı öğrenciler sitenin mevcut özelliklerinin yeterli olduğunu belirtirken bazıları da uygulamanın Türkçe ve Matematik gibi diğer dersleri de kapsamasını istemişlerdir. Öğrenciler ek bölüm olarak daha çok oyunu tercih ederken, bazı öğrenciler bunu eğitici oyun şeklinde detaylandırmışlardır. İlginç başka bir bulgu da zaten yoğun bir sınav güdümlü bir eğitim alıyor olmalarına rağmen, her iki sınıftan da bazı öğrencilerin test çözme bölümünün de olmasını istemeleridir. Öğrencilerin sitede olmasını istediği bölümlere ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 4.55: Öğrencilerin Web Sitesinde Olmasını İstedikleri Diğer Bölümlere Ait Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Diğer dersler	2	4
Görüntülü konuşma	3	10
Oyun	7	15
Eğitici oyun / Zekâ oyunu	7	4
Müzik dinleme	2	1
Komik video	1	1
Kitap okuma	2	0
Konu anlatımları	1	2
Test çözme	2	3
Spor	2	0
Dünyadan haberler	0	1
Kendi siteni oluştur	1	0
Bilim adamları tanıtımı	0	1
Bulmaca	0	1
Başka bölüme gerek yok / Yeterli	10	7

Öğrencilerin konu ile ilgili düşüncelerini yansıtan ifadeleri şu şekildedir:

“Oyunlar (Mat, Fen ve Türkçe gibi konularda oyun ders anlatımı) sesli ve görsel...”

“Oyun bölümü olmasını isterdim.”

“Okul arkadaşlarının e-portfolyosuna bakılması...”

“Matematik ve Türkçe derslerinin olmasını isterdim.”

“İstemem çünkü bu program iyi...”

“Matematik ve Türkçe derslerinin olmasını isterdim. Ayrıca herkesin paylaştıklarını görebilmek için bir ana sayfa olabilirdi.”

Yaptığınız çalışmalara ne gibi değişik öğeler (resim, müzik, video, şiir vb.) eklediniz mi? Bunları yaparken zorlandınız mı?

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu bu soruya zorlanmadığını belirterek cevap vermişlerdir. 4. ve 5. sınıflardan toplam sadece 6 öğrenci zorlandığını, 9 öğrenci de biraz zorlandığını belirtmişlerdir. Öğrenciler, soruda asıl öğrenilmek istenen ekledikleri öğelerin içeriğine, kendileri için önemine vb. ayrıntılara yer vermemişler, standart olarak resim, video, şiir, kompozisyon vb. yükledikleri yönünde kısa ifadeler kullanmışlardır. Çalışmaları yaparken yaşadıkları zorluklara ilişkin ise çok detay vermemişlerdir. Öğrencilerin konu ile ilgili verdikleri cevaplardan bazıları şu şekildedir:

Yaparken zorlanmadım. Video, kompozisyon, resim gibi çalışmalar ekledim.

Resim ve şiiri ekledim. Hayır.

Hiç zorlanmadım. Çünkü sitemizde özellikle video yüklemek çok kolay oluyor. Mesela youtube da video ekle diye bir bölüm var. O simge geliyor.

Zorlanmadım. Çünkü boya kolaydı.

Dersler ile ilgili hazırladığınız çalışmaların diğer arkadaşlarınız ve aileleri tarafından değerlendirilmesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Arkadaşlarınızın ve ailelerinin sizin çalışmalarınızı değerlendirmesi hoşunuza gitti mi?

Bu soruya 4. sınıf öğrencilerinden 29'u "Evet", 5'i "Hayır" şeklinde; 5. sınıf öğrencilerinden ise 35'i "Evet", 3'ü "Hayır" şeklinde cevaplar vermişlerdir. "Hayır" cevabını veren öğrenciler aldıkları olumsuz eleştiriler sebebiyle kendilerinin değerlendirilmesinden hoşlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler bu durumu aşağıdaki ifadeleri ile belirtmişlerdir:

Hoşuma gitmedi. Yanlış bir şey yapsak arkadaşlarımız alay ediyor.

Bazen hoşuma gitmedi. Çünkü çoğu kez beni kötülüyorlardı.

Ailem denetlemeseydi daha iyi olurdu.

Evet hoşnut oldum ama bazen arkadaşlarım kötü yorumlar yazıyorlar.

Bazı arkadaşlarım kötü yorumlar yazsa da değerlendirmeleri hoşuma gitti.

Olumsuz düşüncelere hayır ama güzel yorumlara, değerlendirmelere evet.

Bazı öğrenciler de değerlendirmenin kendileri için bir düzeltme fırsatı olduğunun bilincinde olarak bu soruya olumlu cevaplar vermişlerdir. Konu ile ilgili öğrenci ifadeleri şu şekildedir:

"Evet çünkü arkadaşlarımın görüşlerini de almış oldum."

"Evet, doküman getirdiğimde ailem ve öğretmenim beğendi."

"Bence güzel. Diğer insanların fikrini almış oluyoruz."

"Çevre ve babamın da görmesi daha iyi, evet."

"Değerlendirmek ve değerlendirilmek güzel. Ona göre kendimi hazırlayabiliyorum."

“İyi çünkü yanlış olduğu zaman düzeltiyorum.”

“Hoşuma gitti. Kendimi daha iyi değerlendiriyorum, geliştiriyorum.”

“Evet hoşuma gitti. Veliler de ödevlerimizi görüp puan veriyorlar.”

“Hoşuma gitti çünkü bazı yanlışlarım vardı.”

Başka hangi dersler için bu siteyi kullanmak istersiniz? Neden?

Öğrenciler bu soruda çoğunlukla Matematik, sonra da diğer temel dersler olan Türkçe ve İngilizce olmak üzere tüm dersler için de bu siteyi kullanabileceklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin cevaplarına ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 4.56: Öğrencilerin Sitede Olmasını İstedikleri Diğer Derslere İlişkin Frekans Tablosu

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Matematik	22	16
Türkçe	9	7
İngilizce	6	8
Müzik	3	3
Resim	0	2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	0
Trafik	1	0
Tüm dersler	5	1
Başka derse gerek yok / Hiçbiri	5	8

Bu soruya verilen cevaplar şu şekildedir:

“Türkçe, Matematik ve İngilizce. Çünkü bu derslerdeki başarıyı da artırır.”

“Türkçe, Matematik çok önemli dersler. Hem de zevkli olabilirdi.”

“Matematik, müzik çünkü daha eğlenceli olur gibi geliyor.”

“Özellikle matematik dersinin olmasını istedim. Çünkü matematik dersini seviyorum.”

“İngilizce. İngilizce etkinlik yapmayı seviyorum.”

“Matematik, müzik ve ingilizce. Müzik dersi için notalarla şarkı yazabiliriz, hoşuma gidiyor.”

“Matematik dersinde. Çünkü ben matematik de iyi değilim. Sosyal’ de ve Fen’ de başarılı olmuştum. Matematik’ te de başarılı olmak isterim.”

Genel olarak bakıldığında öğrencilerin, e-portfolio web sitesi ve e-portfolio öğretim süreci ile ilgili kendilerine sorulan sorulara büyük oranda olumlu cevaplar verdikleri, az sayıda öğrencinin ise olumsuz cevaplar verdikleri görülmüştür.

4.3.2. Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3.B. alt problemi olan, elektronik portfolio öğretim süreci ile ilgili öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla 4. ve 5. sınıf deney grubu öğretmenleri ile “E-Portfolio Öğretim Süreci Öğretmen Görüşme Formu” na (Ek-11) göre yapılan görüşme kayıtları analiz edilmiştir.

E-Portfolio süreci ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Öğretmenler bu soruya e-portfolio sürecini çok beğendiklerini ve süreç ile ilgili düşüncelerinin olumlu olduğunu ifade ederek cevaplamışlardır. Öğretmenler klasik portfolio topladıklarını fakat klasik portfolio sürecinin zaman ve yer açısından olumsuz tarafları olduğunu belirtmişlerdir. 4. sınıf öğretmeni (4. S. Ö) uygulamanın 2 aylık bir deneme süreci ile sınırlı olmasını yetersiz bulduğunu, 5. sınıf öğretmeni (5. S. Ö) ise uygulama süreci başlamadan önce çok da olumlu olmayacağını düşündüğü bu uygulamanın ile ilgili düşüncelerinin, uygulama sürecinde değiştiğini özellikle vurgulamışlardır. Konu ile ilgili öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

4. S. Ö: *“...ikinci dönem özellikle geldiniz iki ay kadar oldu. Keşke bütün yıla yayılsaydı. Yani bütün yıla yayılsaydı çocukların eportfolyolardaki bilgilerin kalıcı hale gelmeleri kullanmaları çok daha rahat olur hoş sonuçlar çıkardı diye düşünüyorum. Uygulama sürecinde biz tabi bu bir pilot uygulama olduğu için kısa*

süreliydi ama verimli sonuçlar aldığımızı düşünüyorum, daha uzun olsa hoş olacaktı.”

5. S. Ö: *“...her ürünü dosyalamak, her öğrencinin dosyasına yerleştirmek, onlara bir yer ayırmak çok zor oluyordu. E-portfolyoyu siz ilk söylediğiniz zaman çok ta olumlu gelmedi işin gerçeği bana. Dedim ki yani bu bir angarya gibi ama olayı görünce, çocukların yaptığı çalışmaları görünce, görmeye başlayınca çok hoşuma gitti. Olumlu buldum. Çok güzel bir uygulama...”*

Klasik portfolyo topluyor muydunuz? Klasik portfolyo süreci ile karşılaştırdığınızda e-portfolyo web sitesinin getirdikleri konusundaki duygularınız ve hisleriniz nelerdir?

Her iki öğretmen de daha önceden klasik portfolyo topladıklarını belirtmişlerdir. Ancak klasik portfolyo toplamanın yer ve zaman açısından çeşitli zorlukları olduğunu hatta topladıktan sonra da veliler ile çeşitli zorluklar sebebiyle paylaşamadıklarını ve yıl sonunda öğrencilere verdiklerini söylemişlerdir. Hatta 4. sınıf öğretmeni, portfolyo dosyalarını artık sadece müfettiş kontrolüne karşı bir önlem olsun diye topladıkları şeklinde bir öz eleştiri getirmiştir. Klasik portfolyoda dosyaları okumak, incelemek ve değerlendirmek sıkıcı iken, e-portfolyo web sitesi üzerinden bunları yapmanın sıkıcı olmadığını, ayrıca öğrenci ürünlerinin paylaşılabilir ve yorum yapılabilir olmasının çok hoş bir özellik olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

4. S. Ö: *“... ilk çıktığı yıllarda bilgilenme noksanlığımız olduğu için her öğrencinin adına bütün yaptığı çalışmaları dosyaladık ve bu okulda kaldı. Olumsuz tarafı ne? Çocuk bir arkadaşıyla, şununla bununla paylaşamadı. Biz sadece böyle bir sistem var. Biz de bunun yaptık diye dosya sistemi, arşiv sistemi oluşturduk. ... Sonra biz her çocuğumuza klasik portfolyo olacak şekilde ödevler, performanslar verdik, bunu aldık, değerlendirdik, sonra içinden bazılarını örnek olması amacıyla ileride herhangi bir kontrol, birinci derecede ölçek buydu. Kontrol olursa işte bizde bunları yaptık diye çeşitli resimlerden görsel sanatlardan, matematikten birer dosya haline getirdik. Yılsonunda da bittiği zaman bunları çocuklara geri verdik.”*

5. S. Ö: “... Bu web sitesi hem öğrenciye hem öğretmene büyük bir kolaylık sağlıyor. Şimdi klasik portfolyo da hem o kâğıdı okumak, incelemek, ödevleri not değerlendirmek bana göre sıkıcıydı. Ama burada çocuklar birde yaptıkları çalışmalarını birbirleriyle paylaşıyorlar. Onların geri dönütlerini okumak, onlara göre bende yorum yazıyorum. O kadar hoş ki. ... Çok güzel ve ileride çok faydası olacağını düşünüyorum ben bu uygulamanın. Ayrıca benim sınıf çıktığı içinde ben çok sevindim. Önce çok gerçekten tereddütlerim vardı ama öğrencilerde çok mutlu oldular. Sonrada görüp uygulayınca, programın nasıl işlediğini anlayınca çok hoşlarına gitti.”

Tüm uygulamayı göz önüne getirdiğinizde yaşadığınız zorluklar ve kolaylıklar nelerdir?

E-Portfolyo uygulama sürecindeki zorluk olarak 4. sınıf öğretmeni, her ne kadar öğrencilerin çoğunun (yaklaşık $\frac{3}{4}$ ü) evinde bilgisayar olsa da, bilgisayarı olmayan öğrenciler için sadece sınıftaki bilgisayarın teneffüs aralarında ya da okul laboratuvarında kısmen kullanmış olmalarının yeterli olmadığı şeklinde cevap vermiştir. 5. sınıf öğretmeni ise zorlandıkları herhangi bir bölümün olmadığını ancak uygulama sürecinin başında sistemin kullanımının zor olacağını düşünerek belirli bir süre sisteme girmekten çekindiğini itiraf ederek cevaplamışlardır. Öğretmenler bunların dışında kendileri açısından ya da öğrencilerden kendilerine yansıyan herhangi bir zorluk belirtmemiş, aksine sistemin birçok kolaylıklar sağlandığını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

4. S. Ö: “... Sıkıntımız şu oldu: bazı öğrencilerin interneti veya bilgisayarı yoktu. Olmayınca bunlarda işte çeşitli yollardan giderilmeye çalışıldı. Biz o çocukların e-portfolyolarını sizin desteğinizle her ne kadar o e portfolyodaki siteye koyduysak ta acaba bunu o çocuk interneti ve bilgisayarı olmadığı için kendi çalışmasını o ortamda görebildi mi? Görmediği için kendisinin artısı mı var, eksisi mi var, arkadaşlarında durum nedir, şevke geldi mi, kendisine itici bir çalışma ruhu oluşturdu mu onu bilemiyoruz.”

5. S. Ö: “... zorluklar bizden kaynaklanan zorluklardı. Bir kere programı bilmemek. Birde biz Türk insanı yeniliklere önce bir soğuk yaklaşıyoruz. Onu ben kendimde hissettim. Yani program çok zormuş gibi değerlendirmek epey bir girmedim. O oldu. Onun dışında çok kolay bir programdı. Yani çocuklar yönünden de öğrenciler yönünden de çok kolay bir program. Güncel hayatta rahatlıkla işlev yapabilecek bir program diye düşünüyorum.”

E-Portfolyo web sitesi sizce öğrencilerin derslerindeki başarıyı nasıl etkiledi, ne tür katkılar sağladı?

Her iki öğretmen de, öğrencilerin sınıf başarılarının arttığını düşündüklerini söylemişlerdir. Öğretmenler özellikle etkinliklerin kâğıt üzerinde doldurmaya yönelik değil de, videoya çekilebilecek tarzda ve kendilerinin bizzat yaparak, uygulayarak hazırladığı şekilde olmasının öğrencilerin ders başarısında ve kalıcılığı sağlamada öneminin büyük olduğunu belirtmektedir. Öğretmenler konu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadeleri kullanmışlardır:

4. S. Ö: “... etkinlikleri verirken; bir ateş küreyi, dünyanın katmanlarını verirken, çocuk artık dünyanın katmanlarını düzgün sıralamayı, dışarıdan içeri, içerden dışarı, yeri burada mıydı şurada mıydı, onu yaparak yaşayarak öğrendiği için öğrenmenin daha kalıcı olduğunu düşünüyorum. Bu öğrenci başarısını artırdı. Zaten sınıfta da yaptığımız değerlendirmelerde sınıfın kademe atladığına inanıyorum ben.”

5. S. Ö: “... derste gördükleri konuları internetten araştırarak, ondan sonra bununla ilgili ilginç resimler bularak birbirleriyle paylaşmaları, onun dışında yaratıcı ve yeni buluşlar yapmaları çok güzeldi. Portakal, karpuz, elma gibi şeyleri mutfak tezgâhına koymuş öğrenci. Yani güneş-dünya-ay modelini o kadar güzel yapmış ki! Birisi sizinle de paylaştık tavana asmış bunu. Sonra Kaan’da yapmış yanlış hatırlamıyorsam. Bu çocuklar demek ki bu konuları çok güzel kavramışlar. Bununla değişik bir şeyler yapmaya çalışmışlar. Başarılı da olmuşlar diye düşünüyorum. Yani olağan olaylarda farklı bir şeyler çıkarmışlar orta yere. ... çocuk internetten bile bulmuş olsa bile bir sürü web sitesini araştırıyor ve aralarından

kendince en ilginç olan resmi veya veriyi bulmaya çalışıyor. Tabi bu da çocuğun öğrenmesini kolaylaştırıyor. Bu yönde çok faydalı olduğunu düşünüyorum”

Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, onun eğitimi açısından önemi sizce nedir?

Öğretmenler, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının onların özgüven ve sorumluluk bilincinin gelişmesine yardımcı olacağını belirtmektedir. E-portfolio web sitesi üzerinden bu durumu örneklendirerek, klasik performans ödevlerinde velilerin, öğrencinin ödev yapmasına çok müdahil olduklarını ve bunun yanlış olduğunu fakat e-portfolio kapsamında hazırlanan çalışmalarda böyle bir durumun olmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenler konu ile ilgili olarak şunları söylemişlerdir:

4. S. Ö: *“... klasik portfolyolarda aile, öğretmenin verdiği bir performans görevini yaparken ‘dur en iyisini yapalım, sen kesme, ben keseyim, bak yusuvarlak keseyim. Yapıştırırken dur dışına taşırırsın kirlenir’ diyordu. Veli hep birinci derecede işin içerisinde, çocuk ise yapan değil sadece izleyen konumundaydı. Ama burada biraz daha çocuk işin içerisine girdi. Araştırması, düzenlemesi ona göre oldu. Arkadaşlarından aldıkları tepkiler onun diğer bir çalışmasını biraz daha düzenli hale getirdi.”*

5. S. Ö: *“Öğrenci çalışmasını başka bir öğrenciden ya da internetten almışsa, diğer bir öğrenci bunu çok rahatlıkla ‘sen bunu şuradan almışsın’ diyebiliyor. Biz de bu şekilde bazı öğrencileri uyardık. Önemli olan sizin devreye girmeniz, bunu öğrenmeniz dedik. Değilse bizde o sayfayı alabiliriz, kopyalayabiliriz, fotokopi çekebiliriz dedik.”*

Böyle bir uygulamayı diğer derslerde de kullanmak ister misiniz?

Öğretmenler böyle bir uygulamayı diğer tüm derslerde de kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. 4. sınıf öğretmeni özellikle Matematik ve Türkçe gibi temel derslerde e-portfolio sisteminin kullanımının daha rahat olacağını belirtmiştir. Öğretmenler aşağıdaki ifadeleri kullanmışlardır:

4. S. Ö: “...Tüm derslerimizde kullanılabilirdi. Ancak özellikle Matematik ve Türkçe derslerinde daha rahat olurdu. Matematikte daha çok problem çözme, problem oluşturma, eleştirel düşünce veya mukayeseli bir takım kavramları bulmakta kullanılabilirlerdi. Türkçe rahattır, çünkü Türkçede sözlü anlatımın ön plana çıktığı bir ders. Çocuğun kendisini ifade edebileceği cümlelerden oluşan bir parça verilerek bu parçadaki 5N1K’lar, ana temalar, yardımcı düşünceler, kahramanların analizleri gibi bölümlerin, çocuğun soyut düşünmesini somut hale dönüştürmesinde faydalı olacağı kanaatindeyim”

5. S. Ö: “... bana göre bütün derslerde kullanılacak bir program diye düşünüyorum. Yani şimdi matematikte bir problem konusu diyelim. Bu problemle ilgili ne yapabileceğini düşünmek zaten o problemle ilgili bütün yani o konuyla ilgili bütün problemleri çözebilecek duruma getirir çocuğu. Hep daha zoruna gitmeye çalışacak. Yani ben bir problemle ilgili dedim ki: E portfolyoya şu problemle ilgili problemler yazın. Bunu dediğim zaman ilk başta problemi yazacak. Bakacak ki arkadaşı daha zorunu yapmış. Kendisi de daha bir zoruna geçecek. Bu şekilde birbirlerini etkileyecekler diye düşünüyorum. Her derste uygulanabilir.”

Bu uygulamayı gelecek yıllarda da kullanmak ister misiniz?

Her iki öğretmen de uygulamadan memnun kaldıklarını ve gelecek yıllarda da kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler bu dileklerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

4. S. Ö: “... öğrenci velileri beni birkaç defa aradılar ‘Hocam bu gelecek sene de devam edecek mi?’ diye. Öyle olursa sene başından başlamış olur, daha erken başlayacağımız için daha verimli olur demiştik. ‘Biz de devam etmesini istiyoruz ancak bu pilot bir uygulamadır’ demiştik. Umarım devam eder...”

5. S. Ö: “Tabi ki kullanmak isterim. Bir kere kâğıt israfından, dosya israfından, zaman israfından her şeyden tasarruf diye düşünüyorum. Gerçekten güzel olmuş. Ha ben tek olarak eksikliğini bilemem. Çünkü bilgisayarı çok iyi bilmiyorum ama bir portfolyoda olması gereken her şeyin olduğunu düşünüyorum bu programda. Gayet güzel olmuş.”

Tüm derslerde ve tüm okullarda uygulanmasının avantajları ve dezavantajları sizce nelerdir?

Her iki öğretmen de e-portfolio sisteminin tüm okullara yaygınlaşması durumunda daha iyi olacağını ifade etmektedir. Özellikle farklı okullardaki öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını görebilmelerinin, onları kamçılayacağını ve öğrenmelerini olumlu yönde etkileyeceğini belirtmektedirler. Öğretmenler bu durumu şu sözlerle ifade etmişlerdir:

4. S. Ö: “... diyelim ki 4. sınıf öğrencisi Ankara da ki en müstesna bir okuldaki öğrenci, eğer girebilirse sisteme - Bu tablet sisteminden dolayı (Fatih Projesi kastediliyor) her öğrencide var olduğunu kabul edersek- ve diyelim ki Antalya'nın Akseki'nin bir dağ köyündeki öğrenci ile karşılaştırma yapabildiği zaman ha onun çalışmaları bu imiş, benim çalışmalarım bu imiş karşılaştırabilir. Yani kendisinden esinlenecek öğrenci de görebilir, kendisinin esinleneceği öğrenciyi de görebilir. Dolayısıyla her tarafta uygulansa iyi olur diye düşünüyorum. Ha, kopyalamalar olamaz mı olur, fakat bu zaman içerisinde absorbe olur gider.”

5. S. Ö: “... olumlu olur. Konya'yı baz alalım. Konya da, Mareşalde ki bir öğrencinin imkânı ile kenar okuldaki bir öğrencinin imkânı aynı olmayacak doğal olarak. Evinde interneti yoksa bile bir internete giderek mareşaldeki öğrenci ne yapmış bakar kendisi ona göre bir şeyler bulmaya çalışır. Kopya bile çekmiş olsa bile - diyelim ki aynen aldı kendisine yükledi - oradan bile bir şeyler öğrenecek çocuk. Bu olumlu olur diye düşünüyorum. Ha olumsuzluğu olur mu? Olumsuzluğu kopya olabilir. O da, bir öğrenme yoludur diye düşünüyorum.”

Sizce böyle bir uygulamanın gelecekte ulaşabileceği son nokta nedir? Nerelerde ve nasıl kullanılabilir?

Bu soruya 4. sınıf öğretmeni e-portfolio sisteminin teknolojinin gelişmesine paralel olarak çok daha gelişebileceğini fakat gelecekte halini şimdiden kestirmenin güç olacağını, bu durumun teknolojinin gelişmesinde liderlik yapan insanlara bağlı olacağını vurgulamaktadır. Ancak bu sistemin uzun yıllar kullanılması halinde gelecekte, şimdiden oraya çalışma yükleyen öğrenciler için güzel bir anı olacağını

ifade etmektedir. Hatta bu sistemin ileride, işe alımlarda bile kullanılabilir bir sistem olabileceğini, ileride işverenlerin işe alacağı kişilere “CV” ni getir” demek yerine “Portfolyo çalışmalarını göster” diyebileceklerini belirtmektedir. 5. sınıf öğretmeni ise bu sistemin ileride tüm ülke çapında yaygınlaşabileceğini böylece öğretmenler ve öğrenciler için ülkenin başka bir yerinde yapılan çalışmaların paylaşımının mümkün olabileceğini böylece interneti sadece oyun ve eğlence amaçlı kullanan öğrenciler yerine daha araştırmacı öğrenciler yetiştirilebileceğini ifade etmektedir. Konu ile ilgili öğretmen görüşleri şu şekildedir:

4. S. Ö: “... nasıl ki biz ilkokuldaki bir fotoğrafımızı çocuklara gösteriyorsak, çocuklar bakın bizim zamanımızda mavi-siyah önlük vardı, beyaz yakalılık vardı ama siz okula özel elbiselerle geliyorsunuz diye bir karşılaştırma yapıyorsak, şimdi bu çocukların 4. Sınıfta yaptığı çalışma 20 yaşına geldiği zamanki çalışmayı etrafına göstermek açısından kalıcıdır. Dolayısıyla bunun yok olmaması 30’ lu, 40’ lı yaşlara yansıdığı zaman kendisinin de bir ebeveyn olarak çocuğuna, yakın çevresine, yeğenine, herhangi bir tanıdığına bizim zamanımızda da eğitim bu haldeydi bak gelişerek devam ediyor. Biz şu aşamadaydık, siz şu aşamadasınız dediğiniz zaman elbette ki artıları olacaktır. Ancak bu teknolojide bunun nasıl gelişeceği elbette ki bizim dışımızda sizlerin ortaya çıkaracağı ürünlere bağlıdır. Yahut ta düşünen insanların yaratıcı demeyelim de buluşçu insanların, icatçı insanların kapasitesine bağlıdır. ... Dolayısıyla bunun gelişeceğini, sürecin ilerleyeceğini daha kalıcı, daha güzel materyaller, uygulama yöntemleri, teknikleri, kaydetmeler buna benzer değerlendirmeler çıkacağına eminim. Bunlarda kalıcı olacak. ...şimdi bir işe başvuracağımız zaman özgeçmişini getir derler ya da yazdırırlar. Onu verirsin, filan okulda okudum, filan yerde doğdum, şunu biliyorum, bunu biliyorum hesabı. Yani CV’ ni getir dediği zaman kendi kriterlerine göre, ne nerde, neleri biliyor, yabancı dil seviyesi ne, hangi kurslara katılmış bunlara bakıyor, bunu araştırıyorlar. İleride üniversite sistemlerinin sınavsız olacağını düşünürsek uzun vadede de olsa birtakım değerlendirmelerin ön plana çıkacağını, okullardaki değerlendirme notlarına göre çocukların ayrışacağını düşünürsek, elbette ki diyecekler ki sen 4. sınıftan, 3. sınıftan itibaren portfolyo çalışmalarını getir. Biz bir inceleyelim. Bizim okulun yapısına uygun bir yapın mı var, bilgi seviyen nasıl, hazır bulunuşluğun nasıl, zekâ seviyen

nasıl, ürünlerin nasıl veya sorumluluğun nasıl. Aldığın işleri sorumluluk dâhilinde yerine getirmiş misin? Çünkü birinci derecede sorumluluk da çok önemlidir. Bunların değerlendirileceğine inanıyorum.”

5. S. Ö: “... çocuklar bu şekilde portfolyoyu kullanmaya devam ettikleri zaman özellikle kendileri çalışmalar yaparlarsa öğretmenin görevi çok azalır diye düşünüyorum. Çünkü öğrenci bunu artık derslerde kendisi anlatmaya başlıyorlar yavaş yavaş. Hatta işte Türkiye'nin şurasındaki bu öğrenci bunu hazırlamış çok hoşuma gitti. Bunu sizlerle paylaşmak istiyorum diye konuyu oradan anlatabilir. Yani bence en güzel katkısı şu olabilir. Facebook dur ya da oyunlardır bunları bir kenara bırakıp, Türkiye de ki okullardaki öğrenciler neler yapmış bunu araştırma girer diye düşünüyorum. Öyle de olursa Türkiye açısından çok iyi olur. ... işe alımların dahi bu öğrencilerin e-portfolyo dosyalarının toplanarak, bilgilerin incelenerek yani ileriki zamanlarda bu şekilde olabilecek diye bir görüş var. Yani bunu bütün Türkiye ye yaygınlaştırdığınız zaman ilkokuldan liseye bir verisi olmuş olacak öğrencinin, tüm yapıp ettikleri ile ilgili. Dolayısıyla başka bir insan bunu gördüğü zaman yani anasınıfından lise son sınıfa kadar öğrencinin gelişimi bu sistemde gözler önüne serilmiş olacak. Bu da tabi personel alımlarında, işe alımlarla ihtiyacına yönelik kimi seçeceğine karar verme noktasında işverenlerin tercih edebileceği bir yöntem. Belki üniversite sınavlarında ya da kurumlara girişte böyle bir şey olabilir.”

Öğrencilerin yaptığı çalışmaların internet ortamında saklanması hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Problemleri ve avantajları nelerdir?

Her iki öğretmen de, çalışmaların internet ortamında saklanmasını, hazırlayan öğrenciler tarafından her an ve her yerden ulaşılabilir olması bakımından avantajlı bulmaktadır. Ayrıca 4. sınıf öğretmeni, yapılan çalışmaların internet ortamında saklanmasının, belirli bir zaman sonunda çöpe atılması yerine, daha uzun süre saklanabilmesinin güzel bir özellik olduğunu vurgularken, 5. sınıf öğretmeni de e-portfolyo web sitesindeki uygulamayı göz önünde bulundurarak, çalışmalara yorum yapılabilir olmasının güzel bir özellik olduğunu belirtmişlerdir. Konu ile ilgili öğretmen görüşleri şu şekildedir:

4. S. Ö: “... yapmış olduğumuz herhangi bir çalışmayı öğrencinin annesi ‘yahu bunun işi bitti mi, öğretmene gösterdin mi gösterdin, notunu aldın mı aldın, tamam atalım şunu’ şeklinde düşünüyor. Dolayısıyla bizim yapmış olduğumuz portfolyolar çok düşünceli ailelerin haricinde kalma süresi birkaç ayı geçmiyor okul sezonu bittikten sonra. Ama elektronik ortamda saklandığı zaman annenin, babanın rafını meşgul etmiyor, yere düşüp annesini kızdırmıyor. Veya süpürge yaparken, rafları düzenlerken, misafir geldiği zaman göze batan bir şey olmadığı daha uygun. İnternette dosyanın saklanması çok daha hoş, güzel ve kalıcı olur. Aynı zamanda her yerden ulaşabiliyor. Mesela bazı öğrenciler diyorlar ki; arkadaşşıma gittim, amcamın oğluna gittim orada da gösterdim çalışmalarımı diyorlar. Her yerden ulaşılabilir olması da çok büyük avantaj. Mesela; amcası başka ilde, teyzesi başka ilde. Ne yaptın yavrum okulu da bitirdin hayırlı olsun. Öptü kokladılar, mükâfatını verdiler. Neler yaptın. İşte ben bu sene çok güzel saat modeli yapmıştım bir görseydiniz. Ah keşke bir görseydiniz. Bilseydim getirirdim teyze ama evde kaldı. Hâlbuki öbür türlü elektronik ortamda olduğu zaman her evde zaten bilgisayar vardır. Dur teyze, dur amca deyip hemen tık tık internete girip benim çalışmam bu dediği zaman hem değerlendirenin, hem teşvik edenin, hem de teşvik alanın, katılımları daha yükselecektir.”

5. S. Ö: “Avantajı bir kere paylaştım. Yani çocuklar birbirlerinin ne yaptıklarına bakmışlar tek tek. Çokta güzel yorumlar yapmışlar. Yani diyor ki görüşünde, mesela ‘Çok basit bir resim koymuşsun, niye hiç yazı yazmadın?’. Ya da ‘Herkes aynı resmi bulmuş, başka resimler yok muydu?’ gibi birbirlerini eleştirmişler. Güzel olumlu eleştiriler. Bunlar avantaj diye düşünüyorum. Yani öğrenciler birbirlerinin gelişimini sağlarlar bu şekilde. ... Diyor ki mesela amcamlara gitmiştim, amcamın oğluyla benim çalışmalarına baktık falan diyor. Yani internette olması biraz kolaylık, ulaşılabilirlik sağladı. Dolayısıyla bütün tanıdıklarına gösteriyor ve göstermekten gurur duyuyor. ‘Ben şunları şunları yaptım. Arkadaşlarım bana bu görüşleri yapmış. Öğretmenim bana bu görüşü yazmış, bu puanı vermiş’ şeklinde tabi ki çocuk açısından gurur verici bir olay.”

Sitede başka neler (özellik, bölüm, oyun, araç vb.) olabilirdi?

Bu soruya cevap olarak 4. sınıf öğretmeni, farklı okullardaki / sınıflardaki öğrencilerin toplu çekilmiş fotoğraflarının yer alabileceği ve bu fotoğraftaki öğrencilerin etiketlenebileceği bir sayfa önermektedir. 5. sınıf öğretmeni ise; bulmaca, zekâ soruları, yarışma, ayın en iyi çalışmasını ödüllendirme gibi özelliklerin olabileceğini belirtmektedir. Her iki öğretmen de “Sizce bu sitede oyun olmalı mı?” şeklinde sorulan sondaj sorusuna “Hayır” cevabı vermektedir. Öğretmenler web sitesinde oyun özelliğinin olmasının öğrencinin çalışırken dikkatinin dağılmasına ve öğrencinin daha çok oyun ile meşgul olmasına sebep olacağını belirtmektedir. Ancak 5. sınıf öğretmeni eğitici özelliği olan oyunların sitede olabileceğini söylemektedir. Öğretmenlerin konu ile ilgili ifadeleri şu şekildedir:

4. S. Ö: “... okulun ismiyle beraber tıklama butonu olabilirdi. Sonra sınıfların ana fotoğraflarının olduğu, topluluk fotoğrafının olduğu bir sınıf gösterimiyle bu sınıftır deyip tıklanabilirdi. Veya çocukların resimlerinin üzerine gelindiği zaman çocukların isimlerinin yazıldığı bir düzenleme yapılabilirdi. ... e-portfolio sisteminde bir oyun olursa e-portfolioyun çalışma ortamından uzaklaşacağı düşüncesindeyim. Ne kadar masum da olsa oyun, çocuğun öbür tarafta geçireceği süre ile oyunda geçireceği süre dengesizleşeceği için çocuk e-portfolio çalışma ortamından kopacak. Sadece oyunlara yüklenecek, arkadaşları ile oyunların yorumun yapacak. Hâlbuki ödevin yorumunu yapması gereken çocuk, oyunların yorumlarını yapmaya başlayacak. Bütün zamanlarını oyun alacak, o çember içerisinde, girdap içerisinde dönüp duracak. Dolayısıyla boğulacak. Ben oyun olması taraftarı değilim.”

5. S. Ö: “... daha çok bulmaca türü, zeka soruları, bu tür şeyler olabilir, dikkat çekici şeyler. Sık sık değişen, güncellenen bu tür şeyler daha güzel çünkü oyunu o kadar çok oynuyorlar ki internette. E-portfolioya oyun koyulursa ödevden daha ziyade oyun için içine girecek. Onun yerine daha böyle günlük sorular, zeka soruları, cevabının ertesi gün verileceği ya da hafta sonuna verileceği. Bu çok daha faydalı olur diye düşünüyorum. Bulmacalar, konularla ilgili eğitici oyunlar. Bu oyun dediğim mesela Türkiye’de yetişen ürünler ile ilgili bir oyun vardı internette. İhracat,

ithalat yapılan ürünler. Türkiye haritasının üzerinde yerleştirme yapılıyordu. Çocuklarla bunları biz derslerde de yaptık. Bu tür şeyler olabilir. Ama öbür türlü oyunlara gerek yok.”

Sitede multimedya kullanımının avantajları sizce neler olmuştur. Daha önce hiç ses ve video kaydı ödevi vermiş miydiniz? Avantajları nelerdir?

Öğretmenler, multimedya kullanımının öğrencinin çok daha fazla ilgisini çekmesi bakımından faydalı olduğunu belirtmektedir. 4. sınıf öğretmeni, velilerin yardımının da gerekli olduğu etkinliklerde, multimedya kullanımının, velinin öğrenciyi doğru yönlendirmesine ve yardımcı olmasına da katkı sağladığını belirtmektedir. Öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri aşağıdaki gibidir:

4. S. Ö: *“Bu tür şeyler öğrencinin ilgisini çektiği için derse daha kolay konsantre olabiliyordu. Biz mesela öğrenciden buna benzer olarak sözlü tarih oluşturmasını istemiştik. Öğrenci annesine, babasına yakın kişilere gitti, birtakım sorular sordu, sonra bunu yazılı olarak sınıfta da sundu, bizde dinledik. Ama tabii video ile olunca daha iyi. Video ile ailesine gidip kayıt altına almak istediği zaman aile de o çalışmaya daha iyi katkı sağlıyor, kendine çeki düzen veriyor. Öbür türlü ‘ya işim var, git başımdan, sonra gel’ diyebiliyor. Dolayısıyla babasının cevaplayamadığını annesi cevaplıyor, annesinin cevaplayamadığını babası cevaplıyor. Ancak öğrenci ödevi işlevselliğinden daha çok sadece bitirme amaçlı yapıyorsa, kendisi birtakım şeyler üreterek, kafasından hayali cevaplar verip, öğretmene ödevi yaptım diyebiliyordu. Ama video ile kayıt altına alınırsa ödev, her şey daha düzenli olur.”*

5. S. Ö: *“... çocukların ilgisini çekti en basitinden bu. Çünkü ben kendi kızımdan biliyorum. Yapacağı bir faaliyet vardı. ‘Anne ne yapacağız?’ diyordu. Dedim ki yavrum resmini yap, fotoğrafını çekelim. Ve çok ta kolay oldu. Benim öğrenciler de aynı yönteme başvurmuşlar. Çok güzel resimler yapmışlar ve fotoğrafını çekmişler. Ya da evleriyle ilgili etkinlikte röportajlar yapmışlar aileleriyle. Çok hoşlarına gitmiş. Bunu gözlerinden anlayabiliyorsunuz. Yüz ifadeleri bunu belli ediyor. Bazısı düz yazı olarak yazmış, annesiyle ya da babasıyla*

konusmasını. Diğer öğrenciler hemen oraya eleştiri olarak yazmış. Diyor ki 'Keşke video görüntüsü ile yapsaydın, daha ilgi çekici olurdu'. Zaten her şeyi anlatıyor. Yani yazıdan çok daha fazla ilgi çekici olduğunu çocuk kendisi kavramış zaten. Harika bir şey bu." (Not: 5. sınıf öğretmenin kızı, 4. sınıf deney grubu öğrencisidir)

Performans ödevlerini öğrencilerin kendilerinin yapıyor olduğunu görmek sizde nasıl duygular uyandırıyor. Velilerin, öğrencilerin ödevlerine yardımcı olmaları konusundaki sıkıntılar nelerdir? Video kayıt yöntemiyle bu durum aşılabılır mi?

Öğretmenler, performans ödevlerini öğrenci yerine velinin yapmasından şikâyet etmektedir. E-portfolio web sitesindeki video kayıt özelliği ile bir öğrencinin etkinliği yaparken ailesinden ne kadar yardım aldığını, ne kadarını yardımsız ve kendi başına yapabildiğini görmelerini, bu sistemin bir avantajı olarak gördüklerini belirtmektedirler. Öğretmenlerin konu ile ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

4. S. Ö: "... elektronikte bir proje ödevi verdik. Dedik ki 'Herhangi bir devre yapın gelin, basit devre olsun'. Basit devreyi yapıp getirenler var ama bir mühendislik eseri gibi çok şahane devreler getirenler de oldu. Belki ön yargı ama çocuk bunu yapamaz diye düşünüyorum. Dolayısıyla puanlama yaparken bunu çocuğun değil annesin ya da babasın işin içinde olduğunu bilerek yapıyorum. Ancak puan kırsam bu sefer de aile ile ters düşünüyorum. Çocuk eve gidince aile 'Oğlum kaç aldın, ne verdi, ne söyledi öğretmen' diye soruyor. Aileye sen yaptın aferin deme lüksü yok. Kendisinin değerlendirildiğini bilinçaltında kabul ediyor. Öğretmen buna 100 veriyse bana 100 verdi diyor anne baba. Çocuğunun 100 alması gerektiğini düşündüğü yok. Ama e-portfolio sisteminde işin içerisinde veliler kenarda da dursa, yönlendirseler bile işin içerisinde öğrenci birinci derecede kayıt altına alındığı için ben de ön yargımı o zaman kaybetmiş oluyorum o zaman."

5. S. Ö: "... bu performans ödevlerini velilerin yapması büyük bir sıkıntı. Bunu aşamıyoruz. Mesela, incelemesini, biyografisini, otobiyografi gibi Türkçe ödevleri

veriyoruz bazen. Adam internetten girmiş(fotokopici), düzenlemiş, hazır hale getirmiş bir güzel. Neredeyse 2 metreye 1 metre ebatlarında levha halinde, harita boyutunda çıkartmışlar. Öğretmen de geliyor bakıyor buna güzel diyor. Belki birkaç kişinin projesi veya çalışmasıydı. Okul bazılarını sergilemek açısından asmış. Çocuklara diyorum 'Filan yerde bir çalışma var, gidin bakın' diye. Ama çocukların önünde bakıp ta heyecanla okuyup izledikleri bir tablo olarak göremiyorum. Çünkü fazla bir emek sarf edilmemiş. Oğlum 'Neye mal oldu bu' diyorum. Cevap olarak '50 liraya yaptırdım öğretmenim' diyorlar. 'Arkadaşım yazıları buldu, ben dil bilgisi kurallarına göre düzenledim, öbürü şunu getirdi, bu bunu getirdi' diyen yok. ... Veli masa örtüsü serilmesi, masaya kâğıt kaplanması, varsa boyaların düzenlenmesi yahut ta makasın kontrolü, bıçağın kontrolü gibi durumlarda veli elbette birinci derecede kontrolcü olacak. Çünkü tek başına kullanamayacağı araç gereçler olacak. Ama velinin aleti eline alıp ta, çocuğun eline vermeyip 'Bunu ben yaparım, ben keserim' diyorsa bu yanlış olur. O zaman çocuğun bu işte birinci derecede etkisi olmaz, sadece gözlemci olur."

Öğrencilerin birbirlerini değerlendirmeleri konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Her iki öğretmen de, uygulamanın ilk günlerinde, bazı öğrencilerin arkadaşlarının çalışmaları için eleştiri sınırları dışına çıkabilecek yorumlar yaptığını ancak kendilerinin sınıfı uyarmalarının ardından kısa süre içinde bu davranıştan vazgeçtiklerini belirtmektedir. Öğretmenler, eleştiri sınırları içinde yapılan bu tür değerlendirme, yorum ve eleştirilerin öğrencilerin eleştirel bakış açısını geliştirmelerinde faydalı olduğunu ifade etmektedir. Öğretmenler bu konuda şunları söylemektedir:

4. S. Ö: "Öğrencilerin birbirlerini değerlendirmesini ben sistemden bazen baktığım zaman eleştiri boyutlarının genelde kibarca seyrettiği görülüyor. Ancak bazen öğrenciler, kibarlık boyutunun dışına çıkmışlar. Bu konuda öğrencilerimizi uyardık. Sadece iki kişinin arasında cereyan eden konuşmalar veya yorumlamalar olarak görmedik. 'Öğretmen görüyor, diğer arkadaşları görüyor, velilerde görüyor, ileride başkaları da görebilir' dedik. Öğrencileri otokontrole zorladı gibi geliyor bu

bana. Kötü söz filtreleme özelliğinin eklenmesi de birtakım olumsuz kelimelerin, cümlelerin oluşmaması konusunda faydalı oldu diyebilirim.”

5. S. Ö: *“İlk başta olumsuz buldum. Birbirlerine olumsuz ifadelerle eleştiriler yazmışlar. Onu işte ispiyonlar hemen çocuklar. O şekilde duyunca tedbirimi aldım. Konuştum çocuklarla. Artık daha dikkatli kelimeler kullanıyorlar birbirlerini eleştirirken. Bu olumsuzdu, olumluya çevirdik. Ben başka bir olumsuz bir şey olacağını düşünmüyorum. Aksine eleştirmen bir toplum, sürekli gelişmeye açık bir toplumdur. Çocuk bu yaşta olumlu eleştiriler yapabilirse, ileride çok daha iyi olur toplum diye düşünüyorum.”*

E-Portfolyo web sitesinin değerlendirme konusundaki yaklaşımını nasıl buluyorsunuz?

Her iki öğretmen de, web sitesindeki öğrenci ürünlerinin hem arkadaş, hem veli, hem de öğretmen gibi birçok eğitim paydaşı tarafından değerlendirilmesinin, daha objektif ve daha geçerli bir değerlendirmeye yol açtığını ifade etmektedir. Öğretmenler konu ile ilgili olarak şunları söylemişlerdir:

4. S. Ö: *“...insanların her zaman yaptığı çalışmaların değerlendirmesini ister. Bu ellili yaşlarda da yirmili yaşlarda da aynıdır. Muhakkak yaptığı bir çalışmanın onaylanmasını arzu eder. Bu çocuklarda da bu var. Dolayısıyla takdir eden kişinin bir veya iki kişinin olmasından ziyade, çeşitlendirilmesi, gruplandırılması, anne, veli, okul müdürü, yönetici, daha üst makamlardaki arkadaşları, akranları ve öğretmenlerinin değerlendirmesi çocuğa özgüven veriyor. ... herkesin bakış açısı, görüşü, düşünceleri farklıdır. Senin ya da benim göremediğini başkası görür. Mesela sadece öğretmen ya da sadece veli koruyucu bir yapıda yaklaşarak gördüğünü tam söylemeyebilir. Ama bir mesela başka arkadaşı bunu direkman söyler. Dolayısıyla değerlendirmenin olması artıdır. Değerlendirme daha objektif ve geçerli olur. Diğer türlü dar kalır, subjektif olur.”*

5. S. Ö: *“... çocukların görüşlerini okuyorum. Sonra etkinliğe baktıyorum. Etkinliğe baktığım zaman çocukların eleştirilerinin haklı ya da haksız olduğunu direk anlıyorum zaten. Yüzde doksanında benim bulduğum eleştirel yönleri, çocukların da*

bulduğunu fark ettim. Demek ki, gerçekten güzel inceliyorlar. Olaya objektif bakabiliyorlar. Objektif bir puan ortaya koyma açısından da değerlendirme noktasında daha iyi oluyor. O çok hoşuma gitti. Yani, benimle aynı şeyleri paylaşmaları. Demek ki, ciddiye almışlar bu işi. Ciddiye almasalardı eften püften bir şeyler yazar geçerlerdi. Çok az bir kısmı da ‘güzel olmuş, çirkin olmuş’ gibi basit ifadelerle belirtmişler. Ama genelde güzel yorumlar ve yazılar yazmışlar.”

Yapılan görüşmelerde, öğretmenlerin tüm sorulara e-portfolio lehine olumlu cevaplar verdikleri gözlemlenmiştir.

4.3.3. Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın 3.C. alt problemi olan, elektronik portfolio öğretim süreci ile ilgili veli görüşlerinin belirlenmesi amacıyla öğrenci velileri tarafından cevaplanan ve 7 sorudan oluşan “E-Portfolio Öğretim Sürecine İlişkin Veli Görüşme Soruları” na (Ek-12) verilen cevaplar incelenmiştir. 4. sınıf öğrenci velilerinin 24’ ü ve 5. sınıf öğrencileri velilerinin 17 sinden bu formlar toplanabilmiştir. Ancak bazı soruların cevaplanmamış olmaları sebebiyle, cevap sayıları aşağıdaki her bir soru için farklılık göstermektedir. Cevaplar içerisinde birden fazla kategoriye girebilecek ifadeler bulunması sebebiyle, cevap kategorilerinin sadece frekans değerleri verilmiş, frekans toplamı ile katılımcı sayısı eşit olmadığı için yüzde değerleri verilmemiştir.

Son 2 ay içerisinde e-portfolio web sitesine kaç kez giriş yaptınız?

Öğrenci velilerinin verdikleri cevaplardan oldukça az giriş yaptıkları görülmektedir. İki aylık uygulama sürecinde velilerin web sitesine giriş sıklığı aşağıdaki gibidir:

Tablo 4.57: Uygulama Sürecinde Öğrenci Velilerinin Web Sitesine Giriş Sıklığı

Cevaplar	4. Sınıf	5. Sınıf
Hiç girmedim	4	2
1-3 kez giriş yaptım	16	6
4-8 kez giriş yaptım	3	6
8-10 kez giriş yaptım	1	4

Bu verilere göre velilerin kısıtlı da olsa uygulamaya destek verdikleri görülmektedir.

E-Portfolyo web sitesi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Velilerin tamamı e-portfolyo web sitesi ile ilgili olumlu görüşler belirtmişler hatta birçoğu sonraki yıllarda da bu sistemin kendi okullarında hatta tüm okullarda mutlaka kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu isteklerinin dikkat çekici olması açısından, birçok veli kendilerinden istenen görüşme formlarının bir köşesine bu isteklerini büyük harflerle yazarak ya da formlara ek mektuplar iliştiyerek bu konuda dikkat çekici olmaya çalışmışlardır.

Velilerin bazıları bu soruya iyi, güzel, öğretici bir sistem gibi kısa cevaplar verirken bazıları da web bu siteyi neden beğendikleri ile ilgili ayrıntılı bilgiler vermiştir. Velilerin düşüncelerine göre web sitesinin olumlu yönleri şu şekildedir:

- Öğrencileri daha titiz ödev hazırlamaya sevk etmektedir.
- Derslerde teknoloji kullanımına imkân tanımaktadır.
- Öğrencilere teknolojinin oyun ve eğlence haricinde kullanılabileceğini öğretmektedir.
- Çalışmaların başkaları tarafından görülebilmesine ve görüş belirtilmesine imkân tanımaktadır.
- Sosyal gelişimi artırmaktadır.
- Sorumluluk kazandırmaktadır.
- Öğrencilere karar verme ve eksikliklerini görebilme becerisi kazandırmaktadır.
- Öğrenme kabiliyetini artırmaktadır.

- Velilere tüm öğrencilerin ve kendi öğrencisinin gelişimini oranlı olarak takip edebilme imkânı tanımaktadır.
- Öğrencilere daha düzenli doküman hazırlama becerisi kazandırmaktadır.
- Öğrencileri araştırmaya sevk etmektedir.
- Öğrencilerin eleştiri yapma becerisini geliştirmektedir.
- Öğrencilerin internette yazışma adabını öğrenmelerine yardımcı olmaktadır.

Velilerin konu ile ilgili ifadeleri şu şekildedir:

“Projelerin diğer öğrenci ve velilerle paylaşımı sebebiyle öğrencilerin daha titiz hazırlık yapmaları ve teknolojiyi oyun haricinde kullanmaya başlamaları nedeniyle faydalı buluyorum.”

“Gerçekten öğrencilerin sosyal manada gelişmesine yardımcı, derslerinde teknolojinin de kullanıldığı güzel bir sistem.”

“E-Portfolyo web sitesi yeni sistemde de devam edecek mi? Bu sistemin çok eğitici olduğunu düşünüyorum. Çocuklar en azından burada birbirlerinin eksiklerine yorum yapabiliyorlar, tekrar düzenlemeler yapabiliyorlar.”

“Çok beğendik. Eşim de ben de siteyi ziyaret edip diğer sınıf arkadaşlarının yaptıklarına da bakıp çocukların kendilerini ne kadar geliştirdiğini görüyoruz.”

“Çocuğumu öğretirken eğlendirdi. Kâğıda yapılan performans ödevlerini yaparken zorlanıyordu. Ama bilgisayarda yaparken hem zorlanmıyor hem de hoşuna gidiyor.”

“Çok güzel bir uygulama olduğunu düşünüyorum. Çocuklarımı üretmeye ve araştırmaya sevk ettiğini gördüm. Bu türden uygulamaların çocuklarımıza güzel şeyler katacağını düşünüyorum.”

“Araştırma noktasında öğrenciyi sev ediyor. Bilgisayar kullanımı ve bilgisini artırdığını düşünüyorum. Verilen konular hakkında öğrenci zihninde kalıcı etki yapmakta, konuya hâkim olmakta...”

“Çocuklarımızı bilgi teknolojilerini kullanmaya hazırlama, internet yazışma adabını öğretme vb. açılardan çok faydalı bir proje...”

Elektronik portfolyo projesinde farklı olarak gördüğünüz şeyler nelerdir?

E-Portfolyo web sitesi ile ilgili farkındalığın ortaya çıkarılması amacıyla sorulan bu soruya veliler sistemin farklı avantajlarını öne çıkararak cevaplar vermişlerdir. Velilerin görüşlerine göre e-portfolyo projesinin farklı yönleri şu şekilde maddelendirilebilir:

- Öğrenci projelerinin / ürünlerinin / fikirlerinin paylaşımı,
- Öğrencinin tüm faaliyetlerini kolayca gözlemlenebilmesi,
- Veli değerlendirmelerinin de göz önünde bulundurulması,
- Çoklu ortam (metin, ses, resim, video) destekli olması,
- Öğrencinin bilgisayarı etkili ve verimli bir şekilde olarak sağlaması,
- Eğitim paydaşlarını bir araya getiren bir paylaşım sitesi olması,
- Kâğıt ve zamandan tasarruf sağlaması,
- Araştırmayı teşvik etmesi,
- Öğrenci ve veliler ile sohbet ortamı sağlaması,
- Bilgilerin internet ortamında saklanması,
- Çocukların rahatça kullanabileceği bir tasarıma sahip olması,

Velilerin e-portfolyo projesi ile ilgili ifadeleri şu şekildedir:

“Bütün öğrencilerin çalışmalarını aynı anda görebilmemiz.”

“Çocukların değişik konularda ürettiklerini arkadaşlarıyla paylaşmış olması, beğenilip beğenilmediğinin değerlendirilmesi.”

“Bu projenin bize özel olması çok güzel. Velinin de bu projeye dahil edilmesi ve konu hakkındaki yorumlarımızın istenmesi.”

“Eğitimin, bilginin, çocukların çalışmalarının sergilenmesi, arkadaşlarıyla paylaşması, iletişimleri çok hoşuma gitti.”

“Öğrencinin bilgisayarı etkili ve verimli bir şekilde olanak sağlayan çalışma. Sohbet ortamının olması ve diğer çalışmaları görme imkânı olması.”

Tüm uygulamayı göz önüne getirdiğinizde yaşadığınız kolaylıklar / zorluklar nelerdir?

Uygulama sürecinde web sitesi konusunda yaşanan kolaylıklar ve zorluklar ile ilgili olarak velilerin kolaylık ve zorluk olarak nitelendirdiği durumlar şu şekildedir:

Kolaylıklar:

Ödevlere her zaman ve her yerden ulaşılabilmesi,

Kolay anlaşılabilir ve kullanılabilir bir tasarıma sahip olması,

Öğrenci faaliyetlerinin takibini kolaylaştırması,

Öğrencinin zevkle ve istekli olarak kullanmak istediği bir sistem olması sebebiyle öğrencinin çalışma isteğini artırması,

Üzerindeki hazır araçlar sayesinde zamandan tasarruf sağlaması,

Sınıftaki tüm öğrencilerin gelişiminin takibine imkân tanınması,

Öğrencinin sınıf arkadaşları ve öğretmeni ile iletişimi sağlamada kolaylık sağlaması,

Zorluklar:

İnternet kullanımını gerektirmesine rağmen iş yoğunluğuna sahip velilerin internete sık girememesinden kaynaklanan zorluklar,

Web sitesi kullanım zorlukları (siteye giriş problemleri, dosya yükleme problemleri),

Çalışmaların yapılmasının çok uzun zaman alabilmesi,

İnternet kullanımı gerektirmesi sebebiyle internet olmayan evlerde web sitesi imkânlarından faydalanılamaması,

Öğrencilerin bilgisayar üzerinde böyle uygulamaya alışmasının zaman alması,

Siteyi kullanmak için bilgisayar başına geçen öğrencinin, sonrasında oyun oynamaya başlaması sebebiyle zamanını boşa harcaması,

Velilerin bu görüşlerini destekleyen ifadelerden bazıları şu şekildedir:

“Kolay bir ara yüzü var. Bir zorluk yaşandığına dair oğlumdan veya eşimden de herhangi bir şikâyet duymadım.”

“Uygulama esnasında yapılan işlemler (yazı, ses dosyası, görüntü ekleme vb.) oldukça kolay ve basit yapılıyor, kolaylık sağlanmış.”

“İnterneti tam bilemediğimiz için internet kafelerden yardım almak zorunda kaldım. Bunun sakıncalı olduğunu yani çocuğun şifresinin istenmeyen kişilere geçip olumsuzluklar yaşanabilir diye düşünüyorum.”

“En güzel kolaylık sağlayan tarafı sanal ortam olması. Sınıftaki tüm öğrencileri takip edebiliyor olunması. Zorluğu ise çocukların bilgisayar kullanımında bu tür bir çalışmaya alışma aşamasıdır.”

“Zorluk evimizde internet yok. Kızım ödevlerini yapabilmek için dükkâna gitmek zorunda kaldı. Değerlendirmelerin sonuçlarını istediği zaman göremedi.”

Portfolyo kısaca “öğrenci çalışmalarının amaçlı olarak toplanması” olarak tanımlanmaktadır ve öğrencilerin hangi çalışmayı yükleyeceklerine kendilerinin karar vererek, öğrenmelerinin sorumluluğunu almalarını sağlar. Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, onun eğitimi açısından önemi sizce nedir?

Velilerin büyük bir çoğunluğu bu soruya, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, öğrencinin sorumluluk sahibi ve özgüveni yüksek bir birey olarak yetişmesinde önemli rol oynayacağı görüşünü benimsemektedir. Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının diğer avantajlarını veliler şu şekilde ifade etmektedir:

- Eğitim hayatının geri kalanında hangi okullarda okuyacağına kendisi karar vererek buna uygun çalışma performansı sergileyebilir,
- Yaptığı ürünleri birçok kişinin göreceğini düşünerek daha ciddi ve üst düzey performans göstermeye çalışır,
- Kendi kendine araştırma yapma, merak ettiklerini öğrenme kabiliyeti kazanır,
- Sorumluluklarının bilincinde bir birey olmasına zemin hazırlar,
- Kişiliğinin gelişmesine katkı sağlar,
- Kendi emeğinin farkına varır ve boşa gitmemesi için daha çok çalışır,
- Değerlendirme yapmayı, konuları farklı yönleriyle ele almayı öğrenir,
- Gerektiğinde eleştiriye açık olmayı öğrenir,

Veliler bu durumu belirtmek için aşağıdaki ifadeleri kullanmışlardır:

“Öğrencinin kendi ilgi alanına yönelik çalışmalara ağırlık vermesine neden olacak ve meslek seçimine ışık tutacaktır.”

“Sorumluluklarını kendi üstlerine almaları gelişimleri ve öğrenmeleri için zemin hazırlar.”

“Kendine güven açısından kesinlikle bir katkı sağladığını düşünüyorum. Güven de başarının temel taşlarından birisidir.”

“Öğrenmeye daha istekli olur ve öğrenirken eğlenir.”

“Öğrencinin kendi ayakları üstünde durabilmesi için önemli...”

“Gelecekte sorumluluğu olur, kendine güveni artar, ikili ilişkilerinde kolaylık sağlar.”

“Öğrencinin karar mekanizması olmasını sağlıyor. Öğrencinin öğrenmeye hazır bulunurluk aşamasını kendisinin belirlemesini sağladığı için çok yararlı. Çünkü bir insan neyi merak ediyorsa ve önemsiyorsa onu öğrenmeye hevesli olur. Çalıştıkları ve araştırdıkları da o derecede aklında kalır.”

Bu sistem sizce öğrencinize ne katmıştır?

Veliler bu soruya çok çeşitli cevaplar vermişlerdir. Daha çok sorumluluk duygusu kazanma, araştırma kabiliyetini artırma ve özgüven gelişimi odaklı olan cevaplar, aşağıdaki gibi maddelendirilebilir:

- Öğrencinin sorumluluk duygusu kazanmasına yardımcı olmuştur,
- Öğrencinin araştırma isteğini ve kabiliyetini artırmıştır,
- Öğrencinin ders çalışırken aynı zamanda zevk almasını sağlamıştır,
- Öğrencinin kendine güveni ve kişisel gelişimi artmıştır,
- Öğrencinin tatlı bir rekabet ile ders çalışmasını sağlayarak geliştirmiştir,
- Öğrencinin kendi çalışmaları ile ilgili eksiklerini daha kolay görmesini sağlamıştır,

- Öğrencinin boş zamanlarını değerlendirebileceği eğitim amaçlı bir ortam elde edilmiştir,
- Bilgisayarın oyun dışında amaçlar ile kullanılmasının önemini anlamasına yardımcı olmuştur,
- Öğrencinin paylaşımcılık duygusunu anlamasına ve kazanmasına yardımcı olmuştur.

Velilerin konu ile ilgili ifadeleri şu şekildedir:

“Ben kızımın hayal dünyasının geniş olduğunu bu sistem sayesinde daha iyi keşfettim. Güzel şeyler üreterek mutlu olacağını öğrenci diye düşünüyorum.”

“Öğrencim sorumluluğunu bilen bir çocuktur. Fakat bu sistem ile çalışmalarını daha titizlik ile yapmaya başladı. Farklı çalışmalarını görerek bakış açısını genişletecek gibi görünüyor.”

“Bilgisayarın sadece oyun aracı olmayıp, iletişim, araştırma ve öğrenim aracı olduğunu bir nebze de olsa anlamasına yardımcı olmuştur.”

“Özgüven, paylaşımcılık, dikkat ve araştırma taraflarını geliştirmiştir.”

“Öğrendiklerini internette de arkadaşlarıyla paylaşma duygusu katmıştır.”

Böyle bir sistemin tüm derslerde, tüm okullarda uygulanmasının avantajları ve dezavantajları sizce nelerdir?

Velilerin bu soruya verdikleri cevap kısıtlı olmuştur. Belirtilen dezavantajlar daha çok, internete sahip olmayan öğrencilerin bu sistemden yeterince faydalanamayacağı temelinde yoğunlaşmaktadır. Velilerin ifadelerine göre, bu sistemin tüm okullarda ve tüm derslerde kullanılmasının avantaj ve dezavantajları şu şekildedir:

Avantajları:

- Bilginin paylaşımını artırır,
- Öğretmenler için değerlendirme kolaylaşır,
- Veliler öğrencisini ve sınıf arkadaşlarının tüm etkinliklerini yakından takip etmiş olur,
- Öğrenci ve velilerin, öğrenci çalışmaları ile daha çok ilgilenmesi sağlanmış olur.

Dezavantajları:

- İnternetin olmayan öğrencileri zor durumda bırakır,
- Öğrencinin internet karşısında daha çok zaman geçirmesi,
- Öğrencinin bu uygulamayı bahane ederek oyun, facebook, twitter vb. başında zaman harcaması,
- Öğrencinin arkadaşlarının yaptığı uygulamanın benzerini yaparak hazırcılığa ve kolaycılığa alışması,
- Tüm velilerin çalışmaları takip etmesi zor olabilir.

Velilerin konu ile ilgili ifadeleri şu şekildedir:

“Bence dezavantajı çok az olur. Avantajı ise çok olur. En büyük dezavantajı çocukların arkadaşlarının dosyalarına bakıp bir nevi kopya çekmeye yönelebilir. Bunu da eğitimci çözebilir. Avantajı çok fazla. Her arkadaşının yaptığı çalışmayı inceleyip yeni bir şey öğrenebilir.”

“Avantaj olarak; öğrenci ve velilerin öğrenci çalışmalarına eğilimi ve yönelimi artar. Dezavantaj olarak; her veli bu tür çalışmaları takip edemeyebilir.”

“Dezavantajı; henüz her eve bilgisayar ve internet girmiş değil. Bu imkânlardan mahrum çocukları üzebilir. Avantajları; ödev değerlendirme ve tasnif etmede çağ atlanılmış oluyor. Öğrenci bütün çalışmalarına zaman ve mekân kısıtlaması olmadan erişebiliyor.”

Genel olarak incelendiğinde velilerin e-portfolio web sitesinin kullanımı ve e-portfolio öğretim süreci ile ilgili olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

4.4. Web Sitesi Değerlendirme Araçlarının Kullanımına İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Eğitim paydaşlarının (öğrenci, öğretmen ve veli) e-portfolio web sitesi değerlendirme araçlarını kullanım oranları ve yapılan değerlendirme ile ortaya çıkan sonuçlar nasıldır?” sorusuna cevap bulabilmek için, e-portfolio web sitesi üzerinde doldurulan etkinlik değerlendirme rubrikleri, birey ve çalışma değerlendirme formları ve çalışmalara yapılan yorumlar ile ürün puanlama araçlarından elde edilen veriler analiz edilmiştir.

4.4.1. Etkinlik Değerlendirme Rubriklerinin Kullanımına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4.A. alt problemi olan, öğrencilerin ve öğretmenlerin etkinlik değerlendirme rubriklerini kullanım oranlarının nasıl olduğu ve öğrencilerin etkinlik değerlendirme rubriklerinden aldıkları puanların hangi aralıkta olduğuna dair bulguların ortaya konulabilmesi amacıyla, öğretmenler tarafından e-portfolio web sitesi üzerindeki çalışmaların değerlendirilmesi için doldurulan rubriklere ait veriler incelenmiştir.

4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin her ikisi de, öğrenci çalışmalarını değerlendirmek için Ek-13’ de verilen 9’ ar çeşit rubrik kullanmışlardır. Ancak öğretmenler rubrikleri, her öğrencinin her çalışması için düzenli olarak doldurmamışlardır. Bu sebeple her bir rubrik çeşidi için farklı öğrencilerin, farklı çalışmalarına ait veri elde edilmiştir.

Tablo 4.58: Etkinlik Değerlendirme Rubriklerine Ait Değerlendirme Sonuçları

Sınıf Düzeyi	Ders Adı	Etkinlik Adı	Değerlendirilen Çalışma Sayısı	Min – Mak. Puan	Ort. Puan
4	S.B.	Resmi Kurumları Tanıyorum	21	1 - 6	5.62
4	S.B.	Sosyal Etkinlik İstiyorum	24	1 - 9	8.19
4	S.B.	Kamuoyu Oluşturuyorum	20	1 - 9	8.21
4	S.B.	Büyük Millet Meclisi	22	1 - 12	10.86
4	F.T.	Erozyonun Zararları	20	1 - 6	5.43
4	F.T.	Dünyanın Katmanları	25	1 - 6	5.72
4	F.T.	"Gezegelimiz Dünya" Ünitesi - Kavram Haritası	28	1 - 6	5.67
4	F.T.	Çevre Temizlik Projelerim	26	1 - 6	5.27
4	F.T.	Atatürk ve Çevre	18	1 - 6	5.36
5	S.B.	Toplum İçin Çalışanlar	14	1 - 9	7.84
5	S.B.	Evimize Nasıl Yerleştik	16	1 - 6	5.24
5	S.B.	Milletvekiline Mektup	17	1 - 6	5.69
5	S.B.	Bayrağım	17	1 - 9	8.22
5	F.T.	Dünya, Güneş ve Ay Hikayesi	18	1 - 6	5.56
5	F.T.	Model Oluşturuyorum	20	1 - 6	5.70
5	F.T.	Çiçeğin Bölümleri	18	1 - 6	5.35
5	F.T.	Temiz Bir Dünya İstiyorum	17	1 - 6	5.18

Tablo 4.58’ de etkinlik değerlendirme rubriklerinin, 4. sınıf öğretmeni tarafından, 5. sınıf öğretmenine göre biraz daha fazla sayıda kullanıldığı ve rubriklerden alınan ortalama puanlara bakıldığında, genel olarak öğrencilerin bir rubrikten alınabilecek maksimum puana yakın puanlar aldıkları görülmüştür.

4.4.2. Birey ve Çalışma Değerlendirme Formlarının Kullanımına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4.B. alt problemi olan öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin birey ve çalışma değerlendirme formlarını kullanım oranları nasıl olduğu ve bu formların değerlendirilmesi ile ortaya çıkan sonuçların neler olduğuna dair bulguların ortaya konulabilmesi amacıyla, e-portfolyo web sitesi üzerindeki “Günlük”, “Öz-Değerlendirme”, “Bireysel Değerlendirme Formu”, “Çalışma Değerlendirme Formu”, “Çalışma Değerlendirme Formu 2”, “Birey Değerlendirme Formu” ve “Veli Geri Bildirim Formu” isimli değerlendirme formlarına öğrenciler tarafından verilen

cevaplar incelenmiştir. Değerlendirme formlarında, öğrencilerin farklı öğrenci çalışmalarını değerlendirmiş olmaları ve her bir çalışmanın da derslerinin, kazanımlarının, amaçlarının, hedeflerinin ve yapılışının birbirinden farklı olması sebebiyle, değerlendirilen çalışmaya bağlı olarak her bir soruya verilen cevapların da çok çeşitli olduğu görülmüştür. Örneğin; “Bu çalışmayı yaparken öğrendiğim şeyler nelerdir?” şeklindeki bir günlük sorusuna verilen cevaplar; farklı derslere ait ve farklı etkinliklerin değerlendirilmesinde kullanılan ortak bir soruya ait olduğu için kategorilendirme yapılamamıştır. Ancak verilen cevapların yaklaşık olarak yüzde 10’unda “Hiçbir şey öğrenmedim, Bildiklerimi pekiştirdim, Bende hiçbir duygu uyandırmadı, Hiçbir yerde zorlanmadım, Hiçbir yerinden hoşlanmadım” gibi, soru ifadesinin tersine veya olumsuz cevaplar verildiği, %90 oranında ise olumlu cevaplar verildiği görülmüştür. Öğrencilerin her bir forma verdikleri cevaplardan oluşan bir örnek kendi ifadeleriyle sunulmuştur.

Günlük

21 öğrenci tarafından, 122 farklı çalışma ile ilgili “Günlük” verisi toplanmıştır. Günlüklerde öğrencilerin bir çalışmayı yaparken kazanmayı beklediği ve kazandığı öğrenme hedefleri; öğrencinin çalışmaları yaparken öğrendiği, başarılı olduğu, zorlandığı, hoşlandığı, hoşlanmadığı ve kolay olduğunu düşündüğü bölümler, yardım alması gerektiği bölümler; çalışmaların tamamlanması ile öğrencide meydana gelen duygu, düşünce ve davranış değişiklikleri ile ilgili öğrencilerin yansıtma ifadelerini içeren cevaplar alınmıştır. Bir öğrencinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Bu çalışmayı yaparken kazanmayı beklediğim hedefler ve bu hedeflerden kazanabildiğim/kazanamadığım öğrenme hedefleri: *“mesleklerin bizim hayatımızda ne derece yer kapladığını ve onların olmaması halinde hayatımızda ne gibi zorluklar yaşayabileceğimizi merak ettim.”*

Bu çalışmayı yaparken öğrendiğim şeyler: *“Herkesin toplumda görev, rol ve sorumlulukları vardır. Toplumsal alanda yapılan meslekler, düzeni sağlamak ve hayatımızı kolaylaştırmak içindir. Onların eksikliği durumunda ise sıkıntılar yaşanır. Bu yüzden her meslek toplumun ilerlemesi ve gelişmesi için önemlidir.”*

Bu çalışmanın bende uyandırdığı duygular: *“Yaşadığım ülkede yapılan mesleklerden hepsinin önemli olduğunu anladım ve ben de ileride mutlaka kendi yaşamım ve ülkem için faydalı ve çalışkan bir insan olmak istediğimi anladım.”*

Bu çalışmayı yaparken en başarılı olduğumu düşündüğün bölümler: *“Mesleklerin nelerle uğraştığını bildiğimi fark ettim.”*

Bu çalışmayı yaparken en çok kolayıma giden bölümler: *“Örnekleri bulmakta kolaylık yaşadım.”*

Bu çalışmayı yaparken en çok zorlandığım bölümler: *“Cümleleri toparlarken biraz zorlandım ve ailemden yardım aldım.”*

Bu çalışmayı yaparken hoşlandığım bölümler: *“İnsanların bizim için ne kadar çok çalıştıklarını bilmek hoşuma gidiyor.”*

Bu çalışmayı yaparken hoşlanmadığım bölümler: *“Bazı mesleklerin çok zor olduğunu biliyorum. Mesela maden işçiliğinde metrelerce yerin altında insanlar göçük altında kalabiliyorlar.”*

Bu çalışmayı yaparken arkadaşlarım, öğretmenim ya da ailem den biriyle iletişim kurmam/yardım almam gerekti. Çünkü: *“Bazen cümleleri toparlarken zorlandığım oluyor.”*

Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım: *“Meslek örneklerini arttırabilir ve onlarla röportaj yapabilirdim.”*

Bu çalışmayı yaptıktan sonra bende duygu, düşünce ve davranış olarak meydana gelen değişiklikler: *“İnsanların bizim için ne kadar çalıştıklarını ve hayatımızı kolaylaştırdıklarını öğrendim.”*

Öz-Değerlendirme

24 öğrenci tarafından, 136 farklı çalışma ile ilgili “Öz-Değerlendirme” verisi toplanmıştır. Öz-değerlendirme formunda kendilerini keşfetmelerini, güçlü ve zayıf yönlerini tanımlarına yardımcı olmak amacıyla öğrencilere; değerlendirdikleri

ürünü ortaya koyabilmek için yeterince veri toplayıp toplamadığı, çalışmayı yaparken kazandıklarını herhangi bir problemin çözümünde kullanıp kullanamayacağı, çalışmayı yaparken kazandıkları ile yeni ürünler ve fikirler ortaya koyup koyamayacağı ve çalışmayı tamamlayabilmek için gerekli adımların tümüne aktif olarak katılıp katılmadığı sorulmuştur. Bir öğrencinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Bu ürünü ortaya koyabilmek için yeterince veri topladım mı? Nasıl?: *“Evet, internette, kitaplarda, derste dinlediklerimde kamuoyu nasıl oluşturulur sorusuna cevap aradım, nasıl halkın ilgisini çekebilirim diye düşündüm.”*

Bu çalışmayı yaparken kazandıklarımı herhangi bir problemin çözümünde kullanabilir miyim / işe yarar mı?: *“Evet kullanabilirim. Bu ödevle birlikte kamuoyu oluşturmayı ve nasıl halkın dikkatini çekebileceğimi öğrendim.”*

Bu çalışmayı yaparken kazandıklarımla yeni ürünler / fikirler ortaya koyabilir miyim?: *“Ortaya yeni fikirler koyabilirim. Çünkü bu konu hakkında çok bilgi topladım.”*

Bu çalışmayı tamamlayabilmek için gerekli adımların tümüne aktif olarak katıldım mı?: *“Çalışma için gerekli her şeyi yaptığımı düşünüyorum.”*

Bireysel Değerlendirme Formu

14 öğrenci tarafından, 46 farklı çalışma ile ilgili “Bireysel Değerlendirme Formu” verisi toplanmıştır. Bireysel değerlendirme formunda, işledikleri ünite ile ilgili kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla öğrencilere; üniteyi ilginç bulup bulmadıkları, üniteye çok şey öğrenip öğrenmedikleri, ekip çalışmasından veya yalnız çalışmaktan hoşlanıp hoşlanmadıkları, sınıf çalışmalarına katkılarının olup olmadığı, araçları dikkatli ve özenli kullanıp kullanmadıkları, ünite kavramlarını anlayıp anlamadıkları ile ilgili “Katılıyorum / Katılmıyorum” şeklinde cevap verebilecekleri sorular sorulmuş ve üniteye hoşlandıkları, hoşlanmadıkları ve öğrenmek istedikleri diğer şeyler ile ilgili açıklama yapmaları istenmiştir. Bir öğrencinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Bu ünite çok ilginçti: *“Katılıyorum”*

Bu ünite de çok şey öğrendim: *“Katılıyorum”*

Ekip çalışması yapmaktan hoşlandım: *“Katılıyorum”*

Yalnız çalışmaktan hoşlandım: *“Katılmıyorum”*

Sınıf çalışmalarında katkım fazlaydı: *“Katılıyorum”*

Araçları dikkatli ve özenli kullandım: *“Katılıyorum”*

Arkadaşlarla uyumlu çalıştım: *“Katılıyorum”*

Üniteyle ilgili kavramları anladım: *“Katılıyorum”*

Bilim adına iyi şeyler yaptığımı düşünüyorum: *“Katılıyorum”*

Bu ünite de en çok hoşlandığım şey: *“Dünya, güneş ve ayın hareketleri ve ayın evreleri gibi...”*

Bu ünite de en çok hoşlanmadığım şey: *“Ünite de hoşlanmadığım bir durum yoktur.”*

Üniteyle ilgili şunları da öğrenmek isterdim: *“Dünya gibi diğer gezegenlerin özelliklerini, oraldaki yaşamı, oralarda gece ve gündüzün nasıl oluştuğu gibi...”*

Çalışma Değerlendirme Formu

16 öğrenci tarafından, 62 farklı çalışma ile ilgili “Çalışma Değerlendirme Formu” verisi toplanmıştır. Çalışma değerlendirme formunda, yaptıkları çalışma ile ilgili kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla öğrencilere; çalışmayı neden portfolyo dosyasına koymayı tercih ettikleri, neden arkadaşlarıyla paylaşmak istediği, öğrendikleri ile ilgili arkadaşlarına gösterebilecekleri şeyler, çalışmayı yaparken karşılaştığı zorluklar, bu çalışmanın kendisi için anlamı ve bu çalışmayı tekrar yaparsa nasıl yapacağı ile ilgili sorular sorulmuştur. Bir öğrencinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Çalışmanın Adı: *“Toplum için çalışanlar”*

Neden bu çalışmayı sakladım?: *“İyi yaptığımı düşündüğüm için.”*

Bu çalışmayı neden arkadaşlarımla paylaşmak istedim?: *“Çalışmamın iyi olduğunu düşünüyorum, bu yüzden arkadaşlarımla da görmesini istiyorum.”*

Öğrendiklerim hakkında arkadaşlarıma gösterebileceklerim nelerdir?: *“Sosyal örgütlerin önemini gösterebilirim.”*

Bu çalışmayı tekrar yapsam şu şekilde yapardım?: *“Aynı şekilde yapardım.”*

Çalışmamı yaparken ne tür zorluklarla karşılaştım?: *“Zorluklarla karşılaşmadım ama biraz uzun oldu.”*

Benim için bu çalışmanın anlamı: *“İyi yaptığımı düşündüğüm çok güzel bir ödev.”*

Çalışma Değerlendirme Formu 2

13 öğrenci tarafından, 72 farklı çalışma ile ilgili “Çalışma Değerlendirme Formu 2” verisi toplanmıştır. Bu formda, yaptıkları çalışma ile ilgili kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olmak amacıyla öğrencilere; çalışmanın hangi beceriyi gösterdiği, aşamalarının neler olduğu, iyi yapılan ve ilginç olan yönleri, yardım alınabilecek bölümleri, kendisini geliştiren yönleri gibi sorular sorulmuştur. Bir öğrencinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Bu çalışma örneği benim ... becerimi göstermektedir: *“Fen ve Teknoloji dersine karşı olan”*

Çalışmamın aşamaları şunlardır: *“veri toplamak, belge üzerinde verileri düzenlemek”*

Bence bu çalışmada aşağıdakileri çok iyi yaptım: *“veri toplama, verileri kaynaştırma”*

Bu çalışma için daha fazla zamanım olsaydı şunları da yapabilirdim: *“video da çekebilirdim”*

Aşağıdaki sıraladığım alanlarda biraz daha gayret gösterebilir ya da yardım isteyebilirdim: *“veri toplamak, verilere uygun resim bulmak”*

Çalışmamda aşağıdaki alanlarda gelişmeler gözlemledim: *“teknolojiyle aramın geliştiği, düşünme kapasitemin arttığı”*

Çalışmamı gözden geçirdiğimde ... ın çok ilginç olduğunu fark ettim: *“hikayemde gezegenlerin konuşması”*

Bu çalışma benim gelişim düzeyimi gösteriyor. Çünkü: *“güzel bir çalışma olduğunu düşünüyorum.”*

Birey Değerlendirme Formu

Öğrencilerin bazı gelişim alanları ile ilgili nasıl bir gelişim gösterdiğinin değerlendirilebilmesi için, her iki öğretmen tarafından 3'er adet doldurulan, 6 öğrenci ile ilgili 6 adet “Birey Değerlendirme Formu” verisi toplanmıştır. Bu formda öğrencilerin bilimsel kavramlar, bilimsel süreç ve kritik düşünme becerileri, bilimsel muhakeme becerisi, bireysel ya da grupla çalışma becerisi gibi alanlarda nasıl gelişim gösterdiği öğretmen tarafından tanımlanmaya çalışılmıştır. Bir öğrencinin gelişim durumunu gösteren ifadeler şu şekildedir:

Bilimsel Kavramlar: *“Ünitelerle ilgili temel kavramları kolayca kavrayabiliyor, gerektiğinde örnekler verebiliyor.”*

Bilimsel Süreç ve Kritik Düşünme Becerileri: *“Gerektiğinde tüme varım veya tümünden gelim metotlarını kullanabiliyor. Kavramlar arasında bağlantılar kurabiliyor. Eleştirel düşünme ve sorgulama yeteneği de oldukça iyi.”*

Bilimsel Muhakeme Becerisi: *“Oldukça iyi. Bilmediği konularda bile fikir yürüterek sonuca ulaşabiliyor.”*

Bireysel ya da Grupla Çalışma Becerisi: *“Hem bireysel hem de grup çalışmalarında başarılı.”*

Özet: *“Başarılı bir öğrenci.”*

Düşünceler: *“Öğrenci oldukça başarılı. Son zamanlardaki çalışma temposu da gayet iyi. Sınıfta kendini belli eden başarılı öğrencilerimden.”*

Veli Geri Bildirim Formu

10 öğrenci velisi tarafından, 18 farklı çalışma ile ilgili “Veli Geri Bildirim Formu” verisi toplanmıştır. Bu form ile veliler; öğrencinin kendisini geliştirebileceği alanlar, çalışmayı yaparken yardımcı olunan kısımlar, çocuğun gelişim süreci, çalışmanın etkili bir şekilde düzenlenip düzenlenmediği ve çocuk için değerli bir deneyim olup olmadığı gibi sorular sorulmuştur. Velilerin bu formu doldurmayı çok fazla tercih etmedikleri ancak daha çok iyi olduğunu düşündükleri öğrenci çalışmaları ile ilgili bu formu doldurdıkları görülmektedir. Formdaki ilk soruda, “Çocuğunuzun bu çalışmasını 100 üzerinden değerlendiriniz” sorusuna tüm veliler, 90 - 100 aralığında puanlar vermişlerdir. Bir velinin sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir:

Çocuğunuzun bu çalışmasını 100 üzerinden değerlendiriniz: *“100”*

Çalışmayı göz önünde bulundurduğunuzda çocuğunuz sizce hangi alanlarda kendini geliştirmelidir?: *“İmlâ kurallarına ve cümle düzenine biraz daha dikkat etmesi gerekiyor.”*

Çocuğunuz bu çalışmayı yaparken ona hangi konularda ve nasıl yardımcı oldunuz?: *“Yazım hatalarını ve cümle bozukluklarını düzeltmeye çalıştım.”*

Bu çalışma, çocuğunuzun gelişim sürecini daha iyi anlamana yardımcı oldu mu?: *“Evet yardımcı oldu. Çocuğumun iyi bir hikâyeye yazarı olabileceğini düşünüyorum.”*

Bu çalışmanın sunumu etkili olacak biçimde düzenlenmiş miydi?: *“Evet. Düzenlenmişti.”*

Sizce bu sunum çocuğunuz için değerli bir deneyim oldu mu?: *“Kendini geliştirmesi açısından oldukça iyi bir deneyim olduğunu düşünüyorum.”*

Belirtmek istediğiniz diğer görüşleriniz varsa nelerdir?: *“Genel anlamda başarılı buluyorum.”*

Birey ve çalışma değerlendirme formlarına ait veriler incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin toplam sayısı (81) göz önünde bulundurulduğunda, formların az sayıda öğrenci tarafından ve az sayıda çalışma için uygulandığı görülmektedir. Öğrenciler web sitesine 1075 adet çalışma yüklemişler fakat bunların sadece 163 tanesi için formları kullanarak değerlendirme yapmışlardır. Ayrıca birbirlerinin çalışmaları için “Bireysel Değerlendirme Formu”, “Çalışma Değerlendirme Formu” ve “Çalışma Değerlendirme Formu 2” yi kullanarak sadece 18 değerlendirme yapmışlardır.

4.4.3. Çalışmalara Yapılan Yorumlara ve Ürün Puanlama Aracının Kullanımına İlişkin Bulgular

Araştırmanın 4.C. alt problemi olan öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin çalışmalar için yorum yapma ve ürün puanlama aracını kullanma oranlarının nasıl olduğu ve bu araçların çıktılarının değerlendirilmesi ile ortaya çıkan sonuçların neler olduğuna dair bulguların ortaya konulabilmesi amacıyla, e-portfolio web sitesi üzerindeki öğrenci çalışmalarına yapılan yorumlar ve yıldızlı ürün puanlama aracına ait veriler incelenmiştir.

Öğrenci çalışmalarına arkadaşları, öğretmenleri veya aileleri tarafından toplam 2980 yorum yapılmıştır. Bu yorumlardan 41 tanesi, 17 veli tarafından 34 farklı çalışmayı değerlendirmek; 687 tanesi, 2 öğretmen tarafından 629 farklı çalışmayı değerlendirmek (359 tanesi 4. sınıf öğretmeni, 328 tanesi 5. sınıf öğretmeni) ve 2252 tanesi de 68 öğrenci tarafından, 541 farklı çalışmayı değerlendirmek için yapılmıştır. Öğrenci, öğretmen ve velilerin yorumları; öğrenci çalışmaları ile ilgili olup

olmadığına ve eğer çalışma ile ilgili ise olumlu ya da olumsuz ifade içermesine göre gruplandırılmıştır. Yorumların dağılımı Tablo 4.59’ da verilmektedir.

Tablo 4.59: Çalışmalara Yapılan Yorumlardan Elde Edilen Eğitim Paydaşlarına Ait Yorum Dağılımı

Eğitim Paydaşı	Kişi Sayısı	Değerlendirilen Çalışma Sayısı	Değerlendirme Sayısı	Olumlu Yorum	Olumsuz Yorum	İlgisiz Yorum
Öğrenci	68	541	2252	1020	360	872
Öğretmen	2	629	687	650	28	9
Veli	17	34	41	35	0	6

Ayrıca 630 farklı öğrenci çalışması için toplam 1053 kez yıldızlı puanlama aracı kullanılmıştır. Bu araç ile öğrenciler, öğretmenler ve veliler; inceledikleri çalışma ile ilgili 1 - 10 arasındaki değerlendirme puanını, sıralı olarak dizilmiş 10 adet yıldız simgesinden, puan sırasındaki yıldız tıklayarak belirlemektedir. Puanlamaların 699 tanesi, 64 öğrenci tarafından 401 farklı çalışmayı değerlendirmek; 303 tanesi, 2 öğretmen tarafından 303 farklı çalışmayı değerlendirmek ve 51 tanesi de 18 veli tarafından 51 farklı çalışmayı değerlendirmek için yapılmıştır. Her bir eğitim paydaşının grup olarak çalışmalara verdiği ortalama puanlar ayrıntılı olarak Tablo 4.60’ da görülmektedir.

Tablo 4.60: Ürün Puanlama Aracından Elde Edilen Eğitim Paydaşlarına Ait Ortalama Puanlar

Eğitim Paydaşı	Kişi Sayısı	Değerlendirilen Çalışma Sayısı	Değerlendirme Sayısı	Ortalama Puan
Öğrenci (Arkadaş Değ.)	64	401	699	7.00
Öğretmen	2	303	303	9.33
Veli	18	51	51	8

Öğrenci çalışmaları ile ilgili yapılan yorumlar ve ürün puanlama aracından elde edilen veriler incelendiğinde, çalışmalar ile ilgili olarak genellikle olumlu yorumlar yapıldığı ve tüm paydaşlar tarafından çalışmalara verilen puanların yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesinde, yorum ve ürün puanlama aracının, web sitesi üzerindeki birey ve çalışma değerlendirme formlarına oranla daha çok tercih edildiği görülmektedir.

BÖLÜM 5

TARTIŞMA VE YORUM

Bu bölümde; araştırmanın alt problemlerine ilişkin elde edilen bulgular yorumlanmış ve literatüre dayalı olarak tartışılmıştır.

5.1. Öğrenci Başarılarına İlişkin Tartışma ve Yorum

Araştırma kapsamında elektronik portfolyo öğretim ortamının, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrenci başarılarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığı incelenmiş ve deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerine yönelik ön test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama başarı puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani elektronik portfolyo öğretim ortamı, öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerinde daha başarılı olmalarını sağlamıştır. Bu bulgu; elektronik portfolyonun öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı şeklinde sonuçların ortaya konduğu ve daha büyük yaş gruplarındaki öğrenciler üzerinde yapılan çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir (Arap, 2008; Barış, 2011; Çayırıcı, 2007). Çayırıcı (2007), 7. sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada e-portfolyonun, öğrencilerin hem sözel hem de sayısal derslerindeki başarıyı artırdığını ancak sözel derslerdeki başarı artışının sayısal derslerdekine oranla daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Arap (2008) ise benzer şekilde öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmada e-portfolyonun öğrenci başarılarını artırdığı sonucuna ulaşmıştır. Barış (2011), ise Meslek Lisesi 10. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının, e-portfolyo uygulama süreci tutumlarına bağlı olarak yükseldiği ve öğrencinin e-portfolyo yöntemi ile farklı meslek branşlarında öğrenim görmesi ve akademik başarısı arasında bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca Baki ve Birgin (2004) başarıların değerlendirilmesi noktasında e-portfolyo yönteminin, klasik yöntemlere göre daha doğru sonuçlar verdiği ve değerlendirmenin yanında öğrenciye kendini ifade etme ve değerlendirme imkânı da sunduğunu ifade etmiştir.

Literatürde öğrenci başarılarının bir bütünleyicisi olarak, özellikle e-portfolyonun yoğun olarak uygulandığı bir alan olan yabancı dil derslerinde, e-

portfolyo öğretim sürecinin öğrencilerin ikinci dil yazma becerilerine de olumlu katkı sağladığı belirtilmektedir (Erice, 2008).

Sonuç olarak; yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkan, e-portfolyo öğrenim sürecinin ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarını artırdığı yönündeki bulgu literatürdeki konu ile ilgili yapılan çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Yani e-portfolyo öğretim ortamı öğrenci başarılarını artırmaktadır.

5.2. Derse Yönelik Tutumlara İlişkin Tartışma ve Yorum

Araştırma kapsamında elektronik portfolyo öğretim ortamının, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin derse karşı tutumlarına anlamlı bir etkisinin olup olmadığı incelenmiş ve deney ve kontrol grubu öğrencilerinin, Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerine yönelik ön test ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test ortalama tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani elektronik portfolyo öğretim ortamı, öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerine karşı daha olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlamıştır. Bu bulgu; elektronik portfolyonun öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediği şeklinde sonuçların ortaya konduğu bazı çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir (Çayırıcı, 2007; Özyenginer, 2006; Yastıbaş, 2013). Araştırmacılar e-portfolyo öğretim ortamında öğrencilerin yeni şeyler öğrenmeye karşı daha istekli olduğunu (Özyenginer, 2006) ve konuşma derslerinde öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirdiğini ortaya koymuştur (Yastıbaş, 2013). Bununla birlikte bazı araştırmalarda da öğrencilerin, e-portfolyo öğretim süreci ile ilgili olarak da olumlu tutum geliştirdikleri ve bu öğretim sürecini birçok açıdan arzulanan bir öğretim süreci olarak gördükleri ifade edilmektedir (Arap, 2008; Demirli, 2007; Döşlü, 2009). Öğrencilerin öğretim süreci ile ilgili bu olumlu tutumlarını, derse karşı tutumlarına da yansıtılmaktadırlar. E-portfolyo öğretim süreci ile ilgili tutumun sebebinin de, öğrencilerin klasik olarak yapılandan farklı bir öğretim süreci içine girmeleri, yaptıkları çalışmalarda bilgisayar gibi heves edilen bir öğretim materyalinin kullanılması olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak; yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkan, e-portfolio öğrenim sürecinin ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin derse karşı olumlu tutum geliştirmesine katkı sağladığı yönündeki bulgu, literatürdeki konu ile ilgili yapılan çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Yani e-portfolio öğretim ortamı öğrencilerin derse karşı olumlu tutum göstermesine katkı sağlamaktadır.

5.3. Kullanıcı Görüşlerine İlişkin Tartışma ve Yorum

Araştırma kapsamında, elektronik portfolio öğretim ortamı ile ilgili olarak eğitim sürecinin paydaşları olan öğrenci, öğretmen ve veli ile görüşmeler yapılmış ve e-portfolio öğretim ortamı ile ilgili görüşleri alınmıştır.

E-portfolio öğrenim süreci ile ilgili olarak öğrenciler, bu süreci eğlenceli ve olumlu bulduklarını ve gelecek yıllarda da kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu görüş, bazı çalışmalarda belirtilen öğrencilerin e-portfolio uygulamasından hoşlandıkları, süreci olumlu olarak karşıladıkları, heyecan verici ve eğlenceli olarak değerlendirdikleri ve e-portfolio sürecinin öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen iletişimini geliştirdiği yönündeki bulgular ile benzerlik göstermektedir (Akdoğan Yeşilova, 2011; Aktay, 2011; Döşlü, 2009; Polat & Köse, 2013; Tonbul, 2009). Sanalan ve Altun'un (2002) yaptıkları çalışmaya göre öğrenciler e-portfolioyu beğenme sebebi olarak doğrudan bilgisayar üzerinden ödev yazabiliyor olmaları, çalışmaların kaybolmaması, ödev veya disket taşımak zorunda olmamaları, ödevlerin kullanılan teknoloji sayesinde daha kısa sürede teslim edilebilmesi vb. olduğunu belirtmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler e-portfolio öğrenim sürecinin derslerdeki başarıyı artırdığını da düşünmektedir. Bu bulgu, Akdoğan Yeşilova (2011) tarafından yapılan çalışmada belirtilen öğrenci ifadeleri ile paralellik göstermektedir.

Araştırmada, öğrencilerin yapılan çalışmaların klasik portfolyolarda olduğu gibi dosyalarda değil de, internette saklanması ve uzun yıllar saklanabilmesi yönünü beğendikleri ortaya çıkmıştır. Driessen ve arkadaşlarının (2007) yaptıkları çalışma sonucunda da benzer şekilde, öğrencilerin hazırladıkları portfolyoları okumak için ev ile okul arasında taşımak zorunda kalmamalarının onlara büyük kolaylık sağladığını

düşündükleri ve klasik portfolyolara oranla e-portfolyolar için daha fazla zaman ayırmayı sevdiği şeklinde bir bulguya rastlanmıştır.

Yapılan araştırmada bazı öğrencilerin siteyi kullanırken küçük problemler yaşasalar da öğrencilerin büyük çoğunluğunun siteyi kullanırken çok büyük bir problem ile karşılaşmadıkları görülmektedir.

Öğrenciler kendilerine sorulduğunda, e-portfolyo web sitesinde en çok görüntülü konuşma / oyun / eğitici oyun / zekâ oyunu gibi bölümlerin olmasını istediklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler doğası gereği, daha çok oyun oynayabilmek adına sevdikleri bir eğlence aracı olan oyunu, hazırlanan e-portfolyo web sitesinde de kullanmak istemektedir. Birçok akademik çalışmada da eğitici oyunların başarı, kalıcılık gibi eğitim açısından faydaları incelenmiş olsa da, yapılan çalışmanın amacından sapmaması ve öğrencilerin o bölüme yoğunlaşarak diğer bölümleri kullanmayabilecekleri endişesiyle böyle bir bölüm / özellik eklenmemiştir.

Öğrencilere çalışmalarında hangi çoklu ortam (multimedya) öğelerini kullandıkları ve bunları kullanırken zorlanıp zorlanmadıkları sorulduğunda ise öğrenciler, kullandıkları çoklu ortam öğeleri hakkında genel olarak tümünü kullandıklarını ve bunları kullanırken zorlanmadıklarını ifade etmişlerdir. Çayırıcı (2007) çalışmasında, öğrencilerin çoklu ortam öğelerinden biri olan resim ögesini %79, görüntü ögesini %9, ses ögesini %6 oranında kullandıklarını, öğrencilerin %6'lık ufak bir bölümünün ise çalışmalarında hiçbir çoklu ortam ögesi kullanmadığını belirtmiştir. Öğrenciler için resim ögesini internetten indirip kullanmanın daha rahat olduğunu, ayrıca eski bilgisayarlarda video ve ses öğelerini kullanmanın zor olduğunu ifade etmiştir.

Yapılan araştırmada öğrencilerin hazırladıkları çalışmaların, diğer arkadaşları ve aileleri tarafından da görülebilmesi ve değerlendirilebilmesinin öğrencilerin hoşuna gittiği görülmektedir. Yani öğrenciler doğal olarak, emek sarf ederek hazırladıkları ürünleri başkaları ile paylaşmaktan gurur duymaktadır. Portfolyo sisteminin özellikle elektronik ortamda olması, Aktay'ın (2011) çalışmasında belirtildiği üzere çalışmaların öğrenciler ve veliler ile paylaşımını kolaylaştırması

yönüyle ve Baki ve Birgin'in (2004) çalışmasında belirtilen, velinin değerlendirme sürecine aktif olarak katılımını sağlaması ve veliye sorumluluk misyonu yüklemesi yönüyle düşünüldüğünde öğrenci çalışmalarının diğer öğrenciler ve veliler ile paylaşımını oldukça kolaylaştırmakta ve etkililiğini artırmaktadır.

Öğrencilerin e-portfolio sisteminin, araştırma için seçilen Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji dersleri dışında özellikle Matematik, Türkçe ve İngilizce dersleri için de kullanılmasını istemektedir. E-portfolio yöntemi tüm dersler için uygulanabilir olmakla birlikte özellikle öğrencilerin belirttiği dersler için zaten oldukça uygundur ve literatür incelendiğinde pilot çalışmaların genellikle bu dersler üzerinde yapıldığı görülmektedir. Örneğin, İngilizce alanı, üst sınıf düzeylerinde özellikle e-portfolio çalışmalarının en çok tercih edildiği alandır ve genellikle öğrencilerin İngilizce dil becerilerinin ve yazma becerilerinin ölçülmesi için oldukça elverişlidir (Arap, 2008; Erice, 2008; Tonbul, 2009; Yastıbaş, 2013). Diğer dersler de öğrencilerin zevkle ürün hazırlayabilecekleri ve farklı yönleriyle zengin içeriğe sahip, e-portfolio yönteminin kolaylıkla uygulanabileceği derslerdir.

E-portfolio öğrenim süreci ile ilgili olarak öğretmenler de, süreci çok beğendiklerini, süreç ile ilgili düşüncelerinin olumlu olduğunu ve bu sürecin kendilerine çeşitli kolaylıklar sağladığını belirtmişlerdir. E-portfolio konusu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde de öğretmen adaylarının, öğretmenlerin veya öğretim elemanlarının e-portfolio süreci ile ilgili genel olarak olumlu düşüncelere sahip olduğu görülmektedir (Aktay, 2011; Arap, 2008; Baki & Birgin, 2004; Özgür & Kaya, 2011; Polat & Köse, 2013).

Öğretmenler klasik portfolio yöntemini kullandıklarını fakat klasik portfolio yönteminde çalışmaları toplamanın ve velilerle paylaşmanın çeşitli zorlukları olduğunu, dosyaları okumanın, incelemenin ve değerlendirmenin sıkıcı olduğunu belirtmişlerdir. Benzer şekilde Driessen ve arkadaşları (2007) da e-portfolioların öğretmenler ve öğrenciler için daha kullanıcı dostu olduğu ve öğretmenlerin, öğrenci çalışmalarını incelemek için ev ve okul arasında taşımak zorunda kalmamalarının onlara büyük bir kolaylık sağladığını düşündüklerini ifade etmiştir. Aktay' da e-portfolio sisteminin iletişim, ulaşım, değerlendirme konularında kolaylık sağlaması

sebebiyle öğretmenlerin e-portfolio sistemini, klasik portfolyolara göre daha etkili bulduklarını ifade etmiştir.

Öğretmenler, e-portfolio sürecinin en büyük zorluğu olarak bilgisayara veya internete sahip olmayan öğrencilerin e-portfolio sistemine erişimlerinin zahmetli olmasını göstermektedir. Öğretmenler bu sorunu, e-portfolio sistemini kullanmak üzere öğrenciler için ders aralarında okul laboratuvarlarını ya da sınıftaki bilgisayarı açarak çözmeye çalışmışlardır. Bununla birlikte öğretmenler sürecin başında e-portfolio sisteminin kullanımını zor olarak algıladıklarını belirtmişlerdir. Ancak kullandıktan sonra sistemin kullanımının kolay olduğunu gördüklerini belirtmişlerdir. Bu durum klasik öğretim yönteminden e-portfolio öğretim sürecine geçişte ön yargıların önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğretmenlerin e-portfolio sürecini sahiplenmeleri ve sürece olan inançlarının da e-portfolio sürecinin eğitim ortamlarında uygulama başarısını artırdığı görülmüştür. Nitekim 4. sınıf öğretmenin, 5. sınıf öğretmenine göre süreci daha çok sahiplenmesi sonucunda 4.sınıfta daha güzel ürünler ortaya çıktığı ve işleyişim daha düzenli olduğu görülmüştür.

Çalışmanın bir başka bulgusu da öğretmenlerin, uygulama süreci sonunda öğrenci başarılarının arttığını düşünmeleridir. Öğretmenler bu durumun sebebi olarak, e-portfolio uygulaması öncesinde velilerin öğrenci ödevlerine gereğinden fazla müdahil olurken, e-portfolio uygulaması ile birlikte öğrencilerin çalışmalarını hem zevkle ve heyecan duyarak yapması hem de ses kayıt ve video kayıt gibi araçların kullanımı esnasında, çalışmalarını kendi başlarına yapıyor olmak istemeleri olarak görmektedir. Öğrencilerin çalışmalarını büyük oranda kendilerinin yapmaları onların daha zengin bir yaşantı oluşmasını sağlamakta, bu durum aynı zamanda kalıcılığı artırmaktadır. Nitekim Çayırıcı (2007), yaptığı çalışmada e-portfolio sürecinin öğrencilerin hem sözel hem de sayısal derslerdeki akademik başarılarının arttığı bulgusuna ulaşmıştır.

Öğretmenler ayrıca öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, onun eğitimi açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır. Özyenginer'in (2006) çalışmasında da e-portfolioyunun, öğrencilerin çalışma ile ilgili sorumluluk hissetme

ve yaratıcılık ile ilgili becerilerini geliştirdiği vurgulanmıştır. Koç (2010) da çalışmasının sonucunda, e-portfolio sürecinin öğrencileri araştırmaya sevk etmesi, sorumluluk duygusu kazandırması, organize ve düzenli olmalarına katkı sağlaması açısından yararlı olduğu bulgusuna ulaşmıştır.

Öğretmenler, tıpkı öğrenciler gibi özellikle Matematik ve Türkçe gibi temel dersler olmak üzere bu yöntemin tüm derslerde kullanılabileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu düşüncesi, uygulama sonunda bu yöntemi benimsediklerinin bir göstergesi olarak ele görülebilir. Öğretmenler bu uygulamadan memnun kaldıklarını ve yöntemi gelecek yıllarda da kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler bu yöntemin tüm derslere ve tüm okullara yaygınlaştırılmasının da eğitim sisteminiz açısından daha iyi sonuçlar doğuracağı düşüncesinde hemfikirdir. Farklı okullardaki öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını görebilmelerinin, onları kamçılayacağını, konulara çok daha farklı bakış açılarıyla bakabilmelerine imkân tanıyacağını ve öğrenmelerini olumlu yönde etkileyeceğini belirtmektedirler.

Öğretmenlerin başka bir görüşü de e-portfolio yönteminin yaygınlaşması ve uzun yıllar kullanımı sonucunda ileride çok daha farklı amaçlar için de kullanılabilmesinin mümkün olabileceğini belirtmektedir. Öğretmenlere göre şu anda CV (özgeçmiş) sistemine dayalı okullara ya da işe alımlar, gelecekte e-portfolioların çok daha etkin kullanılabileceği bir şekle dönüşebilir. Böylece okul yöneticileri ya da işverenler, kurumuna alacağı kişinin özgeçmişlerine göre değil de küçük yaşlardan itibaren yapıp ettiklerine, sorumluluklarını ne düzeyde yerine getirdiklerine göre karar verebilirler. Nitekim Cohn ve Hibbits (2004) de yaptıkları çalışma ile e-portfolioların sosyal içeriğe de sahip olan ve içeriği çok geniş tutulmuş bir koleksiyon olduğuna vurgu yaparak, eğitim amaçlı kullanımlarının yanında kişisel, sosyal ve iş amaçlı olarak da kullanılabileceğini ortaya koymuşlardır.

Öğretmenler öğrenci çalışmalarının internet ortamında saklanması, öğrenci çalışmalarının her an ve her yerden ulaşılabilir olması bakımından avantajlı olduğunu düşünmektedir (Aktay, 2011; Çayırıcı, 2007; Döşlü, 2009; Driessen, Muijtjens, Van Tartwijk, & Van Der Vleuten, 2007). Öğretmenler ayrıca Sanalan ve Altun' un (2002) yaptığı çalışmada elde ettiği, öğrencilerin yapılan çalışmaların uzun süre

saklanabilmesi ve kaybolmamasının kendileri için bir avantaj olduğu yönündeki bulguya benzer şekilde, çalışmaların internet ortamında saklanmasının ve belirli bir zaman sonunda çöpe atılması yerine daha uzun süre saklanabilmesinin güzel bir özellik olduğunu vurgulamışlardır. Çalışmalara yorum yapılabiliyor olması da öğretmenlerin bu yöntem ile ilgili düşündükleri bir başka avantajdır. Özyenginer (2006) çalışmasında öğrencilerin çalışmalarına yorum kartları eklemeleri ile ilgili olarak; gözden geçirme, öğrendiklerini pekiştirme, kendini ifade etme, özgüven, çalışmanın sorumluluğunu alma, kendini değerlendirmeyi öğrenme gibi becerilerde artış olduğu yönünde sonuçlara ulaşmıştır.

Öğretmenler e-portfolio sisteminde bulmaca, zekâ soruları, yarışma gibi farklı bölümlerin de bulunabileceğini ancak öğrencinin çalışırken dikkatinin dağılması ve öğrenciyi meşgul etmemesi için oyun bölümünün olmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Ancak bir öğretmen eğitici oyunların da sitede olabileceğini ifade etmiştir. Akıncı ve arkadaşları (2010) yaptıkları çalışmada, eğitsel bilgisayar oyunlarının eğitim ortamlarına entegrasyonu için öğrencilere üst düzey düşünme becerilerini kazandıracak nitelikte olmasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler e-portfolio sisteminde multimedya kullanımının öğrencinin ilgisini çektiğini ve bu sebeple öğrencilerin daha istekli olarak dersleriyle ilgilendiklerini ve daha güzel çalışmalar ortaya koyduklarını belirtmişlerdir. Çayırıcı (2007) yaptığı çalışmada öğrencilerin çoklu ortam öğelerinden olan resim ögesini %79, görüntü ögesini %9 ve ses ögesini %6 oranında kullandıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin %6'lık bir bölümünün ise çalışmalarında hiç bir çoklu ortam ögesi kullanmadıklarını belirlemiştir. Araştırmacı, çalışmalarda resim ögesinin kullanılması öğrenciler için internette indirilip kullanılması yönüyle daha rahat geldiğini ve kullanılan bilgisayarların eski olmasının video ve ses gibi öğelerin kullanımını zorlaştırdığını ifade etmiştir. Araştırmacı aynı zamanda çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin %94' lük büyük bir bölümünün, çoklu ortam öğelerini çalışmalarında kullanmalarının, öğrencilerin çalışmayı sevmelerini ve daha olumlu tutumlar sergileyip, ders başarılarını artırdığı şeklinde yorumlanabileceğini ifade etmektedir. Bu çalışmada da metin ögesi hariç tutulduğunda öğrencilerin %76 oranında resim, %19 oranında video ve %4 oranında ses dosyası türlerinde ürünler oluşturdukları

görülmüştür. Bu sebeple elde edilen değerlerin diğer çalışmanın verileri ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Öğretmenler eğitim-öğretim sürecinde başa çıkmakta zorlandıkları bir konu da performans görevlerini ya da ödevleri, öğrenci yerine velinin yapması ya da velilerin bu çalışmalara gereğinden fazla müdahil olmasıdır. Öğrencinin soracağı her soruya ailesinin cevap vermesinin mümkün olmayabilir. Bu durumda ailenin yapabileceği en uygun davranış çocuğuna yol gösterici olarak hangi kaynaklardan yararlanabileceği konusunda rehberlik etmektir. Eğer aile çocuğuna rehberlik etmek yerine, onun ödevini yaparsa yardımcı olmaktan çok, çocuğun ödev yapma alışkanlığı kazanmasını ve sorumluluk duygusu geliştirmesini engellemiş olacaktır (İlgar, 2005; İflazoğlu Saban & Şeker, 2010). E-portfolio web sitesindeki video kayıt aracı ile gerektiğinde bir öğrencinin etkinliği yaparken video kaydı yapması istenebilir. Böylece öğrencinin ailesinden ne kadar yardım aldığı ya da çalışmanın ne kadarını yardımsız veya kendi başına yapabildiği görülebilir. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine yorum yapabiliyor olmaları da bu amaca hizmet edebilmektedir. Çünkü öğrenciler arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirirken internetten hazır olarak bulunan ödevler için rahatlıkla “Bu ödevi internetten almışsın” yorumu yapabilmektedir. Bu duruma düşmek istemeyen öğrenci de kendi çabaları ile çalışmasını hazırlamak zorunda kalmakta ve bu sistem bir otokontrol mekanizması gibi işlev görmektedir.

Öğretmenler öğrencilerin birbirlerini değerlendirmeleri ile ilgili olarak da eleştiri sınırları içinde yapılan bu şekilde bir değerlendirmenin, yorum ve eleştirinin, öğrencilerin eleştirel bakış açısını geliştirmelerinde faydalı olacağını ifade etmektedir. Benzer şekilde Aktay (2011) da, e-portfolio sisteminin akran değerlendirmesi konusunda kolaylık sağladığını, öğrencilerin arkadaşları tarafından eleştirildikçe, eleştirmeyi kabullendiklerini ve kendini düzeltme yoluna gittiklerini hem hoşgörü kazandıklarını hem de bilgilerini daha güzel yapmaya çalıştıklarını belirtmektedir.

Yapılan çalışmanın bir başka bulgusu öğretmenlerin, öğrenci ürünlerinin hem arkadaş, hem veli, hem de öğretmen gibi birçok eğitim paydaşı tarafından

değerlendirilmesinin daha objektif ve daha geçerli bir değerlendirmeye yol açtığını düşünmeleridir. Öğrencinin gelişimi ve davranışlarındaki değişmelere ilişkin görsel ya da yaşantıya dayalı daha kolay yorumlayabilmeleri sebebiyle öğrencilerin gelişiminin ve değişiminin aile, okul yönetimi, öğretmen ve diğerleri tarafından izlenmesi uygun olmaktadır (Atılgan, Kan, & Doğan, 2009). Ayrıca yapılan değerlendirmelerin tarafsızlığını ortaya koyma açısından birçok katılımcının görüşünün alınmasının yanında, değerlendirme sistemi olarak e-portfolyo sisteminin önemli bir değerlendirme aracı olan rubriklerin kullanımı da önemlidir. Yaptıkları çalışma ile e-portfolyoların nasıl değerlendirilebileceği üzerinde duran (Goldsby & Fazal, 2001), e-portfolyoların rubrikler ile değerlendirildiği takdirde daha tarafsız, sistematik ve güvenilir bir değerlendirme yapılmış olacağını ortaya koymuşlardır. Ayrıca e-portfolyo sistemi ile aile, eğitim süreci içine daha çok çekilmiş ve böylece her zaman sağlanmak istenen okul-aile işbirliğinin sağlanması için de önemli bir adım atılmış olmaktadır.

E-portfolyo uygulama sürecinde görüşleri alınan bir başka eğitim paydaşı da öğrenci velileridir. Velilere, uygulama ilgili bilgilendirme mektubu gönderilerek süreç hakkında bilgi verilmiştir. Velilerin kısıtlı da olsa uygulamaya destek verdikleri görülmektedir. Aslında ailenin eğitim-öğretim sürecine katılımının artırılması, eğitim sistemlerinin hedeflediği önemli bir noktadır ancak maalesef ülkemiz eğitim sisteminde okul-aile işbirliğinin yeterli olmadığını birçok araştırma doğrulamaktadır (Koç F. , 2001; Kolay, 2004; Uğurlu, 2013). Yapılan çalışma ile velilerin, öğrencinin değerlendirilmesi noktasında eğitim sürecine daha etkin katılımının sağlanmasının da mümkün olacağı düşünülmüştür. Baki ve Birgin (2004) yaptıkları araştırmada bazı velilerin uygulamaya yeterince aktif olarak katılmadıkları bunun sebebinin de velilerin uygulamaya yeterince önem vermemesi, okuma yazma bilmemesi veya okulda yapılan toplantılara katılımın az olmasına bağlı olabileceğini belirtmiştir.

Veliler genel olarak iyi, güzel ve öğretici olarak değerlendirdikleri e-portfolyo uygulamasının birçok olumlu yönü olduğunu düşünmektedir. Hatta birçoğu, sonraki yıllarda da bu sistemin kendi okullarında veya ülkemizdeki tüm okullarda mutlaka kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu bulgu, Sünbül'ün (2011) yaptığı

çalışmanın sonucunda ortaya çıkan, portfolyoların davranış kazandırma, dönüt ve hatırlatıcılık yönleriyle gerekli olduğu yönündeki veli görüşleri ile benzerlik göstermektedir.

Veliler yapılan araştırmada e-portfolyo uygulamasının farklı yönlerini öne çıkararak; ürün/proje ve fikir paylaşımı özelliğini, tüm faaliyetlerin kolayca gözlemlenebilmesi özelliğini, kendi değerlendirmelerinin de göz önünde bulundurulması özelliğini, ürünlerin çoklu ortam destekli olmasını, öğrencinin bilgisayarı etkili ve verimli bir şekilde kullanmasına olanak sağlaması ve öğrenciyi araştırma yapmaya sevk etmesi vb. birçok özelliğini güzel ve farklı bir özellik olarak değerlendirmişlerdir. Benzer şekilde Balaban (2010) da, portfolyolar ile ilgili olarak öğrenciler ve veliler ile yaptığı çalışmada, velilerin hemen hemen hepsinin böyle bir uygulamadan memnun olduğu ve bu uygulamayı diğer uygulamalardan farklı bulduğu sonucuna ulaşmıştır.

Veliler, uygulama sürecinde web sitesi ile ilgili olarak genel olarak çok büyük bir zorluk yaşamadıklarını, uygulamanın birçok yönüyle kullanımı kolay bir uygulama olduğunu ifade etmişlerdir. Zorluklarla karşılaştığını ifade eden veliler, belirli bir dönem siteye giriş problemi yaşadıklarını ve internet olmayan evlerde web sitesi kullanımının zor olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Sünbül (2011) tarafından yapılan çalışmada da velilere klasik portfolyo uygulaması sırasında karşılaştıkları zorluklar sorulmuş ve öğrencinin seviyesinin üzerinde cevaplar verilmesi, ödevlerin evde dağınıklığa sebep olması, dosyaya zorunlu olarak ürün koymanın öğrencide strese yol açması, öğrencilerin çalışmalarını internette hazır bularak kolayca kaçmak istemesi gibi cevaplar alınmıştır. Yapılan çalışmada velilerden bu şekilde cevaplar gelmemiştir. Bu durum portfolyonun elektronik ortama taşınması ve günümüz teknolojisine uygun bazı yazılımsal araçların web sitesine entegre edilmesiyle bu tür sorunların aşıldığına bir kanıt olarak düşünülebilir.

Veliler, hangi çalışmayı portfolyosuna koyacağı ile ilgili sorumluluğun öğrencide olmasının, öğrencinin sorumluluk sahibi ve özgüveni yüksek bir birey olarak yetişmesinde önemli rol oynayacağı görüşünü benimsemektedir. Yapılan birçok çalışmada, e-portfolyo uygulamalarının öğrenciye sorumluluk duygusu

kazandırdığı bulgusuna ulaşılması da araştırmannın bu sonucunu destekler niteliktedir (Baki & Birgin, 2004; Barış, 2011; Koç A. , 2010; Özyenginer, 2006).

Veliler e-portfolyo uygulamalarının öğrenciye kattıklarını ifade ederken çeşitli cevaplar vermekle birlikte, daha çok sorumluluk duygusu kazanma, araştırma kabiliyetini artırma ve özgüven gelişimi odaklı görüşler ortaya koymuşlardır. Bu bulgu klasik portfolyolar ile ilgili olarak Sünbül (2011) tarafından yapılan araştırmada velilerin, portfolyoların eğitime olan katkısına ilişkin görüşleri incelendiğinde, portfolyoların öğrencilerin özgüvenini geliştirdiğine dair görüşler ortaya koydukları görülmektedir. Bu durum her iki araştırmannın bulguları arasında paralellikler olduğunu göstermektedir.

Veliler e-portfolyo sisteminin tüm derslerde veya tüm okullarda uygulanmasının avantajları ve dezavantajları ile ilgili kısıtlı cevaplar vermekle birlikte, belirtilen dezavantajların daha çok internete sahip olmayan öğrencilerin bu sistemden yeterince faydalanamayacağı bu sebeple her eve internet girmediği sürece bu sistemin uygulanmasının zor olduğu temelinde yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak hem ülkemizde giderek artan bilgisayar ve internet sahipliği (TÜİK, 2014) hem de FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) projesi ile her öğrenciye internet bağlantısı uyumlu bir tablet bilgisayar verilmeye başlanması düşünüldüğünde bu dezavantajların etkisini yitirmekte olduğu söylenebilir.

5.4. Web Sitesi Değerlendirme Araçlarının Kullanımına İlişkin Tartışma ve Yorum

Araştırma kapsamında öğrenci ürünlerinin değerlendirilmesi için kullanılan değerlendirme araçlarından en önemlisi rubriklerdir. Etkinlik değerlendirme rubrikleri öğretmenler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Öğrencilerin rubriklerden aldıkları puanlara bakıldığında, öğrencilerin genellikle tam puana yakın puanlar aldıkları görülmektedir. Bu veri öğrencilerin akademik başarıları ile kıyaslandığında tutarlı bir veridir ve öğrencilerin rubrikler aracılığı ile öğretmenleri tarafından nesnel bir şekilde değerlendirildiğinin bir göstergesidir. Bu bulguya paralel olarak Goldsby ve Fazal (2001) da yaptıkları çalışma ile web tabanlı e-portfolyoların nasıl değerlendirilebileceği üzerine yoğunlaşmış ve e-portfolyo

ürünlerinin rubrikler aracılığı ile değerlendirildiği takdirde daha tarafsız, sistematik ve güvenilir bir değerlendirme yapılmış olacağını ortaya koymuşlardır.

E-portfolyo web sitesi üzerindeki, “Günlük”, “Öz-Değerlendirme”, “Bireysel Değerlendirme Formu”, “Çalışma Değerlendirme Formu” ve “Çalışma Değerlendirme Formu 2” isimli birey ve çalışma değerlendirme formlarına öğrenciler tarafından verilen cevaplar incelendiğinde ise bu formların kullanımının çok fazla rağbet görmediği ortaya çıkmıştır. Ancak doldurulan formlardaki verilerden, öğrencilerin yansıtma becerilerini iyi bir şekilde kullanabildiği, arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirirken hakkaniyetli davrandıkları görülmüştür. Velilerin puanlamalarının biraz daha yüksek düzeyde olmasına rağmen öğrencilerin akademik başarıları ile tutarsız olmadığı görülmüştür.

Öğrenci çalışmalarına yapılan yorumlar ve ürün puanlama aracına ait veriler incelendiğinde ise, özellikle yorumlar olmak üzere bu iki özelliğin de öğrenciler, öğretmenler tarafından yoğun bir şekilde kullanıldığı, veliler tarafından nispeten daha az oranda kullanıldığı görülmüştür. Öğrenciler tarafından hazırlanan ürünler ile ilgili olarak genellikle olumlu yorumlar yapıldığı ve tüm paydaşlar tarafından bu ürünlere verilen puanların yüksek olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde birçok araştırmada öğrenci ürünlerine yorum yapma özelliğinin yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir (Aktay, 2011; Döşlü, 2009; Özyenginer, 2006). Velilerin kullanımının, öğrenci ve öğretmenlere kıyasla daha az olmasının sebebinin, velilerin böyle bir uygulamaya alışık olmamaları ve eğitim sistemimizde okul-aile işbirliğinin henüz tam anlamıyla sağlanamamış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu şekilde velinin eğitim sistemimizde daha çok yer almasına bağlı uygulamaların artmasıyla okul-aile işbirliğinin sağlanması yolunda büyük bir adım atılmış olacaktır.

BÖLÜM 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin elde edilen bulgulara dayanılarak ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Bu araştırmanın temel amacı ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda elektronik portfolyo kullanımının değerlendirilmesidir. Bu kapsamda ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden oluşan bir gruba, hazırlanan web tabanlı e-portfolyo web sitesi kullanılmış ve e-portfolyo sisteminin öğrencilerin başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisi araştırılmıştır. Ayrıca öğrenci, öğretmen ve veli gibi eğitim sürecinin paydaşlarından, hazırlanan sistem ve genel olarak e-portfolyo uygulama süreci ile ilgili görüşler alınmış ve bu paydaşların hazırlanan web sitesi üzerindeki değerlendirme araçlarını ne ölçüde kullandıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu amaç doğrultusunda araştırmanın alt problemlerine bağlı olarak elde edilen bulgulara göre ulaşılan sonuçlar şöyle özetlenebilir:

- 1) Elektronik portfolyo öğretim ortamı, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin başarılarını artırmıştır.
- 2) Elektronik portfolyo öğretim ortamı, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir.
- 3) Elektronik portfolyo öğretim ortamı ile ilgili olarak öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri incelendiğinde, tüm bu paydaşların e-portfolyo süreci ile ilgili görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmüştür.

Ayrı ayrı incelendiğinde, öğrencilerin e-portfolyo sürecini genel olarak güzel, eğlenceli ve olumlu buldukları, e-portfolyo web sitesinin ders başarılarını artırdığını düşündükleri, böyle bir uygulamayı gelecek yıllarda da kullanmak istedikleri, kendileri tarafından hazırlanan çalışmaların kâğıt olarak dosyada saklanması yerine internet ortamında saklanmasını tercih

ettikleri, siteyi kullanırken genel olarak küçük problemler dışında belirgin ve büyük problemler ile karşılaşmadıkları, sitede oyun ya da eğitici oyun gibi özelliklere de yer verilmesini istedikleri, arkadaşlarının ve ailelerinin yapılan çalışmaları değerlendirmelerinin hoşlarına gittiğini ve özellikle Türkçe ve Matematik olmak üzere tüm derslerde bu sistemi kullanmak istedikleri ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin ise e-portfolio sürecini çok beğendikleri ve süreç ile ilgili düşüncelerinin olumlu olduğu, önceden klasik portfolio topluyor olmalarına rağmen yapılan çalışmaların e-portfolio web sitesi üzerinden toplamanın sıkıcı olmadığını, öğrenci ürünlerinin paylaşılabilir olması ve bu ürünlere yorum yapılabilir olmasının çok hoş bir özellik olduğunu düşündükleri, uygulama sürecinde genel olarak büyük bir zorlukla karşılaşmadıkları, öğrencilerin sınıf başarılarının arttığını düşündükleri, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının onların özgüven ve sorumluluk bilincinin gelişmesine yardımcı olacağını düşündükleri, e-portfolio uygulamasını özellikle Türkçe ve Matematik olmak üzere diğer tüm derslerde de kullanmak istedikleri, uygulamadan memnun kalmaları sebebiyle gelecek yıllarda da bu sistemi kullanmak istedikleri, bu sisteminin tüm okullara yaygınlaşması durumunda farklı okullardaki öğrencilerin birbirlerinin çalışmalarını görebilmeleri sebebiyle onları kamçılayacağını ve öğrenmelerini olumlu yönde etkileyeceğini düşündükleri, teknolojinin gelişmesine paralel olarak bu sistemin çok daha gelişebileceğini ve ileride işe alımlarda bile kullanılacak bir sistem olabileceğini düşündükleri, çalışmaların internet ortamında saklanmasını her an ve her yerden ulaşılabilir olması bakımından avantajlı buldukları, web sitesinde oyun özelliğinin olmaması gerektiğini ama eğitici oyun olabileceğini düşündükleri, sistemin multimedya özelliklerinin öğrencinin çok daha fazla ilgisini çekmesi bakımından faydalı olduğunu düşündükleri, performans ödevlerini öğrenci yerine velinin yapmasından rahatsız oldukları ancak e-portfolio sisteminin bu sorun için çeşitli çözümler getirdiğini düşündükleri, eleştiri sınırları içinde öğrencilerin birbirlerini değerlendirmelerinin onların

yorumlama gücünü geliştirmesine ve eleştirel bakış açısını geliştirmelerine faydalı olduğu düşünüldüğü ve çalışmaların tüm eğitim paydaşları tarafından değerlendirilmesinin daha objektif ve daha geçerli bir değerlendirmeye yol açtığını düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Veliler ile ilgili olarak ise velilerin e-portfolio web sitesine girişlerinin beklenenden az olduğu, e-portfolio web sitesi ile ilgili görüşlerinin olumlu olduğu ve bazı velilerin sonraki yıllarda da bu sistemin kendi okullarında hatta tüm okullarda mutlaka kullanılması gerektiğini özel olarak vurguladıkları, e-portfolio projesinde farklı olarak gördükleri şeylerin sistemin birçok avantajını öne çıkaracak şekilde çok çeşitli olduğu, velilerin uygulama sürecinde web sitesi ile ilgili olarak çok büyük zorluklarla karşılaşmadıkları ancak evinde internet olmayan aileler için bu sistemin kullanımının zor olduğunu düşündükleri, öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, öğrencinin sorumluluk sahibi ve özgüveni yüksek bir birey olarak yetişmesinde önemli rol oynayacağını düşündükleri, bu sistemin öğrenciye kattıkları ile ilgili olarak daha çok sorumluluk duygusu kazanma, araştırma kabiliyetini artırma ve özgüven gelişimi odaklı cevaplar verdikleri, böyle bir sistemin tüm derslerde hatta tüm okullarda uygulanması ile ilgili olarak daha çok internete sahip olmayan öğrencilerin bu sistemden yeterince faydalanamayacağı temelinde cevaplar verdikleri görülmektedir.

- 4) Öğrencilerin ve öğretmenlerin e-portfolio web sitesi değerlendirme araçlarını kullanım oranları genel olarak yüksek düzeyde iken velilerin bu araçları kullanım oranı daha azdır. Bu araçlar ile yapılan değerlendirmelere göre sonuçlar, öğrencilerin başarı düzeylerini yansıtacak şekilde ve yüksektir.

Ayrı ayrı incelendiğinde, öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi amacıyla rubrikler öğretmenler tarafından yoğun olarak kullanılmıştır ve rubriklerden alınan ortalama puanlara bakıldığında öğrenciler genel olarak bir rubrikten alınabilecek maksimum puana yakın puanlar almışlardır.

Eğitim paydaşları tarafından birey ve çalışma değerlendirme formlarının kullanımının çok fazla rağbet görmediği ancak formu dolduran öğrencilerin yansıtma becerilerini iyi bir şekilde kullanabildiği, arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirirken hakkaniyetli davrandıkları ve sorulara %10 oranında olumlu cevaplar verdikleri görülmüştür.

Yorumlar ve ürün puanlama araçları öğrenciler ve öğretmenler tarafından yoğun olarak, veliler tarafından ise oldukça az olarak kullanılmıştır. Öğrenciler rnleri ile ilgili olarak genellikle olumlu yorumlar yapılmıştır. Tüm paydaşlar tarafından ğrenci ürünlerine verilen puanlar ğrenci başarıları ile tutarlı ve yüksek düzeydedir.

Sonuç olarak; e-portfolyo uygulamalarının hem ğretim hem de değerlendirme boyutlarıyla eğitim sistemimiz açısından birçok olumlu katkıları olduğu görülmektedir. Bu sebeple bu ğretim yönteminin, teknolojinin gelişmesine paralel olarak daha da geliştirilmesinin ve eğitim sistemimize tamamen entegre edilmesinin, ülkemiz eğitim sisteminin daha kaliteli bir yapıya kavuşması için gerekli olduğu düşünülmektedir.

6.2. neriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygulamaya yönelik ve yapılacak araştırmalara yönelik olarak bazı öneriler geliştirilmiştir.

6.2.1. Uygulamaya Yönelik neriler

Teknoloji gün geçtikçe hızlanmaktadır. E-portfolyo uygulamaları da geçmişte sadece bilgisayar ile dijital metin belgesi oluşturma şekliyle başlayarak, sonra web tasarım dilleri kullanılarak e-portfolyo hazırlama, sonra blog siteleri kullanılarak portfolyo hazırlama gibi aşamalardan geçmiştir. Bu sebeple e-portfolyo uygulamalarının geliştirilmesinde güncel teknoloji mutlaka sisteme entegre edilmelidir. Örneğin günümüzde çeşitli alanlarda uygulamalarını bolca gördüğümüz bulut bilişim teknolojileri ile uyumlu e-portfolyo sistemleri hazırlanmalıdır.

Hazırlanacak yeni e-portfolio yazılımları, öğrenci bilgilerinin ve çalışmalarının tek dosya olarak dışarı verilebilmesine (export) ve başka bir okula ait portfolio sisteminde de bu dosyanın yazılım içine alınarak (import) kullanılabilmesine imkân tanıyacak şekilde vb. daha üstün özelliklere sahip olarak yapılandırılabilir.

Hazırlanan e-portfolio sisteminin ara yüzü, öğrenciler tarafından kendilerine çok hoş gelmediği yönünde eleştirilmiştir. Özellikle ilköğretim öğrencilerinin kullanacağı ara yüzde onların ilgisini çekecek öğeler kullanılabilir. Ayrıca e-portfolio sistemlerinin tasarımında yine kullanıcıların yaşlarına ve özelliklerine dikkat edilerek ve hatta öğrencilerin sistemi daha çok benimseyebilmelerini sağlayabilmek açısından bir kaç farklı tema içinden seçim yaparak kendi istediğini kullanabileceği şekilde hazırlanabilir.

Sosyal ağlar her geçen gün daha çok insanın dijital ortamlarda bir araya gelmesini sağlamaktadır. Günümüzde sıkça kullanılan sosyal ağ sitelerinin özellikleri ve kullanımının neden bu kadar çok tercih edildiği ile ilgili araştırmalar dikkate alınarak, hazırlanacak e-portfolio yazılımlarında da bu özelliklere yer verilebilir. Bununla birlikte yazılımlar, kullanıcılar arası sosyal etkileşimlerin daha çok ve daha kolay olabileceği şekilde tasarlanabilir.

Günümüz şartlarında mobil teknolojiler çok hızlı olarak gelişmekte ve tüm insanlar tarafından benimsenmiş olarak kullanılmaktadır. Bu duruma uygun olarak bilgisayar ortamı için tasarlanan sistemlerin mobil ortamlarda stabil çalışmayacağı da göz önünde bulundurularak, e-portfolio uygulamaları mobil ortamlar için baştan yazılmalıdır.

Ayrıca hazırlanacak yeni e-portfolio yazılımlarının tasarımında FATİH projesi kapsamında öğrencilere verilen tablet bilgisayarların özellikleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

6.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Araştırma kapsamında yapılan uygulama 8 hafta sürmüş ve yeterli verinin toplanabilmesi amacıyla öğrencilerden her ders için 4 ya da 5 etkinlik ile ilgili

ürünlerini portfolyo dosyalarına koymaları istenmiştir. Bu durum öğrencilerin çalışmalarını kısa bir zaman içinde yoğun olarak hazırlamalarını gerektirmiştir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda uygulama süreci daha uzun tutularak öğrencilerin bu yoğunluğu azaltılabilir ve portfolyolarına koymak üzere istedikleri ürünleri seçebilmeleri ve yansıtma becerilerini daha rahat kullanabilecekleri bir ortam sağlanabilir.

Araştırma kapsamında e-portfolyo kullanımının, öğrencilerin başarısına ve derse yönelik tutumlarına etkisi incelenmiştir. Yeni yapılacak çalışmalarda e-portfolyo yönteminin öğrencilerin motivasyonuna, öğrenme stratejilerine ve kalıcılığa etkisi gibi farklı değişkenler ile olan ilişkisi incelenebilir.

FATİH projesi uygulanmaya ve belirli zaman aralıkları ile okulların teknolojik alt yapı eksiklikleri giderilmeye devam etmektedir. Ancak proje kapsamında bu donanımların etkili olarak nasıl kullanılabileceği ile ilgili çalışmalar henüz yeterli seviyede değildir. Bu sebeple bu donanımların etkili kullanımına bir örnek olarak e-portfolyo sistemlerinin nasıl kullanılabileceği yönünde araştırmalar yapılabilir.

İlköğretim düzeyinde etkililiği araştırılan e-portfolyo uygulamalarının ortaöğretim ve yükseköğretimde düzeyinde etkililiği ve kullanılabilirliği araştırılabilir.

Bilgisayar ve internet gerektiren bir uygulama olan e-portfolyo sisteminin sağlıklı olarak kullanılabilmesi için araştırmanın yapılacağı okulda ve öğrencilerin evlerinde, bilgisayarın ve internetin mevcut olma durumu incelenmelidir.

KAYNAKÇA

- Airasian, P. W. (1994). *Classroom Assessment*. USA: McGraw Hill Inc.
- Akdoğan Yeşilova, E. (2011). *İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin Elektronik Portfolyoya Yönelik Görüşlerine Etkisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akıncı, A., Sırakaya, M., Yıldırım, D., & Tüzün, H. (2010). Eğitsel Bilgisayar Oyunlarının Eğitim Ortamlarına Entegrasyonu. *International Computer & Instructional Technologies Symposium* (s. 57-62). Konya: Maya Akademi Yayınları.
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar Destekli Eğitimde Uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aktay, S. (2011). *İlköğretimde Web Tabanlı Portfolyo (Webfolyo) Uygulaması*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Altınışik, S., & Orhan, F. (2002). Sosyal bilgiler dersinde çoklu ortamın öğrencilerin akademik başarıları ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(23), s. 41-49.
- Altun, A., & Olkun, S. (2005). *Güncel Gelişmeler Işığında İlköğretim: Matematik, Fen, Teknoloji, Yönetim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Andrade, H. G. (1997). Understanding Rubrics. *Educational Leadership*, 54(4), 44-48.
- Arap, B. (2008). *The Use Of Elektronik Portfolyo For Pre-Service Student-Teachers In Language Teacher Education*. Mersin: Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, M. (2007). Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(1), 41-61.
- Arter, J. A., & Spandel, V. (1991). Using Portfolios of Student Work in Instruction and Assessment. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 36-44.
- Aslan, F., Buldu, A., Yıldız, K., & Arslan, S. (2013). Sosyal Paylaşım Ağlarında PHP ve MySQL Kullanarak Etkileşimli Arkadaş Ekleme-Çıkarma Yöntemi. *1. International Symposium On Innovative Technologies In Engineering And Science* (<http://isites2013.com/ISITES2013/papers/A-ISITES13167.pdf>), (s. 181-186). Sakarya.
- Atılğan, H., Kan, A., & Doğan, N. (2009). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aurbach & Associates, Inc. (2013). *About Alternative Assessment*. 06 18, 2014 tarihinde http://www.aurbach.com/alt_assess.html#AnchorChars adresinden alındı
- Ay, T. S., Karadağ, R., & Karadağ, T. (2008). İlköğretim Birinci Basamakta Gerçekleştirilen Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *VII*.

- Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* (s. 126-130). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aydın, H. (2007). *Felsefi Temeller Işığında Yapılandırmacılık*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aydoğdu, M., & Kesercioğlu, T. (2005). *İlköğretimde Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ayhan, A. (2012). Sosyal Ağların Kuşattığı Bir Dünyada Çalgı Eğitiminde Eğitsel Video Kullanımının Önemi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(8), 172-178.
- Bağcı, İ. (2009). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Türk Tarihinde Yolculuk Ünitesinin Alternatif Değerlendirme (Portfolyo) İle İşlenmesinin Öğrenci Başarısına ve Tutumuna Etkisi*. Ankara: Gazi Enstitüsü Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bahar, M. (2006). *Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S., & Bıçak, B. (2006). *Geleneksel-Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Baki, A., & Birgin, O. (2004). Alternatif Değerlendirme Aracı Olarak Bilgisayar Destekli Bireysel Gelişim Dosyası Uygulamasından Yansımalar: Bir Özel Durum Çalışması. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 3(3), 79-99.
- Balaban, M. (2010). *İlköğretimde Fen ve Teknoloji Dersinde Öğretmen, Öğrenci, Veli İşbirliği ile Portfolyo Uygulaması*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Barış, M. F. (2011). *Bir Sosyal Ağ Sitesine E-Portfolyonun (Elektronik Gelişim Dosyası) Entegre Edilerek Uygulanması ve Sonuçlarının İncelenmesi*. Edirne: Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Barrett, H. (2000). Create Your Own Electronic Portfolio. *Learning & Leading with Technology*, 27(7), 14-21.
- Barrett, H. (2005). *Researching Electronic portFolios: Learning, Engagement and Collaboration through Technology*. 04 06, 2013 tarihinde Taskstream: <http://www.taskstream.com/reflect/whitepaper.pdf> adresinden alındı
- Barrett, H. (2007). Researching electronic portfolios and learner engagement: The REFLECT initiative. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 50(6), 436-449.
- Barton, J., & Collins, A. (1997). *Portfolio Assessment: A Handbook for Educators*. New York: Dale Saymoun Publications.
- Bayat, Ö. (2010). İngilizce Yazılı Anlatım Derslerinde Uygulanan Akran ve Öz Değerlendirme Etkinliklerine Yönelik Öğrenci Görüşleri. *Dil Dergisi*, 70-81.
- Bedir, A. (2009). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Alternatif Değerlendirme Yöntemlerinden Portfolyoya (Öğrenci Ürün Dosyası) İlişkin*

- Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi (Manisa İli, Merkez İlçesi İlköğretim Okulları Örneği)*. Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Bekiroğlu, F. O. (2004). *Ne Kadar Başarılı? Klasik ve Alternatif Ölçme - Değerlendirme Yöntemleri: Fizikte Uygulamalar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Bekiroğlu, F. O. (2005). Ölçme ve Değerlendirmede Alternatif Yöntemler ve Portfolyo Kullanımı. *Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1).
- Belet, D., & Girmen, P. (2007). Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi* (http://home.anadolu.edu.tr/~sdbelet/yayinlar/performans_odevi.pdf). Gazi Osman Paşa Üniversitesi, TOKAT.
- Belle, D. (1999). *Traditional Assessment versus Alternative Assessment*. New Jersey: Kean University.
- Berberoğlu, G. (2006). *Sınıf İçi Ölçme Değerlendirme Teknikleri*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Boll, D. (2002). *The Use Of Alternative Assessments In The Physical Education Classroom*. Master Thesis, California State University, Fullerton.
- Brooks, J. G., & Brooks, M. G. (1993). *In Search of Understanding: The Case for Constructivist Classrooms*. Virginia, USA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Bullock, A. A., & Hawk, P. P. (2001). *Professional Portfolios for Practicing Teachers*. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa International.
- Burke, K., Fugarty, R., & Belgrad, S. (1994). *The Mindful School: The Portfolio Connection*. USA: IRI/Skylight Publishing.
- Burnham, C. (1986). Portfolio Evaluation: Room to Breathe and Grow. In C. W. Bridges, *Training the New Teacher of College Composition* (pp. 125-138). Urbana, IL: National Council of Teachers of English.
- Büyüköztürk, Ş. (1998). Kovaryans Analizi: Varyans Analizi İle Karşılaştırmalı Bir İnceleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 31(1), 91-105.
- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *DeneySEL Desenler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Campbell, D., Cignetti, P. B., Melenzyer, B., Nettles, D., & Wyman, R. (2006). *How To Develop A Professional Portfolio - A Manual for Teachers*. Boston: Allyn & Bacon.
- Century, D. N. (2002). *Alternative And Traditional Assessments: Their Comparative Impact On Students' Attitudes And Science Learning Outcomes: An Exploratory Study*. Doctoral Dissertation, Temple University, U.S.A.
- Cingör, N. (2003). *Kimya Eğitiminde Portfolyo Çalışmaları*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

- Cohen, R. J., Swerdlik, M. E., & Philips, S. M. (1996). *Psychological Testing an Assessment: An Introduction to Test and Measurement*. California: Mayfield Publishing Company.
- Cohn, E. R., & Hibbitts, B. J. (2004). Beyond The Electronic Portfolio: A Lifetime Personal Web Space. *Educause Quarterly*, 27(4), 7-11.
- Coşkun, E., Gelen, İ., & Kan, O. (2009). Türkçe Derslerindeki Performans Ödevleri Konusunda Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), s. 22-55.
- Coşkun, M. (2003). Yapısalıcı Öğrenme ve Coğrafya Öğretiminde Kullanılmasına Bir Örnek: Nem Konusu (Orta Öğretim). *Türk Coğrafya Kurumu Coğrafya Kurultayı* (s. 228-244). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Coşkun, S. (2011). *Coğrafya Dersinde Ürün Seçki Dosyası (Portfolyo)' na Yönelik Öğretmen Görüşleri (Karabük İli Örneği)*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Crowe, J. (2003). The performance webfolio: Transcending traditional boundaries through technology. *Hypermedia and Telecommunications* (pp. 2325-2327). Chesapeake: AACE.
- Crowe, J., Karayan, S., Maliski, S., Gathercoal, P., & McCambridge, T. (2003). State and Accreditation Standards and K-12 Webfolios. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 3542-3549). Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Çayırıcı, Ç. (2007). *İlköğretim 7. Sınıfta Web Tabanlı Portfolyo Uygulaması: Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Örnekleri*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Çepni, S. (2005). *Kuramdan Uygulamaya Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çepni, S. (2007). Performansların Değerlendirilmesi. E. Karip içinde, *Ölçme Değerlendirme* (s. 193-239). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çoruhlu, T. Ş., Nas, S. E., & Çepni, S. (2008). Fen ve Teknoloji Öğretmenleri İçin Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Tekniklerine Yönelik Bir Hizmet İçi Eğitim Programından Yansımalar: Trabzon Örneği. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 2(2), 1-22.
- David, M. F., Davis, M. H., Harden, R. M., Howie, P. W., Ker, J., & Pippard, M. J. (2001). AMEE Medical Education Guide No. 24: Portfolios as a method of student assessment. *Medical teacher*, 23(6), 535-551.
- DeFina, A. A. (1992). *Portfolio Assessment: Getting Started*. New York: Scholastic Professional Books.
- Demir, S. B., & Akengin, H. (2010). Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *E-International Journal of Educational Research*, 1(1), 26-40.

- Demirel, Ö. (2002). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirer, V. (2009). *Eğitim Materyali Geliştirilmesinde Karma Öğrenme Yaklaşımının Akademik Başarı, Bilgi Transferi, Tutum ve Öz-Yeterlik Algısına Etkisi*. Konya: Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirli, C. (2007). *Elektronik Portfolyo Öğretim Sürecinin Öğrenen Tutumlarına ve Öğrenme Algılarına Etkisi*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirören, M., Aytuğ Koşan, A., & Palaoğlu, Ö. (2009). Bir Öğrenme ve Değerlendirme Yöntemi Olarak "Portfolyo". *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 62(1), 19-24.
- Derican, T. (2010). *İşitme Engelli Gençlerle İş Başvuru Dosyası (Portfolyo) Geliştirme Çalışmalarının İncelenmesi: Eylem Araştırması*. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Deryakulu, D. (2000). Yapıcı Öğrenme. A. Şimşek içinde, *Sınıfta Demokrasi* (s. 53-77). Ankara: Eğitim-Sen Yayınları.
- Dikici, A. (2004). Portfolio Değerlendirmelerinin Sanat Eğitimine Yansımaları. 2. *Sanat Eğitimi Sempozyumu*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi.
- DiMarco, J. (2005). *Web Portfolio Design and Application*. Hershey: Idea Group Publishing.
- Dochy, F., & McDowell, L. (1997). Introduction Assessment as a Tool for Learning. *Studies in Educational Evaluation*, 23(4), 279-298.
- Dowling, L. J. (2000). *Using Electronic Portfolios: A Description and Analysis for Implementation in SIGNET Classes at Woodbridge Middle School, Virginia*. 10 19, 2013 tarihinde Laura's Educational Technology Home Page: <http://www.dowlingcentral.com/gradschool/Edu6150/FinalPaper-EDUC6150-LauraJDowling.htm> adresinden alındı
- Döşlü, A. (2009). *Orta Öğretim 10. Sınıf Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinde Web Tabanlı Portfolyo Kullanımı - Adana İlinde Bir Çalışma -*. Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Driessen, E. W., Muijtjens, A. M., Van Tartwijk, J., & Van Der Vleuten, C. P. (2007). Web-or paper-based portfolios: is there a difference? *Medical Education*, 41(11), 1067-1073.
- Dursun, Ö. Ö. (2011). Çoklu Ortam İçeriklerinin Tasarımı. Ö. Ö. Dursun, & H. F. Odabaşı içinde, *Çoklu Ortam Tasarımı* (s. 139-158). Eskişehir: Pegem Akademi.
- Ekici, M., & Kıyıcı, M. (2012). Sosyal Ağların Eğitim Bağlamında Kullanımı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5/2(10), 156-167.

- Elbow, P., & Belanoff, P. (1986). Portfolios as a Substitute for Proficiency Examinations. *College Composition and Communication*, 37(3), 336-339.
- Erice, D. (2008). *The Impact Of E-Portfolio On The Writing Skills Of Foreign Language Learners Studying At Abant İzzet Baysal University Basic English Program*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ewing, S. C. (1998). Alternative Assessment: Popularity, Pitfalls, and Potential. *Assessment Update: Progress, Trends, and Practices in Higher Education*, 10(1), 1-2, 11-12.
- Falchikov, N. (1986). Product Comparisons and Process Benefits of Collaborative Peer Group and Self Assessments. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 146-166.
- Fosnot, C. T. (1996). *Constructivism: Theory, Perspectives And Practice*. New York: Teachers College Press.
- Gagnon, G. W., & Collay, M. (1998). *Constructivist Learning Design*. 09 18, 2012 tarihinde Prairie Rainbow Company: <http://www.prainbow.com/cld/cldp.html> adresinden alındı
- Gamor, K. I. (2001). *Moving virtually into reality: a comparison study of the effectiveness of traditional and alternative assessments of learning in a multisensory, fully immersive vr physics program*. George Mason University, USA: Doctoral Dissertation.
- Gathercoal, P., Crowe, P., Karayan, S., Mccambridge, T., Maliski, S., Love, D. O., et al. (2007). Webfolios: Authentic Assessment of State and Accreditation Standards. In T. T., & B. R., *Handbook of Teacher Education* (pp. 641–656). Netherlands: Springer.
- Gathercoal, P., Love, D., Bryde, B., & McKean, G. (2002). On Implementing Web-Based Electronic Portfolios. *Educause Quarterly*, 25(2), 29-37.
- Gibson, D. (2004). E-Portfolio Decisions and Dilemmas. *Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 92-99). Atlanta, GA, USA: Chesapeake, VA: AACE.
- Gibson, D., & Barrett, H. (2002). Directions in Electronic Portfolio Development. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education (CITE)*, 556-573.
- Gilman, D., Andrew, R. R., & Cathleen, D. (1995). Making Assessment a Meaningful Part of Instruction. *Nassp Bulletin*, 79, 20-24.
- Goldsby, D. S., & Fazal, M. B. (2001). Now that your students have created web-based digital portfolios, how do you evaluate them? *Journal of Technology and Teacher Education (JTATE)*, 9(4), 607-616.
- Goodrich, H. (1997). Understanding Rubrics. *Educational Leadership*, 54(4), 14-17.
- Gözüm, S. (2008). *İlköğretim 4., 5., 6., Sınıf Fen ve Teknoloji Derslerinde Öğretmen ve Öğrencilerin Ürün Dosyası (Portfolyo) ve İçeriğine İlişkin Görüşleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

- Greenberg, G. (2004). The Digital Convergence: Extending the Portfolio Model. *EDUCAUSE Review*, 28–37.
- Gronlund, N. E. (1998). *Assesment of Student Achievement*. Needham Heights, USA: Allyn & Bacon Publishing.
- Gülbahar, Y. (2012). *E-Öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Gülbahar, Y., & Köse, F. (2006). Öğretmen Adaylarının Değerlendirme için Elektronik Portfolyo Kullanımına İlişkin Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), 75-93.
- Gülbahar, Y., & Madran, R. O. (2009). Communication and Collaboration, Satisfaction, Equity, and Autonomy in Blended Learning Environments: A Case from Turkey. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 1-22.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., & Madran, O. (2010). Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. *XV. Türkiye'de İnternet Konferansı*. İstanbul: inet-tr.org.tr/inetconf15/bildiri/10.doc.
- Gündüz, Ş. (2011). Çoklu Ortam Uygulamalarının Seçimi. Ö. Ö. Dursun, & H. F. Odabaşı içinde, *Çoklu Ortam Tasarımı* (s. 241-258). Ankara: Pegem Akademi.
- Güngör, S. (2005). *Ortaöğretim Geometri Dersi Üçgenler Konusunda Oluşturmacı(Constructivizm) Yaklaşımına Dayalı Elle Yapılan Materyaller ve Portfolyo(Portfolio) Hazırlamanın Öğrenciler Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*. Zonguldak: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürol, M. (2002). Eğitim Teknolojisinde Yeni Paradigma:Oluşturmacılık. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 159-183.
- Güven, E. (2007). *Portfolyonun İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Vücudumuzda Sistemler Ünitesinde Öğrenci Başarısına Etkisi*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Güven, S. (2005). Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımına Göre Hazırlanan 2004 İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi Programının Uygulanmasında Sınıf Öğretmeninin Rolü. *14. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi* (s. 251-254). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Haladyna, T. M. (1997). *Writing Test Item to Evaluate Higher Order Thinking*. USA: Allyn ve Bacon.
- Hargadon, S. (2008). *Moving Toward Web 2.0 in K-12 Education*. 01 26, 2014 tarihinde Britannica Blog: Principles and Guidelines: <http://www.britannica.com/blogs/2008/10/moving-toward-web-20-in-k-12-education> adresinden alındı
- Hartmann, C., & Calandra, B. (2004). Teacher E-Portfolio Communities: Diffusion of Design Knowledge as a Catalyst for Teacher Learning. *Society for*

- Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 110-117). Atlanta, GA, USA: Chesapeake, VA: AACE.
- Hatuk, M. H. (2010). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Portfolyoların Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Helm, J. H., Beneke, S., & Steinheimer, K. (1998). *Windows on Learning Documenting Young Children's Work*. New York: Teachers College Press.
- Herman, J. L., Klein, D. C., & Wakai, S. T. (1997). American Students' Perspectives on Alternative Assessment: Do They Know It's Different? *Assessment in Education: Principles, Policy and Practice*, 339-352.
- Herner, L. M., Karayan, S., McKean, G., & Love, D. O. (2002). Special Education Teacher Preparation and the Electronic Portfolio. *Journal of Special Education Technology*, 18(1), 44-49.
- Hiebert. (2006). *Personal Learning Environment Model*. 08 26, 2013 tarihinde Jeremy Hiebert's Instructional Design and Technology Blog: <http://headspacej.blogspot.com.tr/2006/02/personal-learning-environment-model.html> adresinden alındı
- İflazoğlu Saban, A., & Şeker, M. (2010). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerindeki Başarı ile Ailelerinin Eğitim-Öğretim Çalışmalarına Katılım Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(3), 361-390.
- Ilgar, Ş. (2005). Ev Ödevlerinin Eğitim Açısından Önemi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*(1), 119-134.
- İşman, A. (2011). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Manisa: Pegem Akademi.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan Eğitim*. Manisa: Pegem Akademi.
- Jonassen, D. H. (1991). Objectivism versus Constructivism: Do We Need A New Philosophical Paradigm? *Educational Technology Research and Development*, 39(3), 5-14.
- Kalafat, Ö., & Göktaş, Y. (2011). Sosyal Ağların Yüksek Öğrenimde Kullanımı: Gümüşhane Üniversitesi Facebook Örneği. *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium* (s. 948-953). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kan, A. (2007). Portfolyo Değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(32), 133-144.
- Kaptan, F., & Korkmaz, H. (2000). Fen Öğretiminde Tümel (Portfolyo) Değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 212-219.

- Karagiorgi, Y., & Symeou, L. (2005). Translating Constructivism into Instructional Design: Potential and Limitations. *Educational Technology & Society*, 1(8), 17-27.
- Karamanoğlu, S. S. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Fen Başarılarının Değerlendirilmesinde Sorgulama Programının Kullanılması: Portfolyo*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (19. b.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kehoe, J. (1995). *Basic Item Analysis for Multiple-Choice Tests*. *ERIC/AE Digest*. 05 16, 2013 tarihinde ERIC Database: (ED398237) adresinden alındı
- Kendus, S. M. (2002). Developing a Web-based Portfolyo. *Intercom*, 49(9), 4-7.
- Kieffer, R. D., Faust, M. A., Morrison, L. S., & Hilderbrand, C. (1996). Quetions About Portfolio Process: Instructional Resource No. 28. *National Reading Research Center*, 1-16.
- Kim, L. (2001). Webfolios: Authentically Assessing Prospective Educational Leaders on the Web. *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 517-521). Chesapeake, VA: Association for the Advancement of Computing in Education.
- Kimeldorf, M. (1998). *Portfolio Development: Planning and Design Guide*. 10 28, 2013 tarihinde Selected Works by Martin Kimeldorf: Portfolio Library: http://www.amby.com/kimeldorf/portfolio/p_mk-08.html adresinden alındı
- Kingore, B. (1997). *Assessment: Time - Saving Procedures for Busy Teachers*. Texas: Knolwood.
- Koca, S. A., & Lee, H.-J. (1998). Portfolio Assessment in Mathematics Education. *ERIC Clearinghouse for Science, Mathematics and Environmental Education*, 1-8.
- Koç, A. (2010). *Bilgisayar Okuryazarlığı Becerisi Ediniminde E-Portfolyo Sürecinin Öğrenen Performansına ve Tutumlarına Etkisi*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koç, F. (2001). *Ailenin Çocuğun Okuldaki Eğitimine Katılım Sorunları ve Katılımın Sağlanması İçin Alternatif Bir Model*. Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Koç, M., & Karabatak, M. (2011). Sosyal Ağların Öğrenciler Üzerindeki Etkisinin Veri Madenciliği Kullanılarak İncelenmesi. 5. *International Computer & Instructional Technologies Symposium*. Elazığ: <http://web.firat.edu.tr/icits2011/papers/27865.pdf>.
- Kolay, Y. (2004). Okul-Aile-Çevre İş Birliğinin Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi. *Milli Eğitim Dergisi*(164).
- Korkmaz, H. (2004). *Fen ve Teknoloji Eğitiminde Alternatif Değerlendirme Yaklaşımları*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi.

- Korkmaz, H., & Kaptan, F. (2003). Portfolyo Değerlendirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28(295), 25-30.
- Kovalchick, A., Milman, N., & Elizabeth, M. (1998). Instructional Strategies for Integrating Technology: Electronic Journals and Technology Portfolios as Facilitators for Self-Efficacy and Reflection in Preservice Teachers. *Technology and Teacher Education Annual*, 236-240.
- Kuhs, T. (1994). Portfolio Assessment: Making It Work For The First Time. *The Mathematics Teachers*, 5-87.
- Kutlu, Ö., Doğan, C. D., & Karakaya, İ. (2008). *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi - Performansa ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Küçük, A. (2010). *KPSS Eğitim Bilimleri Öğretim Yöntem ve Teknikleri*. Konya: Özdil Yayınevi.
- LAAP Project Team Members. (2003). *e-Portfolio Basics: What to include in an e-portfolio?* 06 16, 2014 tarihinde Regis University Electronic Portfolio Project: http://academic.regis.edu/LAAP/eportfolio/basics_include.htm adresinden alındı
- Lambert, C., Depaepe, J., Lambert, L., & Anderson, D. (2007). E-portfolios in Action. *Kappa Delta Pi Record*, 43(2), 76-81.
- Maino, D. M., & Goodfellow, G. W. (2007). E-portfolios: Using electrons for learning. *Optometric Education*, 32(2), 63.
- Mamur, N. (2009). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Resim Bölümü Öğrencilerinin Sanatsal Yeterliliğini Ölçme ve Değerlendirmede Eğitsel Gelişim Dosyasının (Portfolyo) Rolü*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Marlowe, A. B., & Page, L. M. (1998). *Creating and Sustaining the Constructivist Classroom*. California: Corwin Press.
- McCambridge, T., Karayan, S., Crowe, J., Maliski, S., & Gathercoal, P. (2003). State and Accreditation Standards and K-12 Webfolios. *In Society for Information Technology & Teacher Education International Conference*, 2003(1), 3542-3549.
- MEB. (2005). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (4. ve 5. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB. (2006). *Sosyal Bilimler Dersi Hazırlık Sınıfı Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB. (2006b). *İlköğretim Fen Ve Teknoloji Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- MEB. (2011). *İlköğretim 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları.
- Meisels, S., & Steele, D. (1991). *The Early Childhood Portfolio Collection Process*. Ann Arbor, MI: Center for Human Growth and Development, University of Michigan.

- Menevşe, E. B. (2012). *Portfolyo Uygulamasının Öğretmen Adaylarının Akademik Başarısına Etkisi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Meydan, A., & Öztürk, Ç. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Öğretiminde Uygulanan Ölçme-Değerlendirme Yaklaşımına Eliskin Görüşleri. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* (s. 629-635). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Mitchell, R. (1995). Alternative Assessment Techniques for Teachers. *Music Educators Journal*, 81(5), 28-34.
- Morgil, İ., Cingör, N., Erökten, S., Yavuz, S., & Özyalçın Oskay, Ö. (2004). Bilgisayar Destekli Kimya Eğitiminde Portfolyo Çalışmaları. *TOJET (The Turkish Online Journal of Educational Technology)*, 3(2), 105-118.
- Mumme, J. (1990). *Portfolio Assessment in Mathematics*. Santa Barbara, CA: University of California.
- Naziro, L. M. (2005). *The Use Of Alternative Assessments In Physical Education: Why Some Do But Many More Don't*. Doctoral Dissertation, The Florida State University, U.S.A.
- NCTM. (1995). *Assessment Standards for School Mathematics*. Reston, Virginia: National Council of Teachers of Mathematics.
- Ocak, G., Ocak, E., Gündüz, M., & Özdemir, H. (2008). İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Başarılarının Ölçülmesinde Alternatif Ölçme Değerlendirme ve Geleneksel Değerlendirme Yaklaşımlarının Karşılaştırılması. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu* (s. 61-65). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Oktaylar, C. H. (2010). *KPSS Eğitim Bilimleri Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- O'Malley, J. M., & Pierce, L. V. (1996). *Authentic Assessment For English Language Learners: Practical Approaches For Teachers*. Addison-Wesley Press.
- Oracle Corporation. (2013). *MySQL*. 06 28, 2013 tarihinde MySQL: <http://www.mysql.com> adresinden alındı
- O'Reilly, T. (2005). *What is Web 2.0. Design patterns and business models for the Next Generation of Software*. 08 2014, 10 tarihinde O'Reilly: <http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html> adresinden alındı
- Orhaner, E., & Tunç, A. (2001). *Ticaret ve Turizm Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Öğmen, K. (2011). *Learning Vocubular Through E-Portfolios And Its Effects On 9th Grade Anatolian High School Students' Strategy Development And Learner Autonomy*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öncü, H. (2009). Ölçme ve Değerlendirmede Yeni Bir Yaklaşım: Portfolyo Değerlendirme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(1), 103-130.

- Özdemir, H. (2006). *İlköğretim Okulları 4. ve 5. Sınıf Fen Bilgisi Öğretim Programlarında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özgür, A. Z., & Kaya, S. (2011). The Management Aspect Of E-Portfolio As An Assesment Tool: Sample Of Anadolu University. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 10(3), 296-303.
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M., & Baysal, N. (2011). Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği. 6. *International Advanced Technologies Symposium (IATS'11)*. Elazığ: <http://web.firat.edu.tr/iats/cd/subjects/instructional/ite-9.pdf>.
- Özyenginer, E. (2006). *Bilgisayar Dersinde Elektronik Portfolyo Yöntemi Kullanımı Üzerine Bir Çalışma*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Pach, J. A., & Knight, M. E. (2000). Developing a School Portfolio: A Tool for Staff Development. *Young Children*, 55(5), 42-46.
- Paulson, F. L., Paulson, P. R., & Meyer, C. A. (1991). What Makes A Portfolio A Portfolio? *Educational Leadership*, 48(5), 60-63.
- PHP Group. (2001). *PHP*. 06 28, 2013 tarihinde PHP: Hypertext Preprocessor: <http://php.net> adresinden alındı
- Pierce, L. V., & O'Malley, J. M. (1992). Performance and Portfolio Assessment For Language Minority Students. *NCBE Program Information Guide Series(9)*, 1-38.
- Pitts, J., Coles, C., & Thomas, P. (2001). Enhancing Reliability in Portfolio Assessment: 'Shaping' the Portfolio. *Medical Teacher*, 23(4), 351-356.
- Polat, M., & Köse, Y. (2013). Okullarda Bir Performans Değerlendirme Aracı Olarak E-Portfolyo Kullanımına Yönelik İlköğretim Öğretmenlerinin Görüşleri. *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 59-82.
- Pullman, G. (2002). Electronic Portfolios Revisited: The Efolios Project. *Computers and Composition*, 19(2), 151-169.
- Romberg, T. (1993). How One Comes to Know Models and Theories of the Learning of Mathematics. In M. Niss, *Investigations into Assessment in Mathematics Education* (pp. 97-111). Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Rüzgar, B. (2005). Bilginin Eğitim Teknolojilerinden Yararlanarak Eğitimde Paylaşımı. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(3), 114-119.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme ve Öğretme Süreci*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sanalan, A., & Altun, A. (2002). Bir Veri Tabanı Uygulaması Olarak Elektronik Portfolyo. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1-11.
- Sanders, M. E. (2000). Web-based Portfolios for Technology Education: A Personal Case Study. *The Journal of Technology Studies*.

- Sewell, M., Marczak, M., & Horn, M. (2002). *The Use of Portfolio Assessment in Evaluation*. 19 14, 2012 tarihinde <http://methodenpool.uni-koeln.de/portfolio/USE%20OF%20PORTFOLIOS%20IN%20EVALUATION> adresinden alındı
- Sezer, S. (2006). Öğrencinin Akademik Başarısının Belirlenmesinde Tamamlayıcı Değerlendirme Aracı Olarak Rubrik Kullanımı Üzerinde Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 72-84.
- Sharp, J. E. (1997). Using Portfolios In The Classroom. *ASEE/IEEE Frontiers in Education Conference* (pp. 272-280). Pittsburgh, Pennsylvania, USA: Stipes Publishing L.L.C.
- Shih, R.-C. (2011). Can Web 2.0 technology assist college students in learning English writing? Integrating Facebook and peer assessment with blended learning. *Australasian Journal of Educational Technology*, 5(27), 829-845.
- Sönmez, V. (2001). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sözbilir, M., & Göktaş, Y. (2011). *Araştırma Yaklaşım - Desen ve Yöntemleri Ders Notları*. 06 17, 2013 tarihinde Eğitimde Arastırma Yöntemleri Dersi Web Sitesi: http://eabay.files.wordpress.com/2009/09/hafta_7_arastirmayaklac59fc4b1m-desen-yc3b6ntemleri3.pdf adresinden alındı
- Stecher, B. (1998). The Local Benefits and Burdens of Large-Scale Portfolio Assessment. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(3), 335-351.
- Stefani, L., & Diener, S. (2005). The e-Portfolio as a Tool for Professional Development. *Educause Australasia Conference: The Next Wave of Collaboration* (pp. 1-11). Auckland, New Zealand: University of Auckland.
- Stiggins, R. J. (1994). *Student-Centered Classroom Assessment*. New York: Merrill Publishing.
- Sünbül, D. (2011). *Portfolyo Uygulamalarına İlişkin Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşlerinin İncelenmesi*. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Swet, D., & Zimmerman, J. (1993). Student Portfolios: Classroom Uses. *Education Consumer Guide* 8, 1-5.
- Taban, S., & Kar, M. (2003). *Kalkınma Ekonomisi Seçme Konular*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Taylor, M. (1994). *Literacy Portfolio Assessment: A Resource for Literacy Workers*. Ottawa: National Literacy Secretariat.
- Tedick, D. J. (1998). *Alternative Assessment in the Language*. Washington: Center for Applied Linguistics.

- Tekin, H. (1993). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* (8. Baskı b.). Ankara: Yargı Yayınları.
- Tezci, E., & Dikici, A. (2003). Yaratıcı Düşünceyi Geliştirme ve Oluşturmacı Öğretim. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 251-260.
- Tezci, E., & Yıldırım, B. (2007). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. Balıkesir: Onur Ltd. Şti.
- Thomas, K. R., Lamson, S. L., & King, A. (2001). Training Teacher Candidates to Create Web-Based Electronic Professional Portfolios. *Annual Meeting of The Association of Teacher Educators*. New Orleans.
- Thomson, B. S., & Mascazine, J. R. (1997). *Attending to learning styles in Mathematics and Science Classrooms*. Columbus, Ohio: ERIC Publications.
- Toğay, A., Akdur, T. E., Yetişken, İ. C., & Bilici, A. (2013). Eğitim Süreçlerinde Sosyal Ağların Kullanımı: Bir MYO Deneyimi. *Akademik Bilişim 2013*. Antalya: <http://ab.org.tr/ab13/bildiri/302.pdf>.
- Tonbul, E. B. (2009). *A Suggested E-Portfolio Model For Elt Students At Gazi University*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Turan, M. A. (2013). *İlköğretim 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Portfolyo Uygulamasının Öğrenci Başarısı ve Öğrenmenin Kalıcılığı Üzerine Etkisi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tüfekçioğlu, N., & Turgut, S. (2008). Yenilenen İlköğretim Programı Çerçevesinde Değişen Ölçme Değerlendirme Uygulamalarına Sınıf Öğretmenlerinin Bakış Açıları ve Karşılaştıkları Zorluklar. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu* (s. 131-133). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- TÜİK. (2014). *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2014*. 10 14, 2014 tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu Web Sitesi: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198> adresinden alındı
- Uğurlu, C. T. (2013). Öğretmenlerin İlköğretimin Amaçlarının Gerçekleştirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri. *İlköğretim Online*, 12(1), 132-147.
- Vaiz, O. (2003). *Proje Tabanlı Öğrenmede Portfolyoların (Öğrenci Gelişim Dosyalarının) Kullanımı ve Öğrenci Sürecine Yansımaları*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Valencia, S. (1990). A Portfolio Approach to Classroom Assessment: The Whys, Whats and Hows. *The Reading Teacher*, 43(4), 338-340.
- Vikipedi. (2013). *MySQL*. 06 28, 2013 tarihinde Vikipedi - Özgür Ansiklopedi: <http://tr.wikipedia.org/wiki/MySQL> adresinden alındı
- Vikipedi. (2013). *PHP*. 06 28, 2013 tarihinde Vikipedi - Özgür Ansiklopedi: <http://tr.wikipedia.org/wiki/PHP> adresinden alındı
- Vyortkina, D. (2003). *Portfolio Assessment In Educational Leadership Programs at Master's Level*. Florida: The Florida State University College Of Education) Dissertation Abstracts International.

- Wang, S. (2004). *Learning Experiences in Developing Electronic Portfolios in A Master's Educational Technology Program: A Case Study*. Ohio: The Faculty of the College of Education of Ohio University.
- Wolf, K., & Siu-Runyan, Y. (1996). Portfolio Purposes and Possibilities. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 40(1), 30-37.
- Wortham, S. C., Barbour, A., & Desjean-Perrotta, B. (1998). *Portfolio Assessment: A Handbook for Preschool and Elementary Educators*. Olney: Association for Childhood Education International.
- Worthen, B. R. (1993). Critical Issues That Will Determine the Future of Alternative Assessment. *Phi Delta Kappa*, 74(6), 444-448, 450-454.
- Wurtz, K. (2009). Using Mixed Methods Research to Analyze Satisfaction Surveys. *RP/CISOA Conference*. California.
- Yanpar, T. (2001). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Oluşturmacı (Constructivist) Yaklaşımının Öğrenciler Üzerindeki Çok Yönlü Etkilerinin Niteliksel ve Niceliksel Olarak İncelenmesi*. Zonguldak: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi.
- Yastıbaş, A. E. (2013). *The Application Of E-Portfolio In Speaking Assessment And Its Contributions To Students' Attitudes Towards Speaking*. Mersin: Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yaşar, Ş., & Anagün, Ş. S. (2008). İlköğretim Beşinci Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 223-236.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, N., & Özmen, B. (2011). Video Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanımı. *5. International Computer and Instructional Technologies Symposium*. Elazığ.
- Yurdakul, B. (2004). *Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrenenlerin Problem Çözme Becerilerine, Bilişötesi Farkındalık ve Derse Yönelik Tutum Düzeylerine Etkisi ile Öğrenme Sürecine Katkıları*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yurdakul, B. (2005). Yapılandırmacılık. Ö. Demirel içinde, *Eğitimde Yeni Yönelimler* (s. 39-61). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Zimbicki, D. (2007). *Examining The Effects Of Alternative Assessment On Student Motivation And Self Efficiency*. Doctoral Dissertation, The Walden University, U.S.A.

EKLER

Ek-1 : İzin Belgesi	252
Ek-2 : Deney Grubu Kişisel Bilgi Formu	253
Ek-3 : Uygulama Dönemi Ünitelerine Ait MEB Ders Kazanımları	254
Ek-4 : 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testi.....	258
Ek-5 : 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Testi.....	264
Ek-6 : 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi	271
Ek-7 : 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Testi	274
Ek-8 : Fen ve Teknoloji Dersi Tutum Ölçeği	277
Ek-9 : Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği.....	278
Ek-10 : E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğrenci Değerlendirme Formu.....	279
Ek-11 : E-Portfolyo Öğretim Süreci Öğretmen Görüşme Formu.....	280
Ek-12 : E-Portfolyo Öğretim Süreci Veli Değerlendirme Formu.....	281
Ek-13 : Etkinlikler ve Değerlendirme Rubrikleri	282
Ek-14 : E-Portfolyo Web Sitesi Ürün Değerlendirme Formları	300
Ek-15 : Veli Bilgilendirme Mektubu	308
Ek-16 : Web Sitesi Öğrenci Girişi Ekran Görüntüleri	312
Ek-17 : Web Sitesi Öğretmen Girişi Ekran Görüntüleri.....	324
Ek-18 : Web Sitesi Veli Girişi Ekran Görüntüleri	335
Ek-19 : Öğrenci Çalışmalarından Bazı Örnekler	344

EK-1: İZİN BELGESİ

**T.C.
KONYA VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü**

26 NİS 2012

Sayı : B.08.4.MEM.0.42.20.02-605.99/ 13837
Konu : Araştırma izni

**KONYA ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)**

İlgi : 10/04/2012 tarihli ve B.30.2.KON.0.43.00.00/300/217 sayılı yazı

Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programı ve Öğretim Bilim Dalı doktora programı öğrencisi Selahattin ALAN'ın "İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda E-Portfolyo Kullanımının Değerlendirilmesi" konulu araştırmasını uygulama talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilen ve onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen araştırmanın, İlimiz Selçuklu İlçesi Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu öğrencilerine ve öğretmenlere uygulanmasında sakınca görülmemektedir.

Araştırmada Müdürlüğümüz tarafından onaylanarak gönderilen nüshalar kullanılacak olup sonucun CD ortamında iki nüsha olarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve adı geçene tebliğini rica ederim.

Şerafettin TURAN
İl Milli Eğitim Müdürü

EKLER:

- 1-Öğretmen Anket Formu (2 Sayfa)
- 2-Öğrenci Anket Formu (2 Sayfa)

EK-2: DENEY GRUBU KİŞİSEL BİLGİ FORMU**KİŞİSEL BİLGİLER****Dikkat:**

Adınızı, soyadınızı, numaranızı ve kitapçık türünü yazmayı ve kodlamayı unutmayınız.

- 1) Evde bilgisayarınız var mı? **A) Evet** **B) Hayır**
- 2) Evde internetiniz var mı? **A) Evet** **B) Hayır**
- 3) Evde bilgisayarınıza bağlı bir web kameranız var mı? (Dizüstü bilgisayarınız var ise onun web kamerası olup olmadığını da düşününüz!) **A) Evet** **B) Hayır**
- 4) Evde bilgisayarınıza bağlı bir mikrofonunuz var mı? (Dizüstü bilgisayarınız var ise onun mikrofonu olup olmadığını da düşününüz!) **A) Evet** **B) Hayır**
- 5) Evde tarayıcınız (Scanner - Kâğıttaki bilgileri bilgisayara aktaran cihaz) var mı?
A) Evet **B) Hayır**
- 6) Evde dijital fotoğraf makineniz var mı? **A) Evet** **B) Hayır**
- 7) Bilgisayarınızda yaptığınız çalışmaları okula getirebilmek için kullanabileceğiniz bir flash belleğiniz var mı? **A) Evet** **B) Hayır**
- 8) Ders amaçlı olarak bilgisayar başında bir günde kaç saat kalıyorsunuz?
A) Hiç **B) 1 saat** **C) 2 saat** **D) 3 saat** **E) 4 saat ya da daha fazla**
- 9) Ders amaçlı olarak internet başında kaç saat kalıyorsunuz?
A) Hiç **B) 1 saat** **C) 2 saat** **D) 3 saat** **E) 4 saat ya da daha fazla**
- 10) Aileniz internet kullanmanıza izin veriyor mu? **A) Evet** **B) Hayır**
- 11) Bilgisayar kullanım düzeyinizi 1 ile 5 arasında değerlendiriniz?
A) 1 **B) 2** **C) 3** **D) 4** **E) 5**
- 12) Facebook/Twitter ve Messenger gibi sosyal paylaşım ortamlarını sıklıkla kullanıyor musunuz?
A) Evet **B) Hayır**

EK-3: UYGULAMA DÖNEMİ ÜNİTELERİNE AİT MEB DERS KAZANIMLARI

4. SINIF – SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAZANIMLARI

6. ÜNİTE: HEP BİRLİKTE

1. İnsanların belli bir amaç çerçevesinde oluşturdukları sosyal örgüt, resmî kurum ve grupları fark eder.
2. Ön bilgi ve yaşantısını kullanarak çevresindeki belli başlı sosyal problemler ya da ihtiyaçlarla grup, kurum ve sosyal örgütleri ilişkilendirir.
3. Kendisi ile çevresindeki gruplar, kurumlar ve sosyal örgütler arasındaki etkileşime örnekler verir.
4. Okulunda ve yakın çevresinde katılacağı sosyal ve eğitsel etkinliklere karar verir.
5. Okul yaşamında gerekli gördüğü eğitsel-sosyal etkinlikler önerir.

7. ÜNİTE: İNSANLAR VE YÖNETİM

1. Yaşadığı yerin yerel yönetim birimlerini tanır.
2. Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde yerel yönetimlerin rolünü açıklar.
3. Kamuoyunun yerel yönetimlere etkisine örnekler verir.
4. Büyük Millet Meclisinin açılışı ile ulusal egemenliği ilişkilendirir.

4. SINIF – FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAZANIMLARI

5. ÜNİTE: GEZEĞENİMİZ DÜNYA

- 2.1. Karalar, sular ve bunları saran hava tabakasının Dünya'nın gözlemlenebilir katmanlarını oluşturduğunu fark eder
- 2.2. Dünya yüzeyinde kara ve suların kapladığı alanları karşılaştırır
- 2.3. Karaların kayalardan oluştuğunu ifade eder.
- 2.4. Kayaların minerallerden oluştuğunu bilir.
- 2.5. Ekonomik değeri olan mineral veya kayaları maden olarak tanımlar
- 2.6. Mineral, kayaç ve maden arasında ilişki kurar
- 2.7. Toprağın nasıl oluştuğunu açıklar
- 2.8. Erozyonla toprak kaybı arasında ilişki kurar
- 2.9. Hava, toprak ve suyun yaşam için öneminin bilincine varır
- 2.10. Hava, toprak ve su kirliliğini önlemek için alınabilecek önlemleri araştırır ve sunar
- 2.11. Dünya'daki karaların taş küre (yer kabuğu), suların su küre ve bunları çevreleyen havanın hava küre adı verilen bilimsel bir modelle temsil edildiğini ifade eder
- 2.12. Dünya yüzeyinin derinliklerindeki katmanları temsil eden ateş küre ve ağır

kürenin (çekirdek) belirgin özelliklerini ifade eder.

2.13. Dünya'nın yapısındaki katmanları genel özelliklerine göre karşılaştırır

2.14. Dünya'nın katmanlarını gösteren kendine özgü bir model oluşturur ve sunar

6. ÜNİTE: CANLILAR DÜNYASINI GEZELİM, TANIYALIM

1.1. Gözlemleri sonucunda çevresinde bulunan canlı ve cansız varlıklara örnekler verir

1.2. Bir varlığın canlı ya da cansız olduğuna sorgulayarak karar verir

1.3. Bitki ve hayvanları canlılık özellikleri açısından karşılaştırır

1.4. Gözle görülemeyecek kadar küçük canlıların olup olmadığını tartışır.

1.5. Mikroskop kullanarak gözle görülemeyecek kadar küçük bazı canlıları gözlemler

1.6. Uyku halindeki canlı varlıkların uygun koşullar oluştuğunda canlılık özelliği gösterdiği çıkarımını yapar

2.1. Çevresinde farklı tipte yaşam alanları olduğunu keşfeder

2.2. Bir yaşam alanında bulunabilecek canlıları tahmin eder

2.3. Çevresinde bir yaşam alanındaki canlıları ve bu canlıların içinde bulunduğu şartları gözlemler ve kaydeder

2.4. Yaşam alanlarının insan faaliyetlerinin olumsuz etkisinden korunması gerektiği çıkarımını yapar

2.5. Yakın çevresindeki kirliliği fark eder ve bu kirliliğe neden olan maddeleri listeler

2.6. Çevreyi temizlemek amacı ile basit yöntemler geliştirir

2.7. Çevreyi korumak amacı ile yapılan birçok faaliyete gönüllü olarak katılır

2.8. Çevreyi korumak ve geliştirmek için bireysel sorumluluk bilinci kazanır

2.9. Atatürk'ün çevre ile ilgili yaptığı çalışmalara örnekler verir.

5. SINIF – SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAZANIMLARI

6. ÜNİTE: TOPLUM İÇİN ÇALIŞANLAR

1. Toplumun temel ihtiyaçlarıyla bu ihtiyaçlara hizmet eden kurumları ilişkilendirir.

2. Kurumların insan yaşamındaki yeri konusunda görüş oluşturur.

3. Sivil toplum kuruluşlarını etkinlik alanlarına göre sınıflandırır.

4. Sivil toplum kuruluşlarının etkinliklerinin sonuçlarını değerlendirir.

5. Bireylerin rolleri açısından sivil toplum kuruluşlarını resmî kurum ve kuruluşlarla karşılaştırır.

7. ÜNİTE: BİR ÜLKE, BİR BAYRAK

1. Toplumsal yaşamı düzenleyen yasaların varlığını ve önemini fark eder.

2. Yaşadığı yerdeki merkeze bağlı yönetim birimleri ile bu birimlerin temel görevlerini ilişkilendirir.

3. Merkezî yönetim birimlerini tanıyarak bu birimleri temel görevleriyle ilişkilendirir.

4. Demokratik yönetim birimlerindeki yetki ile ulusal egemenlik arasındaki ilişkiyi açıklar.

5. Ulusal Egemenlik ve bağımsızlık sembollerine değer verir.

5. SINIF – FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAZANIMLARI

5. ÜNİTE: DÜNYA, GÜNEŞ VE AY

2.2. Dünya'nın kendi etrafında bir tam dönüşünü tamamladığı sürenin, bir gün olarak kabul edildiğini ifade eder.

2.3. Gece-gündüz oluşumunu, Dünya'nın kendi etrafındaki dönme hareketiyle açıklar

2.4. Güneş'in gökyüzünde gün boyunca hareket ediyor gözükmesini, Dünya'nın kendi etrafındaki dönme hareketiyle açıklar

2.5. Dünya'nın kendi etrafında dönerken aynı zamanda Güneş etrafında da dolandığını ifade eder.

2.6. Dünya'nın Güneş etrafında bir tam dolanımını tamamladığı sürenin, bir yıl olarak kabul edildiğini belirtir.

3.1. Ay'ın kendi etrafında dönerken aynı zamanda da Dünya etrafında dolandığını ifade eder.

3.2. Dünya ve Ay'ın hareketlerini gösteren kendine özgü bir model oluşturur ve sunar

3.3. Dünya'dan bakıldığında Ay'ın daima aynı yüzünün gözlemlendiğini açıklar

3.4. Ay'ın evrelerini belirli aralıklarla gözlemler ve gözlem sonuçlarını kaydeder

3.5. Gözlemlerine dayanarak Ay'ın evrelerinin düzenli olarak tekrar eden bir doğa olayı olduğu sonucunu çıkarır

3.6. Ay'ın evrelerini, Ay'ın Dünya etrafındaki dolanma hareketiyle açıklar

3.7. Ay'ın evrelerini temsil eden bir model oluşturur ve sunar

6. ÜNİTE: CANLILAR DÜNYASINI GEZELİM, TANIYALIM

1.1. Gözlemleri sonucunda yakın ve uzak çevresinde yaşayan çeşitli canlılara örnekler verir

1.2. Canlıları benzerlik ve farklılıklarına göre bitkiler, hayvanlar, mantarlar ve mikroskobik canlılar olarak sınıflandırır

1.3. Canlıların incelenmesinde sınıflandırmanın kolaylık sağladığını fark eder.

2.1. Gözlemleri sonucunda çevresindeki bitkilerin benzerlik ve farklılıklarını listeler (BSB-1, 2, 3, 4).

2.2. Gözlemleri sonucunda bitkileri çiçekli ve çiçeksiz bitkiler olarak sınıflandırır ve örnekler verir

3.1. Çiçekli bir bitki üzerinde bitkinin kısımlarını gösterir, çizer

3.2. Kök, gövde ve yaprakların bazı görevlerini deney yaparak test eder

- 3.3. Çiçekli bir bitkinin kısımlarının görevlerini açıklar.
- 4.1. Gözlemleri sonucunda çevresindeki hayvanları benzerlik ve farklılıklarına göre listeler
- 4.2. Hayvanları bir omurgaya sahip olup/olmaması açısından omurgalı ve omurgasız olarak sınıflandırır
- 4.3. Omurgalı hayvanları memeliler, kuşlar, sürüngenler, kurbağalar ve balıklar olarak sınıflandırır
- 4.4. Omurgalı hayvan sınıflarının genel özelliklerini açıklar.
- 4.5. Görünüşleri ve hareketleri birbirine benzediği halde aynı sınıfta yer almayan omurgalı hayvanlara örnekler verir.
- 4.6. Omurgasız hayvanlara örnekler verir.
- 4.7. Bir omurgalı ve omurgasız hayvanı inceleyerek, gözlem sonuçlarını kaydeder
- 5.1. Mantar ve çiçekli bir bitkiyi karşılaştırarak farklılıklarını belirtir
- 5.2. Gözlemleri sonucunda mantar çeşitlerine örnekler verir
- 5.3. Mantarların bazı etkilerini kontrollü deney yaparak test eder ve günlük hayatla ilişkilendirir
- 5.4. Mantarların insan yaşamındaki önemini araştırır ve sunar
- 6.1. Mikroskopik canlıların faydalarına ve zararlarına örnekler verir.
- 6.2. Mikroskopik canlıların besinler üzerine etkisini deney yaparak gözlemler
- 6.3. Besinleri mikroskopik canlıların zararlı etkilerinden korumak amacı ile geçmişten günümüze kullanılan yöntemleri vurgular
- 7.1. Gözlemleri sonucunda farklı yaşam alanlarında bulunan canlılara örnekler verir
- 7.2. Çevredeki bir yaşam alanına uyum sağlayabilecek bitki ve hayvanları tahmin eder
- 7.3. Canlıların içinde yaşadığı ortama uyum sağladığını fark eder.
- 7.4. Gözlemlendiği bir yaşam alanındaki canlıların beslenmelerindeki benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırır
- 7.5. Bir yaşam alanındaki canlılar arasındaki beslenme ilişkilerini gösteren besin zinciri modeli oluşturur
- 7.6. İnsan etkisi ile besin zincirindeki bir halkanın yok olması ile ortaya çıkabilecek sonuçları tartışır
- 8.1. İnsan etkisi ile çevrenin nasıl değiştiğini araştırır
- 8.2. İnsan etkisi ile ülkemizde nesli tükenen veya tükenme tehlikesinde olan bitki ve hayvanlara örnekler verir
- 8.3. Yakın çevresindeki veya ülkemizdeki çevre sorunları hakkında bilgi toplar ve sunar
- 8.4. Yakın çevresinde, çevreyi bozabilecek davranışlarda bulunanları uyarır
- 8.5. Atatürk'ün çevre bilincinin geliştirilmesi ile ilgili sözlerine örnekler verir.

EK-4: 4. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ BAŞARI TESTİ

(TEST 3)

4. SINIF – FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ – ÖN TEST SORULARI

1. I. Dünya'nın yaklaşık olarak 1/4'ünü kaplar.
II. Sularla çevrili geniş kara parçalarıdır.
III. Üzerinde bitki türleri yaşayamaz.

Yukarıda verilenlerden hangileri, kıtalarla ilgili doğru bilgilerdir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. Seda aşağıdaki tabloda verilen ilişkilendirmeleri yaparken hangi numara ile belirtilen satırda veya satırlarda birden fazla işaretleme yapar?

	Hava	Su	Taş	Ateş	Ağır
I. Canlılar yaşar.					
II. Deprem oluşur.					
III. Magma bulunur.					
IV. En ince katmandır.					
V. Çekirdeğin diğer adıdır.					
VI. Balıklar yaşar.					

- A. Yalnız I
B. IV ve II
C. III ve VI
D. I, II ve III

3. I. Kayaçların yapısında bulunur.
II. Ekonomik değeri olanlarına maden adı verilir.
III. Tabiatında cevher halinde bulunur.

Yukarıda verilenlerden hangileri, minarellerin özelliklerindedir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

4. Kayaçları oluşturan küçük parçalara ne denir?

- A) Maden B) Kayaç C) Mineral D) Taş

5. Umut, araştırmaları sırasında: "Ölmüş hayvanların, bitkilerin taşlaşmış kalıntılarına" dendiğini öğrenmiştir. Umut'un öğrendiği terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Manto B. Mercan C. Fosil D. Kayaç

6. Kaya çatlakları arasına sızarak burada donan su, kayaların parçalanmasında ve toprağın oluşmasında etkili olur.

Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A. Donarken ortaya çıkan ısı
B. Donarken suyun kütlesinin azalması
C. Donarken suyun hacminin artması
D. Suyun kapladığı alanın daralması

7. Erozyonun yeryüzünde ortaya çıkardığı sonuçları belirten bir çalışma raporu hazırlayan Merve, aşağıdaki sonuçlardan hangisini raporuna yazmamalıdır?

- A. Erozyon sıcak su yataklarının artmasına neden olur.
B. Erozyon yeryüzü şekillerini değiştirir.
C. Erozyon sonucunda yoğun toprak kaybı olur.
D. Her yağmur yağışında akarsular bulanır

8. Çevre mühendisi Tolga Bey "Erozyonu Önleme Yolları" konulu bir seminere konuşmacı olarak katılmıştır. Tolga Bey, konuşmasında aşağıdakilerin hangisine yer vermemiştir?

- A) Erozyonu önlemek için yeşil alanları azaltmalıyız.
B) Erozyonu önlemek için ağaçlandırmayı önemsemeliyiz.
C) Suların önünü kesmek için barajlar yapmalıyız.
D) Rüzgârın etkisini azaltmak için rüzgâr setleri oluşturmalıyız.

9. Aşağıda verilenlerden hangileri, erozyonla ilgili doğru bilgilerdir?

- I. Toprak kaybı, bir doğal afetdir. Ancak depremler gibi aniden ortaya çıkmadığı için fark edilmesi zordur.
II. Erozyonu önlemenin en kolay yolu, toprağın üstündeki bitki örtüsünü artırmaktır.
III. Erozyon, ekilebilir arazileri azaltır.

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisine bakılırsa bir yaşam alanı görülme şansı yoktur?

- A) Ağaç dibi
B) Su birikintisi
C) Taş altı
D) Cilalanmış kuru tahta

11. Dünyamızın üzerinde canlıların yaşadığı katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava küre B) Yer küre C) Su küre D) Çekirdek

12. Aşağıdakilerden hangisi suyun önemine örnek olarak verilemez?

- A. İnsanlar, temizlik işleri için su kullanırlar.
B. Canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için suya ihtiyaç duyarlar.
C. Sular, bazı canlılar için yaşam alanı oluşturur.
D. İşimiz bittiği zaman musluğu kapatmalıyız.

- A. I. Mikroskopik Canlı
II. Hayvan
III. Bitki
- B. I. Bitki
II. Mikroskopik Canlı
III. Hayvan
- C. I. Mikroskopik Canlı
II. Hayvan
III. Uykü evresindeki canlı
- D. I. Uykü evresindeki canlı
II Bitki
III. Mikroskopik Canlı

21. Aşağıdaki kutucuklarda bazı canlı ve cansız varlık isimleri numaralandırılmıştır. Canlı varlıkların kutucuk numaraları hangi seçenekte doğru olarak sıralanmıştır?

1	2	3	4
Kedi	Hava	Kalem	Böcek
5	6	7	8
Su	Toprak	Kuş	İnsan

- A) 1, 2, 4, 8 B) 1, 4, 7, 8 C) 1, 4, 5, 8 D) 1, 3, 6, 8

22. Aşağıdakilerden hangisi çevremizdeki cansız bir varlığa örnektir?

- A) İnsan B) Bitki C) Hayvan D) Tahta

23. Aşağıda verilenlerden hangisine bakarak bir varlığın canlı olup olmadığına kesin olarak hüküm verilemez?

- A) Boşlukta yer kaplaması
B) Büyüme ve gelişmesi
C) Boşaltım yapması
D) Besin üretmesi

24. Aşağıdaki tabloda, K, L ve M canlılarına ait özellikler verilmiştir. Bu özelliklere bakarak K, L ve M canlılarının hayvan ya da bitki olma durumu aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

Canlı	Canlının özelliği
K	Soluk alıp vermek için akciğerini kullanır.
L	Besinini kendisi üretir.
M	Yaşamlarının belirli bir dönemine kadar büyür ve gelişir.

- A) Hayvan Bitki Hayvan
B) Bitki Hayvan Bitki
C) Hayvan Hayvan Bitki
D) Bitki Bitki Hayvan

25. Veli'nin boğazı ağrıyordu. Annesi onu sağlık ocağına götürdü. Doktor:

- Hatice Hanım, oğlunuzun bademcikleri iltihaplanmış. Şimdi size reçete yazacağım. Veli'nin penisilin kullanması gerekiyor. Ayrıca Veli dinlenip bol su içmeye dikkat etmeli. Hatice Hanım:

- Penisilin, nedir doktor bey? diye sordu.

Doktor:

- Penisilin

Doktorun Hatice Hanım a verdiği yanıtı tamamlayan bilgi hangi seçenektir?

- A. Spor adı verilen bakterilerdir.
B. Peynir küfünden elde edilen bir tür antibiyotiktir.
C. Mikropların üremesini durduran bir aşırıdır.
D. Peynir üzerinde üreyen zararlı bir mikroskopik canlıdır.

26. Aşağıda belirtilen işlerin hangilerinin yapılmasında mikroskopik canlıların etkisi vardır?

- I. Annem börek yapmak için hamur mayaladı.
II. Kardeşim için annem inek sütünden peynir yaptı.
III. Teyzem, siyah üzümde sirke yapmayı biliyor.
IV. Anneannem patlıcan ve biber turşusu yaptı.
V. Köylü kadın, taze sütün hepsinden yoğurt mayaladı.

- A. I, II ve III B. II, III ve IV
C. III, IV ve V D. I,II,III,IV ve V

27. Aşağıda verilenlerden hangileri, tohum ve yumurtadan yeni bir canlı meydana gelebilmesi için gerekli olan ortak şartlardır?

- I. Uygun sıcaklık
II. Hava
III. Su

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

28. Aşağıda verilenlerden hangileri yaşam alanıdır?

- I. Taş altları
II. Su birikintileri
III. Evimizin bahçesi

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve II D) I, II ve III

29. Aşağıda verilen canlı ve yaşam alanı eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- I Kuş - Ağaç
II Kurbağa.-Deniz
III Balık.-Dere
IV Solucan.-Toprak

- A) I ve II
B) Yalnız II
C) II ve III
D) II ve IV

30. Aşağıda bir yaşam alanının resmi verilmiştir. Bu yaşam alanında aşağıdaki canlılardan hangisi görülmez?

Ağaç Dalları

Tırtıl

Karıncı

Kuş

Timsah

31. Her canlı yaşamını sürdürebileceği bir ortamda yaşar. Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi, çok soğuk ortamlarda yaşayabilen bir canlı değildir?

Kutup ayısı

Penguen

Çöl yılanı

Fok

32. Sarp'a babası doğum gününde canlılarla ilgili yapboz almıştı. Sarp, yapboz üzerine ilk önce yaşama ortamları aynı olan iki canlı varlığı yerleştirdi. Bu iki canlı varlığın adı hangi seçenekte verilmiştir?

A. Ördek – çam
C. Ördek – kaktüs

B. Deve – çam
D. Deve – kaktüs

33. "Güneşli bir bahar günüydü. Gülen'in annesi Çiğdem Hanım, oturma odasındaki saksı çiçeğini suladı. Üzerine bütün yapraklarını içine alacak biçimde naylon torba geçirerek balkona koydu. Okuldan döndüğünde balkondaki çiçeği inceleyen Gülen, naylon torbanın içinde su damlacıkları oluştuğunu gözlemledi".

Gülen, gözlemleri sonunda aşağıdaki yargılardan hangilerine varabilir?

- I. Bitki terleme yoluyla boşaltım yapmaktadır.
- II. Bitki yaprakları oksijen üretmektedir.
- III. Bitkilerin suya ihtiyacı vardır.
- IV. Bitkinin boşaltım organları yapraklardır.

A. II ve IV
C. I ve IV

B. II ve III
D. III ve IV

34. "Nerede Yaşar?" oyunu oynayan öğrencilerden hangisinin canlının yaşadığı ortamla ilgili verdiği yanıt yanlıştır?

A. 1. sınıfta "Okuma Tırtılı" yapmıştık. O zaman tırtılların bitkilerin üzerinde yaşadığını öğrendim.

B. Solucanların, kaya altındaki nemli yerlerde ve toprakta yaşadıklarını biliyor musunuz?

C. Kurbağalar böceklerle beslendikleri için sadece karada yaşarlar.

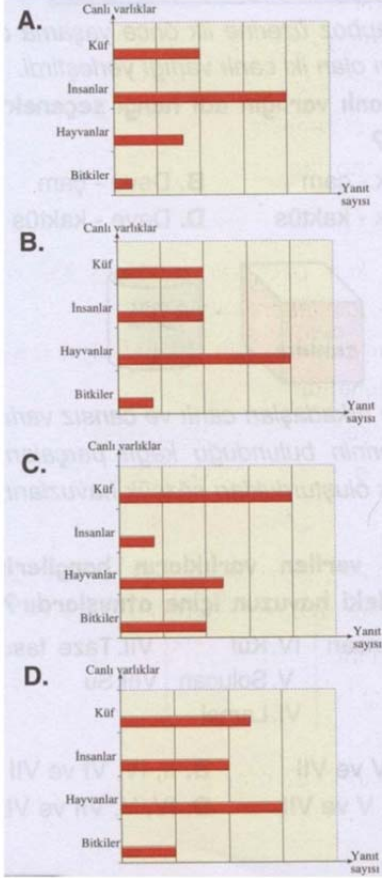
D. Bazı mikroskopik canlılar suda yaşar ancak onları çıplak gözle göremeyiz.

35. Aşağıda verilen bilgilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- I. Bir yaşam alanında birçok canlı çeşidi bulunabilir
- II. Bir yerin yaşam alanı olabilmesi için çok geniş bir alana yayılmış olması gerekir.

A) Yalnız I doğru
B) Yalnız II doğru
C) Her ikisi de doğru
D) Her ikisi de yanlış

36. "Çevre Kirliliğinin Nedeni Nedir?" konulu bir sınıf tartışmasında sınıfın büyük bir çoğunluğu doğru olan fikri savunmuştur. Arkadaşımız Yağmur da sınıfımızda savunulan fikirleri ve yanıt sayılarını gösteren bir sütun grafiği hazırlamıştır. Yağmur aşağıdaki grafiklerden hangisini hazırlamıştır?

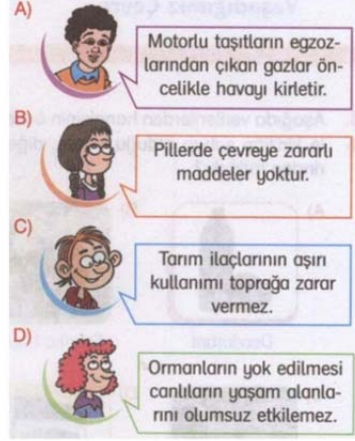
37. Çevre kirlenmesine en çok neden olan canlı grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Hayvanlar
- B. İnsanlar
- C. Bitkiler
- D. Mikroskopik canlılar

38. Suda yaşayan canlıların yaşamsal faaliyetlerini sürdürmelerini en olumsuz etkileyen atık maddeler grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Petrol atıkları - karpuz kabukları
- B. Ekmek kırıntıları - pet şişeler
- C. Naylon poşetler - kimyasal atıklar
- D. Ölü balıklar - bitki atıkları

39. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin çevreyle ilgili olarak verdiği bilgi doğrudur?

40. Kullanıldıktan sonra, bazı ürünlerin ya da ambalajlarının geri dönüşüme kazandırılması, hem ülke ekonomisi hem de çevre için önemlidir. Buna göre, aşağıdaki ürünlerden hangisinin geri dönüşüme kazandırılması, ormanların korunmasında daha etkilidir?

- A) Soda şişesi
- B) Gazete
- C) Teneke kutu
- D) Pet şişe

41. Resimde küçük yaşta bir çocuğun ağaç dikme kampanyasına katılıp, bir çam fidanını dikmesi gösterilmiştir.

- I. Çocuğun bu davranışı ile ilgili olarak,
- II. Çocuk bu tür faaliyetlere katıldıkça çevre bilinci kazanacaktır.
- III. Çocuğun bu faaliyeti hava kirliliğinin azalmasına olumlu katkı sağlar.
- IV. Çocuğun diktiği ağaç büyüdükçe kökleriyle toprağı tutarak, erozyonun önlenmesine katkı sağlayacaktır.

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

42. Çevre kirliliğinin önlenmesi için çalışan "Çevre Kulübü" üyeleri, konu ile ilgili bir ön araştırma yapmak için bilgisayar ortamında bir anket yayımladılar. Ankete katılanlardan aşağıdaki sonuçları aldılar. Gelen yanıtlara göre "çevre kirliliğinin önlenmesi için yapılması gerekenler" listesinde, aşağıdaki maddeler önemli ölçüde onaylanıyordu:

1. Kurşunsuz benzin kullanımının sağlanması
2. Çöplerin geri dönüşümünün yapılması
3. Belediye çalışmalarının titiz ve düzenli olması
4. Çevre bilincine sahip bireyler yetiştirilmesi
5. Kimyasal içerikli temizlik maddelerinin kullanılması

(Yukarıdaki maddeler, onaylanma oranına göre sıralanmamıştır. Sorudaki grafikte sütun numaraları, bu listedeki madde numaraları ile özdeştir.)

Yukarıdaki anket katılımcılarının belirttiği görüşlerden hangisi ya da hangileri olumlu bir çevre bilincini yansıtmaktadır?

- A.** Yalnız 1 **B.** Yalnız 5 **C.** 2 ve 3 **D.** 1, 2, 3 ve 4

43. Aşağıdaki davranışları yapan öğrencilerden hangisi arkadaşlarına iyi örnek olur?

- A)** Ağaçlandırma faaliyetlerine katılan
- B)** Piknikte yaktığı ateşi söndürmeyen
- C)** Yiyeceklerin ambalajlarını yere atan
- D)** Okul bahçesindeki çiçekleri koparan

44. Aşağıdakilerden hangisi, çevremizde temiz ve düzenli bir görünüm sağlamak için yapmamız gereken davranışlardan biri değildir?

- A)** Okulumuzun bahçesini ağaçlandırmak için çalışmalar yapmalıyız.
- B)** Okul duvarlarına spreyle boyayla yazılar yazabiliriz.
- C)** Kalemimizi çöp kutusuna açmalıyız-
- D)** Sınıf penceresinin kenarına çiçek saksıları koyabiliriz.

EK-5: 5. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ BAŞARI TESTİ

(TEST 3)

5. SINIF – FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ – ÖN TEST SORULARI

1) Günle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- I. Bir gün içerisinde hem gece hem de gündüz yaşanır.
 II. Bir gün 24 saattir.
 III. 1 gün, Dünya'nın kendi etrafında bir kez dönmesiyle oluşur.

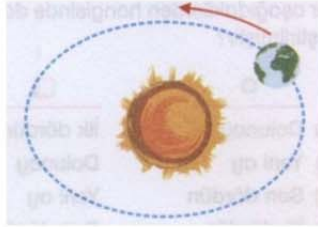
A) I ve II B) I ve III C) II ve II D) I, II ve III

2) 5B sınıf öğrencileri 4 gruba ayrıldılar. Her gruptan, "Dünya, kendi etrafında dönmeseydi, ne olurdu?" sorusuna yanıt aramaları ve bir tümceyle ifade etmeleri istenmiştir.

Yanlış yanıt hangi seçenekte verilmiş olabilir?

- A. Dünya'nın yalnız bir yüzü Güneş'i göreceği için gece ve gündüz oluşmazdı.
 B. Dünya'nın ısı ve ışık almayan bölümünde yaşamsal faaliyetler olmazdı.
 C. Dünya'da mevsimler oluşmaz, sürekli aynı hava olayları yaşanır.
 D. Dünya'nın güneş alan kısmında hep gün-düz, almayan kısmında da hep gece yaşanır.

3) Dünya'nın, Güneş'in etrafında şekilde okla gösterilen yörüngede bir tam dolanımı, aşağıdakilerden hangisini oluşturur?

A) Gün B) Hafta C) Ay D) Yıl

4)

Bir senede dört mevsim var,
 Birbirini kovalar.
 İlkbahar, yaz, sonbahar, kış,
 Çiçekli, karlı bir akış.
 İlkbaharda canlanır yer,
 Kırlar hep yeşiller giyer.
 Döner geline her ağaç,
 Süslü bir etektir yamaç.
 Dere akar çağıl çağıl,
 Kuzularla dolar ağıl,
 Şimdi bakarsın gök nurlu,
 Şimdi bakarsın yağmurlu,
 Güneş bir doğar bir kaçar,
 Hava bir kapar bir açar.

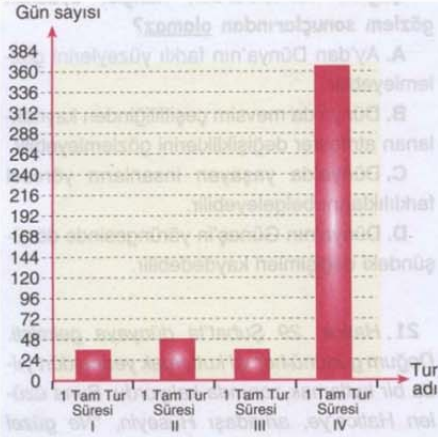
Yusuf Ziya ORTAÇ

Şair, şiirinde mevsimlerin akışını ve güzelliğini dile getirmektedir. Böyledir dört mevsim... Sınıfımızın köşesinde asılı mevsim şeridinde durduğu gibi sessiz durmaz. "İlkbahar - Yaz - Sonbahar - Kış".. Her biri diğerini izlerken biz de doğanın güzelliklerini doyusuya yaşarız.

Şairin şiirinde de sözünü ettiği mevsimlerin oluşma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Dünya'nın kendi etrafında dönmesi
 B. Güneş'in kendi etrafında dönmesi
 C. Ay'ın Dünya ve Güneş etrafında dönmesi
 D. Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi

5)

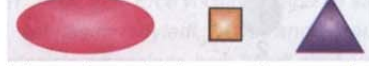

Yukarıdaki çizgi grafiğinde Dünya'nın kendi eksenini, Dünya'nın Güneş eksenini ve Ay'ın kendi eksenini ile Ay'ın

Dünya eksenini etrafındaki dönüşü gün olarak verilmiştir. Kaç numarada, Dünya'nın Güneş eksenindeki bir tam dönüşü ifade edilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

6)

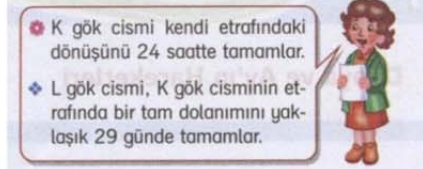

Jale, güneş tutulması olayını yukarıdaki gibi sembollerle anlattı.

Jale'nin şekilde kullandığı [] sembolü aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?

- A. Güneş B. Dünya C. Ay D. Gök cismi

7)

Öğretmen, Fen ve Teknoloji dersinde iki gök cisminin hareketlerini yukarıdaki gibi anlatmış ancak gök cisimlerinin isimlerini söylememiştir. Öğretmen gök cisimlerinin isimlerini öğrencilere sormuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde öğrenci, öğretmenin hareketlerini anlattığı gök cisimlerinin isimlerini doğru söylemiştir?

- A) K gök cismi Güneş, L gök cismi ise Dünya'dır.
B) K gök cismi Ay, L gök cismi ise Dünya'dır.
C) K gök cismi Dünya, L gök cismi ise Ay'dır.
D) K gök cismi Ay, L gök cismi ise Güneş'tir.

8) Murat, rüyasında kendisini Ay'da dolaşan bir astronot olarak gördü. Ay'ın her tarafını dolaşıyor, durmadan fotoğraf çekiyordu. Kraterler, çukurluklar, düzlükler...

Uyandıığında heyecandan yüreği küt küt atıyordu. Hemen, rüyasında çektiği fotoğrafları bir kâğıda aşağıdaki gibi resimledi.

Ertesi gece gökyüzünde Ay'ı gözlemleyerek rüyasında çektiği fotoğraflardakileri görmeye çalıştı. Sonraki gecelerde de gözlemlerine devam ettiği halde Ay'ın hep aynı yüzünü görebildi. Gördükleri rüyasında kalmıştı. Annesine, niçin Ay'ın gökyüzünde hep aynı yüzünü görebildiğini sordu. Annesi:

- Muratçığım elbette gökyüzünde Ay'ın hep aynı yüzünü görürüz; bunun nedeni.....dedi.

Murat'ın annesinin sözlerini tamamlayan doğru anlatım hangi seçenektir?

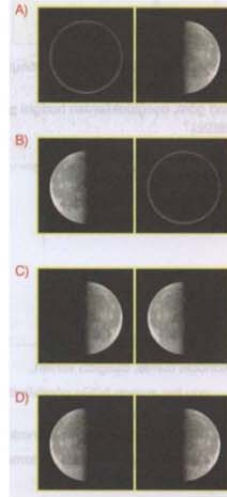
- A. Dünya'nın kendi çevresinde 24 saatte dönüyor olmasıdır.
B. Ay'ın güneş çevresindeki dönüşünü 29 günde tamamlamasıdır.
C. Ay'ın Dünya ve kendi çevresindeki dönüşünü aynı sürede tamamlamasıdır.
D. Ay'ın Dünya'ya en yakın gök cismi olması ve yeterli ışığının olmamasıdır.

9) Aşağıda Ay'ın iki farklı evresinin resimleri görülmektedir. Ay'ın, resimde gösterilen I. evreden II. evreye geçmesi yaklaşık kaç günde gerçekleşir?

- A) 1 gün B) 14 Gün C) 29 gün D) 365 Gün

10) Aşağıdaki resimde Ay'ın evrelerinden biri görülmektedir. Ay'ın, bundan sonraki iki evresi sırasıyla, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

11) Ay bir ışık kaynağı değildir. Ancak Güneş'ten aldığı ışığı yansıtarak geceleri Dünya'nın kısmen aydınlanmasını sağlar.

Buna göre, Ay hangi evredeyken Dünya'ya yansıttığı ışık, en fazladır?

A) Yeni ay B) Dolunay C) İlk dördün D) Son dördün

12) Aşağıda Ay'ın farklı iki evresinin Dünya'dan görünüşü verilmiştir. Ay'ın bu evreleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. evre dolunay olarak adlandırılır.
 B) II. evre, yeni ay evresidir.
 C) II. evre, I. evreden yaklaşık 7 gün sonra görülür.
 D) Ay, II. evre konumundayken Dünya etrafındaki turunun 3/4'ünü tamamlamıştır.

13)

"Hayal Dünyası" adlı bir etkinlik yapıyoruz. Etkinliğimizin konusunu öğretmenimiz "Ay'ın Görünüş Şekilleri" olarak belirlemiştir. Ece, Elif ve ben, hayal gücümüzü kullanmaya başladık. Çizdiğimiz Dünya modeli üzerinde belirlediğimiz noktalara sevdiğimiz hayvanları yerleştirdik."

Şükran, etkinlik çalışmasını böyle anlatıyordu.

Çizilen şekle göre, bulunduğu noktadan Ay'ı son dördün evresinde gözlemleyen hayvan hangisidir?

A. Köpek B. Kuş C. Kedi D. Tavşan

14) Her iki resimde yer alan canlı varlıkların özellikleri göz önüne alındığında iki grup arasındaki en önemli farklılığın hangisi olduğunu söyleyebiliriz?

- A. Solunum yapabilmeleri
 B. Hareket edebilmeleri
 C. Boşaltım yapabilmeleri
 D. Kendi besinlerini yapabilmeleri

15) Aşağıda bazı bitkilerin resimleri ve isimleri verilmiştir. Bu bitkilerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. bitkide kök, gövde ve yaprak ve çiçek kısımları bulunur.
 B) II. bitki çöl gibi kurak ve sıcak yerlerde yaşar.
 C) III. bitkinin, kömür yataklarının oluşmasında rolü vardır.
 D) II ve III. bitkilerde tohum oluşmaz

16) Şiire göre, kaktüs bitkisinin yapraklarının küçülmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

Ben çölde yaşayan,
Kocaman bir kaktüsüm.
Bakmayın iri gövdeme,
Yapraklarım ufak kalmıştır,
Küçüle küçüle.
Yapraklarım, dikenlerimdir benim.
N'olur, böyle yaprak olur mu demeyin!
Şükran KAYA

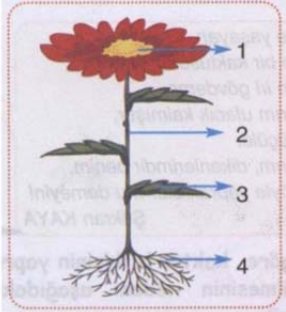
- A. Bitkinin daha fazla besin yapmasını sağlamak.
- B. Bitkide terleme yoluyla boşaltımı hızlandırmak.
- C. Bitkinin ısı kaybetmesini engellemek.
- D. Bitkinin terleme yoluyla su kaybını önlemek.

17) Selin, aşağıda resmi verilen bitkileri gruplandırmak istiyor. Selin, gruplandırmayı aşağıdaki özelliklerden hangisine göre yapmalıdır?

- A. Yaşama ortamlarına göre
- B. Hareket çeşitlerine göre
- C. Çiçekli olup olmadıklarına göre
- D. Görünüşlerine göre

18) Resimdeki bitkide 3 numara ile gösterilen bölümünün görevleri arasında hangisi yoktur?

- A. Fotosentez yapmak
- B. Bitkide üremeyi sağlamak
- C. Terleme yoluyla boşaltım yapmak
- D. Havanın oksijen ve karbondioksitini kullanmak

19) Perihan, resimleri verilen hayvanları ortak olan bir özelliklerinden dolayı aynı grupta topluyor. Perihan, gruplamayı hayvanların hangi ortak özelliğine göre yapmıştır?

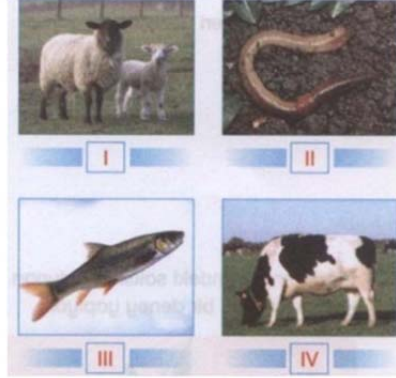

- A. Beslenme şekillerine göre
- B. Çoğalma şekillerine göre
- C. Omurgalı oluşlarına göre
- D. Hareket şekillerine göre

20) Aşağıdaki canlılardan hangisi omurgalı hayvanlar grubundandır?

- A) Kelebek B) Kurbağa C) Salyangoz D) Solucan

21) Yukarıdaki hayvanlar, omurgalı hayvanlar olarak gruplandırıldığında, hangisi grubun dışında kalır?

- A) I B) II C) III D) IV

22) Aşağıdaki resimlerde bir hayvan ve bu hayvana ait bir yapı gösterilmiştir.

Bu resimde gösterilene benzer bir yapı, aşağıdaki hayvanlardan hangisinde bulunmaz?

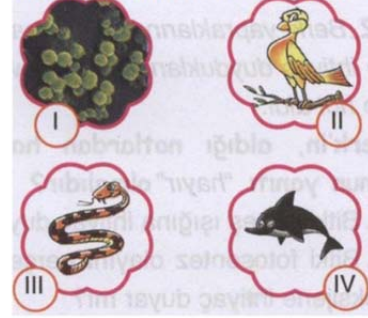

23) Aşağıda, omurgalı hayvanların sınıflandırılması gösterilmiş ve her hayvan grubu için bir örnek verilmiştir. Buna göre, hangi gruba örnek olarak verilen hayvan yanlıştır?

A) Kaplan B) Güvercin C) Yılan D) Yunus

24) Aşağıda resmi verilen canlıları basitten gelişmiş doğru sıraladığımızda en gelişmiş canlı hangisi olur?

A. I B. II C. III D. IV

25) Aşağıda sözü edilen canlı grubu seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- Omurgalı hayvanlar grubuna girerler.
- Yumurta ile çoğalırlar.
- Vücutları sert pullarla kaplıdır.

A. Kuşlar B. Sürüngenler
C. Solucanlar D. Böcekler

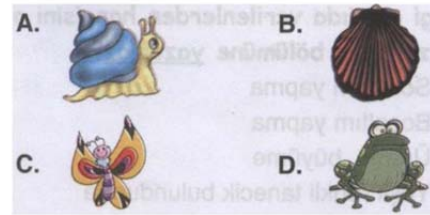
26) Aşağıdaki anlatımlardan kaç tanesi, resmi verilen canlının özelliklerindedir?

- Omurgalı hayvanlar grubunda yer alır.
- Nemli ortamlarda yaşar, yumurta ile çoğalır.
- Hem karada hem suda yaşayabilir.
- Yavru kurbağa akciğer, ergin kurbağa solungaç solunumu yapar.

A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

27) Aşağıda resimleri verilen hayvanlardan hangisi omurgasız hayvanlara örnek olarak verilemez?

28) Aşağıda mantarlara ait özelliklerden bazıları verilmiştir. Bu özelliklerin hangi mantarlara ait olduğu, aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

I. Besin olarak tüketilir.

II. Hamurun kabarmasında etkilidir.

I	II
A) Şapkalı mantar	Küf mantarı
B) Küf mantarı	Maya mantarı
C) Maya mantarı	Şapkalı mantar
D) Şapkalı mantar	Maya mantarı

29) Aşağıda verilenlerden hangisi, mikroskobik canlılarla ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Yediğimiz besinlerin üzerinde yaşayan bazı mikroskobik canlılar, salgıladıkları maddelerle besin zehirlenmesine yol açabilir.
- B) Mikroskobik canlılar hava ve su gibi ortamlarda yaşarlar.
- C) Çeşitli yollarla insana bulaşan mikroskobik canlılar tetanos, verem, uçuk, difteri, kolera ve çiçek gibi hastalıklara neden olurlar.
- D) Yiyecekleri mikropların olumsuz etkilerinden korumak ve uzun süre saklamak için uygulanan yöntemler ancak günümüzde geliştirilmiştir.

30) Aşağıdaki resimde bir canlı grubuyla ilgili bazı örnekler gösterilmiştir. Buna göre, bu canlı grubuyla ilgili olarak verilen,

- I. Mikroskobik canlılar yeryüzünde sayıca en az bulunan canlılardır.
- II. Süt, mikroskobik canlılar sayesinde yoğurda veya peynire dönüşür.
- III. Hayvan artıklarından mikroskobik canlılar yardımıyla biyogaz üretilir.
- bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

31) Aşağıda verilenlerden hangisi, pastörize etme yöntemiyle ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Süt ve süt ürünleri pastörize edilerek saklanır.
- B) Pastörize işlemi sırasında, pastörize edilecek madde yüksek sıcaklığa çıkana kadar ısıtılır.
- C) Pastörize etmek, sütteki mikropları öldürmek için kullanılan bir yöntemdir.
- D) Pastörize edilmiş ürünler hava alan kaplarda saklanır

32) Annem, bilinçli bir tüketicidir. Marketten süt, peynir, yoğurt ve tereyağı gibi besin maddelerini alırken üretim ve son kullanma tarihlerine kesinlikle dikkat eder. Ayrıca, alacağı bu besin maddelerinin üzerinde "Pastörize edilmiştir." yazısının olmasına da özen gösterir.

Annemin aldığı ürünlerde "Pastörize edilmiştir." yazısının bulunması neyin kanıtıdır?

- A. Besin maddelerinin vitamin değerinin yüksek olduğunun
- B. Besin maddelerinde herhangi bir katkı maddesinin bulunmadığının
- C. Besinlerdeki mikroskobik canlıları yok etme yöntemlerinin kullanıldığının
- D. Besinlerin karbonhidrat ve protein yönünden zenginleştirilmiş olduğunun

33) Resimdeki yaşam alanında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A. Bitki B. Hayvan
C. Mikroskobik Canlı D. İnsan

34) Aşağıda verilenlerden hangisi, toprak altında, karanlık ve nemli ortamlarda yaşayan bir hayvandır?

35) Aşağıda verilenlerden hangileri ormanların faydalarındandır?

- I. Canlıların yaşaması için gerekli olan oksijenin kaynağıdır.
- II. Birçok canlıya ev sahipliği yapar.
- III. Toprağı tutarak erozyonla taşınmasını engeller.

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

36) Aşağıdaki canlılardan hangisi kendi besinini üretemez?

- A) Çam ağacı
- B) Kara yosunu
- C) Şapkalı mantar
- D) Lale

37) Aşağıda iki farklı besin zinciri verilmiştir.

- I. ? → Karides → Kefal → Köpek balığı
 - II. ? → Istakoz → Levrek → Akdeniz foku
- Besin zincirlerinde "?" ile gösterilen yerlerde aşağıda verilenlerden hangisi bulunabilir?

38) Öğretmen, Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerden çevre kirliliğine sebep olan etkenlere örnek vermelerini istiyor. Nazlı ve Salih aşağıdaki örnekleri veriyor. Buna göre, bu iki öğrencinin çevre kirliliğine sebep olan etkenlere verdiği örneklerle ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

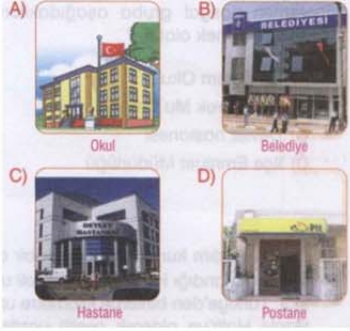
- A) Yalnız Nazlı'nın verdiği örnek doğrudur.
- B) Yalnız Salih'in verdiği örnek doğrudur.
- C) Her iki öğrencinin verdiği örnek de doğrudur.
- D) Her iki öğrencinin verdiği örnek de yanlıştır.

EK-6: 4. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAŞARI TESTİ

(TEST 2)

4. SINIF – SOSYAL BİLGİLER DERSİ – ÖN TEST SORULARI

1) Kendisini çok kötü hisseden ve ateşi yükselen bir kişi aşağıdaki kurumlardan hangisine gitmelidir?

2) Aşağıdaki kurumlardan hangisi kimsesi olmayan yaşlıların barınması amacıyla kurulmuştur?

- A) Çocuk Esirgeme Yurtları
- B) Turistik oteller
- C) Huzurevleri
- D) Belediyeler

3) Aşağıda verilen faaliyetlerden hangisi sadece resmi kurumlar tarafından yapılır?

- A) Ağaçların bilinçsizce kesilmemesi için bir kampanya düzenlemek
- B) Vatan savunması için asker yetiştirip onları eğitmek
- C) Sokakta yaşayan hayvanlar için barınaklar kurmak
- D) Fakirlere yardım edip, kimsesizleri sevindirmek

4) Dün doktora gittim. Doktor üzülmememi söyledi. Ama çocuklarım yanımda değil ki. Nasıl üzülmem? Yarın çocuklarıma postaneden telefon açacağım. Buldukları yerden bana tren bileti almalarını söyleyeceğim. Aşşe Teyze yukarıdaki cümlelerinde hangi ihtiyaçla ilgili bir kurumdan söz etmemiştir?

- A) Eğitim
- B) Ulaşım
- C) İletişim
- D) Sağlık

5) Çeşitli yardım kuruluşları büyük bir depremin yaşandığı Haiti'ye yardım eli uzattılar. Türkiye'den binlerce kilometre uzaklıktaki Haiti'ye giderek çeşitli yardımlar ulaştırdılar. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu yardımlardan biri olamaz?

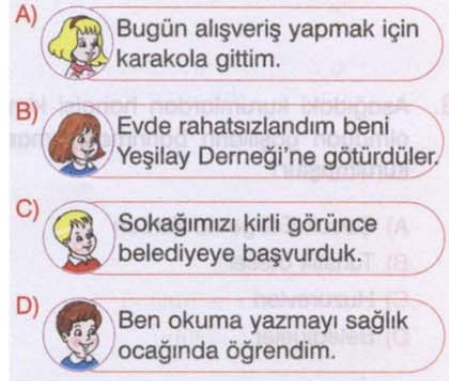
- A) Gıda ve giyecek yardımı
- B) Silah ve cephane yardımı
- C) Arama kurtarma hizmetleri
- D) Sağlık konusundaki yardımlar

6) Öğretmenin sorusunu, aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış cevaplamıştır?

- A) Akif
- B) Betül
- C) Ezgi
- D) Ahmet

7) Aşağıdaki çocuklardan hangisi ihtiyacını ve bu ihtiyacın karşılanacağı kurumu doğru olarak söylemiştir?

8) Aşağıdaki görsellerden hangisi okul dışında yapılan bir sosyal faaliyete aittir?

9) Verilen bilgilere göre öğrencilerin katıldığı kulüpler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

1	Kulübümüzde alkol ve sigara alışkanlıklarını önlemeye çalışıyoruz.
2	Biz de kulübümüzde sınıfımıza ve okula ait kitapları deftere kaydedip rafları düzenliyoruz.
3	Kulübümüzde afetlerde ya da acil durumlarda nasıl davranmamız gerektiği uygulamalı olarak anlatılıyor.

	1	2	3
A)	Kızılay	İzcilik	Tiyatro
B)	Yeşilay	Resim	Trafik
C)	Sağlık	Bilgisayar	Temizlik
D)	Yeşilay	Kütüphanecilik	Sivil Savunma

10) Kerem on yaşındadır ve dördüncü sınıfa gitmektedir. Kitap okumaya, spor yapmaya ve internete ilgi duyan bir öğrencidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Kerem'in okulunda tercih edebileceği kulüplerden birisi olamaz?

- A) Kütüphanecilik Kulübü
B) Keman Kulübü
C) Futbol Kulübü
D) Bilgisayar Kulübü

11) Size okuldan örnekteki gibi bir form gelseydi, tercihlerinizi aşağıdakilerden hangisine göre yapmanız daha doğru olurdu?

KULÜP TERCİH FORMU

Sevgili Öğrenciler,
Bu eğitim-öğretim yılında bulacağınız öğrenci kulüplerinden 3 (üç) tanesini aşağıda verilen noktalı yerlere yazınız.

Adım DEMİR
Okul Müdürü

Öğrenci Adı Soyadı: _____ Sınıf: _____

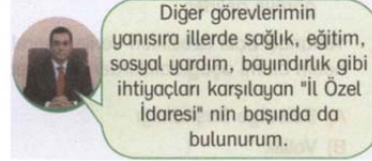
1) _____
2) _____
3) _____

- A) Arkadaşlarımın daha çok tercih ettiği kulüpleri seçerdim.
B) Tercihlerimi ilgi, yetenek ve isteklerime göre yazardım.
C) Rastgele, ismi hoşuma gidenleri yazardım.
D) Tercihlerimi arkadaşlarıma yazdırırdım

12) Okuldan arta kalan zamanlarda da yapılabilecek birçok sosyal etkinlik vardır. Aşağıdakilerden hangisi bir dördüncü sınıf öğrencisinin katılabileceği okul dışı etkinlik olamaz?

- A) Sinema ve tiyatro etkinlikleri
B) Judo ve tekvando kursu
C) Motorlu taşıtlar ve sürücü kursu
D) Resim ve müzik kursları

13) Göreviyle ilgili bilgi veren yöneticimiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaymakam
B) Vali
C) Belediye Başkanı
D) Muhtar

14) Aşağıdaki çalışmalardan hangisi belediyenin görevleri ile ilgili değildir?

15) Semih Beyler yeni bir eve taşınmışlardır. Taşındıkları bu evin yeni adresini mahallesinde bulunan yerel yönetime bildirip onaylatması gerekmektedir. Semih Bey, bu işlem için gideceği yerel yönetimi hangi seçenekte doğru olarak söylemiştir?

16) Belediyeler şehirlerde temizlik, ulaşım, içme suyu, itfaiye, yol ve park yapımı gibi konulardaki hizmetleri yerine getirir. Belediyeler bu hizmetleri yerine getirirken ihtiyaç duyduğu parayı hangi kaynaktan sağlamaz?

- A) Belediye otobüslerini kullanırken satın alınan biletlerden
- B) Çevre temizlik ve emlak vergilerinden
- C) Gönüllü sosyal örgütlerin topladığı yardımlardan
- D) Reklam ve ilân vergilerinden

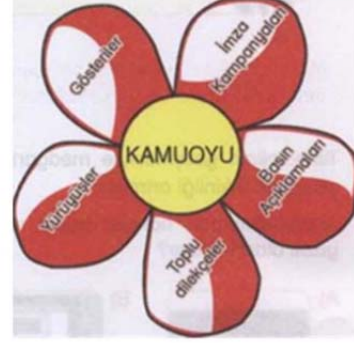
17) Belediyenin başındaki kişi belediye başkanıdır. Belediye başkanı, belediyenin en yetkili yöneticisidir. Buna göre Belediye Başkanı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Emekli oluncaya kadar çalışır.
- B) Onu bu göreve halk getirir.
- C) Resmi yerlerde belediyeyi temsil eder.
- D) Belediye teşkilatını idare eder.

18) "Kamuoyu" kavramını en iyi açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın seçimlerde oy kullanmasıdır.
- B) Bir sorun üzerinde halkın benimsediği genel düşüncedir.
- C) Milletvekillerinin genel düşünce ve kanaatlerini ifade eder.
- D) Zenginlerin bir konu hakkındaki genel düşüncelerini ifade eder

19) Aşağıdaki kamuoyu oluşturma faaliyetleri aşağıdaki sorunlardan hangisi için kullanılamaz?

- A) Çevreyi kirleten fabrikalara tepki göstermede
- B) Trafik kazalarının çok sık yaşandığı bir yere üst geçit yapımında
- C) Çocukların babalarından aldıkları harçlığı yetersiz bulmalarında
- D) İşçilerin aldıkları ücretleri az bulmalarında

20) Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur.

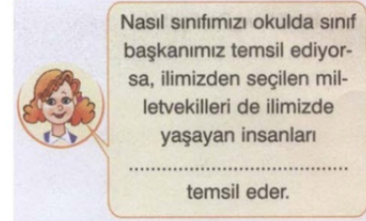
Atatürk'ün yukarıdaki bu sözüyle ilgili olarak aşağıdaki yöneticilerden hangisi milletin oyları sonucunda seçilmiştir?

- A) Genelkurmay Başkanı
- B) Kaymakam
- C) Milletvekilleri
- D) Milli Eğitim Müdürü

21) Ulusun kendi egemenliğini elinde tuttuğu ve bunu seçimlerde seçtiği vekillerle kullandığı yönetim biçimi hangisidir?

- A) Demokrasi
- B) Askeri yönetim
- C) Krallık
- D) Padişahlık

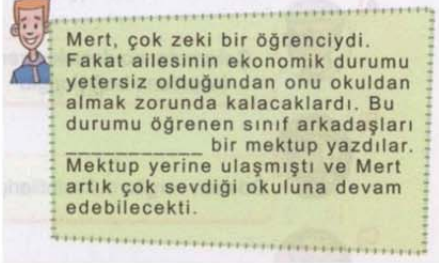
22) Boş bırakılan yer aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Yurt dışında
- B) Bakanlar Kurulunda
- C) TBMM' de
- D) Seçimlerde

EK-7: 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ BAŞARI TESTİ

7) Boş bırakılan yerin aşağıdaki sivil toplum kuruluşlarından hangisiyle doldurulması uygundur?

- A) Türk Eğitim Vakfına
B) Doğal Hayatı Koruma Vakfına
C) Mehmetçik Vakfına
D) TEMA Vakfına

8) Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarını resmî kurumlardan ayıran özelliklerden biri değildir?

- A) Sivil toplum kuruluşları gönüllü, resmî kurumlar devlet tarafından kurulur.
B) Sivil toplum kuruluşları sadece fakirlere yardım eder, resmî kurumlar ise herkese yardım eder.
C) Sivil toplum kuruluşlarında çalışanlar maaş almaz, resmî kurumlarda çalışanlara ise devlet maaş verir.
D) Sivil toplum kuruluşları herkese açıktır, resmî kurumlarda ise belirli şartları taşıyanlar görev alır.

9)

"Bir ulusun gerçek kurtuluşu ancak eğitimle olur."
Mustafa Kemal Atatürk
1922

Bu doğrultuda eğitimle ilgili resmi kurumların yanında birçok sivil toplum kuruluşları da eğitime destek vermişlerdir. Buna göre aşağıdaki kuruluşlardan hangisi sivil toplum kuruluşu değildir?

10) Erman Bey, Nuri Bey ve Metin Bey tabloda belirtilen üç farklı sivil toplum kuruluşuna üyelerdir. Buna göre hangisi ya da hangileri sağlıkla ilgili sivil toplum kuruluşu üyesidir?

Erman Bey	Nuri Bey	Metin Bey
LÖSEV	TEMA	Yeşilay

- A) Nuri Bey ve Metin Bey
B) Yalnız Metin Bey
C) Metin Bey ve Erman Bey
D) Nuri Bey ve Erman Bey

11) Mehmet Bey aşırı hız yapmış ve araç kontrolden çıkarak bir ağaca çarpmıştır. Bu durumda Mehmet Bey'in aşağıdaki yazılı kurallardan hangisine uymadığı söylenebilir?

- A) Trafik kuralları
B) Ahlak kuralları
C) Hukuk kuralları
D) Yönetmelikler

12) Bir vatandaş aşağıdakilerden hangisine uymazsa devletin yetkili organları tarafından cezalandırılır?

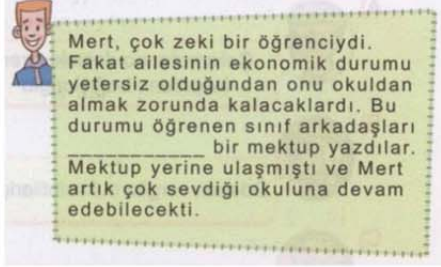
- A) Gelenek ve göreneklere
B) Kanun ve yönetmeliklere
C) Ahlâk kurallarına
D) Nezaket kurallarına

13) Yukarıda belirtilen görevler aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- Devleti ilde temsil etmek
- Resmî törenlere katılmak
- Kendisine bağlı kuruluşları denetlemek

- A) Vali
B) Kaymakam
C) Belediye başkanı
D) Muhtar

7) Boş bırakılan yerin aşağıdaki sivil toplum kuruluşlarından hangisiyle doldurulması uygundur?

- A) Türk Eğitim Vakfına
B) Doğal Hayatı Koruma Vakfına
C) Mehmetçik Vakfına
D) TEMA Vakfına

8) Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarını resmî kurumlardan ayıran özelliklerden biri değildir?

- A) Sivil toplum kuruluşları gönüllü, resmî kurumlar devlet tarafından kurulur.
B) Sivil toplum kuruluşları sadece fakirlere yardım eder, resmî kurumlar ise herkese yardım eder.
C) Sivil toplum kuruluşlarında çalışanlar maaş almaz, resmî kurumlarda çalışanlara ise devlet maaş verir.
D) Sivil toplum kuruluşları herkese açıktır, resmî kurumlarda ise belirli şartları taşıyanlar görev alır.

9)

"Bir ulusun gerçek kurtuluşu ancak eğitimle olur."
Mustafa Kemal Atatürk
1922

Bu doğrultuda eğitimle ilgili resmi kurumların yanında birçok sivil toplum kuruluşları da eğitime destek vermişlerdir. Buna göre aşağıdaki kuruluşlardan hangisi sivil toplum kuruluşu değildir?

10) Erman Bey, Nuri Bey ve Metin Bey tabloda belirtilen üç farklı sivil toplum kuruluşuna üyedirler. Buna göre hangisi ya da hangileri sağlıkla ilgili sivil toplum kuruluşu üyesidir?

Erman Bey	Nuri Bey	Metin Bey
LÖSEV	TEMA	Yeşilay

- A) Nuri Bey ve Metin Bey
B) Yalnız Metin Bey
C) Metin Bey ve Erman Bey
D) Nuri Bey ve Erman Bey

11) Mehmet Bey aşırı hız yapmış ve araç kontrolden çıkarak bir ağaca çarpmıştır. Bu durumda Mehmet Bey'in aşağıdaki yazılı kurallardan hangisine uymadığı söylenebilir?

- A) Trafik kuralları
B) Ahlak kuralları
C) Hukuk kuralları
D) Yönetmelikler

12) Bir vatandaş aşağıdakilerden hangisine uymazsa devletin yetkili organları tarafından cezalandırılır?

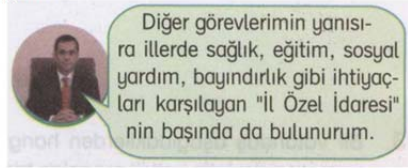
- A) Gelenek ve göreneklere
B) Kanun ve yönetmeliklere
C) Ahlâk kurallarına
D) Nezaket kurallarına

13) Yukarıda belirtilen görevler aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- Devleti ilde temsil etmek
- Resmî törenlere katılmak
- Kendisine bağlı kuruluşları denetlemek

- A) Vali
B) Kaymakam
C) Belediye başkanı
D) Muhtar

- 14) Göreviyle ilgili bilgi veren yönetici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaymakam
B) Vali
C) Belediye Başkanı
D) Muhtar

- 15) Öğretmenin sorusunu aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru olarak cevaplamıştır?

- A) Selim B) Betül C) Elif D) Fatih

- 16) Yukarıdaki diyagramda, ulusumuzun kendisi adına yönetme yetkisini milletvekillerine nasıl verdiğiyle ilgili işlemler karışık olarak verilmiştir. Bu işlemlerin doğru olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4-2-3-1 B) 2-3-1-4 C) 3-4-2-1 D) 4-1-3-2

- 17) Yukarıdaki kavram haritasında özellikleri verilen bağımsızlık sembolümüz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkentimiz
B) Atatürk ve Anıtkabir
C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
D) Cumhurbaşkanlığı Forsu

- 18) Bağımsızlık sembollerimize değer veren bir kimse aşağıdaki davranışlardan hangisini ya da hangilerini yapmalıdır?

- I. İstiklal Marşımızı coşkuyla söylemelidir.
II. Kâğıt paraları buruşturup yıpratmalıdır.
III. Bozuk bir Türkçeyle konuşmalıdır.
IV. Bayrağımızı temiz ve ütülü saklamalıdır.

- A. I ve IV B. II ve III C. I ve III D. III ve IV

- 19) Aşağıdakilerden hangisini görmemiz ülkemizin bağımsız olduğunu anlamamızı sağlar?

EK-8: FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİ

		Tümüyle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
		A	B	C	D	E
1.	Fen ve Teknoloji dersine zevkle çalışırım.					
2.	Fen ve Teknoloji dersi ödevlerini yaparken sıkılmam.					
3.	Fen ve Teknoloji dersindeki problemleri çözmek benim için zevklidir.					
4.	Fen ve teknoloji ile ilgili kitaplar okumaktan hoşlanırım.					
5.	Fen ve Teknoloji dersinin gelmesini sabırsızlıkla beklerim.					
6.	Okulda Fen ve Teknoloji dersi için daha az zaman ayrılmasını isterim.					
7.	Fen ve Teknoloji dersindeki konularını anlamakta zorluk çekerim.					
8.	Fen ve Teknoloji dersi beni araştırmaya yönlendirir.					
9.	Fen ve Teknoloji dersi sınavlarından korkarım.					
10.	Fen ve Teknoloji dersinde öğrendiğim pek çok şeyi hatırlarım.					
11.	Fen ve Teknoloji dersinde kendimi konulara vermekte zorlanırım.					
12.	Fen ve Teknoloji dersi en sevdiğim dersler arasındadır.					
13.	Fen ve Teknoloji ile ilgili öğrendiğim her şey benim için çok zevklidir.					
14.	Fen ve Teknoloji dersinde yaptığımız etkinliklerden zevk alırım.					
15.	Fen ve Teknoloji ile ilgili konuşmaların geçtiği ortamlarda huzursuz olurum.					
16.	Fen ve Teknoloji dersinin olduğu günlerde mutlu olurum.					
17.	Fen ve Teknoloji alanında bakış açısı kazanmamın gelecekteki başarımla hiç ilgisi olmadığını düşünürüm.					
18.	Zorunlu olmasam Fen ve Teknoloji dersine girmem.					
19.	Fen ve Teknoloji dersinde öğrendiklerimi başkalarıyla paylaşmaktan hoşlanırım.					

EK-9: SOSYAL BİLGİLER DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİ

		Tümüyle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
		A	B	C	D	E
1.	Sosyal Bilgiler dersinde zilin nasıl çaldığını anlamıyorum.					
2.	Sosyal Bilgiler dersinden nefret ediyorum.					
3.	Sosyal Bilgiler dersi yerine başka bir derse girmeyi tercih ederim.					
4.	Mecbur olmasam Sosyal Bilgiler dersine girmem.					
5.	Keşke her ders Sosyal Bilgiler olsa...					
6.	Bence Sosyal Bilgiler dersine ayrılan sürenin azaltılması gerekir.					
7.	Ah keşke Soysa Bilgiler olmasa...					
8.	Sosyal Bilgiler dersinin konulan bana çok eğlenceli geliyor.					
9.	Sosyal Bilgiler dersinde yeni konuları öğrenmek bana heyecan veriyor.					
10.	Sosyal Bilgiler dersi bende güzel duygular uyandırıyor.					
11.	Sosyal Bilgiler dersini iple çekiyorum.					
12.	Sosyal Bilgiler sevdiğim dersler arasındadır.					
13.	Mümkün olsa boş derslerimde Sosyal Bilgiler dersine girmek isterim.					
14.	Tarihi hikâyeleri dinlemek bana zevk verir.					
15.	Boş zamanlarımda Sosyal Bilgiler dersiyle ilgili kitapları okurum.					
16.	Sosyal Bilgiler öğretmenimiz beni Soysal Bilgiler dersinden soğuttu.					
17.	Sosyal Bilgiler öğretmeni yüzünden Soysal Bilgiler kelimesini bile duymak istemiyorum.					
18.	Sosyal Bilgiler öğretmeninden nefret ediyorum.					
19.	Sosyal Bilgiler dersinde asla başarılı olamam.					
20.	Sosyal Bilgiler öğretmenim bana Sosyal Bilgiler dersini sevdirdi.					
21.	Sosyal Bilgiler dersine çalışmam gerektiği zaman kendimi yorgun hissediyorum.					
22.	Hata yapmaktan korktuğum için Sosyal Bilgiler dersinde konuşmam.					
23.	Sosyal Bilgiler dersine asla iyi bir not alamam.					
24.	Sosyal Bilgiler dersi olmasaydı, okulu daha çok severdim.					
25.	Sosyal Bilgiler dersi zaman kaybıdır.					
26.	Sosyal Bilgiler dersinde canım çok sıkılıyor.					

EK-10: E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	
1) E-Portfolyo süreci ile ilgili düşüncüleriniz nelerdir?	
2) E-Portfolyo Web Sitesi sizce derslerinizdeki başarıyı nasıl etkiledi? (Derslerinize destek oldu mu? Derslerdeki notlarınızı arttırdı mı?)	
3) Böyle bir uygulamayı gelecek yıllarda da kullanmak ister misiniz? Neden?	
4) Dersler ile ilgili bilgilerinizin ve yaptığınız çalışmaların internet ortamında saklanması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?	
5) Yaptığınız çalışmaların kâğıt olarak dosyada saklanması mı yoksa internet ortamında mı saklanması mı tercih edersiniz? Neden?	
6) Siteyi kullanırken (www.eportfolyo.net) ne gibi sorunlar ile karşılaştınız?	
7) Sitede başka ne gibi bölümlerin olmasını isterdiniz?	
8) Yaptığınız çalışmalara ne gibi değişik öğeler (resim, müzik, video, şiir vb.) eklediniz? Bunları yaparken zorlandınız mı?	
9) Dersler ile ilgili hazırladığınız çalışmaların diğer arkadaşlarınız ve aileleri tarafından değerlendirilmesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Arkadaşlarınızın ve ailelerinin sizin çalışmalarınızı değerlendirmesi hoşunuza gitti mi?	
10) Başka hangi dersler için bu siteyi kullanmak istersiniz? Neden?	

EK-11: E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

E-Portfolyo süreci ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? (Klasik portfolyo topluyor muydunuz?)Neler düşündünüz, hissettiniz, olumlu buldunuz mu?

Portali kullanırken neler düşündünüz, neler hissettiniz.

Tüm uygulama göz önüne getirdiğinde zorluklar-kolaylıklar yaşandı mı? Bu zorluklar kolaylıklar nelerdir?

E-Portfolyo portalı sizce öğrencilerin derslerindeki başarıyı nasıl etkiledi. Ne tür katkılar sağladı. E-Portfolyo öğretim süreci ile geleneksel sınıf öğretimi arasında öğrencinizin eğitimi açısından farklılıklar var mıdır?

Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, onun eğitimi açısından önemi sizce nedir?

Böyle bir uygulamayı diğer derslerde de kullanmak ister misiniz?

Gelecek yıllarda da kullanmak ister misiniz? Tüm Türkiye’de kullanılabilir olabileceğini düşünür müsünüz? Tüm derslerde ve tüm okullarda uygulanmasının avantajları ve dezavantajları sizce nelerdir?

Sizce böyle bir uygulamanın gelecekte ulaşacağı son nokta nedir. Nerelerde nasıl kullanılabilir. Gelecekte e-portfolyo uygulamaları nasıl olabilir?

Öğrencilerin yaptığı çalışmaların internet ortamında saklanması hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Problemleri nelerdir? Avantajları nelerdir?

Siteyi kullanırken ne tür problemler ile karşılaştınız?

Sitede başka neler olabilirdi? (Özellik olarak veya bölüm olarak). Oyun?

Sitede multimedya kullanımının avantajları sizce neler olmuştur. Daha önce hiç ses ve video kaydı ödevi vermiş miydiniz? Avantajları nelerdir?

Performans ödevlerini öğrencilerin kendilerinin yapıyor olduğunu görmek sizde nasıl duygular uyandırıyor. Velilerin öğrencilerin ödevlerini yardımcı olmaları konusundaki sıkıntılar nelerdir? Bu yöntemle bu durum aşılabilir mi?

Öğrencilerin birbirlerini değerlendirmeleri konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

E-Portfolyo portalının değerlendirme konusundaki yaklaşımını nasıl buluyorsunuz?

Eportfolyo süreci ile ilgili başka eklemek istediğiniz bir şey var mı?

EK-12: E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ VELİ DEĞERLENDİRME FORMU

E-PORTFOLYO ÖĞRETİM SÜRECİ VELİ DEĞERLENDİRME FORMU	
1.	Son 2 ay içerisinde e-portfolio web sitesine kaç kez giriş yaptınız?
2.	E-Portfolio web sitesi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
3.	Elektronik portfolio projesinde farklı olarak gördüğünüz şeyler nelerdir?
4.	Tüm uygulamayı göz önüne getirdiğinde yaşadığınız kolaylıklar / zorluklar nelerdir?
5.	Portfolio kısaca "öğrenci çalışmalarının amaçlı olarak toplanması" olarak tanımlanmaktadır ve öğrencilerin hangi çalışmayı yükleyeceklerine kendilerinin karar vererek, öğrenmelerinin sorumluluğunu almalarını sağlar. Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olmasının, onun eğitimi açısından önemi sizce nedir?
6.	Bu sistem sizce öğrencinize ne katmıştır?
7.	Böyle bir sistemin tüm derslerde, tüm okullarda uygulanmasının avantajları ve dezavantajları sizce nelerdir?

EK-13: ETKİNLİKLER VE DEĞERLENDİRME RUBRİKLERİ

ETKİNLİK – 1

Düzyey: 4. Sınıf

Ders: Fen ve Teknoloji

Ünite: Gezegemimiz Dünya

Süre: 1 Saat

Kazanım: Erozyonla toprak kaybı arasında ilişki kurar.

Hava, toprak ve suyun yaşam için öneminin bilincine varır.

Hava, toprak ve su kirliliğini önlemek için alınabilecek önlemleri araştırır ve sunar.

EROZYONUN ZARARLARI

Erozyonun çevreye verdiği zararları anlatan bir kompozisyon yazınız. Kompozisyonu yazarken aşağıdakileri göz önünde bulundurunuz.

- Toprak niçin önemlidir?
- Erozyon nasıl meydana gelmektedir.
- Erozyon çevremize ne şekilde zarar vermektedir.
- Erozyonu önlemek için neler yapılabilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
İçerik	Ana fikir ve amaç yok. Gereksiz ayrıntılara yer verilmiş ve düşünceler dağınık anlatılmış ise,	Anlatımı açık ve konuya yönelmiş ancak ayrıntılar sınırlı ise,	Anlatımı açık, konuya yönelmiş ve okuyucunun ilgisini çekecek nitelikte ayrıntılar ile zenginleştirilmiş ise,	
Düzen	Fikirleri zayıf ve karmaşık bir yapıda, yazının giriş ve sonuç bölümleri yok. Düşünceler arası geçiş zayıf ise,	Kabul edilebilir bir giriş ve sonuç bölümü var, bölümler arası geçişler iyi, açık fakat kafa karıştırıcı cümleler var ise,	Mükemmel bir yapıya sahip ise, giriş ve sonuç bölümleri güçlü, ayrıntılar yerli yerinde kullanılmış ve yumuşak geçişler yapılmış ise,	
Etkililik	Tek düze bir anlatımı var, sıkıcı ve canlılıktan yoksun ise	İçten ancak tam anlamıyla konuya yönelememiş. Metin hoş ve kabul edilebilir, zaman zaman okuyucuyu ikna edici ise,	Yazıda kendini çok iyi yansıtmış, çok içten ve etkileyici yazmış ve metin okuyucuyu kendine çekiyor ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	_ / 12
TOPLAM				

ETKİNLİK – 2**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Gezegenimiz Dünya**Süre:** 2 Saat

Kazanım: Dünyadaki karaların taş küre(yer kabuğu), suların su küre ve bunları çevreleyen havanın hava küre adı verilen bilimsel bir modelle temsil edildiğini ifade eder.

Dünya yüzeyinin derinliklerindeki katmanları temsil eden ateş küre ve ağır kürenin (çekirdek) belirgin özelliklerini ifade eder.

Dünyanın yapısındaki katmanları genel özelliklerine göre karşılaştırır.

Dünyanın katmanlarını gösteren kendine özgü bir model oluşturur ve sunar.

DÜNYANIN KATMANLARI

Dünyanın katmanlarını gösteren hamurdan bir model oluşturunuz. Bu modeli kurduktan sonra boyayınız. Modeli yaparken eportfolyo web sitesindeki araçları kullanarak kendinize ait videolar veya fotoğraflar oluşturunuz. Model bittikten sonra dünyanın katmanlarını gösterirken ve bu katmanların ne işe yaradığını sunarken kendinizi videoya çekiniz. Modeli okula getirmeniz gerekmez, farklı açılardan ve yakından birkaç fotoğrafını çekmeniz yeterlidir. Modeli yaparken aşağıdakileri göz önünde bulundurunuz.

- Dünyanın katmanları model üzerinde belirgin bir şekilde görülüyor mu?
- Model oluşturulduktan sonra dünyanın katmanları ile ilgili bilgi verildi mi?

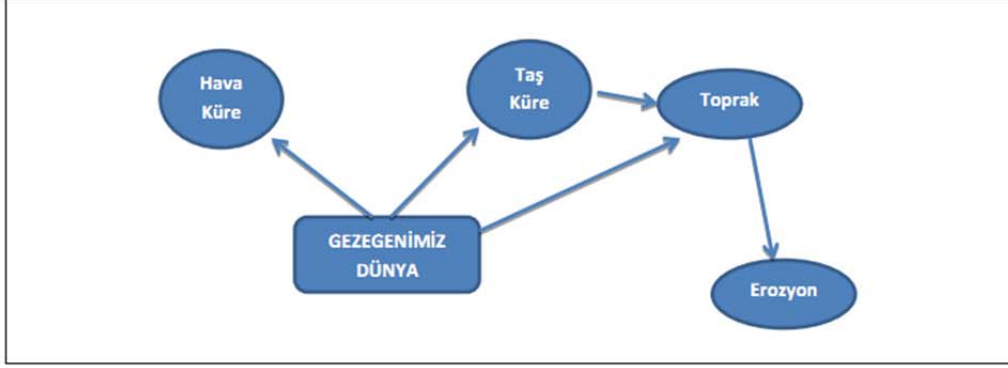
DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Görsellik	Model düzgün yapılmamış, dünyanın şekli tam olarak oluşturulamamış ve gelişi güzel yapılmış ise,	Model düzgün yapılmış ancak göze görünen bazı kusurları var ise,	Model uygun renkler ile boyanmış ve göze hoş gelecek şekilde yapılmış ise,	
Kullanışlılık	Dünyanın katmanları konusunu çok iyi yansıtmıyor, bakan kişiye bir fikir vermiyor ise,	Dünyanın katmanları konusu hakkında bilgi veriyor ancak ders materyali olarak saklamaya gerek duyacak kadar güzel değil ise,	Dünyanın katmanları konusunu çok iyi anlatıyor ve sonraki yıllarda derste kullanılabilecek iyi bir materyal ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 3**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Gezegenimiz Dünya**Süre:** 2 Saat**Kazanım:****“GEZEĞENİMİZ DÜNYA” ÜNİTESİ - KAVRAM HARİTASI**

“Gezegenimiz Dünya” ünitesi ile ilgili bir kavram haritası hazırlayınız. Bu kavram haritasında üniteye geçen ve kavram olarak gördüğünüz öğeleri birbiri ile bağlayınız. Bu kavram haritasını word programında yapabilirsiniz. Örnek bir kavram haritası aşağıda görülmektedir. Ünite ile ilgili mümkün olduğunca çok kavramı yerleştirmeye çalışınız ve birbiri ile ilişkili tüm kavramları birbirine bağlayınız.

Gezegenimiz Dünya Ünitesi - Kavram Haritası**DEĞERLENDİRME**

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Sayı	10' un altında kavram haritada yer almış ise,	10 ile 20 arasında kavram haritada yer almış ise,	20 ve üzerinde mantıklı kavram haritada yer almış ise	
Bağlantılar	Birbirleri ile bağlantılı kavramlar bağlanmamış ve hatalı bağlamalar yapılmış ise,	Bazı eksik bağlantılar ile birlikte genel olarak düzgün bağlantılar kurulmuş ve çok fazla eksik bağlantı bırakılmamış ise,	Birbirleri ile ilişkili tüm kavramlar doğru olarak ilişkilendirilmiş, mantıksız bağlantılar yapılmamış ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 4**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım**Süre:** 4 Saat**Kazanım:** Yakın çevresindeki kirliliği fark eder ve bu kirliliğe neden olan maddeleri listeler.

Çevreyi temizlemek amacı ile basit yöntemler geliştirir.

ÇEVRE TEMİZLİK PROJELERİM

Yakın çevrenizdeki hangi maddeler çevreyi kirletiyor? Kirliliği önlemek için neler yapılabilir. Düşününüz bazı kirlilik çeşitlerini önleme üzerine bir proje ya da etkinlik geliştiriniz. Geliştireceğiniz çözüm önerisini ayrıntılı bir şekilde madde madde açıklayınız(Kim yürütmeli, kimler yardımcı olmalı, neler gerekli, nerede yapılmalı, varsa maliyeti ne kadar olabilir).

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Yeni fikir	Var olan ve kullanılan sıradan bir proje ise,	Sıradan ve çok çözüm getirici bir proje değil ise,	Uygulanabilir ve yeni bir proje ise,	
Ayrıntı	Proje ortaya konmuş fakat ayrıntılı bir şekilde açıklanmamış ise,	Proje ortaya konmuş fakat detaylara az yer verilmiş ise,	Proje ince detaylarına kadar ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 5**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Atatürk' ün çevre ile ilgili yaptığı çalışmalara örnekler verir.**ATATÜRK VE ÇEVRE**

Atatürk' ün çevre ile ilgili sözlerini ve çalışmalarını araştırınız. Sözleri ve yaptıkları ile neyi vurgulamak istediğini, neyi amaçladığını açıklayan bir yazı yazınız.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Farklılık	Çalışmalar ve sözler kısıtlı sayıda kaynaktan elde edilmiş ve 8 in altında ise,	Farklı kaynaklardan elde edilmiş, 8-15 arası söz ya da çalışmaya yer verilmiş ise,	Farklı kaynaklardan bulunmuş, yeni ve en az 15 adet söz ve çalışmaya yer verilmiş ise,	
Sunum	Çalışmalar ve sözler karışık olarak anlatılmış, iyi bir şekilde açıklanmamış ve Atatürk' ün sözleri ve yaptıkları ile bağlantı kurulmamış ise,	Çalışmalar ve sözler mantıklı bir sırada sunulmuş fakat iyi açıklanamamış ise,	Çalışmalar ve sözler mantıklı bir sırada, iyi cümleler ile ifade edilmiş ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 1**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Hep Birlikte**Süre:** 2 Saat**Kazanım:** Kendisi ile çevresindeki gruplar, kurumlar ve sosyal örgütler arasındaki etkileşime örnekler verir.**RESMİ KURUMLARI TANIYORUM**

Ülkemizdeki resmi kurumların görevlerini araştırınız. Seçtiğiniz resmi kurumlara ait bir resmi internette bularak bir sayfaya yapıştırdınız ve resmin yanına bu kurumun görevlerini yazınız. Ödevinizi yaparken hazır ödev sitelerini kullanmayınız. Bu kurumların web sitelerini gezerek ve kendinize ait cümleler oluşturarak görevleri yazınız.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Sayı	8'in altında kurum incelenmiş ise,	8 - 12 arasında kurum incelenmiş ise,	12'nin üzerinde kurum incelenmiş ise,	--
Açıklama	Kurumların görevleri kısa açıklanmış ise,	Kurumların görevleri orta düzeyde açıklanmış ve tanıtılmış ise,	Kurumların görevleri iyi açıklanmış ve kurumu tanıtıcı iyi bilgiler verilmiş ise,	--
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 2**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Hep Birlikte**Süre:** 3 Saat**Kazanım:** Okul yaşamında gerekli gördüğü eğitsel-sosyal etkinlikler önerir.**SOSYAL ETKİNLİK İSTİYORUM**

Okulunuzda her yıl çeşitli sosyal etkinlikler yapılmaktadır. Ancak siz bunların dışında okulunuzda başka etkinliklerin düzenlenmesini de istiyor olabilirsiniz. Şimdi bu konuyla ilgili olarak düşününüz ve hangi sosyal etkinliği istediğinize karar veriniz. Daha sonra da okul müdürünüze vermek üzere isteğinizi anlatan bir mektup yazınız. Bu etkinliği yaparken mümkün olduğunca orijinal bir fikir üretmeye çalışınız ve bu fikri müdürünüzün ikna olabileceği bir şekilde ona anlatmaya çalışınız. Neden bu etkinliğin yapılması gerektiği ile ilgili iyi bir sebep ortaya koymaya çalışınız ve mümkün olduğunca fazla detay veriniz. Bu yazıyı yazarken kendinizi bazen müdürün yerine koyarak müdürünüzün, neden bu etkinliğin yapılması gerektiği konusunda bu yazının ikna edici olup olmadığını, konuşmalar yapılacak ise kimlerin konuşması gerektiğini vb. düşününüz.

Sayın Müdürüm,

.....

.....

.....

.....

.....

*şeklinde devam ediniz.***DEĞERLENDİRME**

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Yeni Fikir	Sosyal faaliyet bazı okullarda zaten yapılan bir sosyal faaliyet ise ve yeni bir fikir değil ise,	Sosyal faaliyet için iyi bir fikir üretilmiş ise,	Sosyal faaliyet için çok iyi ve çok yeni bir fikir üretilmiş ise,	
Ayrıntı	Sosyal faaliyetin sadece adı verilmiş ve ayrıntıları konusunda fazla bilgi verilmemiş ise,	Ortalama düzeyde bir faaliyet adı ile verilmiş, faaliyet ile ilgili az detaya yer verilmiş ise,	Sosyal faaliyetin adı iyi seçilmiş ve faaliyet ile ilgili detaylı bilgiler verilmiş ise, her aşaması iyi bir şekilde sunulmuş ve neden yapılması gerektiği iyi ortaya konmuş ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	
TOPLAM				_ / 9

ETKİNLİK – 3**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** İnsanlar ve Yönetim**Süre:** 3 Saat**Kazanım:** Kamuoyunun yerel yönetimlere etkisine örnekler verir.**KAMUOYU OLUŞTURUYORUM**

“Yaşadığınız yerde şehrinize güzellik veren söğüt ağaçları var. Ancak belediye yetkilileri, sonbahar mevsiminde yaprakları dökülüyor diye söğüt ağaçlarını kesmeye karar veriyor. Siz ise ağaçları seven biri olarak bu karara karşı çıkıyorsunuz. Sizinle aynı fikirdeki arkadaşlarınızla bir grup kurarak bu konuda kamuoyu oluşturmak istiyorsunuz. Böylece belediyenin aldığı kararın uygulanmasını engelleyebileceğinizi düşünüyorsunuz.”. Bu konuda aşağıdakileri yapınız. (Örnek formdan faydalanabilirsiniz)

- Grubunuz için bir isim belirleyiniz.
- Grubunuz için bir amblemini hazırlayınız. (Paint programını kullanarak hazırladıktan sonra aşağıdaki bilgileri yazacağınız Word dosyası içine yapıştırınız.)
- Kamuoyu oluşturmak için hangi düşünceleri savunacağınızı detaylı bir şekilde yazınız.
- Kamuoyu oluşturmak için gazete, radyo ve televizyon gibi araçlardan nasıl yararlanacağınızı yazınız. Bu grup ve hedefiniz için kuracağınız bir internet sitesinde sizce neler olmalıdır?

Örnek Form:

GRUP ADI	Grup Amblemi
Grubumuzun düşünceleri: ... Grubunuzun hangi düşünceleri savunduğunu yazınız.	
Medya Bağlantımız: ... Kamuoyu oluşturmak için gazete, radyo, televizyon ve internet gibi araçlardan nasıl yararlanacağınızı yazınız.	

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
İkna edicilik	Sadece ağaçların neden kesilmemesi gerektiği açıklanmış ancak yetkililer ikna edici cümleler	Ağaçların neden kesilmemesi gerektiği açıklanmış ancak yeterince ikna edici değil ise,	Ağaçların neden kesilmemesi gerektiği ikna edici bir şekilde açıklanmış ise,	

	kullanılmamış ise,			
Ayrıntı	Açıklamalar detaylı bir şekilde yapılmamış ise,	Açıklama yapılmış ancak çok fazla detay verilmemiş ise,	Detaylı açıklamalara yer verilmiş ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	
TOPLAM				_ / 9

ETKİNLİK – 4**Düzyey:** 4. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** İnsanlar ve Yönetim**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Büyük Millet Meclisinin açılışı ile ulusal egemenliği ilişkilendirir.**BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**

Büyük Millet Meclisi hakkında İnternette bir araştırma yapınız. Daha sonra da edindiğiniz bilgilerden yararlanarak Büyük Millet Meclisinin açılışının millî egemenliğin hayata geçirilmesindeki rolü konulu bir kompozisyon yazınız. Bu kompozisyonu yazarken aşağıdakileri göz önünde bulundurunuz.

- Milli egemenlik nedir ve niçin önemlidir?
- Milli egemenlik nasıl sağlanabilir, nasıl hayata geçirilebilir?
- Türkiye Büyük Millet Meclisi niçin önemlidir. Açılması ile hangi değişiklikler meydana gelmiştir. Açılmaması halinde ülkemizin durumu nasıl olurdu?

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
İçerik	Ana fikir ve amaç yok. Gereksiz ayrıntılara yer verilmiş ve düşünceler dağınık anlatılmış ise,	Anlatımı açık ve konuya yönelmiş ancak ayrıntılar sınırlı ise,	Anlatımı açık, konuya yönelmiş ve okuyucunun ilgisini çekecek nitelikte ayrıntılar ile zenginleştirilmiş ise,	
Düzen	Fikirleri zayıf ve karmaşık bir yapıda, yazının giriş ve sonuç bölümleri yok. Düşünceler arası geçiş zayıf ise,	Kabul edilebilir bir giriş ve sonuç bölümü var, bölümler arası geçişler iyi, açık fakat kafa karıştırıcı cümleler var ise,	Mükemmel bir yapıya sahip ise, giriş ve sonuç bölümleri güçlü, ayrıntılar yerli yerinde kullanılmış ve yumuşak geçişler yapılmış ise,	
Etkililik	Tek düze bir anlatımı var, sıkıcı ve canlılıktan yoksun ise	İçten ancak tam anlamıyla konuya yönelememiş. Metin hoş ve kabul edilebilir, zaman zaman okuyucuyu ikna edici ise,	Yazıda kendini çok iyi yansıtmış, çok içten ve etkileyici yazmış ve metin okuyucuyu kendine çekiyor ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	_ / 12
TOPLAM				

ETKİNLİK – 1**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Dünya, Güneş ve Ay**Süre:** 2 saat**Kazanım:** Dünya ve Ay' ın hareketlerini gösteren kendine özgü bir model oluşturur ve sunar.**DÜNYA, GÜNEŞ VE AY HİKÂYESİ**

Dünya, Güneş veya Ay arasında geçebilecek olayları düşünerek bir hikâye yazalım. Bu şiiri yazarken dünya, güneş ve ay ile ilgili doğa olaylarını göz önünde bulunduralım.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Etkileycilik	Dünya, Güneş veya Ay arasında geçen konuşmalar ve hikâyenin geneli ilgi çekici değil ve sıradan günlük konuşmalar ise,	Dünya, Güneş veya Ay arasında geçen konuşmalar ilgi çekici fakat bu üçü arasındaki doğa olaylarını çok iyi yansıtmıyorsa,	Dünya, Güneş veya Ay arasında geçen konuşmalar ve hikâyenin geneli ilgi çekici ve iyi düzenlenmiş ise ve bu üçü arasındaki doğa olaylarını iyi bir şekilde yansıtmıyorsa,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 2**Düzyey:** 5 Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Dünya, Güneş ve Ay**Süre:** 2 Saat**Kazanım:** Dünya ve Ay' ın hareketlerini gösteren kendine özgü bir model oluşturur ve sunar.**MODEL OLUŞTURUYORUM**

Çevremizdeki eşyaları kullanarak dünya, güneş ve ay' ın bir modelini oluşturalım. Bunları yaparken birbirlerine göre hangi konumlarda bulduklarını, gerçek büyüklüklerini, güneş tutulmasının ve ay tutulmasının nasıl oluştuğunu ve ay' ın evrelerinin nasıl meydana geldiğini göz önünde bulunduralım. Bu modeli hazırladıktan sonra eportfolyo web sitesindeki video aracını kullanarak modeli ve kendimizi video ya çekelim. Video çekimi sırasında hem modelimizi tanıtalım hem de tutulmalar, gece-gündüz oluşumu vb. konularda açıklamalar yapalım. (Gece-gündüz oluşumu ve ay' ın evrelerini model üzerinde gösterebilmek için deneyi karanlıkta yapmanız ve bir fener kullanmanız uygun olacaktır. Karanlıkta sizin görülebilmemiz için postal üzerinden video kaydı yaparken açık tutmanız gereken bilgisayarın ışığı yeterli olacaktır)

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
	Modelde bazı aksaklıklar var ise ve doğa olaylarının oluşumu yanlış anlatılmış ise,	Modelde bazı yetersizlikler olmakla birlikte genel olarak doğa olayları doğru anlatılmış ise,	Model iyi bir şekilde hazırlanmış ve dünya, güneş ve ay arasındaki doğa olayları doğru bir şekilde açıklanmış ise,	
Sayı	Az sayıda doğa olayı işlenmiş ise,	Doğa olaylarının tamamına yakınından bahsedilmiş ise,	Ünitede işlenen tüm doğa olayları açıklanmış ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 3**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım**Süre:** 3 Saat**Kazanım:** Çiçekli bir bitkinin kısımlarının görevlerini açıklar.**ÇİÇEĞİN BÖLÜMLERİ**

Bir çiçeğin bölümlerini kâğıt üzerine yapıştırarak adlarını ve görevlerini yazalım. Bu çalışmayı yaparken kendimizi eportfolyo web sitesindeki video aracını kullanarak videoya çekelim. Boş bir kâğıdı aşağıdaki örnekteki gibi düzenledikten ve çiçeğin çeşitli kısımlarına ait açıklamaları ve görevlerini yazdıktan sonra, birkaç bitkiden koparacağınız çiçekleri parçalayarak, her bir parçayı uygun yere yapıştıralım. Bu kâğıdın yakından bir fotoğrafını eportfolyo web sitesindeki fotoğraf çekme aracını kullanarak çekelim.

Örnek:

ÇİÇEĞİN BÖLÜMLERİ	
Çiçekleri buraya yapıştırdınız. TAÇ YAPRAK	Görevi:
Çiçekleri buraya yapıştırdınız. ERKEK ORGAN	Görevi:

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Sayı	3 ya da daha az çiçek bulunmuş ise,	3 - 6 arasında farklı çiçek bulunmuş ise,	6 dan fazla farklı çiçek bulunmuş ise,	
İçerik	Çiçek kısımlarının çoğu hatalı ise ve çiçek kısımlarının çok azı incelenmiş ise,	Çiçek kısımlarının açıklanması ve çiçeklerin incelenen kısımlarında yetersizlikler var ise,	Çiçeğin kısımları doğru olarak açıklanmış ve mümkün olduğunca çok çiçek kısmı incelenmiş ise,	
TOPLAM				

ETKİNLİK – 4**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Fen ve Teknoloji**Ünite:** Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Yakın çevresindeki veya ülkemizdeki çevre sorunları hakkında bilgi toplar ve sunar.**TEMİZ BİR DÜNYA İSTİYORUM**

Resim defterimizdeki bir sayfayı ortadan dikey bir çizgi ile ikiye ayırarak hayalimizdeki temiz dünya ile kirli dünyanın nasıl olduğunu resmedelim.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
İçerik	Temiz dünya ve kirli dünya olguları resimde çok belirgin olarak hissedilmiyorsa,	Temiz dünya ve kirli dünya olguları resimde çok az belirgin ise,	Temiz dünya ve kirli dünya olguları resimde çok belirgin olarak hissediliyorsa,	
Görsellik	Görsel açıdan güzel görünen bir resim değil ise,	Görsel açıdan kabul edilebilir düzeyde güzel görünen bir resim ise,	Görsel açıdan güzel görünen bir resim ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 1**Düzey:** 5. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Toplum İçin Çalışanlar**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Kurumların insan yaşamındaki yeri konusunda görüş oluşturur.**TOPLUM İÇİN ÇALIŞANLAR**

Sivil toplum kuruluşlarının hayatımızdaki önemini anlatan bir kompozisyon yazınız. Kompozisyonu yazarken aşağıdaki durumları göz önünde bulundurunuz.

- Çevremizde veya ülkemizde hangi sivil toplum kuruluşları var.
- Bu kuruluşların görevleri nelerdir?
- Bu kuruluşlar olmasaydı hayatımızda ne tür değişiklikler olurdu?

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Yeni Fikir	Sosyal faaliyet bazı okullarda zaten yapılan bir sosyal faaliyet ise ve yeni bir fikir değil ise,	Sosyal faaliyet için iyi bir fikir üretilmiş ise,	Sosyal faaliyet için çok iyi ve çok yeni bir fikir üretilmiş ise,	
Ayrıntı	Sosyal faaliyetin sadece adı verilmiş ve ayrıntıları konusunda fazla bilgi verilmemiş ise,	Ortalama düzeyde bir faaliyet adı ile verilmiş, faaliyet ile ilgili az detaya yer verilmiş ise,	Sosyal faaliyetin adı iyi seçilmiş ve faaliyet ile ilgili detaylı bilgiler verilmiş ise, her aşaması iyi bir şekilde sunulmuş ve neden yapılması gerektiği iyi ortaya konmuş ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	
TOPLAM				_ / 9

ETKİNLİK – 2**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Toplum İçin Çalışanlar**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Bireylerin rolleri açısından sivil toplum kuruluşlarını resmi kurum ve kuruluşlarla karşılaştırır.**EVİMİZE NASIL YERLEŞTİK?**

Oturmakta olduğunuz eve nasıl yerleştiğinizi ve yerleşirken hangi kurumlarla bağlantı kurduğunuzu aile büyükleriniz ile bir röportaj yaparak öğreniniz. Bunu yaparken öncelikle aşağıdakine benzer sorular oluşturarak bir kâğıda yazınız. Daha sonra eportfolyo web sitesi menüsünden “araçlar/ses kaydı” nı kullanarak bilgisayar ve mikrofon yardımıyla gazetecilerin yaptığı gibi bir röportaj yapınız.

- Evinizi kiraladınız mı satın mı aldınız? Nasıl bir eviniz var?
- Evinize elektrik, su, doğalgaz bağlantılarını nasıl yaptırdınız?
- Belediye ile irtibata geçmeniz gerekti mi?

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Yeni Soru	Sadece örnek soruları kullanmış ise,	Örnek sorulara ek olarak en az 3 yeni soru kullanmış ise,	Örnek sorulara ek olarak en az 6 yeni soru kullanmış ve detay soruları sormuş ise,	
Süre	2 dakikadan daha az süreli röportaj yapmış ise,	2 – 4 dakika arası röportaj yapmış ise,	4 dakikadan daha fazla süreli röportaj yapmış ise,	
TOPLAM				

ETKİNLİK – 3**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Bir Ülke, Bir Bayrak**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Yaşadığı yerdeki merkeze bağlı yönetim birimleri ile bu birimlerin temel görevlerini ilişkilendirir.**MİLLETVEKİLİNE MEKTUP**

Bir milletvekiline çevre veya il sorunlarının çözümü konusunda yardım isteği mektubu yazınız. Bunu yaparken şehrinizin sorunlarını ve milletvekillerinin hangi konularda bu sorunlara çözüm konusunda yardımcı olabileceklerini düşününüz.

Sayın Milletvekilim,

.....

.....

.....

.....

.....

şeklinde devam ediniz.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
Ayrıntı	Milletvekilinden beklentiler konusunda fazla bilgi verilmemiş ise,	Milletvekilinden beklentiler konusunda az detaya yer verilmiş ise,	Milletvekilinden beklentiler iyi bir şekilde sunulmuş ve sorunlar iyi bir şekilde açıklanmış ise,	
Uzunluk	Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,	Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,	
TOPLAM				_ / 6

ETKİNLİK – 4**Düzyey:** 5. Sınıf**Ders:** Sosyal Bilgiler**Ünite:** Bir Ülke, Bir Bayrak**Süre:** 1 Saat**Kazanım:** Ulusal Egemenlik ve bağımsızlık sembollerine değer verir.**BAYRAĞIM**

Bayrak ile ilgili bir şiir yazınız. Bu şiiri yazarken bayrağın önemini, toplumlari nasıl birleştirici bir etkisinin olduğunu, ona duyulması gereken saygıyı vb. göz önünde bulundurunuz.

DEĞERLENDİRME

Öğrenci etkinliği aşağıdaki dereceli puanlama cetveline (Rubrik) göre değerlendirilecektir.

ÖLÇÜT	1 PUAN	2 PUAN	3 PUAN	PUAN
İçerik	Bayrağın önemini anlatan yeterince sözcük içermiyorsa,	Bayrağın öneminden az miktarda bahsediliyorsa,	Bayrağın önemini iyi bir şekilde yansıtıyorsa,	
Kafiye	Şiirin kafiyeli olmasına dikkat edilmemiş ise	Şiirin kafiyeli olmasına yer yer dikkat ediliyorsa,	Şiirin kafiyeli olmasına dikkat ediliyorsa,	
Uzunluk	2 ya da daha az dördlükten oluşuyorsa,	2-3 dördlükten oluşuyorsa,	3 ten fazla sayıda dördlükten oluşuyorsa,	
TOPLAM				_ / 9

EK-14: E-PORTFOLYO WEB SİTESİ ÜRÜN DEĞERLENDİRME FORMLARI

Bireysel Değerlendirme Formu	
1	Bu ünite çok ilginçti ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
2	Bu ünite de çok şey öğrendim ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
3	Ekip çalışması yapmaktan hoşlandım ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
4	Yalnız çalışmaktan hoşlandım ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
5	Sınıf çalışmalarında katkım fazlaydı ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
6	Araçları dikkatli ve özenli kullandım ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
7	Arkadaşlarla uyumlu çalıştım ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
8	Üniteyle ilgili kavramları anladım ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
9	Bilim adına iyi şeyler yaptığımı düşünüyorum ☐ Katılıyorum ☐ Katılmıyorum
10	Bu ünite de en çok hoşlandığım şey ... Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
11	Bu ünite de en çok hoşlanmadığım şey ... Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
12	Üniteyle ilgili şunları da öğrenmek isterdim ... Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
<input type="button" value="VAZGEÇ"/> <input type="button" value="KAYDET"/>	

Çalışma Değerlendirme Formu	
1	Çalışmanın Adı: <input type="text"/>
2	Neden bu çalışmayı sakladım? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
3	Bu çalışmayı neden arkadaşlarımla paylaşmak istedim? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
4	Öğrendiklerim hakkında arkadaşlarıma gösterebileceklerim nelerdir? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
5	Bu çalışmayı tekrar yapsam şu şekilde yapardım? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
6	Çalışmamı yaparken ne tür zorluklarla karşılaştım? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
7	Benim için bu çalışmanın anlamı...? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
<input type="button" value="VAZGEÇ"/> <input type="button" value="KAYDET"/>	

Çalışma Değerlendirme Formu 2	
1	Bu çalışma örneği benim ... becerimi göstermektedir <input type="text"/>
2	- Madde madde yazınız Çalışmamın aşamaları şunlardır Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
3	- Madde madde yazınız Bence bu çalışmada aşağıdakileri çok iyi yaptım Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
4	- Madde madde yazınız Bu çalışma için daha fazla zamanım olsaydı şunları da yapabilirdim Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
5	- Madde madde yazınız Aşağıdaki sıraladığım alanlarda biraz daha gayret gösterebilir ya da yardım isteyebilirdim Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
6	- Madde madde yazınız Çalışmamda aşağıdaki alanlarda gelişmeler gözlemledim Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
7	Çalışmamı gözden geçirdiğimde ... ın çok ilginç olduğunu farkettim. Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
8	Bu çalışma benim gelişim düzeyimi gösteriyor. Çünkü ... Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
<input type="button" value="VAZGEÇ"/> <input type="button" value="KAYDET"/>	

ÖZ-DEĞERLENDİRME	
Bu ölçek çalışmanızı ortaya koyarken ne derece çaba gösterdiğinizizi ve nelerin farkına vardığınızı düşünmenizi sağlamaktadır.	
1	<p>Bu ürünü ortaya koyabilmek için <u>yeterince</u> veri topladım mı? Nasıl?</p> <p>Gelişmiş Düzenleyiciye Geç</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div>
2	<p>Bu çalışmayı yaparken kazandıklarımı herhangi bir problemin çözümünde <u>kullanabilir miyim</u> / <u>işe yarar mı?</u></p> <p>Gelişmiş Düzenleyiciye Geç</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div>
3	<p>Bu çalışmayı yaparken kazandıklarım ile <u>yeni</u> ürünler/fikirler ortaya koyabilir miyim?</p> <p>Gelişmiş Düzenleyiciye Geç</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div>
4	<p>Bu çalışmayı tamamlayabilmek için <u>gerekli adımların tümüne aktif olarak</u> katıldım mı?</p> <p>Gelişmiş Düzenleyiciye Geç</p> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div>
<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> VAZGEÇ KAYDET </div>	

GÜNLÜK	
Bu ölçek yaptığınız çalışmalar ile ilgili duygu ve düşüncelerinizin açığa çıkmasına yardımcı olacaktır. Lütfen sorulara doğru ve içten duygularla cevap veriniz.	
1	Bu çalışmayı yaparken kazanmayı beklediğim hedefler ve bu hedeflerden kazanabildiğim/kazanamadığım öğrenme hedefleri: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
2	Bu çalışmayı yaparken öğrendiğim şeyler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
3	Bu çalışmanın bende uyandırdığı duygular: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
4	Bu çalışmayı yaparken en başarılı olduğumu düşündüğün bölümler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
5	Bu çalışmayı yaparken en çok kolayıma giden bölümler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
6	Bu çalışmayı yaparken en çok zorlandığım bölümler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
7	Bu çalışmayı yaparken hoşlandığım bölümler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
8	Bu çalışmayı yaparken hoşlanmadığım bölümler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
9	Bu çalışmayı yaparken arkadaşım, öğretmenim ya da ailem den biriyle iletişim kurmam/yardım almam gerekti. Çünkü: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
10	Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
11	Bu çalışmayı yaptıktan sonra bende duygu, düşünce ve davranış olarak meydana gelen değişiklikler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
<input type="button" value="VAZGEÇ"/> <input type="button" value="KAYDET"/>	

Birey Değerlendirme Formu	
Öğrencinizin aşağıdaki gelişim alanlarında nasıl bir gelişim gösterdiğini belirtiniz.	
1	Bilimsel Kavramlar: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
2	Bilimsel Süreç ve Kritik Düşünme Becerileri: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
3	Bilimsel Muhakeme Becerisi: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
4	Bireysel ya da Grupla Çalışma Becerisi: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
5	Özet: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
6	Düşünceler: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <div style="border: 1px solid black; height: 60px; width: 100%;"></div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">KAYDET</div>	

Portfolyo Değerlendirme Formu	
Aşağıdaki her bir ölçütün ne düzeyde yeterli olduğunu göz önüne alarak dosyayı değerlendiriniz.	
1	Çalışmaların tam olması ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
2	Çalışmalardaki çeşitlilik ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
3	Toplam çalışmalardan yeterli miktarda içerme ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
4	Çalışmaların amaçları karşılaması ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
5	Çalışmaların amaca uygunluğu ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
6	Çalışmaların Doğruluğu ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
7	Dosyanın Düzenliliği ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
8	Harcanan çabaları gösterme ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
9	Kaliteyi gösterme ☐ Çok İyi (3) ☐ İyi (2) ☐ Zayıf (1)
10	Yaratıcılığı gösterme ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
11	Çalışmaların seçiminde risk alma ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
12	Öğrencinin gelişimini gösterme ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
13	Kendini Değerlendirme ☐ Çok İyi (3) ☐ Orta (2) ☐ Zayıf (1)
14	Yorumlar / Öneriler Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
KAYDET	

Veli Geri Bildirim Formu	
1	Çocuğunuzun bu çalışmasını 100 üzerinden değerlendiriniz. <input type="text"/>
2	Çalışmayı göz önünde bulundurduğunuzda çocuğunuz sizce hangi alanlarda kendini geliştirmelidir? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
3	Çocuğunuz bu çalışmayı yaparken ona hangi konularda ve nasıl yardımcı oldunuz? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
4	Bu çalışma, çocuğunuzun gelişim sürecini daha iyi anlamanıza yardımcı oldu mu? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
5	Bu çalışmanın sunumu etkili olacak biçimde düzenlenmiş miydi? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
6	Sizce bu sunum çocuğunuz için değerli bir deneyim oldu mu? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
7	Belirtmek istediğiniz diğer görüşleriniz varsa nelerdir? Gelişmiş Düzenleyiciye Geç <input type="text"/>
<input type="button" value="VAZGEÇ"/> <input type="button" value="KAYDET"/>	

EK-15: VELİ BİLGİLENDİRME MEKTUBU

MAREŞAL MUSTAFA KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU

ELEKTRONİK PORTFOLYO PROJESİ – KULLANIM KLAVUZU

Sayın Veli,

Öğrencilerimizin yaptığı etkinliklerin/çalışmaların veya bunların kanıtlarının elektronik ortamda saklanması amacı ile okulumuzda bir pilot proje başlatılmıştır. Bu proje ile öğrencilerimizin ürünleri belge/resim/ses/video formatlarında, bu amaçla hazırlanan bir web portalında saklanabilecektir. Bu portala öğrenciler, öğretmenler ve veliler internet üzerinden her an erişim sağlayabilecektir. Ayrıca öğretmenler kendi sınıflarının, öğrenciler ve öğretmenler ise kendi öğrencilerinin ve sınıf arkadaşlarının çalışmalarını görebilecek ve değerlendirebilecektir. Proje şu anda deneme amaçlı olarak 4. ve 5. sınıflardan 2' şer şube ile uygulanacaktır. Portalın kullanımı ile ilgili öğrencilere sunum yapılmıştır. Siz değerli velimizin de siteye katkılarınızı bekliyoruz.

GİRİŞ EKRANI

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI PORTAL GİRİŞİ

Öğrenci Numarası:

Öğrenci Adı Soyadı:

İlk kullanımda Öğrenci/Veli için E-Mail:

Öğrenci Şifresi:

Veli Şifresi:

Öğrenci Öğretmen Okul Yöneticisi Veli

E-Mail: Öğrenci Okul No:

Şifre: Öğrenci Okul No:

"E-Mail" ve "Şifre" bilgilerinizi giriniz!

<http://www.eportfolyo.net>

İnternet tarayıcınızdan <http://www.eportfolyo.net> adresine girdikten sonra yukarıdaki "Öğrenci Bilgi Kartı" nda belirtilen bilgileri kullanarak portala giriş yapabilirsiniz. Portal giriş sayfasında, kendi girişiniz için "Veli", öğrenci girişi için "Öğrenci" yi işaretleyerek giriş yapmanız gerekmektedir. Öğrencilerin kendi şifresini değiştirme yetkisi bulunmamakta olup, bu yetki sadece velide ve öğretmende bulunmaktadır. Bu sebeple, öğrencinizin sizin bilginiz dışında şifreleri değiştirmemesi için "Veli Şifresini" öğrencinizle paylaşmamanız, onun kendi şifresi ile sisteme giriş yapmasını sağlamanız daha yerinde olacaktır. Tüm öğrencilerin ve velilerin e-mail bilgilerine ulaşılamadığından e-mail yerine varsayılan olarak öğrenci numaraları kullanılmıştır. Bu sebeple, ilk kullanımda, öğrencilerin ve velilerin "Portal Girişi" ndeki "E-Mail" kutusuna "Öğrenci Numarası" nı (Eğer profil bilgilerinden öğrenciniz ve kendiniz için E-Mail bilgilerinizi güncellerseniz sonraki girişlerde yeni girdiğiniz e-mail bilgisini kullanabilirsiniz. Eğer öğrencinizin veya sizin e-mail bilgileriniz yoksa bu ekranda e-mail yerine öğrenci numarasını kullanmaya devam edebilirsiniz), "Şifre" kutusuna da yukarıdaki bilgi kartında belirtilen kendisine ait olan şifreyi yazmanız gerekmektedir.

ŞİFRE DEĞİŞTİRME

Mevcut Şifreniz:	Öğrenci Okul Numarası
Yeni Şifreniz:	Yeni Şifreniz
Yeni Şifreniz (Tekrar):	Yeni Şifreniz
<input type="button" value="ŞİFRE DEĞİŞTİR"/> Lütfen gerekli bilgileri giriniz!	

Bilgilerinizin güvenliği açısından menüden "Şifre Değiştirme" ye basarak yukarıdaki gibi karşınıza gelen ekranda mevcut şifrenizi ve yeni şifrenizi (2 kere) yazdıktan sonra "ŞİFRE DEĞİŞTİR" butonuna basınız. Bu işlemden sonra **Portal Giriş Ekranından** bu şifre ile giriş yapabileceksiniz.

(1)

PROFİL BİLGİLERİ

Menüden **"Profil Bilgileri"** ne basarak kendinizin ve öğrencinizin sistemde kayıtlı olan bilgilerine ulaşabilirsiniz. **"PROFİL GÜNCELLE"** butonuna bastıktan sonra açılan pencereden de bu bilgilerinizi güncelleyebilirsiniz. Veli olarak, Anne veya Baba' dan herhangi birinin bilgilerinin girilmesi yeterli olacaktır. TC Kimlik Numaranız (Zorunlu Değil), Adınız, Soyadınız ve E-posta adresinizi bu bölümden değiştirebilirsiniz. Benzer şekilde öğrenci bilgilerinizi de **"ÖĞRENCİ BİLGİLERİNİ GÜNCELLE"** butonuna basarak güncelleyebilirsiniz. **Sistemin kararlılığı açısından gerçek bilgilerin girilmesi önem taşımaktadır.** İletişim için varsa gerçek e-posta adresinizin girilmesi de bu bakımdan önemlidir. Bu sayfadan **"Fotoğraf Yükle"** ye basarak fotoğrafınızı yükleyebilirsiniz. Öğrenciniz ise fotoğraf yükleme işlemini kendi sayfasından yapabilmektedir. Fotoğraf yüklemek için bilgisayarınızın web kamerasını ya da bilgisayarınızda mevcut olan bir fotoğraf dosyasını kullanabilirsiniz.

Yukarıdaki iki işlemten herhangi birini tercih edebilirsiniz

İzin Ver'e basınız

"Gözet" butonuna basarak fotoğraf dosyanızı seçiniz. Daha sonra Önce TAMAM butonuna sonra YÜKLE butonuna basınız

ÖĞRENCİ ÜRÜNLERİNİ GÖRME

Öğrenci ürünlerini görmek için menüden **"Öğrenci E-Portfolyosu"** na basabilirsiniz. Pilot çalışma sadece Fen ve Teknoloji dersi ile Sosyal Bilgiler derslerinde yürütülecektir. Bu dersler altında oluşturulan portfolyo konularına göre öğrencinizin ürünlerini görebilir, indirebilir ve kimlerin kaç kere incelediği gibi bilgilere ulaşabilirsiniz.

DERS SEÇİNİZ: Dersler içinde gezilebilir

Sosyal Bilgiler Fen ve Teknoloji

E-PORTFOLYO DOSYASI SEÇİNİZ (DERS: Sosyal Bilgiler): DERS SEÇİMİNE GERİ DÖN

Önceki derse dönmek için

Konular içinde gezilebilir

E-PORTFOLYO DOSYAMIN İÇERİĞİ (KONU: Sosyal Bilgiler / Toplum İçin Çalışanlar): KONU SEÇİMİNE GERİ

DÖN

Önceki derse dönmek için

Öğrenci ürününü görmek için çalışma adına tıklayın

Ürün dosya bilgilerine ulaşmak için üzerine gelin

Ürün dosyasını bilgisayarınıza indirmek için tıklayın

Öğrenci ürünü tıkladıktan sonra öğrenci ürününün görüntülediği sayfa açılır. Bu sayfada da öğrencinizin ürünü ile ilgili çeşitli değerlendirmeler yapabilirsiniz. Örneğin **"Ürüne Puan Ver"** bölümünden fareyi yıldızlar üzerinde kaydırarak, ürünü yıldızlı

puanlama ile değerlendirebilirsiniz. Ya da isterseniz ve gerekli bulursanız ürün hakkında yorum yazabilirsiniz. Yazdığınız bu yorum kalıcı olacak ve dönem sonunda öğrencinizin, yaptığınız yorumlara/eleştirilere/beğenilere göre geldiği noktayı buraya yazdıklarınız eşliğinde izleyebileceksiniz. Yani, yorumunuzu doğrudan söylemek yerine buraya yazarsanız, öğrencinizin çalışmalarını yaparken dikkat etmesi gereken noktalara ne kadar dikkat etmeye başladığını, kanıtlarıyla birlikte görebilecek ve bir anı olarak sonradan görebileceksiniz.

“GERİ DÖN” butonuna basarak aynı konudaki diğer ürünlerin yer aldığı listeye dönebilirsiniz. “DEĞERLENDİR” butonuna basarak ta, eğer listede değerlendirme formu mevcut ise öğrencinizin çalışmasını bu formdaki soruları cevaplandırarak da değerlendirebilirsiniz.

ARKADAŞ E-PORTFOLYOLARI

Menüden “Arkadaş E-Portfolyoları” na basarak öğrencinizin sınıf arkadaşlarının paylaşılan çalışmalarını görebilirsiniz. “Öğrenci E-Portfolyoları” menüsünde yapılabilen işlemler bu sayfada da yapılabilmektedir. Konu seçimi yapıldıktan sonra, öğrencinin sisteme ürün yükleyen ve paylaşım yapan sınıf arkadaşları listelenecektir. Bu sayfadan farklı sınıf arkadaşlarının ürünlerine göz atılabilir. Bu ürünlere yapılan puanlamalar ve yorumlar görülebilir ve değiştirilebilir.

YAPTIĞIM DEĞERLENDİRMELER

Menüden "Yaptığım Değerlendirmeler" e tıklayarak kendi öğrencinizin ya da sınıf arkadaşlarının ürünlerine yaptığınız tüm değerlendirmeleri görebilirsiniz.

ÖĞRENCİME YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

Menüden "Öğrencime Yapılan Değerlendirmeler" e tıklayarak kendi öğrencinizin ürünlerine başkaları tarafından yapılan tüm değerlendirmeleri görebilirsiniz.

SOHBET

Menüden "Sohbet" e tıklayarak öğrenciniz, öğrencinizin sınıf arkadaşları, sınıf arkadaşlarının aileleri, öğrencinizin öğretmeni ve okul müdürü ile anlık konuşarak sohbet edebilirsiniz. Tabi ki bunun için sohbet etmek istediğiniz kişinin de sisteme girmiş olması gerekmektedir. İsimlerin sol tarafındaki lamba simgesinin kırmızı olması durumunda kişi sistemde değildir, yeşil yanması durumunda ise sisteme giriş yapmış demektir ve sohbete yapabilirsiniz. Ancak sohbet isteği sırasında rahatsız olunmaması için karşınızdaki kişinin de menüden "Sohbet" e tıklayarak sohbet sayfasını açmış olması gerekmektedir. Ayrıca sohbet sayfasının en altından da öğrencinizin gönderdiği ve öğrencinize gelen sohbet mesaj içeriklerini görebilirsiniz.

Sohbet Takma Adım: [Redacted]

ÖĞRETMENLER		OKUL İDARECİLERİ	
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
ÖĞRENCİ VE SINIF ARKADAŞLARI		VELİSİ	
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

GÖRÜŞ / HATA BİLDİR

Henüz pilot proje aşamasında olan bu portal sistemi ile ilgili görüşlerinizi/önerilerinizi ve sistem hatalarını(çalışmayan sayfa/fonksiyon/özellik vb.) sistem yöneticisine bildirmek için menüden "Görüş/Hata Bildir" e tıklayabilirsiniz. Bu sayfadan ayrıca düzeltilen özelliklere ait genel duyuruları da görebilirsiniz.

SİSTEMDEN ÇIKIŞ

Ekranın sağ üst kısmındaki "Oturumu Kapat" bağlantısına tıklayarak sistemden çıkış yapabilirsiniz. Pencereyi ([X]) butonuna basarak kapatmanız durumunda başkaları tarafından çıktuktan birkaç dakika sonrasına kadar sistemde olarak görünebilirsiniz.

Projeye Desteklerinizi Bekliyoruz...

MAREŞAL MUSTAFA KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU – ELEKTRONİK PORTFOLYO PORTALI

<http://www.eportfolyo.net>

EK-16: WEB SİTESİ ÖĞRENCİ GİRİŞİ EKLAN GÖRÜNTÜLERİ

Bilgiler / Profil Bilgilerim Menüü

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

PROFİL BİLGİLERİM

Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- Etkinlikler

E-PORTFOLYO

- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

ARAÇLAR

- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

BİLETİŞİM

- Sohbet
- Hesaj

TC Kimlik No: [Gizli]

Adı: [Gizli]

Soyadı: [Gizli]

Velesi: [Gizli]

E-Mail Adresi: [Gizli]

Cinsiyeti: [Gizli]

Şifresi: [Gizli]

FOTOĞRAF YÜKLE

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Okul Bilgilerim Menüü

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

OKUL BİLGİLERİM

Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- Etkinlikler

E-PORTFOLYO

- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

ARAÇLAR

- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

BİLETİŞİM

- Sohbet
- Hesaj

Okulum: Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu

Sınıfım/Şubem: 4-B

Derslerim: [Diyadin Öğretimi / Alimlerin Tarihi](#)
Fen ve Teknoloji (Alaaddin USTİ)

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Son Faaliyetler Menüsü

[TUTURUMU KAPAT]

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
12/07/2013 12:44:28

- BİLGİLER**
- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sifre Değiştirme
- Etkinlikler
- E-PORTFOLYO**
- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları
- ARAÇLAR**
- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme
- DEĞERLENDİRMELER**
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler
- İLETİŞİM**
- Sohbet
- Mesaj

SON FAALİYETLER

1	2012-11-28 22:33:37 adlı öğrenci, kendisinin "EROZYONUN ÇEVREYE VERDİĞİ ZARARLAR NELERDİR" başlıklı dosyasına AMA yorumunu yaptı.
2	2012-11-18 12:58:05 adlı öğrenci A..... adlı öğrencinin "Mikroskobik Canlılar" başlıklı dosyasına "1" puan verdi.
3	2012-11-18 12:54:43 adlı öğrenci, adlı öğrencinin " Hep Birlikte" başlıklı dosyasına NE EH İŞTESİ GÜZEL OLMUŞ GÜZEL yorumunu yaptı.
4	2012-11-18 12:52:04 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "nossa" başlıklı dosyasına ENNUR TEKRARLAMAYA GEREK YOK HERKES SOYLUYOR ZATEN yorumunu yaptı.
5	2012-11-18 12:51:47	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, adlı öğrencinin "SUN IS UP" başlıklı dosyasına "10" puan verdi.
6	2012-11-18 12:51:00 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "SUN IS UP" başlıklı dosyasına SUPERRRRR YAAAA yorumunu yaptı.
7	2012-11-18 12:49:27 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "x" başlıklı dosyasına BENCE MUTİŞ yorumunu yaptı.
8	2012-11-18 12:48:45 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "ES" başlıklı dosyasına N E D E N yorumunu yaptı.
9	2012-11-18 12:39:47 adlı öğrenci, kendisinin "RESMİ KURUMLAR VE GÖREVLERİ" başlıklı dosyasına ÇOK BEĞEN SEN SAĞARIM ZATEN yorumunu yaptı.
10	2012-11-18 12:37:44 adlı öğrenci, kendisinin "ATATÜRK VE ÇEVRE" başlıklı dosyasına T E Ş Ş E K Ü R L E R yorumunu yaptı.
11	2012-11-18 12:31:17 adlı öğrenci A..... adlı öğrencinin "4/B HEP BİRLİKTE" başlıklı dosyasına "8" puan verdi.
12	2012-11-18 12:30:40	T..... adlı öğrenci, AYŞENUR ERDEM adlı öğrencinin "4/B HEP BİRLİKTE" başlıklı dosyasına özledim yorumunu yaptı.
13	2012-11-18 12:29:05	T..... adlı öğrenci, A..... adlı öğrencinin "KİSİ" başlıklı dosyasına etkileyici yorumunu yaptı.
14	2012-11-02 23:01:33 CAN adlı öğrenci,R adlı öğrencinin "dyty" başlıklı dosyasına yorumunu yaptı.
15	2012-10-20 22:02:37 adlı öğrenci A.....R adlı öğrencinin "MÜDÜRDEN İSTEDİĞİM YENİ FALİYETLER" başlıklı dosyasına "8" puan verdi.
16	2012-10-20 22:01:51 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "MÜDÜRDEN İSTEDİĞİM YENİ FALİYETLER" başlıklı dosyasına Biraz daha fazla olabilirdi yorumunu yaptı.
17	2012-10-20 21:59:05 adlı öğrenci adlı öğrencinin "felsefe" başlıklı dosyasına "10" puan verdi.
18	2012-10-20 21:58:39R adlı öğrenci,A adlı öğrencinin "felsefe" başlıklı dosyasına Muhtesem yorumunu yaptı.
19	2012-10-20 21:56:47R adlı öğrenciCA adlı öğrencinin "Özbekistan" başlıklı dosyasına "9" puan verdi.
20	2012-10-20 21:56:33 adlı öğrenci, adlı öğrencinin "Özbekistan" başlıklı dosyasına Güzel ama daha iyi olabilirdi yorumunu yaptı.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Etkinlikler Menüsü

[TUTURUMU KAPAT]

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
12/07/2013 12:44:28

- BİLGİLER**
- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sifre Değiştirme
- Etkinlikler
- E-PORTFOLYO**
- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları
- ARAÇLAR**
- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme
- DEĞERLENDİRMELER**
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler
- İLETİŞİM**
- Sohbet
- Mesaj

ETKİNLİKLER

SOSYAL BİLGİLER

ÜNİTE	KONU
ÜNİTE 6: HEP BİRLİKTE	Etkinlik 1 (Resmî Kurumları Tanıyorum) ✓
	Etkinlik 2 (Sosyal Etkinlik İstiyorum) ✓
ÜNİTE 7: İNSANLAR VE YÖNETİM	Etkinlik 3 (Kamuyu Oluşturuyorum) ✓
	Etkinlik 4 (Büyük Millet Meclisi) ✓

FEN VE TEKNOLOJİ

ÜNİTE	KONU
ÜNİTE 6: GEZEGENİMİZ DÜNYA	Etkinlik 1 (Erozyonun Zararları) ✓
	Etkinlik 2 (Dünyanın Katmanları) ✓
	Etkinlik 3 (Gezegeneğimiz Dünya Ünitesi Kavram Haritası) ✓
ÜNİTE 7: CANILAR DÜNYASINI GEZELİM, TANIYALIM	Etkinlik 4 (Çevre Temizlik Projelerim) ✓
	Etkinlik 5 (Atatürk ve Çevre) ✓

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menü - Ders Seçim İşlemi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

E-PORTFOLYOLARIM

DERS SEÇİNİZ:

 Sosyal Bilgiler 06/02/2012 - 08/06/2012	 Fen ve Teknoloji 06/02/2012 - 08/06/2012
---	--

BİLGİLER

Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sıfre Değiştirme
- Etkinlikler

E-PORTFOLYO

- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

ARAÇLAR

- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menü - Konu Seçim İşlemi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

E-PORTFOLYOLARIM

E-PORTFOLYO DOSYASI SEÇİNİZ (DERS: Sosyal Bilgiler) DERS SEÇİMİNE GERİ DÖN

 Hep Birlikte 26/03/2012 - 08/06/2012	 İnsanlar ve Yönetim 26/03/2012 - 08/06/2012	 Resmî Kurumların Tanıyurum 09/04/2012 - 08/06/2012	 Sosyal Etkinlik İstiyorum 04/05/2012 - 08/06/2012
 Kamuoyu Oluşturuyorum 04/05/2012 - 08/06/2012	 Büyük Millet Meclisi 04/05/2012 - 08/06/2012		

BİLGİLER

Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sıfre Değiştirme
- Etkinlikler

E-PORTFOLYO

- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

ARAÇLAR

- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menüsü - Arkadaş Seçim İşlemi

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' (Electronic Product File Web Portal) with the 'e-Portfolyo' logo. The main content area is titled 'ARKADAŞLARIMIN E-PORTFOLYOLARI' (My Friends' E-Portfolios). Below this title, there are two buttons: 'ARKADAŞINIZI SEÇİNİZ (KONU: Erozyonun Zararları)' (Select Your Friend (Topic: Damage of Erosion)) and 'KONU SEÇİMİNE GERİ DÖN' (Return to Topic Selection). The main area contains a grid of 16 yellow folder icons representing different users' portfolios. On the left side, there is a sidebar with a user profile picture and the text 'Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28'. Below the profile, there are several menu categories: 'BİLGİLER' (Profile, School, Recent Activities, Password Change, Activities), 'E-PORTFOLYO' (E-Portfolios, Friends' E-Portfolios), 'ARAÇLAR' (Voice Recording, Video Recording, Photo Upload, Simple Image Editing, Advanced Image Editing, Text Editing, Document Scanning, YouTube Video Download), 'DEĞERLENDİRMELER' (My Evaluations, My Evaluations Received), and 'İLETİŞİM' (Chat, Message). At the bottom, it says 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menüsü - Dosya Yükleme İşlemi

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' (Electronic Product File Web Portal) with the 'e-Portfolyo' logo. The main content area is titled 'E-PORTFOLYOLARIM' (My E-Portfolios). Below this title, there are two buttons: 'E-PORTFOLYO DOSYAMIN İÇERİĞİ (KONU: Sosyal Bilgiler / Resmi Kurumları Tanıyorum)' (Content of My E-Portfolio (Topic: Social Studies / I Know Official Institutions)) and 'KONU SEÇİMİNE GERİ DÖN' (Return to Topic Selection). In the center, there is a button labeled 'YENİ ÇALIŞMA YÜKLE' (Upload New Work). Below this, there is a link: 'Çalışmalarınız bu konu altına 2012-04-09 ile 2012-06-08 tarihleri arasında yükleyebilirsiniz.' (You can upload your works to this topic between 2012-04-09 and 2012-06-08). At the bottom, there is a table with two rows: 'E-PORTFOLYO DOSYAMIN İÇERİĞİ' and 'RESMİ KURUMLAR'. Each row has several icons for actions like edit, delete, and share. On the left side, there is a sidebar with a user profile picture and the text 'Son Ziyaret Tarihi: 12/07/2013 12:44:28'. Below the profile, there are several menu categories: 'BİLGİLER' (Profile, School, Recent Activities, Password Change, Activities), 'E-PORTFOLYO' (E-Portfolios, Friends' E-Portfolios), 'ARAÇLAR' (Voice Recording, Video Recording, Photo Upload, Simple Image Editing, Advanced Image Editing, Text Editing, Document Scanning, YouTube Video Download), 'DEĞERLENDİRMELER' (My Evaluations, My Evaluations Received), and 'İLETİŞİM' (Chat, Message). At the bottom, it says 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menüsü – E-Portfolyo İçeriği Görüntüleme

The screenshot shows the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The user is logged in as 'Sayın MERVE İREM KORKMAZ (DURUMU KAPAT)'. The main menu on the left includes 'BİLGİLER', 'E-PORTFOLYO', 'ARAÇLAR', 'DEĞERLENDİRMELER', and 'İLETİŞİM'. The 'E-PORTFOLYOLARIM' section is active, displaying a table of portfolio items:

E-PORTFOLYO İÇERİĞİ					
HEP BİRLİKTE					
HEP BİRLİKTE					

Below the table, there are buttons for 'DEĞERLENDİR', 'DEĞERLENDİRMELERİ GÖRÜNTÜLE', and 'GERİ DÖN'. The footer indicates 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menüsü - Çalışma İçeriği Görüntüleme

The screenshot shows the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The user is logged in as 'Sayın MERVE İREM KORKMAZ (DURUMU KAPAT)'. The main menu on the left is the same as in the previous screenshot. The 'E-PORTFOLYO İÇERİĞİ' section is active, displaying a video player with a thumbnail of a globe. Below the video player, there are buttons for 'DEĞERLENDİR', 'DEĞERLENDİRMELERİ GÖRÜNTÜLE', and 'GERİ DÖN'. A 'ÖRNEK PUAN VER:' section is visible, followed by a list of comments:

- BATUMAN KARİYİZLİ: güdöle tavsiye ederim
- BATUMAN KARİYİZLİ: güdöle tavsiye ederim
- ALİ ULUKAYA: çok güzel olmuş
- VİLDAN FİDANCI: harika bilgiler içine sıkışmış güzel çalışmam!
- GÜZEL BİR ÇALIŞMA YAPMIŞSUN
- Bu çalışma ile ilgili yorumlarınız...

The footer indicates 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / E-Portfolyolarım Menü - E-Portfolyo Değerlendirme İşlemi

Değerlendirmeler / Aldığım Değerlendirmeler Ölçek Listesi

NO	ÖLÇEK ADI	DEĞERLENDİREN	KİŞİ
1	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	ogretmen	Alaaddin ÜSTE

The footer says 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'."/>

Değerlendirmeler / Aldığım Değerlendirmeler Ölçek İçeriği

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın MERVE İREM KORKMAZ [DURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

ALDIĞIM TÜM DEĞERLENDİRMELER

Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji

1 **1 Puan:** Ana fikir ve amaç yok. Gereksiz ayrıntılara yer verilmiş ve düşünceler dağınık anlatılmış ise,
2 Puan: Anlatımı açık ve konuya yönelik ancak ayrıntılar sınırlı ise,
3 Puan: Anlatımı açık, konuya yönelik ve okuyucunun ilgisini çekecek nitelikte ayrıntılar ile zenginleştirilmiş ise,

İçerik:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

2 **1 Puan:** Fikirleri zayıf ve karmaşık bir yapıda, yazının giriş ve sonuç bölümleri yok. Düşünceler arası geçiş zayıf ise,
2 Puan: Kabul edilebilir bir giriş ve sonuç bölümü var, bölümler arası geçişler iyi, açık fakat kafa karıştırıcı cümleler var ise,
3 Puan: Mükemmel bir yapıya sahip ise, giriş ve sonuç bölümleri güçlü, ayrıntılar yerli yerinde kullanılmış ve yumuşak geçişler yapılmış ise,

Düzen:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

3 **1 Puan:** Tek düze bir anlatım var, akıcı ve canlılıkta yoksun ise,
2 Puan: İçten ancak tam anlamıyla konuya yönelememiş. Metin hoş ve kabul edilebilir, zaman zaman okuyucuyu ikna edici ise,
3 Puan: Yazıda kendini çok iyi yansıtmış, çok içten ve etkileyici yazmış ve metin okuyucuyu kendine çekiyor ise,

Etkililik:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

4 **1 Puan:** Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,
2 Puan: Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,
3 Puan: Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,

Uzunluk:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirmeler / Yaptığım Değerlendirmeler Ölçek İçeriği

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [DURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

YAPTIĞIM DEĞERLENDİRMELER

ÖZ-DEĞERLENDİRME

Bu ölçek çalışmanızı ortaya koyarken ne derece çaba gösterdiğiniz ve nelerin farkına vardığınızı düşünmenizi sağlamaktadır.

1 **Bu ürünü ortaya koyabilmek için yeterince veri topladım mı? Nasıl?**

evet, internette ,kitaplarda,derste dinlediklerimde kamuoyunasıl oluşturulur sorusuna cevap aradım ,nasıl halkın ilgisini çekebilirim diye düşündüm.

2 **Bu çalışmayı yaparken kazandıklarımı herhangi bir problemin çözümünde kullanabilir miyim / ise yarar mı?**

evet kullanabilirim, bu işlevle birlikte kamuoyu oluşturmaya ve nasıl halkın dikkatini çekebileceğimi öğrendim.

3 **Bu çalışmayı yaparken kazandıklarım ile yeni ürünler/fikirler ortaya koyabilir miyim?**

ortaya yeni fikirler koyabilirim çünkü bu konu hakkında çok bilgi topladım.

4 **Bu çalışmayı tamamlayabilmek için gerekli adımların tümüne aktif olarak katıldım mı?**

çalışma için gerekli herşeyi yaptığımı düşünüyorum.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Ses Kayıt Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI
(OTURUMU KAPAT)

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
12/07/2013 12:44:28

- BİLGİLER**
- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- Etkinlikler

- E-PORTFOLYO**
- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

- ARAÇLAR**
- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

- DEĞERLENDİRMELER**
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

- İLETİŞİM**
- Sohbet
- Mesaj

SES KAYIT ARACI

DİKKAT: Bu araç ile ses kaydettikten sonra kaydedilen sesin portfolyo dosyanız içine alınması için aşağıdaki butona basarak işleme devam etmeniz gerekmektedir.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Video Kayıt Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI
(OTURUMU KAPAT)

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
12/07/2013 12:44:28

- BİLGİLER**
- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- Etkinlikler

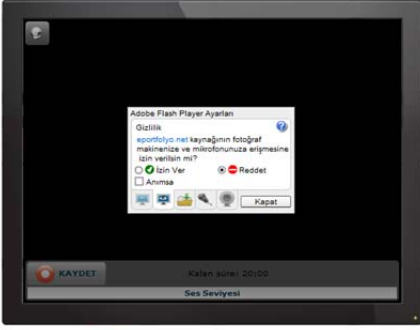
- E-PORTFOLYO**
- E-Portfolyolarım
- Arkadaş E-Portfolyoları

- ARAÇLAR**
- Ses Kayıt
- Video Kayıt
- Fotoğraf Çekim
- Basit Resim Düzenleme
- Gelişmiş Resim Düzenleme
- Metin Düzenleme
- Belge Tarama
- Youtube Video İndirme

- DEĞERLENDİRMELER**
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Aldığım Değerlendirmeler

- İLETİŞİM**
- Sohbet
- Mesaj

VIDEO KAYIT ARACI

DİKKAT: Bu araç ile video oluşturulduktan sonra çekilen videonun portfolyo dosyanız içine alınması için aşağıdaki butona basarak işleme devam etmeniz gerekmektedir.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Fotoğraf Çekim Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

FOTOĞRAF ÇEKİM ARACI

Webcam Görüntüsü

FOTOĞRAF ÇEK

DİKKAT: Bu araç ile fotoğraf çekimi yaptıktan sonra çekilen resmin portfolyo dosyanız içine alınması için aşağıdaki butona basarak işleme devam etmeniz gerekmektedir.

DEVAM

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Basit Resim Düzenleme Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

BASİT RESİM DÜZENLEME ARACI

Flash Paint e hoşgeldiniz

0 / 10000

1 100

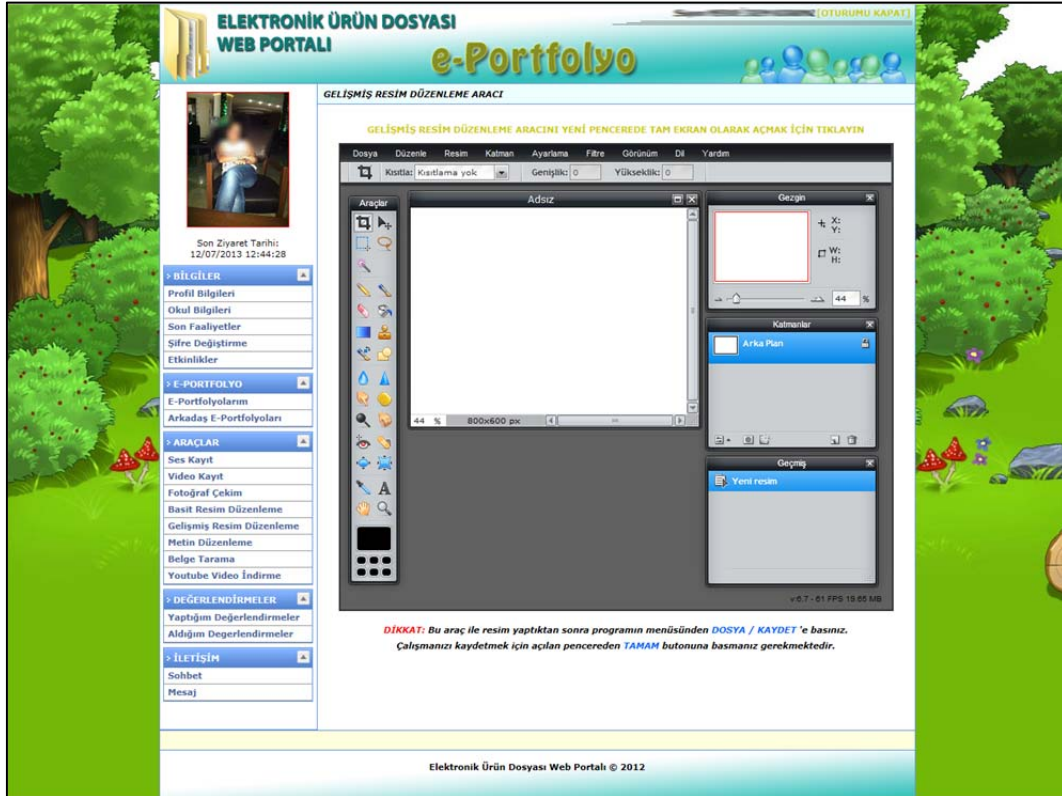

DİKKAT: Resmi kaydetmek için basit resim düzenleme aracının alt kısmındaki butonuna bastıktan sonra çizilen resmin portfolyo dosyanız içine alınması için aşağıdaki butona basarak işleme devam etmeniz gerekmektedir.

DEVAM

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Gelişmiş Resim Düzenleme Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

GELİŞMİŞ RESİM DÜZENLEME ARACI

Gelişmiş Resim Düzenleme Aracını Yeni Pencerede Tam Ekran Olarak Açmak İçin Tıklayın

Dosya Düzenle Resim Katman Ayarlama Filtre Görünüm Dil Yardım

Kısıtlı: Kısıtlama yok Genişlik: 0 Yükseklik: 0

Araçlar

Gezgin

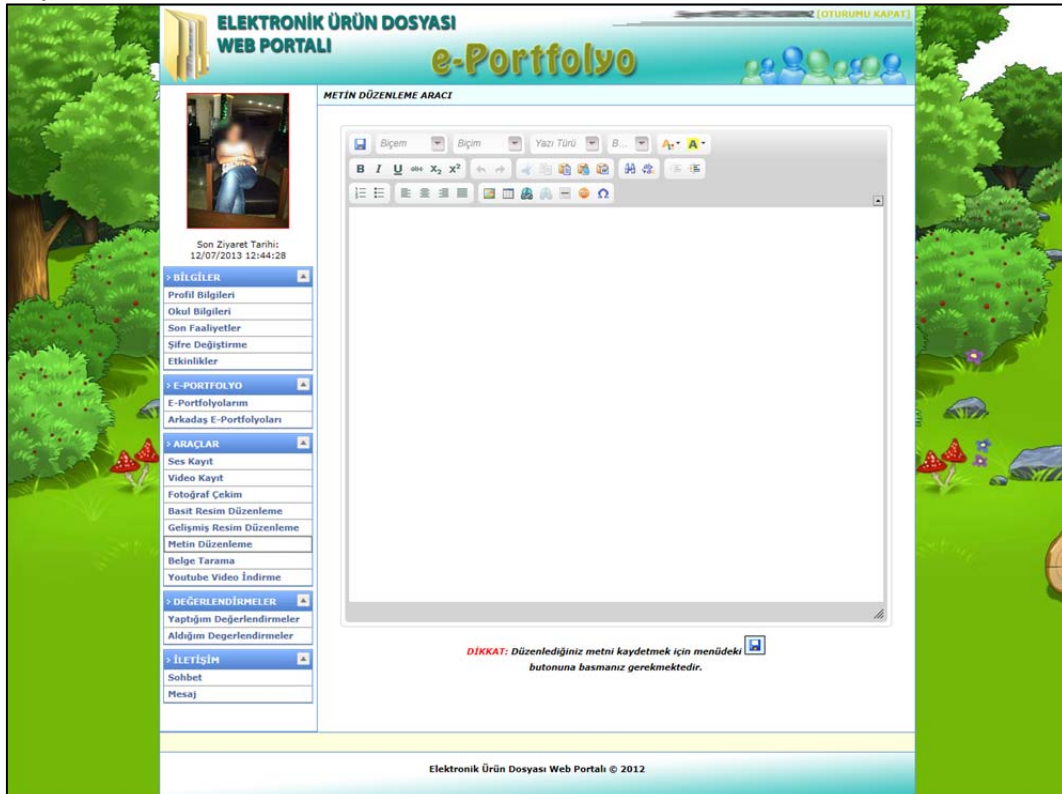
Katmanlar

Geçmiş

DİKKAT: Bu araç ile resim yaptıktan sonra programın menüsünden **DOSYA / KAYDET** 'e basınız. Çalışmanızı kaydetmek için açılan pencereden **TAMAM** butonuna basmanız gerekmektedir.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Metin Düzenleme Aracı

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

METİN DÜZENLEME ARACI

Bişim Bişim Yazı Türü B...

DİKKAT: Düzenlediğiniz metni kaydetmek için menüdeki butonuna basmanız gerekmektedir.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Araçlar / Belge Tarama Aracı

Araçlar / Youtube Video İndirme Aracı

Video Başlığı	Süre
Kendi Kendine Elektrik Üreten Makine - Denizli Muçit - Dünyada Bir İlk	7:44
3000 Watt BEDAVA ELEKTRİK üyan türkoye mehmet bey	3:37
motordan jeneratör yapımı (amatör elektrik üretimi) (türkçe)	2:07
bedava elektrik üretimi free energy	6:51
Elektrik saati durdurulma Türk bilimadamy, evde sonsuz enerji üretmenin sırrını açıklıyor	3:11
Bedava Elektrik Nasıl Yapılır	1:34
Limon dan elektrik üretimi - Kaliteli Anlatım	6:48
HİDRO ELEKTRİK ENERJİ ÜRETİMİ	1:37
Basit Elektrik Devresi Nasıl Hazırlanır?	5:29
İÇİNİN ELEKTRİK AKIMINA KAPILDIĞI AN	1:07
ELEKTRİK TESİSATI DERİSİ SAHA ÇALIŞMASI	6:53
Elektrik People - Make Me a Bird (Official Video)	3:43

İletişim / Sohbet İşlemi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI e-Portfolyo [OTURUMU KAPAT]

SOHBET

Sohbet Takma Adı: **ASLI_GOK_49**

ÖĞRETMENLERİM
[SOSYAL BİLGİLER]

SİSTEM YÖNETİCİSİ
Sistem Yöneticisi

OKUL İDARECİLERİM

SINIF ARKADAŞLARIM **VELİSİ**

OKUL ARKADAŞLARIM **VELİSİ**

SOHBET GEÇİŞİM

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Mesajlan

İletişim / Sohbet Geçmişi Görüntüleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI e-Portfolyo [OTURUMU KAPAT]

METİN DÜZENLEME ARACI

Bişim Bişim Yazı Türü B... A...

DİKKAT: Düzenlediğiniz metni kaydetmek için menüdeki butonuna basmanız gerekmektedir.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

EK-17: WEB SİTESİ ÖĞRETMEN GİRİŞİ EKRAN GÖRÜNTÜLERİ

Bilgiler / Öğrenci Listele Menü – Öğrenci Bilgileri Görüntüleme ve Düzenleme

The screenshot shows the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main content area is titled 'ÖĞRENCİ LİSTESİ' and displays a table of students. A modal form is open, allowing the user to edit the student's information. The form has two tabs: 'ÖĞRENCİ BİLGİLERİ' and 'VELİ BİLGİLERİ'. The 'ÖĞRENCİ BİLGİLERİ' tab is active, showing fields for 'Okul No', 'TC Kimlik No', 'Adı', 'Soyadı', 'Cinsiyeti', 'E-Mail', 'Şifre', and 'Öğrenci Fotoğrafı'. The 'VELİ BİLGİLERİ' tab is also visible, showing fields for 'Veli Adı', 'Veli Soyadı', 'Veli TC Kimlik No', 'Veli E-Mail', 'Veli Telefon', 'Veli Şifre', and 'Veli Fotoğrafı'. The student list in the background includes the following data:

SIR	ÖĞRENCİ NO	ADI - SOYADI			
1	746	MAHMUT SAMİ BÜYÜKSİRİT			
2	1155	HÜSEYİN SAHET UNLU			
3	1461	ENÜR ALTINER			
4	1464	HASAN TUFAN ÇEVİLEK			
5	1562	ANHET AKDEMİR			
20	1595	FAHRETTİN BEYAZ ÖZLER			
21	1598	HANVA ASLI TOPÇU			
22	1599	İBRAHİM SARI			
23	1600	İBRAHİM ONUR DENİZ			
24	1603	İSMAIL ERKİN KARAKURT			
25	1604	MEHMET ERKE KARAGÖZ			
26	1605	NERVE İREM KORKMAZ			
27	1607	ONUR ÖZKAN			
28	1608	SAFA BARIŞ TUPEKÇİ			

Bilgiler / Öğrenci Listele Menü – Veli Bilgileri Görüntüleme ve Düzenleme

The screenshot shows the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main content area is titled 'ÖĞRENCİ LİSTESİ' and displays a table of students. A modal form is open, allowing the user to edit the parent's information. The form has two tabs: 'ÖĞRENCİ BİLGİLERİ' and 'VELİ BİLGİLERİ'. The 'VELİ BİLGİLERİ' tab is active, showing fields for 'Veli Adı', 'Veli Soyadı', 'Veli TC Kimlik No', 'Veli E-Mail', 'Veli Telefon', 'Veli Şifre', and 'Veli Fotoğrafı'. The 'ÖĞRENCİ BİLGİLERİ' tab is also visible, showing fields for 'Okul No', 'TC Kimlik No', 'Adı', 'Soyadı', 'Cinsiyeti', 'E-Mail', 'Şifre', and 'Öğrenci Fotoğrafı'. The student list in the background is the same as in the previous screenshot.

Bilgiler / Öğrenci Listele Menüü

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[GİRİŞİMİ KAPATI\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Hesaj

ÖĞRENCİ LİSTESİ

4-B SINIFI ÖĞRENCİ LİSTESİ

SN	OKUL NO	ADI - SOYADI			
1	746	...			X
2	1166	...			X
3	1461	...			X
4	1464	...			X
5	1562	...			X
6	1570	...			X
7	1571	...			X
8	1573	...			X
9	1577	...			X
10	1579	...			X
11	1582	...			X
12	1584	...			X
13	1586	...			X
14	1587	...			X
15	1589	...			X
16	1591	...			X
17	1592	...			X
18	1593	...			X
19	1594	...			X
20	1595	...			X
21	1598	...			X
22	1599	...			X
23	1600	...			X
24	1603	...			X
25	1604	...			X
26	1605	...			X
27	1607	...			X
28	1608	...			X

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Son Faaliyetler Menüü

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

Sayın Alaaddin ÜSTE [\[GİRİŞİMİ KAPATI\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Hesaj

SON FAALİYETLER

1	2012-11-28 22:33:37	ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrenci, kendisinin "EROZYONUN ÇEVREYE VERDİĞİ ZARARLAR NELERDİR" başlıklı dosyasına AMA yorumunu yaptı.
2	2012-11-18 12:58:05	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci AYŞENUR ERDEM adlı öğrencinin "Mikroskobik Canlılar" başlıklı dosyasına "1" puan verdi.
3	2012-11-18 12:54:43	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin " Hep Birlikte" başlıklı dosyasına NE EH İŞTESİ GÜZEL OLMUŞ GÜZEL yorumunu yaptı.
4	2012-11-18 12:52:04	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin "hossa" başlıklı dosyasına ENNUR TEKKARLAMAYA GEREK YOK HERKES SOYLUYOR ZATEN yorumunu yaptı.
5	2012-11-18 12:51:47	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin "SUN IS UP" başlıklı dosyasına "10" puan verdi.
6	2012-11-18 12:51:00	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin "SUN IS UP" başlıklı dosyasına SUPERRRRR YAAAA yorumunu yaptı.
7	2012-11-18 12:49:27	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin "x" başlıklı dosyasına BENCE MUTİŞ yorumunu yaptı.
8	2012-11-18 12:48:45	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, ZEYNEP NAZ SOMUNCU adlı öğrencinin "ES" başlıklı dosyasına N E D E N yorumunu yaptı.
9	2012-11-18 12:39:47	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, kendisinin "RESMİ KURUMLAR VE GÖREVLERİ" başlıklı dosyasına ÇOK BEĞEN SEN ŞAŞARIM ZATEN yorumunu yaptı.
10	2012-11-18 12:37:44	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, kendisinin "ATATURK VE ÇEVRE" başlıklı dosyasına T E Ş Ş E K U R L E R yorumunu yaptı.
11	2012-11-18 12:31:17	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci AYŞENUR ERDEM adlı öğrencinin "4/B HEP BİRLİKTE" başlıklı dosyasına "8" puan verdi.
12	2012-11-18 12:30:40	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, AYŞENUR ERDEM adlı öğrencinin "4/B HEP BİRLİKTE" başlıklı dosyasına özledim yorumunu yaptı.
13	2012-11-18 12:29:05	TUĞÇE SAĞLAM adlı öğrenci, AHMET AKDEMİR adlı öğrencinin "KİŞİ" başlıklı dosyasına etkileyici yorumunu yaptı.
14	2012-11-02 23:01:33	ELF AYBUKE CAN adlı öğrenci, ENNUR ALTINER adlı öğrencinin "dyty" başlıklı dosyasına yorumunu yaptı.
15	2012-10-20 22:02:37	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci AHMET AKDEMİR adlı öğrencinin "MÜDÜRDEN İSTEDİĞİM YENİ FAALİYETLER" başlıklı dosyasına "8" puan verdi.
16	2012-10-20 22:01:51	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci, AHMET AKDEMİR adlı öğrencinin "MÜDÜRDEN İSTEDİĞİM YENİ FAALİYETLER" başlıklı dosyasına Biraz daha fazla olabilirdi yorumunu yaptı.
17	2012-10-20 21:59:05	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci İLAYDA EZGİ KOCA adlı öğrencinin "felsefe" başlıklı dosyasına "10" puan verdi.
18	2012-10-20 21:58:39	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci, İLAYDA EZGİ KOCA adlı öğrencinin "felsefe" başlıklı dosyasına Muhteşem yorumunu yaptı.
19	2012-10-20 21:56:47	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci İLAYDA EZGİ KOCA adlı öğrencinin "Özbekistan" başlıklı dosyasına "9" puan verdi.
20	2012-10-20 21:56:33	İBRAHİM ONUR DEMİR adlı öğrenci, İLAYDA EZGİ KOCA adlı öğrencinin "Özbekistan" başlıklı dosyasına Güzel ama daha iyi olabilirdi yorumunu yaptı.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyoları – Öğrenci Listeleme İşlemi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI
e-Portfolyo

ÖĞRENCİ E-PORTFOLYOLARI

SINIF: 4-B DERS: Sosyal Bilgiler KONU: Hep Birlikte

SN	ÖĞR. NO	ADI - SOYADI	DERS	KONU	DOSYA
1	746				
2	1166				
3	1461				
4	1464				
5	1562				
6	1570		Sosyal Bilgiler	Hep Birlikte	2
7	1571		Sosyal Bilgiler	İnsanlar ve Yönetim	4
8	1573		Sosyal Bilgiler	Resmî Kurumları Tanıyorum	1
9	1577		Sosyal Bilgiler	Sosyal Etkinlik İstiyorum	1
10	1579		Sosyal Bilgiler	Kamuoyu Oluşturuyorum	2
11	1582		Sosyal Bilgiler	Büyük Millet Meclisi	1
12	1584		Fen ve Teknoloji	Gezegimiz Dünya	2
13	1586		Fen ve Teknoloji	Canlılar Dünyasız Gezelim, Tanıyalım	1
14	1587		Fen ve Teknoloji	Erozyonun Zararları	2
15	1589		Fen ve Teknoloji	Dünyanın Katmanları	1
16	1591		Fen ve Teknoloji	Gezegimiz Dünya Ünitesi Kavram Haritası	1
17	1592		Fen ve Teknoloji	Çevre Temizlik Projesi	1
18	1593		Fen ve Teknoloji	Atatürk ve Çevre	1
19	1594				
20	1595				
21	1598				
22	1599				
23	1600				

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyoları – Öğrenci Çalışmaları Listeleme İşlemi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI
e-Portfolyo

ÖĞRENCİ E-PORTFOLYOLARI

DERS: Fen ve Teknoloji KONU: Dünyanın Katmanları ÖĞRENCİ: AHMET ARDA ERSÖZ

Görüntü	[OKUNMA]	[PAYLAŞIM]
Görüntü 1	6	☒
Görüntü 2	3	☒
Görüntü 3	1	☒
Görüntü 4	2	☒
Görüntü 5	2	☒
Görüntü 6	1	☒
Görüntü 7	1	☒
Görüntü 8	1	☒
Görüntü 9	0	☒
Görüntü 10	0	☒
Görüntü 11	0	☒
Görüntü 12	0	☒

Görüntü 6
Yükleme Tarihi: 11/05/2012 10:04:55
Dosya Paylaşım Durumu: Açık
Görüntülenme Sayısı: 1
Arkadaşlarının Görüntülenme Sayısı: 1
Görüntüleyen Arkadaşları: YUNUS ALPEREN KURŞUN,

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyoları – Çalışma Görüntüleme İşlemi

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main header features the 'e-Portfolyo' logo. The page is titled 'E-PORTFOLYO İÇERİĞİ'. On the left, there is a sidebar with navigation options: 'BİLGİLER', 'E-PORTFOLYO', 'ÖLÇEKLER', 'DEĞERLENDİRME', and 'İLETİŞİM'. The main content area shows a student's profile picture, a 'Son Ziyaret Tarihi: 18/01/2014 22:32:45', and a large image of a student holding a small object. Below the image are buttons for 'DEĞERLENDİR', 'DEĞERLENDİRMELERİ GÖRÜNTÜLE', and 'GERİ DÖN'. A rating section shows 'ÖRNE PUAN VER:' with a star rating system. A comment box is present with the text 'Henüz yorum yapılmamış...' and a small profile picture of the student.

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyoları – Değerlendirme Ölçeği Listeleme İşlemi

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main header features the 'e-Portfolyo' logo. The page is titled 'E-PORTFOLYO DEĞERLENDİRME'. On the left, there is a sidebar with navigation options: 'BİLGİLER', 'E-PORTFOLYO', 'ÖLÇEKLER', 'DEĞERLENDİRME', and 'İLETİŞİM'. The main content area shows a list of evaluation scales under the heading 'DEĞERLENDİRME İÇİN KULLANILACAK ÖLÇEK'. The list includes: 'Birey Değerlendirme Formu', 'Öğrenci Değerlendirme Formu', 'Rubrik - Resmî Kurumdan Tanınan - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler', 'Rubrik - Sosyal Etkinlik İstiyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler', 'Rubrik - Kamuyu Oluşturuyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler', 'Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler', 'Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji', 'Rubrik - Dünyanın Katmanları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji', 'Rubrik - Gezegenimiz Dünya Kavram Haritası - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji', and 'Rubrik - Çevre Temizlik Projelerim - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji'. Below the list are buttons for 'DEĞERLENDİR' and 'GERİ DÖN'. A note at the bottom states: 'Gri renkli ölçekler daha önce doldurulan ve tekrar doldurulmasına izin verilmeyen ölçeklerdir.'

Ölçekler / Ölçek Listele – Ölçek İnceleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

ÖLÇEK LİSTELE

KAYITLI ÖLÇEKLER

- Birey Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Bireysel Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Çalışma Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Çalışma Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)
- GÜNLÜK (Sahibi: Yönetici)
- Öğrenci Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)

DİKKAT! Bu sayfa sadece ölçeği inceleme amaçlıdır. Bu sayfa kullanılarak veri kaydı yapılamaz!

GÜNLÜK

Bu ölçek yaptığınız çalışmalar ile ilgili duyu ve düşüncelerinizin açığa çıkmasına yardımcı olacaktır. Lütfen sorulara doğru ve içten duygularla cevap veriniz.

- Bu çalışmayı yaparken kazanmayı beklediğim hedefler ve bu hedeflerden kazanabildiğim/kazanamadığım öğrenme hedefleri:**
Gelişmiş Düzenleyiciye Geç
- Bu çalışmayı yaparken öğrendiğim şeyler:**
Gelişmiş Düzenleyiciye Geç
- Bu çalışmanın bende uyandırdığı duygular:**

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ölçekler / Ölçek Listele – Ölçek Oluşturma

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

ÖLÇEK LİSTELE

KAYITLI ÖLÇEKLER

- Birey Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Bireysel Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Çalışma Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
- Çalışma Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)
- GÜNLÜK (Sahibi: Yönetici)
- Öğrenci Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)

ÖLÇEK OLUŞTUR

YENİ ÖLÇEK ADI: Çalışma Değerlendirme Formu 3

Ölçek Yönergesi (Gerekliyse): Gelişmiş Düzenleyiciye Geç

Uygulayan Türü: Öğrenci Uygulanan Türü: Öğrenci Paylaşım Durumu: Açık Kapalı

KAYDET

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ölçekler / Ölçek Listele – Ölçek Maddesi Ekleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
17/11/2012 23:17:32

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

ÖLÇEK LİSTELE

KAYITLI ÖLÇEKLER

Birey Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Bireysel Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Çalışma Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Çalışma Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)
 GÜNLÜK (Sahibi: Yönetici)
 Öğrenci Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Öğrenci Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)

MADDE EKLE

YENİ ÖLÇEK MADDESİ

MADDE TÜRLERİ:	ÖRNEK:
☒ 2 Seçenekli	Çalışmanın taslağını hazırladım.
☐ Çoktan Seçmeli	☐ Evet ☐ Hayır
☐ Kısa Cevaplı	Çalışmamı gözden geçirdim
☐ Uzun Cevaplı	☐ Doğru ☐ Yanlış
☐ Sıralamalı	
☐ Puanlamalı	
☐ Rubrik Maddesi	

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ölçekler / Ölçek Listele – Ölçek Maddesi Ekleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

ÖLÇEK LİSTELE

KAYITLI ÖLÇEKLER

Birey Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Bireysel Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Çalışma Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
 Çalışma Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)
 GÜNLÜK (Sahibi: Yönetici)

MADDE EKLE

YENİ ÖLÇEK MADDESİ (Kısa Cevaplı)

Madde Yönergesi (Gerekliyse): Gelişmiş Düzenleyiciye Geç

Madde Metni: Gelişmiş Düzenleyiciye Geç

Bu çalışma örneği benim ... becerim göstermektedir

Bu madde türü 2 - 3 kelimelik ya da en fazla tek satırlık cevaplar için kullanılmamalıdır!

Madde Puanı:

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ölçekler / Ölçek Listele – Ölçek Maddesi Listeleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

ÖLÇEK LİSTELE

KAYITLI ÖLÇEKLER

Birey Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
Bireysel Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
Çalışma Değerlendirme Formu (Sahibi: Yönetici)
Çalışma Değerlendirme Formu 2 (Sahibi: Yönetici)
Çalışma Değerlendirme Formu 3 (Sahibi: Aleaddin USTE)
GÜNLÜK (Sahibi: Yönetici)

MADDE EKLE MADDE DÜZENLE MADDE SİL

Rubrik - Atatürk ve Çevre - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji

1 Puan: Çalışmalar ve sözler kostü sayda kaynağın elde edilmiş ve 6 in altında ise,
2 Puan: Farklı kaynaklardan elde edilmiş, 8-15 arası söz ya da çalışmaya yer verilmiş ise,
3 Puan: Farklı kaynaklardan bulunmuş, yeni ve en az 15 adet söz ve çalışmaya yer verilmiş ise,

Farklılık:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

2 Puan: Çalışmalar ve sözler karşı karşıya olarak anlatılmış, iyi bir şekilde açıklanmış ve Atatürk'ün sözleri ve yapıtları ile bağlantı kurulmuş ise,
2 Puan: Çalışmalar ve sözler mantıklı bir sırada sunulmuş fakat iyi açıklanmamış ise,
3 Puan: Çalışmalar ve sözler mantıklı bir sırada, iyi cümleler ile ifade edilmiş ise,

Sunum:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ölçekler / Ölçek Uygula

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

ÖLÇEK UYGULA

UYGULANABİLECEK ÖLÇEKLER

Birey Değerlendirme Formu
Bireysel Değerlendirme Formu
Çalışma Değerlendirme Formu
Çalışma Değerlendirme Formu 2
Çalışma Değerlendirme Formu 3
GÜNLÜK
Öğrenci Değerlendirme Formu
ÖZ-DEĞERLENDİRME
Rubrik - Atatürk ve Çevre - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji
Rubrik - Bayrakçım - 5. Sınıf Sosyal Bilgiler

ÖLÇEĞİ UYGULANAK İSTEDİĞİNİZ SINIFLAR

4-B

UYGULA

NOT: Sahibi tarafından paylaşılmayan ve size ait olmayan ölçekler listede yer almamaktadır ve sınıflara uygulanamaz!
NOT: Sınıflara uygulamak için listeden bir ölçek seçiniz!

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Yaptığım Değerlendirmeler

e-Portfolyo

[OTURUMU KAPATI]

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
- Profil Bilgileri
- Öğrenci Listele
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sıfre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
- Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
- Ölçek Listele
- Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrencilerime Yapılan Değ.
- Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
- Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
- Sohbet
- Mesaj

YAPTIĞIM DEĞERLENDİRMELER

NO	ÖLÇEK ADI	DEĞERLENDİRİLEN
1	Öğrenci Değerlendirme Formu	... adlı öğrencinin "resmi kurumlar ve görevler" isimli dosyası
2	Öğrenci Değerlendirme Formu	... adlı öğrencinin "Resmi Kurumlar" isimli dosyası
3	Rubrik - Resmi Kurumları Tanıyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "Resmi Kurumlar" isimli dosyası
4	Rubrik - Sosyal Etkinlik İstiyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... "SOSYAL FAALİYET İSTERİM" isimli dosyası
5	Rubrik - Sosyal Etkinlik İstiyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "sosyal etkinlikler" isimli dosyası
6	Rubrik - Sosyal Etkinlik İstiyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "Müdüre Yazacağım İstek" isimli dosyası
7	Rubrik - Kamuyu Oluşturuyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "ödev" isimli dosyası
8	Rubrik - Kamuyu Oluşturuyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "Kamuyu Oluşturuyorum 1" isimli dosyası
9	Rubrik - Kamuyu Oluşturuyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "Kamuyu Oluşturuyorum" isimli dosyası
10	Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "Türkiye Büyük Millet Meclisi" isimli dosyası
11	Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... öğrencinin "TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ" isimli dosyası
12	Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "SOSYAL ÖDEV" isimli dosyası
13	Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "TBMM" isimli dosyası
14	Rubrik - Büyük Millet Meclisi - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler	... adlı öğrencinin "MILLİ EGEMENLİK" isimli dosyası
15	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "EROZYON" isimli dosyası
16	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "EROZYON" isimli dosyası
17	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "erozyon" isimli dosyası
18	Rubrik - Dünyanın Katmanları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "DÜNYANIN KATMANLARI" isimli dosyası
19	Rubrik - Dünyanın Katmanları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "ödev" isimli dosyası
20	Rubrik - Dünyanın Katmanları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	... adlı öğrencinin "ödev" isimli dosyası

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Yaptığım Değerlendirmeler – Değerlendirme Görüntüleme

e-Portfolyo

[OTURUMU KAPATI]

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
- Profil Bilgileri
- Öğrenci Listele
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Sıfre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
- Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
- Ölçek Listele
- Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrencilerime Yapılan Değ.
- Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
- Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
- Sohbet
- Mesaj

YAPTIĞIM DEĞERLENDİRMELER

Rubrik - Sosyal Etkinlik İstiyorum - 4. Sınıf Sosyal Bilgiler

1 **1 Puan:** Sosyal faaliyet bazı okullarda zaten yapılan bir sosyal faaliyet ise ve yeni bir fikir değil ise,
2 Puan: Sosyal faaliyet için iyi bir fikir üretilmiş ise,
3 Puan: Sosyal faaliyet için çok iyi ve çok yeni bir fikir üretilmiş ise,

Yeni Fikir:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

2 **1 Puan:** Sosyal faaliyetin sadece adı verilmiş ve ayrıntıları konusunda fazla bilgi verilmemiş ise,
2 Puan: Ortalama düzeyde bir faaliyet adı ile verilmiş, faaliyet ile ilgili az detayla yer verilmiş ise,
3 Puan: Sosyal faaliyetin adı iyi seçilmiş ve faaliyet ile ilgili detaylı bilgiler verilmiş ise, her aşaması iyi bir şekilde sunulmuş ve neden yapılması gerektiği iyi ortaya konmuş ise,

Ayrıntı:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

3 **1 Puan:** Normal yazı tipi boyutlarında yarım sayfanın altında yazılmış ise,
2 Puan: Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık yarım sayfa yazılmış ise,
3 Puan: Normal yazı tipi boyutlarında yaklaşık bir sayfa yazılmış ise,

Uzunluk:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

Rubrik - Dünyanın Katmanları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji - SAFA BARIŞ TUFEKÇİ adlı öğrencinin "ödev" isimli dosyası

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Öğrencilerime Yapılan Değerlendirmeler

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

ÖĞRENCİLERİME YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

Sınıf Seçiniz: 4-8

ÖĞRENCİ NO	ÖĞRENCİ ADI - SOYADI
746	...
1166	...
1461	...
1464	...
1562	...
1570	...
1571	...
1573	...
1577	...
1579	...
1582	...
1584	...
1586	...
1587	...
1589	...
1591	...
1592	...
1593	...
1594	...
1595	...

Henüz bu öğrenci için değerlendirme yapılmamış.

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Öğrencilerimin Yaptığı Değerlendirmeler

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Öğrenci Listele
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
 - Ölçek Listele
 - Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrencilerime Yapılan Değ.
 - Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
 - Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

ÖĞRENCİLERİMİN YAPTIĞI DEĞERLENDİRMELER

Sınıf Seçiniz: 4-8

ÖĞRENCİ NO	ÖĞRENCİ ADI - SOYADI
746	...
1166	...
1461	...
1464	...
1562	...
1570	...
1571	...
1573	...
1577	...
1579	...
1582	...
1584	...
1586	...
1587	...
1589	...
1591	...
1592	...
1593	...
1594	...
1595	...
1598	...
1599	...
1600	...
1603	...
1604	...
1605	...

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

İletişim / Mesaj

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[OTURUMU KAPATI]

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
- Profil Bilgileri
- Öğrenci Listele
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
- Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
- Ölçek Listele
- Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrencilerime Yapılan Değ.
- Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
- Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
- Sohbet
- Mesaj

MESAJLAR

YENİ MESAJ GÖNDER

GELEN MESAJLAR

GÖNDEREN	MESAJ	TARİH	
(4-B)	Sevgili Arkadaşlarım,Aramızda bazı olaylar olsada sizi çok sevdiğimi bilmenizi istiyorum.Sizi gelecek yıl görmek istiyorum.SEVDİĞİM ARKADAŞLARIMA arkadaşlarım ve öğretmenim sizi çok özleyeceğim hakkınızı helal edin	14/07/2012 09:17:02	OKUDUM
(4-B)	MORALLERİ BOZMAK OLMAZVEDA DEMEKLE DE BU İŞ OLMAZDERSİMİZİ ÇALIŞÇAZ TESTİMİZİ ÇÖZECEZ HELAL OLSUN DİYECEZ AĞLAMAKLA OLMAZ KALENİLE OLUR YUMURUKLA OLMAZ KİTAPLA OLUR BENİMDE HEFİNİZE HAKKIM HELAL OLUR HAKKINIZI HELAL EDİN BENİ UZMEYİN GELECEK HAYATTA BANA BAĞARI DİLEYİN POP ŞARKI DİNLEYİN ANANIZA YARDIM EDİN HELALOSSUN	09/06/2012 22:33:15	CEVAP YAZ
(4-B)	Arkadaşlarım ve öğretmenim ayrıldığım için çok üzünüm.Sizden bu kadar cabuk ayrılacağımı bilmiyordum.Hogçakalın arkadaşlar ehveda. ÖĞRETMENİM E OKULA BAKTIM HANGİ DERSE 5 PUANI VERDİNİZ????????? ORADA 2 PUANI GÖRÜNÜYÖR	08/06/2012 18:37:10	CEVAP YAZ
(4-B)		01/06/2012 22:52:53	OKUDUM

DİĞERLERİNİ GÖSTER

GÖNDERİLEN MESAJLAR

GÖNDERİLEN	MESAJ	TARİH
	GÜNLÜKLERİNİZİ VE ÖZ DEĞERLENDİRMELERİNİZİ DE YAPIN İYİ ÇALIŞMALAR 28/05/2012	28/05/2012 22:27:53
	GÜNLÜKLERİNİZİ VE ÖZ DEĞERLENDİRMELERİNİZİ DE YAPIN İYİ ÇALIŞMALAR 28/05/2012	28/05/2012 22:27:53
	GÜNLÜKLERİNİZİ VE ÖZ DEĞERLENDİRMELERİNİZİ DE YAPIN İYİ ÇALIŞMALAR 28/05/2012	28/05/2012 22:27:53
	GÜNLÜKLERİNİZİ VE ÖZ DEĞERLENDİRMELERİNİZİ DE YAPIN İYİ ÇALIŞMALAR 28/05/2012	28/05/2012 22:27:53
	GÜNLÜKLERİNİZİ VE ÖZ DEĞERLENDİRMELERİNİZİ DE YAPIN İYİ ÇALIŞMALAR 28/05/2012	28/05/2012 22:27:53

DİĞERLERİNİ GÖSTER

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

İletişim / Sohbet

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[OTURUMU KAPATI]

Son Ziyaret Tarihi:
18/01/2014 22:32:45

- > BİLGİLER
- Profil Bilgileri
- Öğrenci Listele
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
- Öğrenci E-Portfolyoları
- > ÖLÇEKLER
- Ölçek Listele
- Ölçek Uygula
- > DEĞERLENDİRME
- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrencilerime Yapılan Değ.
- Öğrencilerimin Yaptığı Değ.
- Öğrencilerimin Durumu
- > İLETİŞİM
- Sohbet
- Mesaj

SOHBET

Sohbet Takma Adım: **Alaaddin_USTE_2**

ÖĞRETMEN ARKADAŞLARIM

-

SİSTEM YÖNETİCİSİ

- Sistem Yöneticisi

KENDİ SINIFINDAKİ ÖĞRENCİLER

-

VELİSİ

-

OKULDAKİ TÜM ÖĞRENCİLER

-

ÖĞRENCİLERİNİN SOHBET GEÇMİŞİ ARGÖ İLETİŞİM

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Ahmet

Merhaba

Neslihan

İletişim / Sohbet – Sohbet Geçmişi Görüntüleme

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

SOHBET GEÇMİŞİ

GERİ

ÖĞRENCİLERİMİN SOHBET GEÇMİŞİ (Son 7 Güne Ait)

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK
		samet
		sana da
		zeynep sen yarın bireysel kablim a gelecek misin?
		iyi günler
		ali
		SENİN ÇALIŞMAN EPORTFOLYODA YOK
		neyse 19. siteye de bakayım
		halbuki o kadar siteye baktım
		AYNEN
		ama daha fazla söz bulamıyorum
		İNTERNETTE TEK BULAR YAZIYOR
		bakmadım
		benim bulduğum sözlerle tpatıp aynı
		OBÜRLERİ
		SAĞOL
		atatürk ve çevreyi güzel yapmışın
		AYNI DURUM

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Son Ziyaret Tarihi:
29/04/2012 00:44:57

> BİLGİLER

Profil Bilgileri

Öğrenci Listele

Okul Bilgileri

Son Faaliyetler

Şifre Değiştirme

> E-PORTFOLYO

Öğrenci E-Portfolyoları

> ÖLÇEKLER

Ölçek Listele

Ölçek Uygula

> DEĞERLENDİRME

Yaptığım Değerlendirmeler

Öğrencilerime Yapılan Değ.

Öğrencilerimin Yaptığı Değ.

Öğrencilerimin Durumu

> İLETİŞİM

Sohbet

Mesaj

İletişim / Sohbet – Filtrelenmiş Kelime Görüntüleme

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

ARGO İLETİŞİM

GERİ

Filtrelenmiş Kelimeleri Göster

YORUM

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH
1619 - YORUM		ben yardımda aldım tabii ali yalan söylemişim yani hem etmen birlikte veya ayrıyını etkisini gösterirne belli bir sonuç **üren güçlerden partıardan ipte faktör :-)	2012-05-20 12:44:48
1619 - YORUM		BATU CANIM ÇOK SIKILIYO :-)	2012-04-21 18:24:58
1619 - YORUM	FACILIK	GÜZELMİŞ ÖLÜM CANIM ÇOK SIKILYO NABİYİM YA OFFFFFFFF OFFFFF OF :-)	2012-04-21 18:22:41

SOHBET

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH
		4 *** derler	2012-05-09 21:38:53
		***	2012-05-09 20:41:01
		***	2012-05-09 20:40:58
		resimde bi *** yok anlat döverim bak	2012-05-06 21:41:45

MESAJ

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH
----------	-------	--------	-------

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Son Ziyaret Tarihi:
29/04/2012 00:44:57

> BİLGİLER

Profil Bilgileri

Öğrenci Listele

Okul Bilgileri

Son Faaliyetler

Şifre Değiştirme

> E-PORTFOLYO

Öğrenci E-Portfolyoları

> ÖLÇEKLER

Ölçek Listele

Ölçek Uygula

> DEĞERLENDİRME

Yaptığım Değerlendirmeler

Öğrencilerime Yapılan Değ.

Öğrencilerimin Yaptığı Değ.

Öğrencilerimin Durumu

> İLETİŞİM

Sohbet

Mesaj

EK-18: WEB SİTESİ VELİ GİRİŞİ EKLAN GÖRÜNTÜLERİ

Bilgiler / Profil Bilgilerim – Öğrenci ve Veli Profil Bilgisi Güncelleme

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
13/05/2012 10:48:38

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

PROFİL BİLGİLERİM

TC Kimlik No:	<input type="text"/>	 FOTOĞRAF YÜKLE
Adı:	<input type="text"/>	
Soyadı:	<input type="text"/>	
E-Mail Adresi:	<input type="text"/>	
Şifresi:	<input type="password" value="xxxx"/>	

[PROFİL GÜNCELLE](#)

ÖĞRENCİYE AIT BİLGİLER

TC Kimlik No:	<input type="text"/>	
Adı:	<input type="text"/>	
Soyadı:	<input type="text"/>	
E-Mail Adresi:	<input type="text"/>	
Cinsiyeti:	<input type="text" value="KIZ"/>	
Şifresi:	<input type="password" value="xxxx"/>	

[ÖĞRENCİ PROFİLİ GÜNCELLE](#)

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Okul Bilgileri

**ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI
WEB PORTALI**

e-Portfolyo

[\[OTURUMU KAPAT\]](#)

Son Ziyaret Tarihi:
13/05/2012 10:48:38

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

OKUL BİLGİLERİ

Okul Adı:	Mareşal Mustafa Kemal İlköğretim Okulu
Öğr. Sınıfı/Şubesi:	4-B
Dersler ve Öğrt:	Sosyal Bilgiler (Alaaddin ÜSTE) Fen ve Teknoloji (Alaaddin ÜSTE)

SINIF ARKADAŞLARI

S.N.	ADI - SOYADI	CİNSİYETİ
1		E
2		E
3		K
4		E
5		E
6		E
7		E
8		E
9		E
10		E
11		K
12		K
13		K
14		E
15		E
16		K
17		E
18		E
19		E

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Bilgiler / Öğrenci E-Portfolyosu – Çalışma Görüntüleme

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main content area is titled 'E-PORTFOLYO İÇERİĞİ' and shows a document titled 'VALİ, KAYMAKAM VE BELEDİYE BAŞKANININ GÖREVLERİ'. The document text is as follows:

Bu üç kişinin görevleri nelerdir?

VALİ, KAYMAKAM VE BELEDİYE BAŞKANININ GÖREVLERİ

VALİ

1-Vali görevde bulunduğu ülkede Cumhuriyet bayramında yapılacak olan törenlere başkanlık yapar ve tebrikleri kabul eder.

2-Vali, kanun, tüzük, yönetmelik ve hükümet kararlarının ilan edilmesini ve uygulanmasını sağlar ve bakanlıklardan gelen talimatları ve emirleri uygular. Bu işlerin gerçekleşebilmesi için

The interface includes a sidebar with navigation options: BİLGİLER (Profil Bilgileri, Okul Bilgileri, Son Faaliyetler, Şifre Değiştirme), E-PORTFOLYO (Öğrenci E-Portfolyosu, Arkadaş E-Portfolyoları), DEĞERLENDİRMELER (Yaptığım Değerlendirmeler, Öğrenciye Yapılan Değ.), İLETİŞİM (Sohbet, Mesaj), and a footer with 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyosu – Ölçek Listeleme

The screenshot displays the 'ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI' interface. The main content area is titled 'E-PORTFOLYO DEĞERLENDİRME' and shows a section for 'DEĞERLENDİRME İÇİN KULLANILACAK ÖLÇEK'. The section contains a dropdown menu with 'Vali Geni Bildirim Formu' selected and a large empty text area for input. Below the text area are two buttons: 'DEĞERLENDİR' and 'GERİ DÖN'. A note below the buttons reads: 'Gri renkli ölçekler daha önce doldurulan ve tekrar doldurulmasına izin verilmeyen ölçeklerdir.'

The interface includes a sidebar with navigation options: BİLGİLER (Profil Bilgileri, Okul Bilgileri, Son Faaliyetler, Şifre Değiştirme), E-PORTFOLYO (Öğrenci E-Portfolyosu, Arkadaş E-Portfolyoları), DEĞERLENDİRMELER (Yaptığım Değerlendirmeler, Öğrenciye Yapılan Değ.), İLETİŞİM (Sohbet, Mesaj), and a footer with 'Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012'.

E-Portfolyo / Öğrenci E-Portfolyosu – Çalışma Değerlendirme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın Miyase-Ertan Korkmaz [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

E-PORTFOLYO DEĞERLENDİRME

Son Ziyaret Tarihi:
13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Veli Geri Bildirim Formu

- 1 Çocuğunuzun bu çalışmasını 100 üzerinden değerlendiriniz.
- 2 Çalışmayı göz önünde bulundurduğunuzda çocuğunuz sizce hangi alanlarda kendini geliştirmelidir?
[Gelişmiş Düzeyleyiciye Geç](#)
- 3 Çocuğunuz bu çalışmayı yaparken ona hangi konularda ve nasıl yardımcı oldunuz?
[Gelişmiş Düzeyleyiciye Geç](#)
- 4 Bu çalışma, çocuğunuzun gelişim sürecini daha iyi anlamanıza yardımcı oldu mu?
[Gelişmiş Düzeyleyiciye Geç](#)
- 5 Bu çalışmanın sunumu etkili olacak biçimde düzenlenmiş miydi?
[Gelişmiş Düzeyleyiciye Geç](#)

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Arkadaş E-Portfolyoları – Arkadaş Seçimi

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın Miyase-Ertan Korkmaz [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

ARKADAŞLARIMIN E-PORTFOLYOLARI

ARKADAŞINI SEÇİNİZ (KONU: İnsanlar ve Yönetim): KONUSU SEÇİMİNE GERİ DÖN

Son Ziyaret Tarihi:
13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Arkadaş E-Portfolyoları – Çalışma Listeleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın [\[OTURUMU KAPAT\]](#)

e-Portfolyo

ARKADAŞLARIMIN E-PORTFOLYOLARI

ASLI GÖK - E-PORTFOLYO DOSYASI İÇERİĞİ (KONU: Sosyal Bilgiler / İnsanlar ve Yönetim):

ARKADAŞ SEÇİMİNE GERİ DÖN

E-PORTFOLYO DOSYA İÇERİĞİ		
İnsanlar ve Yönetim :)		
CUMHURİYET		

Son Ziyaret Tarihi: 13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Arkadaş E-Portfolyoları – Çalışma Görüntüleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın [\[OTURUMU KAPAT\]](#)

e-Portfolyo

E-PORTFOLYO İÇERİĞİ

İnsanlar ve Yönetim :)

DEĞERLENDİR DEĞERLENDİRMELERİ GÖRÜNTÜLE GERİ DÖN

ÜRÜNE PUAN VER: ☆☆☆☆☆

08/04/2012 09:37:33

aslı çok güzel bir çalışma 😊

aslı ressamlığım brofada knğtrmğün :)

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

E-Portfolyo / Arkadaş E-Portfolyoları – Çalışma Görüntüleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın Yazarımız: [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

DEĞERLENDİR DEĞERLENDİRMELERİ GÖRÜNTÜLE GERİ DÖN

Son Ziyaret Tarihi: 13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

ÜRNE PUAN VER: ☆☆☆☆☆

	aslı : çok güzel bir çalışma 😊 08/04/2012 09:37:33
	Merve : ıslık ressamlığını brdada kıstırmuşun :) 08/04/2012 10:36:15
	Özge : teşekkürler 😊 08/04/2012 14:07:24
	Özge : güzel resim 09/04/2012 22:37:28
	Özge : DEMOKRASİ İÇİN SEÇİMLER VAZGEÇİLMEZ BİR FAALİYETTİR. AFERİN 10/04/2012 17:36:23
	Özge : çok güzel olmuş 11/04/2012 20:27:38
	Özge : harika 😊 11/04/2012 21:35:06

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Yaptığım Değerlendirmeler

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın Yazarımız: [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

YAPTIĞIM DEĞERLENDİRMELER

NO	ÖLÇEK ADI	DEĞERLENDİRİLEN	
Size ait değerlendirme bulunamadı!			

Son Ziyaret Tarihi: 13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Öğrenciye Yapılan Değerlendirmeler – Değerlendirme Listeleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

ÖĞRENCİYE YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

NO	ÖLÇEK ADI	DEĞERLENDİREN	kişi
1	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	ogretmen	<input type="text"/>

Son Ziyaret Tarihi: 13/05/2012 10:48:38

BİLGİLER

- Profil Bilgileri
- Okul Bilgileri
- Son Faaliyetler
- Şifre Değiştirme

E-PORTFOLYO

- Öğrenci E-Portfolyosu
- Arkadaş E-Portfolyoları

DEĞERLENDİRMELER

- Yaptığım Değerlendirmeler
- Öğrenciye Yapılan Değ.

İLETİŞİM

- Sohbet
- Mesaj

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Değerlendirme / Öğrenciye Yapılan Değerlendirmeler – Değerlendirme Görüntüleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

ÖĞRENCİYE YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

NO	ÖLÇEK ADI	DEĞERLENDİREN	kişi
1	Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji	ogretmen	<input type="text"/>

Rubrik - Erozyonun Zararları - 4. Sınıf Fen ve Teknoloji

1 **1 Puan:** Ana fikir ve amaç yok. Gereksiz ayrıntılara yer verilmiş ve düşünceler dağınık anlatılmış ise,
2 Puan: Anlatımı açık ve konuya yönelik ancak ayrıntılar sınırlı ise,
3 Puan: Anlatımı açık, konuya yönelik ve okuyucunun ilgisini çekecek nitelikte ayrıntılar ile zenginleştirilmiş ise,

İçerik:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

2 **1 Puan:** Fikirleri zayıf ve karmaşık bir yapıda, yazının giriş ve sonuç bölümleri yok. Düşünceler arası geçiş zayıf ise,
2 Puan: Kabul edilebilir bir giriş ve sonuç bölümü var, bölümler arası geçişler iyi, açık fakat kafa karıştıran cümleler var ise,
3 Puan: Mükemmel bir yapıya sahip ise, giriş ve sonuç bölümleri güçlü, ayrıntılar yerli yerinde kullanılmış ve yumuşak geçişler yapılmış ise,

Düzen:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

3 **1 Puan:** Tek düze bir anlatım var, sıkıcı ve canlanıktan yoksun ise,
2 Puan: İlgilenen ancak tam anlamıyla konuya yönlendirmemiş. Metin hoş vır kabul edilebilir, zaman zaman okuyucuyu ilana edici ise,
3 Puan: Yazıda kendini çok iyi yansıtmış, çok ilginç ve etkileyici yazmış ve metin okuyucuyu kendine çekiyor ise,

Etkililik:

1 Puan 2 Puan 3 Puan

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

İletişim / Sohbet

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın **Miyase-Ertan_Korkmaz_64** [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
13/05/2012 10:45:38

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

SOHBET

Sohbet Takma Adı: **Miyase-Ertan_Korkmaz_64**

ÖĞRENCİNİN DERSİNE GİREN ÖĞRETMENLER

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64** (Sosyal Bilgiler)

OKUL İDARECİLERİ

- Sistem Yöneticisi

OKUL İDARECİLERİ

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**

ÖĞRENCİ VE SINIF ARKADAŞLARI

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**

VELİSİ

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**

ÖĞRENCİNİN OKUL ARKADAŞLARI

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**

VELİSİ

- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**
- **MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64**

ÖĞRENCİNİN SOHBET GEÇMİŞİ **ARGO İLETİŞİM**

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

Miyase-Ertan_Korkmaz_64: Merhaba Hocam

Kızımın okuldaki durumu nasıl?

İletişim / Sohbet – Sohbet Geçmiş

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın **Miyase-Ertan_Korkmaz_64** [OTURUMU KAPATI]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
16/04/2012 00:28:34

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

SOHBET GEÇMİŞİ

GERİ

ÖĞRENCİNİN SOHBET GEÇMİŞİ (Son 7 Güne Ait)

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	SLM
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ne
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	sosyalde mi fendeni
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ödevlerime bakar mısın
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ama çıkıcam
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	eed
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ORDAMISIN
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	SOSYALDE GÜZEL FENDE GÜZEL İŞİ HALLETMİŞSİN
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	BEN SOSYALI YÜKLEDİM
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ödevlerime
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	bakar mısın
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	ödevleri yükledim sen
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	NAPTYORSUN
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	bb
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	daha yapmadım
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	bnce snde kilitleme
MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	MİYASE-ERTAN_KORKMAZ_64	hmm. bende fenin ödevine bakıym

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

İletişim / Mesaj

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın **Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy** [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
29/04/2012 01:07:00

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

MESAJLAR

MESAJ OLUŞTUR

MESAJ GÖNDERİLECEK KİŞİLERİ SEÇ

ÖĞR. DERSİNE GİREN ÖĞRT. (Tümünü Seç)

Öğretmen Adı	Seç
Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy (Sosyal Bilgiler)	☐

ÖĞRENCİ VE SINIF ARK. (Tümünü Seç) **VELİSİ (Tümünü Seç)**

Öğrenci Adı	Seç	Velisi Adı	Seç
Y. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐
A. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐
A. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐
A. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐
A. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐

ÖĞRENCİNİN OKUL ARK. (Tümünü Seç) **VELİSİ (Tümünü Seç)**

Öğrenci Adı	Seç	Velisi Adı	Seç
Y. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐
A. Mehmet Akif Ersoy	☐	Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy	☐

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

İletişim / Mesaj - Filtrelenmiş Kelime Görüntüleme

ELEKTRONİK ÜRÜN DOSYASI WEB PORTALI Sayın **Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy** [OTURUMU KAPAT]

e-Portfolyo

Son Ziyaret Tarihi:
16/04/2012 00:28:34

- > BİLGİLER
 - Profil Bilgileri
 - Okul Bilgileri
 - Son Faaliyetler
 - Şifre Değiştirme
- > E-PORTFOLYO
 - Öğrenci E-Portfolyosu
 - Arkadaş E-Portfolyoları
- > DEĞERLENDİRMELER
 - Yaptığım Değerlendirmeler
 - Öğrenciye Yapılan Değ.
- > İLETİŞİM
 - Sohbet
 - Mesaj

ARGO İLETİŞİM

GERİ

Filtrelenmiş Kelimeleri Göster

YORUM

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH

SOHBET

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH

MESAJ

GÖNDEREN	ALICI	İÇERİK	TARİH

Elektronik Ürün Dosyası Web Portalı © 2012

EK-19: ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARINDAN BAZI ÖRNEKLER

•DÜNYA'NIN MERAKI

Dünya bir gece yarısı Ay'ı seyrediyormuş. Dünya:

-“Hey! Ay kardeş. Ben senin neden hep aynı yüzünü görüyorum?” diye sormuş.

Ay:

-“Ben hep seni kıskandım küçükken canım arkadaşım. O yüzden ben hep seni taklit ederdim. Seninle konuşabilmek için seninle aynı sürede dönerdim. Bu yüzden de senin etrafında bir dolanımımı yirmi dokuz gün yedi saatte tamamlardım. Alışkanlık olmuş bu nedenle hala benim aynı yönümü görüyorsun ”dedi.

Dünya:

-“Peki, hiç başın dönmüyor muydu?” dedi.

Ay:

Güneş'in etrafında dönmek kolay mı sence? Çok şanslısın sen en azında kendi etrafına ve Güneş'in etrafında dolanıyorsun.

Dünya ile Ay aralarında konuşurken Güneş gelmiş. Güneş:

-“Merhaba arkadaşlar. Sizce hangimiz daha büyük? ”dedi

Ay ve Dünya hep bir ağızdan:

-“Sen daha büyüksün.” dediler.

Güneş:

-Bakın arkadaşlar ben bir basketbol topuna, Ay bir mercimek tanesine ve Dünya ise bir leblebiye tanesine benziyoruz. En büyüğünüz ben, ortancamız Dünya ve en küçüğümüz Ay'mış.

Dünya:

-Güneş çok doğru söylüyor. Biz farklı büyüklüklerde olabiliriz ama hala arkadaşız. Benim karnım acıktı hadi gidip uzay yıldızlarından yiyelim.

BEYAZ: Hava Küre(Atmosfer)

MAVİ: Su Küre(Hidrosfer)

SARI, YEŞİL, KAHVERENGİ, BEYAZ: Taş Küre(Litosfer)

TURUNCU: Ateş Küre(Pirosfer)

KAHVERENGİ: Ağır Küre(Barisfer)

Sayın Müdürüm

Ben 4/B sınıfından ~~_____~~ Ben okulumuzdaki sosyal etkinlikleri beğeniyorum ama bence bir sosyal etkinlik daha olabilirdi. Çocukların bütün masa oyunlarını oynayarak eğlenceyle öğrendiği bir sosyal etkinlik olabilirdi. Çocukların satranç, dama ve benzerleri oyunları rahatlıkla öğrenebileceği bir sosyal etkinlik olabilirdi. Bu sosyal etkinliğe ben "OYUN ZAMANI" adını veriyorum

Sosyal etkinliğimin içerikleri;

- 1-Bu etkinlik her okulda haftada en az bir kez yapılmalı.
- 2-Öğrencilere sadece oyunla ilgili ana bilgileri verip onları birbiriyle oynatmak.
- 3-Öğrenciler gizli kameralarla izlenip gürültü, hile gibi şeyleri yapanları odadan alıp başka bir odada bekletmeliler.
- 4-Diğer öğrencilere rahatsızlık veren öğrenciler sonraki etkinliğe katılma hakkını kaybeder.
- 5-En uslu duran öğrenci dersten sonra şekerle ödüllendirilmeli.
- 6- Eğer öğrencilerin hepsi uslu durursa bütün sınıfa yeni bir kitap serisi verilir.
- 7-Eğer öğrencilerin hepsi yapıp hiç uslu durmazlarsa bu ders onlardan bütüncü alınmalıdır. Eğer öğrenciler bir daha yapmayacaklarına söz verirlerse ikinci bir şansı hak ederler.
- 8-Öğrenciler başka oyunlar üretip de bu oyunu öğretmenlerine beğendire bilirlerse müdür tarafından sınıfa yeni bir çocuk filmi CD'si takdim edilir.

Dileğimin yerine getirilmesini arz ederim.

Göstermiş olduğunuz ilgiye şimdiden çok teşekkür ederim.

Saygılarımla

~~_____~~
~~_____~~
4/B Sınıfı Öğrencisi

Toplum İler Çalışanların

Hayatımızdaki

Önemi

İnsanlara birbirlerine ihtiyacı vardır. Çünkü her işlerini kendileri yapamazlar. Bu yüzden kimileri adalet konusunda kimileri güceordik konusundanda kimileri sağlık konusunda kimileri eğitim konusunda görece yaparlar. Toplum iler çalışanlar ünitesinde bununla ilgilidir. İnsanlar istediği alanda istediği işleri yapmalıdır. Çünkü insanlar istediği alanda istediği işi yaparlarsa hem mutlu olmaları hemde insanlara yararlı olmaları. Toplum iler çalışanlar ünitesinde sivil toplum kuruluşlarını ve resmi kurumların önemini anlatıyor. Bu yüzden bu ünite bizim büyüğümüze karşı mesleği seçtiğimize yardımcı olacağı için önemlidir. Kimi çocuklar görevli olarak bir sivil toplum kuruluşuna üye olacaklardır. Kimi çocuklar bir resmi kurumda görev alacaklardır. Bir çocuklar ise murisyer olmak isteyebilir. Bizim yapabileceğimizi çocuklarımız istediği bir hayatta istediği bir alanda istediği bir meslekte mutlu olabilirlerdir.

"Toplum İler Çalışanlar"

Ünitesi bu yüzden önemlidir.

Dünya'nın Sorumluluğu

Dünya, Güneş ve Ay Etrafında bulunuyor.

Dünya:

- Ben sorumluluğumu yerine getiremem ne olur acaba?

Güneş:

Dünyanın soru gelmesini bir yarı saat duyuyoruz
sorgu olur ve bazı problemlerle tüm
dünya olur berrak.

Ay:

Bence Güneş katıyorum dış dünya gezerek
farklı olma. Bence düşünmeye geçiyat

Güneş:

- Soru iki gününce Ay ve ben etrafı
burun ne demek ayın etrafını görmek
ve daha yeni denetlerini olur

Ay:

Bence Güneş katıyorum burun olma
Bence Güneş katıyorum burun olma
ki gerek yok

Dünya:

Halkın dağınca soruyorum
beni uyandırma için gelmek.

SÖĞÜT AĞAÇLARI

Grup Düşünceleri :

Söğüt ağaçları kesilmemelidir çünkü söğüt ağaçları havaya oksijen yayarlar. Ve oksijende insan vücudu için gereklidir. Grubumuzda aynı benim gibi söğüt ağaçlarının kesilmesini uygun bulmuyor. Ve onlara söğüt ağaçlarının kesilmemesini önlemek için neler yapmalıyız dediğimde şöyle cevap veriyorlar :

Asya ;

-Belediye'ye bir dilekçe yazmalıyız.

Akif ;

-Söğüt ağaçlarını korumak için açlık grevi yapmalıyız.

Nisa ;

-İmza toplamalıyız.

Leyla ;

-Trafik akışını durdurup onlara söğüt ağaçlarının yararlarını anlatmak.

Oğuz ;

-Belediyenin önünde hazırladığımız pankartlarla protesto yapmak.

Ve daha bir çok şey. Söğüt ağaçlarını kesmelerini kimse istemiyordu. Ağaçların hayatımız için çok önemli olduğunu herkes biliyordu. Sonuna kadar savaşıcaklardı söğüt ağaçlarını kurtaracaklardı. Bu olay iyi bir şekilde sonuçlandıktan sonra her kişi 10 tane fidan dikmeye söz verdiler.

Medya Bağlantımız :

Bu proje için [REDACTED] TV ve [REDACTED] TV'yi çağırmak. Merhaba gazetesine haber vermek. Ve böylece hem televizyona çıkmış hem de gazete sayesinde internete'de çıkacağız.

GRUBUMUZUN ADI : DOĞA İÇİN EL ELE**GRUBUMUZUN AMBLEMİ :****GRUP ÜYELERİ :**

GRUBUMUZUN KURULUS AMACI : Kenya ili Selçuklu ilçesi içerisinde bulunan söğüt ağaçları şehrimize ayrı bir güzellik vermekte, fakat belediye yetkilileri sonbahar da yaprakları dökülüyor diye bu güzel ağaçları kesmeye karar vermişler. Bizlerin DİEE olarak amacı bu ağaçların kesilmesini engellemek için kamuoyu oluşturmak. Bu konuda kamuoyunu oluşturup ağaçların kesilmesini engelledikten sonra yeni çevre olayları için çalışmalar yapmaktır.

GRUBUMUZUN ÜYELERİNİN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR :

➤ **Söğüt ağaçların kesilmesini engellemek için** bir internet sitesi oluşturdu. Söğüt ağaçlarının güzelliğinden ve faydalarından bahsetti, özellikle "sende çocukluğunda bu ağaçların altında oynamadın mı?" sloganı ile insanların yüreğine hitap etti. Sitesinin adı www.sogutogacлари.com

➤ **Yeni Meram gazetesine** giderek köşe yazarı Rıdvan Bülbül'e durumu anlattı, kendisinden köşesinde bu konuyu gündeme getirmesini rica etti, Rıdvan Bülbül Sinan'a bu haftaki yazıyı beraber yazalım dedi ve söğüt ağaçlarının altında aynakları oyunlardan başlayıp, güzellikleri ile ilgili süper bir yazı

yazdılar. Gazete okurlarına bu konuya duyarlı olmaları için çağırıda bulundular.

➤ **Konya bulunan Kon tv** televizyonuna giderek durumu televizyonun ana haber bülteni sorumlusu Karay Candan ile görüştü, durumu anlattı. Karay Candan bende zamanında söğüt ağaçlarının altında çok oyunlar oynadım diyerek, Eyüp'ü ana haber bültenine çıkardı. Eyüp haberlerde bu konuda yaptıkları çalışmaları anlattı ve belediye başkanı Sayın Uğur İbrahim Altay'a çağırıda bulunarak "bizim için söğüt ağaçlarının kesilmesine izin vermeyin" dedi.

➤ **Real Alışveriş merkezi** içine bir stant açtılar burada söğüt ağaçlarını kesmeyelim diye imza kampanyası başlattılar, ayrıca hazırladıkları küçük el ilanları ile söğüt ağaçlarının güzelliklerini dile getirdiler.

SONUÇ : Yaptığımız tüm bu çalışmalar sonunda söğüt ağaçları için bir çok yerden destek aldık ve en son belediye başkanımız Sayın Uğur İbrahim Altay realdeki standımıza gelerek, söğüt ağaçlarının kesilmesine izin vermeyeceğine söz verdi.

TEŞEKKÜRLER SAYIN BELEDİYE BAŞKANIMIZ...**YAŞASIN SÖĞÜT AĞAÇLARI...**

Merhaba arkadaşlar. Ben **...**
Bugün sizlerle TBMM'yi konuşacağız. Okulumuzun 4. Sınıfları Ankara'yı gezmeye gitmişti. Bende gitmiştim. Gezdiğimiz yerlerin arasında TBMM'nin son binasını gezmiştik. Nasıl son bina dersiniz, şöyle açıklayabiliriz. Son bina dememin sebebi Atatürk'ün açtığı bina olmaması. Üstelik 2. Binada değil. 3. bina. Fakat şu anda o kullanılıyor. Neyse, TBMM'nin önemi çok fazladır. Çünkü o, bizim cumhuriyet yani bağımsız olduğumuzun bir sembolüdür. Tabii bayrakla olduğu zaman. Ön bilgi verirsem, misafirler tıpkı bir sinemada gibi oturur. Ama benim canım sıkılıyor, TBMM'ye gideyim, bugün başbakan geliyordu, diyemeyiz. Oraya girmemiz için davetiyemizin olması gerekir. Milletvekilleri salonun iç kısmına oturur. Başbakanın koltuğu diğerlerinden farklıdır. Cumhurbaşkanı ise kendine ayrılmış özel bir koltuğa oturur. Diyelimki TBMM açılmadı. Neler olabilir? Bir kere o zaman padişahlık olurdu. Yani bir kişi padişahlığı hak etmiyor. Ama yine de o olur. Çünkü padişahın oğlu.

Şarkıda da dediği gibi "İşte bugün bir meclis kuruldu, sonra hemen padişah kovuldu..''Ülkemiz demokratik olamazdı. Şimdi gidiyoruz diyelim ki A Partisinin bizi yönetmesini istiyoruz. Ona oy basıyoruz. Bu sayede ona oy vermiş oluyoruz.

KISACASI ARKADAŞLAR, BİZİM GÜZEL ÜLKEMİZ TÜRKİYE DEMOKRATİK BİR ŞEKİLDE YÖNETİLİYOR. TABİİ ATATÜRK'ÜN SAYESİNDE....

Çevremizi Temiz Tutalım

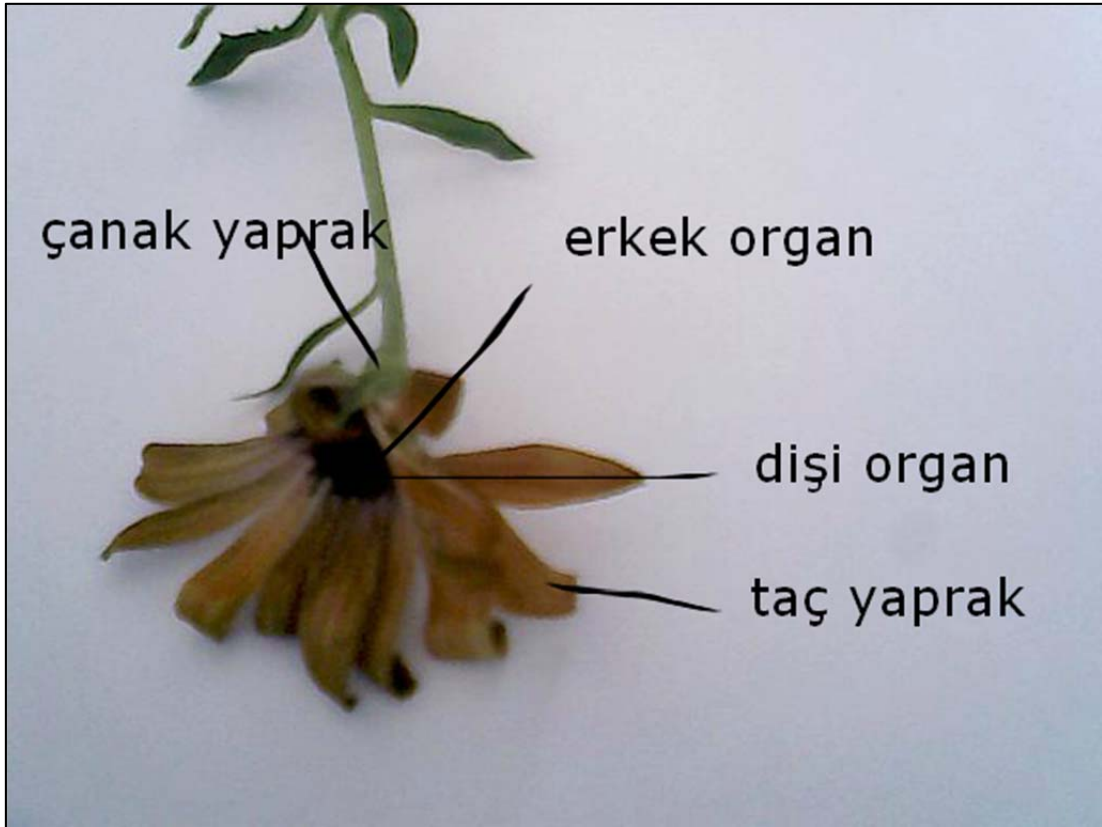
Çevreyi Kirletenler:

- Sanayi atıkları ve evsel atıkların çevreye gelişigüzel bırakılması.
- Orman yangınları, ağaçların kesilmesi.
- Bilinçsiz ve gereksiz tarım ilaçları, böcek öldürücüler, soğutucu ve spreylerde zararlı gazlar üretilip kullanılması.
- Hayvanların besin artıkları, dışkıları, ölüleri, bitki kalıntıları gibi maddeler de birer kirliliktir.

Bunları Önlemek İçin:

- Çöp atıp çevreyi kirletenleri mutlaka uyarmalıyız.
- Açığa atılan pillerin içindeki kimyasal maddeler toprağa ve suya karışarak bizlere zehir olarak geri döneceğinden, açığa pil atmamalıyız.
- Şarj olunabilir pilleri tercih etmeliyiz.
- Herhangi bir ürünü alırken geri dönüşümlü olmasına dikkat etmeliyiz.
- Kağıtsal atıkları tutumlu kullanıp, kullanılmış kağıtların geri kazanılmasını sağlamalıyız.
- Evsel atıklarınızı ayrıştırarak poşetleyip, geri dönüşüme katkı yapmalıyız.

Ders: Sosyal Bilgiler Ünite: Toplum İçin Çalışanlar 26.04.2012

İnsanlar bebekliğinden yaşlılığına kadar bir çok yeye ihtiyaç duyarlar.Bunlar insanların yaşamı için son derece gerekli olan temel ihtiyaçlardır.Temel kurumlar bız insanların ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulmuştur.Bu ihtiyaçlarımızdan bazıları şöyle sıralayabiliriz:Barınma,beslenme,giyinme,sağlık,güvenlik,çocukluk,adalet, dinlenme, aydınlanma,sınma...

Eğitim Kurumları: İçinde yaşadığımız toplum,bilim teknoloji ekonomi ve yaşam koşulları bakımından değişmektedir.İhtiyaçlarımızı karşılayabilmek için yeni bilgiler öğrenmeli,yeni beceriler kazanmalıyız.Bunun içinde eğitim almaya ihtiyacımız var.Eğitim ailede başlar daha sonra okulda devam eder.Okulun en önemli görevi toplumun değerlerini yetiştirmekte olan yeni nesle aktararak kendi devamını sağlamaktır.Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığının eğitim kurumlarından sorumlu bakanlığıdır.

Sağlık Kurumları: Toplumun sağlık sorunları ile uğraşan kurumlar sağlık kuruluşlarıdır.Bu kurumlar hastaneler,tıp fakülteleri,sağlık ocakları,dispanserler,rehabilitasyon merkezleri vb. Buralarda hemşireler,sağlık memurları,hasta bakıcılar çalışır.Eczacılar ilaç ihtiyacımızı karşılar.Ülkemizde sağlıkla ilgili kurum Sağlık Bakanlığınınıdır.

Devletin sağlık konusunda görevlerinden biri de sağlık haklarıyla ilgili yasal düzenleme yapmaktır.

1.Sigarayla Mücadele: Sigaranın zararları konusunda önce bilgilendirme çalışmaları yapan devlet sonunda kapalı alanlarda sigara içmeyi yasakladı."Dumanlız hava sahası" sloganıyla tanıtılan yasa şu an uygulanmaktadır.

2.Hasta Haklarıyla İlgili Düzenleme:Hastaların ,doğru teşhis ve tedavi görme,estetik ilkesine muhatap olma gibi çeşitli hakları yasalarla 2005 yılında güvence altına alındı.

Güvenlik Kurumları:İçişleri Bakanlığının ülkemizde güvenliği sağlamakla sorumludur.Bu bakanlığa Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bağlıdır.Polisler Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri:Ülkemizde diğer bir güvenlik kurumu ise orduudur.Orduumuzun en önemli görevi vatandaşlarımızı dış tehditlere karşı korumaktır.Ülkemizde ordunun adı Türk Silahlı Kuvvetleri'dir.Orduumuz Kara Kuvvetleri Komutanlığı,Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığından oluşur.Türk halkı her zaman ordusu ile birlikte hareket eder.

Özel Güvenlik:Ülkemizde güvenlikle ilgili başka bir güç özel güvenlik birimleridir.Devlet kurumu değildir.Bu birimler özel sektör tarafından binaların,alışveriş merkezlerinin ve bazı bölgelerin korunması amacıyla oluşturulmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumları:İnsanlar yaşamaları boyunca çalışırlar.Çünkü kimseye muhtaç olmadan yaşamak isterler.İnsanlar çalışamaz duruma geldiklerinde hayat zor olduğu için çalışanların maaşlarının bir bölümünü devlete bağlı sosyal güvenlik kurumlarına kesinti olarak öderler.Bu parayla devlet çalışanların tedavi giderlerini karşılar.Emekli olduklarında onlara İkramiye verir, maaşlarını öder,sağlık giderlerini karşılar.Buna sosyal güvenlik sistemi denir.

Türkiye'de üç farklı sosyal güvenlik kurumu bulunmaktadır.Bunlar:Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağkur ve Emekli Sandığı'dır.Bu üç kurum Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) altında hizmet vermeye başladı.

Gönüllü Kuruluşlar: Demokratik toplumlarda devlet tüm ihtiyaçları tek başına karşılayamaz.Bu nedenle insanlar bir araya gelerek dernek, vakıf,sendikalar kurar.Bunlara Sivil Toplum Kuruluşu (STK) denir.

STK'lar Nasıl Çalışır?

- 1.Kendi alanlarında seminer ve toplantılar yaparlar.
- 2.Eğitim,sağlık,banma ve beslenme ile ilgili kurumlar açarlar.
- 3.Olumssuz durumlarda sorumlu kişi ve kurumları protesto ederek ,yöneticileri ve halkı daha duyarlı hareket etmeye yöneltirler.
- 4.Diğer STK'lar ve resmi kurumlarla işbirliği yaparlar.
- 5.Onayladıkları toplumsal davranışları destekleyici gösteri yürüyüşü yaparlar.Buna benzer çalışmalar...

Sivil toplum kuruluşlarında insanlar gönüllü çabır ücret almazlar.İnsanların maddi bağışları ve manevi yardımlarıyla kaynaklarını oluştururlar.Bazı sivil toplum kuruluşları şunlardır:

Sivil Toplum Kuruluşları

- 1.TÜRKKIZILAYI
- 2.AKUT(Arama kurtarma derneği)
- 3.TEMA(Türkiye Erezyonla Mücadele,ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı)
- 4.DENİZ FENERİ- KİMSE YOK mu (Dayanışma ve Yardımlaşma Dernekleri)
- 5.LÖSEV (Lösemili Çocuklar Vakfı)
- 6.TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ MEHMETÇİK VAKFI
- 7.ÇEKÜL (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı)
- 8.TEGV (Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı)

Buraya kadar anlattığım kuruluşların bir toplumda oluşmadığını düşünürsek insanların ne gibi sınıflar yaşayacağını düşünmek bile istemiyorum. Toplumda bizim için çalışanlara,temel ihtiyaçlarımızı karşılayan kuruluşlara teşekkür ediyorum.Beni 5. Sınıf getiren aileme ve öğretmenim NURCAN AĞAĞOĞLUNA çok teşekkür ederim.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Selahattin ALAN		
Doğum Yeri / Tarihi:	Beyşehir / 1980		
Medeni Durumu:	Evli ve 2 çocuk babası		
Öğrenim Durumu:			
İlk Öğretim:	Rebi Karatekin İlkokulu	Konya	1991
Orta Öğretim:	Selçuklu Lisesi /	Konya	1994
Lise:	Konya Lisesi	Konya	1998
Lisans:	Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü	Konya	2003
Yüksek Lisans:	Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Elektronik ve Bilgisayar Sistemleri Eğitimi Bölümü	Konya	2006
Becerileri:	Bilgisayar programcılığı, web programcılığı konularında uzmanlık sahibidir. Ayrıca iyi derecede Flash ve Photoshop programlarını kullanabilmektedir.		
İlgi Alanları:	Eğitim Bilimleri, Eğitim Teknolojileri, Çoklu Ortam Materyal Tasarımı, Web 2.0 Teknolojileri, Eğitsel Web Uygulamaları		
İş Deneyimi:	Eylül 2003 – Ocak 2004 tarihleri arasında Konya İli, Güneysınır İlçesi, Karasınır İlköğretim Okulunda Bilgisayar Öğretmeni olarak görev yapmıştır. Ocak 2004’ ten bu yana Selçuk Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümünde araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır.		
Aldığı Ödüller:	Teşekkür Belgesi (2010): “Konya’daki İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarının Kütüphanelerini Destekleme Projesi” ve “Konya İli, İlköğretim ve Lise Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıkları Raporu” dolayısıyla, Konya Valisi, Sayın Aydın Nezih DOĞAN tarafından teşekkür belgesi		
Telefon:	0 332 2233334		
Faks:	0 332 2412179		
E-Posta:	salan@selcuk.edu.tr, selahattinalan@hotmail.com		
Adres:	Selçuk Üniversitesi Alaaddin Keykubat Yerleşkesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, 4. Kat, No:419, Selçuklu / KONYA		

